

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0416(NLE)

15554/23
ADD 1

ECOFIN 1193
FIN 1172
UEM 359

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Νοεμβρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 735 final - ANNEX
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της Πρότασης ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) (ST 10686/21 INIT· ST 10686/21 ADD 1) της 20ής Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 735 final - ANNEX.

σνημμ.: COM(2023) 735 final - ANNEX

Βρυξέλλες, 16.11.2023
COM(2023) 735 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

Πρότασης ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) (ST 10686/21 INIT· ST 10686/21 ADD 1) της 20ής Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου

{SWD(2023) 377 final}

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΜΗΜΑ 1: ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων

A. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 1.1: ΑΝΘΕΚΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιμετωπίζει την πρόκληση της καθολικής πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υγειονομική περίθαλψη στην Κύπρο, καθώς και στη συνολική ετοιμότητα και ανταπόκριση της πολιτικής προστασίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Στόχος αυτής της συνιστώσας είναι να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, την προσβασιμότητα και τη συνολική ανθεκτικότητα του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, υποστηρίζοντας, μέσω διαφόρων παρεμβάσεων, το Γενικό Σύστημα Υγείας που θεσπίστηκε πρόσφατα. Αυτές περιλαμβάνουν i) τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση της υποδομής και του εξοπλισμού υγειονομικής περίθαλψης, ii) την ενίσχυση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, iii) τη διαπίστευση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και την εισαγωγή τεκμηριωμένων κλινικών πρωτοκόλλων και συστημάτων παρακολούθησης της ποιότητας, καθώς και iv) ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τομέα της υγείας. Επιπλέον, αποσκοπεί στην ενίσχυση του συστήματος πολιτικής προστασίας της Κύπρου με τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος προειδοποίησης του κοινού.

Η συνιστώσα ανταποκρίνεται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις (ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2019).

A.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C1.1R1): Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η βελτίωση της ποιότητας και της βιωσιμότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης.

Για τον σκοπό αυτόν, θα συσταθεί Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας. Μια ομάδα εμπειρογνομόνων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και τη συντονιστική επιτροπή του Εθνικού Κέντρου Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας, θα αναπτύξει κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες, πρωτόκολλα και διαδρομές σύμφωνα με την ιατρική που βασίζεται στην τεκμηρίωση (EBM) για όλα τα επίπεδα φροντίδας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη), σε στενή συνεργασία με τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και τους ασθενείς. Θα αναπτυχθούν επίσης διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης, όπως κλινικοί έλεγχοι, αξιολογήσεις από ομοτίμους και επιθεωρήσεις. Επιπλέον, θα αναπτυχθεί σύστημα ΤΠ που θα επιτρέπει την εφαρμογή και την παρακολούθηση των κλινικών προτύπων και πρωτοκόλλων και θα περιλαμβάνει πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 2 (C1.1R2): Σχεδιασμός ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επιτήρηση της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η στήριξη της ψηφιακής μετάβασης του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας.

Θα αφορά την ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επεξεργασία δεδομένων από νοσοκομειακά φαρμακεία (κατανάλωση αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων), εργαστήρια μικροβιολογίας (μικροβιακή αντοχή) και νοσοκομεία (νοσοκομειακές λοιμώξεις).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 1 (C1.1I1): Νέες εγκαταστάσεις για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας

Στόχος της επένδυσης είναι η ενίσχυση της λειτουργίας του Κέντρου Αίματος στην Κύπρο.

Το μέτρο αυτό θα περιλαμβάνει την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και την προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας. Περίπου 80 000 προϊόντα αίματος (όπως ερυθρά αιμοσφαίρια, αιμοπετάλια και φρέσκο κατεψυγμένο πλάσμα) θα μπορούν να διανέμονται για κλινική χρήση σε ολόκληρη τη χώρα. Οι νέες εγκαταστάσεις θα έχουν ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την οριζόμενη στην απαίτηση για τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Επένδυση 2 (C1.1I2): Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία της ενότητας επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου για τη στήριξη των φορέων του τομέα της δημόσιας υγείας στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Θα περιλαμβάνει τόσο την ανάπτυξη των απαραίτητων ψηφιακών εργαλείων (όπως λογισμικό και υποδομή ΤΠΕ) όσο και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και του προσωπικού του Υπουργείου Υγείας για τη χρήση του συστήματος για συλλογή δεδομένων και εξαγωγή πληροφοριών. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), στην ενότητα για την επιτήρηση της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας (ISS) του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου θα καταγράφονται επιδημιολογικά δεδομένα που θα ενημερώνουν το Υπουργείο Υγείας σχετικά με πιθανές επιδημιολογικές εκρήξεις. Το Υπουργείο Υγείας θα ορίσει 30 ιατρούς ως παρατηρητές νοσηρότητας οι οποίοι θα εισάγουν δεδομένα στην ενότητα «Επιτήρηση της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας» (ISS) του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 3 (C1.1I3): Αγορά/αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε νοσοκομεία

Στόχος της επένδυσης είναι να δοθεί στα ιδιωτικά νοσοκομεία η δυνατότητα να επενδύσουν εντός σύντομου χρονικού διαστήματος στον εκσυγχρονισμό του ιατρικού εξοπλισμού τους, αυξάνοντας την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Το μέτρο θα περιλαμβάνει καθεστώς στήριξης για ιδιωτικά νοσοκομεία με στόχο τη στήριξη της αναβάθμισης ή της αντικατάστασης ιατρικού εξοπλισμού. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα αξιολογούνται βάσει διαφανών κριτηρίων επιλογής από ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία θα οριστεί από τον υπουργό Υγείας.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 4 (C1.1I4): Διαπίστευση δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η στήριξη της διαπίστευσης των νοσοκομείων, η διευκόλυνση της καταχώρισής τους στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ) και η βελτίωση της διασφάλισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης.

Θα περιλαμβάνει σχέδιο χορηγιών που θα διευκολύνει τη διαπίστευση των νοσοκομείων καλύπτοντας μέρος i) των δαπανών των ιδιωτικών και δημόσιων νοσοκομείων που σχετίζονται με συμβουλευτικές υπηρεσίες διαπίστευσης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες (σχετικά με τον τρόπο πραγματοποίησης των αναγκαίων προετοιμασιών για τη διαπίστευση) και ii) των τελών διαπίστευσης που χρεώνουν οι διεθνώς αναγνωρισμένοι οργανισμοί.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 6 (C1.1I6): Ανάπτυξη γενικών διασυνοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο

Το μέτρο αποσκοπεί στην επέκταση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας ώστε να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών για την υγεία των ασθενών (ειδικότερα, συνοπτικών ιστορικών υγείας ασθενών και ηλεκτρονικών συνταγογραφήσεων), ώστε να ενταχθούν σε ένα ασφαλές δίκτυο ηλεκτρονικής υγείας μεταξύ ομοτίμων εντός της ΕΕ.

Θα αφορά τη θέση σε λειτουργία διασυνοριακής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ της Κύπρου και των κρατών μελών της Ένωσης με επιχειρησιακά εθνικά σημεία επαφής για την ηλεκτρονική υγεία, όπως ηλεκτρονική συνταγογράφηση, ηλεκτρονική εκτέλεση συνταγών, συνοπτικά ιστορικά υγείας ασθενών και πρόσθετα σύνολα δεδομένων (μεταξύ άλλων, εξιτήρια, εργαστηριακά αποτελέσματα και ιατρικές απεικονίσεις), όπως έχει συμφωνηθεί με την υποδομή ψηφιακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας (eHDSI).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Επένδυση 7 (C1.1I7): Σύστημα προειδοποίησης του κοινού για στήριξη λειτουργιών έκτακτης ανάγκης μέσω SMS

Στόχος της επένδυσης είναι η ενίσχυση του συστήματος πολιτικής προστασίας της Κύπρου με τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος προειδοποίησης του κοινού που θα απευθύνεται στο σύνολο του πληθυσμού μέσω εφαρμογής για φορητές συσκευές με στόχο την ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας, της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας.

Το μέτρο θα αφορά τη θέση σε λειτουργία ενός συστήματος προειδοποίησης του κοινού που θα απευθύνεται σε ολόκληρο τον πληθυσμό μέσω εφαρμογής για φορητές συσκευές ή SMS για την προειδοποίηση επικείμενων ή εξελισσόμενων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

A.2. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
1	C1.1R1 Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας	Στόχος	Εκπόνηση, έλεγχος και αξιολόγηση κλινικών πρωτοκόλλων από ομοτίμους	-	Αριθμός	0	50	Q4	2024	Εκπόνηση, έλεγχος και αξιολόγηση τουλάχιστον 50 κλινικών πρωτοκόλλων για όλα τα επίπεδα φροντίδας από ομάδα εμπειρογνομόνων, τα οποία διαθέτουν τα εξής βασικά χαρακτηριστικά: <ul style="list-style-type: none"> • συστάσεις κλινικής πρακτικής σύμφωνα με την ιατρική που βασίζεται στην τεκμηρίωση (EBM), • οδηγό εφαρμογής, • σχέδιο ελέγχου.
2α	C1.1R1 Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας	Στόχος	Εκπόνηση, έλεγχος και αξιολόγηση κλινικών πρωτοκόλλων από ομοτίμους	-	Αριθμός	50	90	Q4	2025	Εκπόνηση, έλεγχος και αξιολόγηση τουλάχιστον 90 κλινικών πρωτοκόλλων για όλα τα επίπεδα φροντίδας από ομάδα εμπειρογνομόνων, τα οποία διαθέτουν τα εξής βασικά χαρακτηριστικά: <ul style="list-style-type: none"> • συστάσεις κλινικής πρακτικής σύμφωνα με την ιατρική που βασίζεται στην τεκμηρίωση (EBM), • οδηγό εφαρμογής, • σχέδιο ελέγχου.
2β	C1.1R1 Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της ανάπτυξης συστήματος ΤΠ που θα περιλαμβάνει πλατφόρμα ηλεκτρονικής	ολοκλήρωση της εγκατάστασης του συστήματος ΤΠ και της	-	-	-	Q4	2025	Ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία συστήματος ΤΠ που θα επιτρέπει την εφαρμογή και την παρακολούθηση των κλινικών προτύπων και πρωτοκόλλων και πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			μάθησης, και θέση του συστήματος σε λειτουργία	θέσης του σε λειτουργία						
3	C1.1R2 Σχεδιασμός ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επιτήρηση της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων	Ορόσημο	Έγκριση του καταλόγου εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	Έγκριση του καταλόγου εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	-	-	-	Q1	2023	Έγκριση του καταλόγου εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης Χρονοδιάγραμμα: Q1 2023 Περιγραφή: Έγκριση του καταλόγου εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης που θα παρέχουν πληροφορίες στο Υπουργείο Υγείας σχετικά με την κατανάλωση αντιβιοτικών και τις λοιμώξεις που σχετίζονται με χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας και θα παρακολουθούνται από το Υπουργείο Υγείας.
4	C1.1R2 Σχεδιασμός ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επιτήρηση της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων	Ορόσημο	Η ηλεκτρονική πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος παρακολούθησης, είναι πλήρως λειτουργική	Ηλεκτρονική πλατφόρμα σε λειτουργία	-	-	-	Q4	2025	Η ηλεκτρονική πλατφόρμα για την επεξεργασία δεδομένων από νοσοκομειακά φαρμακεία (κατανάλωση αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων), μικροβιολογικά εργαστήρια (μικροβιακή αντοχή) και νοσοκομεία (νοσοκομειακές λοιμώξεις) θα είναι πλήρως λειτουργική (εγκατεστημένη σε όλα τα σημεία χρήσης, όπου εισάγονται πραγματικά δεδομένα), ενώ επίσης θα τεθεί σε εφαρμογή σύστημα παρακολούθησης της αποτελεσματικότητάς της.
5	C1.1I1 Νέες εγκαταστάσεις	Ορόσημο	Υπογραφή σύμβασης για την κατασκευή	Υπογραφή της σύμβασης	-	-	-	Q3	2022	Υπογραφή της σύμβασης με τους επιλεγέντες προσφέροντες (αναδόχους) που έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο ανταγωνιστικής πρόσκλησης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας		του Κέντρου Αίματος της Κύπρου							υποβολής προσφορών για την κατασκευή του Κέντρου Αίματος της Κύπρου.
6	C1.111 Νέες εγκαταστάσεις για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας	Ορόσημο	Οι νέες εγκαταστάσεις του Κέντρου Αίματος, συμπεριλαμβανομένου όλου του εξοπλισμού, είναι πλήρως λειτουργικές	Ολοκλήρωση της κατασκευής και έναρξη λειτουργίας	-	-	-	Q2	2025	Θα κατασκευαστούν οι νέες εγκαταστάσεις του κέντρου αιμοδοσίας και θα είναι πλήρως λειτουργικές για να στεγάσουν το Κέντρο Αίματος της Κύπρου. Οι νέες εγκαταστάσεις θα έχουν ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την οριζόμενη στην απαίτηση για τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ). Ο νέος σχετικός εξοπλισμός θα τεθεί σε λειτουργία και θα ολοκληρωθεί η μεταφορά του υπάρχοντος εξοπλισμού από τους υφιστάμενους χώρους του Κέντρου Αίματος στις νέες εγκαταστάσεις.
7	C1.112 Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου	Ορόσημο	Σύστημα επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας (ISS)	Πλήρως λειτουργικό σύστημα	-	-		Q2	2022	Θα τεθεί σε λειτουργία η ενότητα του συστήματος επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας στο πλαίσιο του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου, ενώ επίσης θα τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα παρακολούθησης της αποτελεσματικότητάς της.
8	C1.112 Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας	Στόχος	Παρατηρητές νοσηρότητας που εισάγουν δεδομένα στην ενότητα του συστήματος	-	Αριθμός	0	30	Q4	2025	Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), στη μονάδα επιτήρησης της γρίπης μέσω συστήματος παρατηρητών νοσηρότητας (ISS) του

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	(ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου		επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας							Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου θα καταγράφονται επιδημιολογικά δεδομένα τα οποία θα εισάγονται στη διαδικτυακή ψηφιακή πλατφόρμα από γενικούς ιατρούς ώστε να ενημερώνεται το Υπουργείο Υγείας σχετικά με πιθανές επιδημικές εκρήξεις. Το Υπουργείο Υγείας θα ορίσει τουλάχιστον 30 ιατρούς ως παρατηρητές νοσηρότητας οι οποίοι θα εισάγουν δεδομένα στην ενότητα για την επιτήρηση της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας (ISS) του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου.
9	C1.113 Αγορά/αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε νοσοκομεία	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς χρηματοδοτικής στήριξης	-	Αριθμός	0	10	Q4	2023	Τουλάχιστον δέκα από τα αιτούντα νοσηλευτικά ιδρύματα διαφόρων κατηγοριών έχουν λάβει χρηματοδοτική στήριξη από το εν λόγω καθεστώς για την απόκτηση ιατρικού εξοπλισμού.
10	C1.113 Αγορά/αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε νοσοκομεία	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς χρηματοδοτικής στήριξης	-	Αριθμός	10	23	Q4	2025	Τουλάχιστον 23 από τα αιτούντα νοσηλευτικά ιδρύματα διαφόρων κατηγοριών έχουν λάβει χρηματοδοτική στήριξη από το εν λόγω καθεστώς για την απόκτηση ιατρικού εξοπλισμού.
11	C1.114 Διαπίστευση δημόσιων και	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί	-	Αριθμός	0	20	Q2	2025	Τουλάχιστον 20 από τα αιτούντα νοσηλευτικά ιδρύματα διαφόρων κατηγοριών έχουν λάβει στήριξη από το εν λόγω καθεστώς για την απόκτηση διαπίστευσης.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ιδιωτικών νοσοκομείων		από το καθεστώς που καλύπτει τις σχετικές με τη διαπίστευση δαπάνες							
12	C1.114 Διαπίστευση δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς που καλύπτει τις σχετικές με τη διαπίστευση δαπάνες	-	Αριθμός	20	45	Q2	2026	Τουλάχιστον 45 από τα αιτούντα νοσηλευτικά ιδρύματα διαφόρων κατηγοριών έχουν λάβει στήριξη από το εν λόγω καθεστώς για την απόκτηση διαπίστευσης.
13	C1.116 Ανάπτυξη γενικών διασυνοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της φάσης ανάλυσης, σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος ΤΠ για τις διασυνοριακές υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας	Ολοκλήρωση της φάσης ανάλυσης, σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος ΤΠ, όπως προβλέπεται σε ειδική έκθεση της ομάδας παραλαβής παραδοτέων της αναθέτουσας αρχής	-	-	-	Q4	2023	Θα ολοκληρωθεί η ανάλυση, ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη της φάσης του συστήματος ΤΠ. Οι προδιαγραφές θα περιλαμβάνουν: α) Προφίλ εντοπισμού υπηρεσιών και αναζήτησης ικανοτήτων (Service Location and capability lookup Profile) / Προφίλ Διακοινοτικής Αναζήτησης Ασθενών (Cross-Community Patient Discovery Profile) (για τον εντοπισμό κοινοτήτων που κατέχουν δεδομένα υγείας σχετικά με τον ασθενή και τη μετάφραση αναγνωριστικών στοιχείων ασθενούς μεταξύ όλων των κοινοτήτων που κατέχουν δεδομένα του ίδιου ασθενούς). β) Επικαιροποίηση ανοικτής πηγής του εθνικού σημείου επαφής (OpenNCP) που υποστηρίζει την αυτόματη συλλογή δεδομένων της eHDSI (eADC).

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										<p>γ) Επικαιροποίηση του συνοπτικού ιστορικού υγείας των ασθενών (PS-A), ηλεκτρονική συνταγογράφηση (eP), ηλεκτρονική εκτέλεση συνταγών (eD), μη δομημένα κλινικά έγγραφα και πρόσβαση των ασθενών σε διασυνοριακές υπηρεσίες δεδομένων, με βάση το 6ο κύμα κατευθυντήριων γραμμών εφαρμογής της αρχιτεκτονικής κλινικών εγγράφων (W6 CDA) από το δίκτυο ηλεκτρονικής υγείας.</p> <p>δ) Θα δημιουργηθεί επίσης νέα υπηρεσία που θα επιτρέπει την ανταλλαγή δομημένων και κωδικοποιημένων κλινικών εγγράφων που μπορεί να περιλαμβάνουν ιατρικές απεικονίσεις / γνωματεύσεις απεικονίσεων, εξιτήρια, εργαστηριακά αποτελέσματα.</p>
14	C1.116 Ανάπτυξη γενικών διασυνοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο	Ορόσημο	Πλήρης λειτουργία της διασυνοριακής ανταλλαγής δεδομένων υγειονομικής περίθαλψης	Έγκριση του συστήματος από την Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας	-	-	-	Q2	2025	Πλήρης λειτουργία της διασυνοριακής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ της Κύπρου και χωρών με επιχειρησιακά εθνικά σημεία επαφής για την ηλεκτρονική υγεία (όπως ηλεκτρονική συνταγογράφηση, ηλεκτρονική εκτέλεση συνταγών, συνοπτικά ιστορικά υγείας ασθενών που ανταλλάσσονται με την Κύπρο) και πρόσθετα σύνολα δεδομένων (όπως εξιτήρια, εργαστηριακά αποτελέσματα και ιατρικές απεικονίσεις), όπως έχει συμφωνηθεί με την υποδομή ψηφιακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας.
15	C1.117 Σύστημα προειδοποίησης του κοινού για στήριξη λειτουργιών έκτακτης	Ορόσημο	Το νεοσυσταθέν σύστημα προειδοποίησης του κοινού και το σύστημα παρακολούθησης	Η τεχνική επιτροπή υπογράφει την τελική αποδοχή των συστημάτων και την έκθεση	-	-	-	Q4	2025	Το σύστημα προειδοποίησης του κοινού θα είναι λειτουργικό, ενώ επίσης θα τεθεί σε εφαρμογή σύστημα παρακολούθησης που προσεγγίζει το σύνολο του πληθυσμού μέσω εφαρμογής για φορητές συσκευές και/ή SMS. Τα μηχανήματα τερματικών σημείων για την αποστολή SMS είναι πλήρως λειτουργικά.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ανάγκης μέσω SMS		ής του είναι πλήρως λειτουργικά	έναρξης λειτουργίας του συστήματος προειδοποίησης του κοινού						

A.3. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που συνδέονται με τη λήψη δανείου

Μεταρρύθμιση 3 (C1.1R3): Σταδιακή μεταστροφή του πλαισίου παροχής υγειονομικής περίθαλψης και επιστροφής εξόδων προς μοντέλα με βάση την αξία

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η εισαγωγή και σταδιακή μετάβαση σε μοντέλα υγειονομικής περίθαλψης με βάση την αξία προς συμπλήρωση των υφιστάμενων μοντέλων υγειονομικής περίθαλψης με βάση τον όγκο, με στόχο τη βελτίωση των αποτελεσμάτων στον τομέα της υγείας και τον περιορισμό του κόστους.

Θα περιλαμβάνει, αφενός, την ανάπτυξη κατάλληλων μοντέλων με βάση την αξία και σχετικών πρωτοβουλιών, με αντίστοιχους μηχανισμούς παρακολούθησης για τη μέτρηση και την παρακολούθηση της επιτυχίας της μεταρρύθμισης και, αφετέρου, την εισαγωγή μοντέλων με βάση την αξία στην απόφαση επιστροφής εξόδων για πρωτοβάθμια και ενδονοσοκομειακή περίθαλψη σύμφωνα με τη νομοθεσία περί Γενικού Συστήματος Υγείας.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2023.

Επένδυση 5 (C1.1I5): Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου

Στόχος της επένδυσης αυτής είναι η βελτίωση, ο εκσυγχρονισμός και/ή η αναβάθμιση των κρατικών νοσοκομείων της Κύπρου, ώστε να μπορούν να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις με τον ιδιωτικό τομέα, παράλληλα με τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στον τομέα της υγείας στα δημόσια νοσοκομεία.

Το μέτρο αυτό θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις για τη βελτίωση, τον εκσυγχρονισμό και/ή την αναβάθμιση των κρατικών νοσοκομείων: 1) ενίσχυση του Μακάριου Νοσοκομείου για να προσφέρει πλήρη θεραπεία σε παιδιά για όλες τις περιπτώσεις· 2) κατασκευή και/ή επέκταση μονάδας αιμοκάθαρσης στα Νοσοκομεία Πάφου και Λεμεσού· 3) κατασκευή Νοσοκομείου Ψυχικής Υγείας· 4) ενίσχυση του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού· 5) ενίσχυση του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου· 6) επέκταση του τμήματος Επεμβατικής Ακτινολογίας, συμπεριλαμβανομένου ιατρικού εξοπλισμού (όπως η μονάδα αγγειογραφίας)· και 7) κατασκευή μονάδας COVID-19 στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου· Η μονάδα αιμοκάθαρσης του Νοσοκομείου Πάφου, το νέο Νοσοκομείο Ψυχικής Υγείας και το νέο κτίριο του Μακάριου Νοσοκομείου θα έχουν ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την οριζόμενη στην απαίτηση για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

A.4. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του δανείου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
16	C1.1R3 Σταδιακή μεταστροφή του πλαισίου παροχής υγειονομικής περίθαλψης και επιστροφής εξόδων προς μοντέλα με βάση την αξία.	Ορόσημο	Η επιστροφή εξόδων με βάση την αξία πρέπει να αντικατοπτρίζεται για την πρωτοβάθμια και την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη	Η επιστροφή εξόδων με βάση την αξία πρέπει να αποτυπώνεται στην απόφαση επιστροφής	-	-	-	Q1	2023	Οι ετήσιες αποφάσεις επιστροφής εξόδων στο Γενικό Σύστημα Υγείας θα προσαρμοστούν ώστε να συμπεριλάβουν την επιστροφή εξόδων με βάση την αξία για την πρωτοβάθμια και την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη.
17	C1.1I5 Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου	Στόχος	Δράσεις για τη βελτίωση, την κατασκευή και/ή την αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων	-	Αριθμός	0	4	Q2	2024	Θα υλοποιηθούν τουλάχιστον τέσσερις δράσεις για τη βελτίωση, την κατασκευή και/ή την αναβάθμιση δημόσιων νοσηλευτηρίων. Η μονάδα αιμοκάθαρσης του Νοσοκομείου Πάφου, το νέο Νοσοκομείο Ψυχικής Υγείας και το νέο κτίριο του Μακάρειου Νοσοκομείου θα έχουν ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την οριζόμενη στην απαίτηση για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ). Η λήξη των εργασιών θα βεβαιώνεται με την έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής των ολοκληρωμένων εργασιών.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
18	C1.115 Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου	Στόχος	Δράσεις για τη βελτίωση, την κατασκευή και/ή την αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων	-	Αριθμός	4	7	Q2	2026	Θα υλοποιηθούν επτά δράσεις για τη βελτίωση, την κατασκευή και/ή την αναβάθμιση δημόσιων νοσηλευτηρίων. Η μονάδα αιμοκάθαρσης του Νοσοκομείου Πάφου, το νέο Νοσοκομείο Ψυχικής Υγείας και το νέο κτίριο του Μακάρειου Νοσοκομείου θα έχουν ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 20 % χαμηλότερη από την οριζόμενη στην απαίτηση για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας (ΚΣΜΚΕ). Η λήξη των εργασιών θα βεβαιώνεται με την έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής των ολοκληρωμένων εργασιών.

B. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 2.1: ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της πρόκλησης του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, συμβάλλοντας στη μετάβαση της χώρας στην κλιματική ουδετερότητα.

Οι στόχοι της συνιστώσας είναι η βελτίωση της περιβαλλοντικής πολιτικής μέσω μέτρων που σχετίζονται με την πράσινη φορολογία, το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τη διευκόλυνση της αδειοδότησης των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και έργων ανακαίνισης. Η συνιστώσα αποσκοπεί στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού δυναμικού και άλλων υποδομών, καθώς και στη στήριξη πράσινων επενδύσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), τα νοικοκυριά, τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τις ΜΚΟ. Η συνιστώσα στοχεύει επίσης στην άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας και αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου.

Η συνιστώσα υποστηρίζει την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για τα έτη 2019 και 2020 που συνιστούν την εστίαση των επενδύσεων, καθώς και των πολιτικών σχετικά με τις επενδύσεις, στην ενεργειακή απόδοση και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020).

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

B.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C2.1R1): Πράσινη φορολογία

Οι στόχοι του μέτρου είναι η προώθηση της μετάβασης προς την αποδοτικότερη χρήση των περιβαλλοντικών πόρων, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η αύξηση της διείσδυσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η μεταρρύθμιση θα αφορά νομοθετικές αλλαγές για τη θέσπιση φόρου άνθρακα για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στους κλάδους της οικονομίας που δεν εμπίπτουν στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου. Η μεταρρύθμιση θα περιλαμβάνει επίσης τη σταδιακή εισαγωγή εισφοράς για το νερό ύδρευσης, καθώς και τη θέσπιση τέλους οικιακών αποβλήτων / ταφής αποβλήτων. Στόχος της μεταρρύθμισης θα είναι να συμβάλει με απτό τρόπο στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 ώστε να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να αυξηθεί το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι νομοθετικές αλλαγές θα βασίζονται στα πορίσματα ανεξάρτητης μελέτης που πρόκειται να εκπονηθεί.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 2 (C2.1R2): Ανεξαρτητοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη συμμετοχή νέων επενδυτών στην παραγωγή, την αποθήκευση, τη συγκέντρωση, την απόκριση ζήτησης και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.

Η μεταρρύθμιση θα αφορά τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) όσον αφορά τη διακυβέρνηση, την οικονομική διαχείριση και τη διαχείριση του προσωπικού. Το μέτρο θα διευκολύνει επίσης την αλλαγή προμηθευτή, που αναμένεται να μειώσει το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας για τους εγχώριους και τους εμπορικούς/βιομηχανικούς πελάτες.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Μεταρρύθμιση 3 (C2.1R3): Ψηφιακές υπηρεσίες μίας στάσης για τον εξορθολογισμό της αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και τη διευκόλυνση της ενεργειακής ανακαίνισης σε κτίρια

Στόχος του μέτρου είναι η προώθηση της υλοποίησης έργων ΑΠΕ με τον εξορθολογισμό της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ. Η μεταρρύθμιση θα αποσκοπεί επίσης στην επιτάχυνση της ενεργειακής ανακαίνισης των κτιρίων.

Η μεταρρύθμιση θα αφορά την ψηφιοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα ΑΠΕ και τη δημιουργία ενιαίου σημείου επαφής για τεχνική και οικονομική στήριξη για τους σκοπούς της ενεργειακής ανακαίνισης των κτιρίων.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Μεταρρύθμιση 4 (C2.1R4): Κανονιστικό πλαίσιο για την αποθήκευση ενέργειας

Στόχος του μέτρου είναι η θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για την προώθηση της συμμετοχής των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Η μεταρρύθμιση θα αφορά την τροποποίηση των κανόνων μεταφοράς και διανομής και των κανόνων διαπραγματεύσεως και διακανονισμού, ώστε να μπορούν οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης να συμμετέχουν στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό αναμένεται να προωθήσει την παραγωγή ηλεκτρισμού από συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να συμβάλει στην αποδοτικότητα και την οικονομική βιωσιμότητα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο σύνολό της.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Επένδυση 1 (C2.1I1): Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς

Στόχος του μέτρου είναι η μείωση της πρωτογενούς και τελικής κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO₂ σε κτίρια και/ή εγκαταστάσεις που ανήκουν σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ή τελούν υπό τη διαχείρισή τους.

Η επένδυση θα αφορά την παροχή στήριξης για την ανακαίνιση κτιρίων και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των διαδικασιών παραγωγής μέσω της υλοποίησης τουλάχιστον 275 έργων ενεργειακής απόδοσης. Το σύστημα επιχορηγήσεων θα προωθεί επίσης τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων, καθώς και την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στόχος της επένδυσης θα είναι να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.

Το μέτρο αυτό δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής του μέτρου, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01). Ειδικότερα, η πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το μέτρο αυτό θα αντανάκλα το γεγονός ότι η αγορά λεβήτων βιομάζας θα συμμορφώνεται με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/50/ΕΚ για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την

Ευρώπη, της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας για τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 2 (C2.1I2): Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, μεταξύ άλλων σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας

Στόχος του μέτρου είναι να ενθαρρύνει τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας από το μεγάλο κτιριακό δυναμικό παλαιών κατοικιών, καθώς και να επιδοτήσει την υλοποίηση ενεργειακών ανακαινίσεων μικρής κλίμακας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και των ατόμων με αναπηρία.

Η επένδυση αποτελείται από δύο επιμέρους μέτρα: i) καθεστώς στήριξης για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες και ii) καθεστώς στήριξης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων ατόμων με αναπηρία.

Επιμέρους μέτρο 1: προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες

Η επένδυση θα αφορά την παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον 16 200 κατοικίες (συμπεριλαμβανομένων νοικοκυριών ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας) για θερμομόνωση στέγης και/ή για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος και/ή για την εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων θέρμανσης νερού (SWH) υφιστάμενης κατοικίας.

Η επένδυση θα επιτύχει κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.

Επιμέρους μέτρο 2: αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με άτομα με αναπηρία

Η επένδυση θα αφορά την παροχή τεχνικής υποστήριξης σε τουλάχιστον 270 νοικοκυριά με άτομα με αναπηρία, με στόχο τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στο καθεστώς ενίσχυσης του επιμέρους μέτρου 1 και την αποτελεσματική υλοποίηση των υποστηριζόμενων ενεργειακών ανακαινίσεων μικρής κλίμακας. Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 3 (C2.1I3): Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν

Στόχος του μέτρου είναι η προώθηση της χρήσης ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας από το μεγάλο δυναμικό παλαιών υποδομών που χρησιμοποιούν οι τοπικές αρχές, καθώς και η κατασκευή σειράς επενδυτικών έργων βιώσιμης ενέργειας και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στις αγροτικές κοινότητες της Κύπρου.

Η επένδυση αποτελείται από δύο επιμέρους μέτρα: i) ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και ii) διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.

Επιμέρους μέτρο 1: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα

Το επιμέρους μέτρο θα αφορά τη δημιουργία συστήματος επιχορηγήσεων για την παροχή στήριξης για μεγάλης κλίμακας μέτρα ενεργειακής απόδοσης και ΑΠΕ σε κτίρια, υποδομές και κοινωνικές κατοικίες που απευθύνονται σε τοπικές και ευρύτερες δημόσιες αρχές.

Το επιμέρους μέτρο θα οδηγήσει σε μείωση της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας από τις τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά τουλάχιστον 45 % ετησίως (11 250 MWh/έτος).

Επιμέρους μέτρο 2: Διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.

Το επιμέρους μέτρο θα αφορά την παροχή τεχνικής υποστήριξης στα τοπικά (Κοινοτικά) Συμβούλια αγροτικών περιοχών για την ανάπτυξη σχεδίων για την αειφόρο ενέργεια και το κλίμα και την υλοποίηση επενδύσεων για την ενέργεια και το κλίμα, καθώς και τη δημιουργία συστήματος επιχορηγήσεων για τη στήριξη βιώσιμων επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 4 (C2.1I4): Ενθάρρυνση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στις επιχειρήσεις

Στόχος του μέτρου είναι να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις να προβούν σε αλλαγές με στόχο την απανθρακοποίηση, αρχής γενομένης από τη μέτρηση των οικείων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την κατάρτιση σχεδίων δράσης για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις δραστηριότητές τους και/ή στις αλυσίδες εφοδιασμού τους (χάρτες πορείας για την απανθρακοποίηση).

Η επένδυση αφορά τη δημιουργία καθεστώτος στήριξης που θα παρέχει χρηματοδότηση στις επιχειρήσεις για την κατάρτιση του χάρτη πορείας τους για την απανθρακοποίηση έως το 2030. Το καθεστώς αποσκοπεί στη στήριξη των επιχειρήσεων για τη μέτρηση, την επαλήθευση και την παρακολούθηση των οικείων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από τις δραστηριότητες της/των οικείας/-ων επιχείρησης/-ων, και για την κατάρτιση σχεδίου δράσης για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το οποίο θα περιλαμβάνει ορισμένες επενδύσεις/δράσεις για την απανθρακοποίησή τους έως το 2030. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), από τις επενδύσεις/δράσεις που πρόκειται να συμπεριληφθούν στα υποστηριζόμενα σχέδια δράσης αποκλείεται ο ακόλουθος κατάλογος δραστηριοτήτων: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης¹. ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς². iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες³ και μονάδες μηχανικής

¹ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

² Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

³ Ο αποκλεισμός αυτός δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων

βιολογικής επεξεργασίας⁴ και iv) δραστηριότητες στις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Επένδυση 5 (C2.1I5): Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων

Στόχος του μέτρου είναι η διευκόλυνση της ενεργειακής αναβάθμισης και η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης επιλεγμένων δημόσιων κτιρίων, δηλαδή εγκαταστάσεων της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, σχολείων, του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, μονάδων επεξεργασίας νερού και σταθμούς άντλησης νερού.

Η επένδυση αποτελείται από τρία επιμέρους μέτρα: i) Εγκαταστάσεις Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και σχολεία· ii) Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας· και iii) Εγκατάσταση συστημάτων φωτοβολταϊκής ενέργειας συνδεδεμένων με το δίκτυο σε μονάδες επεξεργασίας νερού και σταθμούς άντλησης νερού.

Επιμέρους μέτρο 1: Εγκαταστάσεις Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και σχολεία

Το επιμέρους μέτρο αφορά την εφαρμογή ενεργειακών αναβαθμίσεων σε 17 αστικούς και αγροτικούς πυροσβεστικούς σταθμούς της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένου του Αρχηγείου της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Το επιμέρους μέτρο θα καλύπτει επίσης την εγκατάσταση θερμομόνωσης και φωτοβολταϊκών συστημάτων σε τουλάχιστον 405 σχολεία.

Στόχος της επένδυσης θα είναι να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.

Επιμέρους μέτρο 2: Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

Το επιμέρους μέτρο θα αφορά τη δημιουργία και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, συνολικής ισχύος 943 KW.

Επιμέρους μέτρο 3: Μονάδες επεξεργασίας νερού και σταθμοί άντλησης νερού

Το επιμέρους μέτρο θα αφορά την εγκατάσταση συνδεδεμένων με το δίκτυο φωτοβολταϊκών συστημάτων συνολικής ισχύος 2 MWp σε μονάδες επεξεργασίας νερού και σταθμούς άντλησης νερού.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 6 (C2.1I6): Αναβάθμιση υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου

ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

⁴ Ο αποκλεισμός αυτός δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή στη μετασκευή για εργασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιοαπόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας αποδόμησης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις αυτές στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση της υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και η ενσωμάτωση της εν λόγω υποδομής στο μελλοντικό έξυπνο δίκτυο.

Η επένδυση θα αφορά την παράδοση, εγκατάσταση, δοκιμή, βαθμονόμηση, θέση σε λειτουργία και παραλαβή εξοπλισμού έξυπνων δικτύων, ακολουθούμενη από την τελική ενσωμάτωση της υποδομής. Το μέτρο θα περιλαμβάνει επίσης τον προσανατολισμό και την κατάρτιση του προσωπικού.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Επένδυση 7 (C2.1I7): Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)

Στόχος του μέτρου είναι να διευκολύνει τη μαζική υιοθέτηση της χρήσης έξυπνων μετρητών στην Κύπρο.

Η επένδυση θα αφορά την παράδοση 400 000 έξυπνων μετρητών στην ΑΗΚ και την εγκατάσταση 250 000 εξ αυτών σε τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων φυσικών και νομικών προσώπων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 8 (C2.1I8): Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση της παρακολούθησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία στην Κύπρο και η συμβολή στη μείωσή τους.

Η επένδυση θα αφορά τη θέσπιση συστήματος παρακολούθησης των αερίων του θερμοκηπίου για τη γεωργία, το οποίο θα παρέχει δεδομένα για την εφαρμογή αποτελεσματικότερων πρακτικών μετριασμού και θα συμβάλει στην επίτευξη μείωσης κατά 10 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία έως το τέλος του 2025.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 9 (C2.1I9): Προστασία δασών από πυρκαγιές

Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση των ικανοτήτων των αρμόδιων αρχών της Κύπρου για την αντιμετώπιση των κινδύνων πυρκαγιάς και η ενίσχυση της προστασίας από τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, οι υποδομές και τα δάση.

Η επένδυση θα αφορά την αγορά πυροσβεστικών αεροσκαφών, οχημάτων, εξοπλισμού και σχετικής κατάρτισης και συντήρησης για την περίοδο εφαρμογής του μέτρου. Στο πλαίσιο αυτό θα περιλαμβάνεται η προμήθεια των ακόλουθων οχημάτων, μηχανημάτων και εξοπλισμού: 75 οχήματα μεταφοράς για σκοπούς περιπολίας για δασοπροστασία και μεταφορά προσωπικού σε περιστατικά πυρκαγιάς· 12 μεγάλα πυροσβεστικά οχήματα· 25 πυροσβεστικά οχήματα έκτακτης ανάγκης· τέσσερις μπουλντόζες για την κατασκευή έργων πυροπροστασίας με δυνατότητα μεταφοράς με φορτηγά για ταχεία μεταφορά σε πυρκαγιές· τέσσερις μπουλντόζες εδάφους για την κατασκευή έργων πυροπροστασίας· έξι γεωργικοί ελκυστήρες εξοπλισμένοι με τα απαραίτητα εργαλεία για την εφαρμογή μέτρων πρόληψης των πυρκαγιών· τετρακίνητοι εκσκαφείς/φορτωτές· έξι καταστροφείς κλαδιών· τέσσερις φορτωτές (φορτηγά) και έξι υδροφόρα οχήματα (φορτηγά) για σκοπούς πυροπροστασίας· ένα πυροσβεστικό αεροσκάφος.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 10 (C2.1Π10): Σύστημα διαχείρισης αγοράς για τη διευκόλυνση του ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό

Στόχος του μέτρου είναι η καθιέρωση συστήματος διαχείρισης της αγοράς από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου ως εργαλείου διευκόλυνσης του ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό.

Η επένδυση θα αφορά την εγκατάσταση και ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης αγοράς για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου και στη σχετική κατάρτιση του 100 % του προσωπικού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2023.

B.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας γρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
19	C2.1R1 Πράσινη φορολογία	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος νόμου που θεσπίζει φόρο άνθρακα για τα καύσιμα, εισφορά για το νερό ύδρευσης και τέλος οικιακών αποβλήτων / ταφής αποβλήτων	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος νόμου για τη θέσπιση φόρου άνθρακα για τα καύσιμα, εισφοράς για το νερό ύδρευσης και τέλους οικιακών αποβλήτων / ταφής αποβλήτων	-	-	-	Q1	2024	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών που θα έχουν ως στόχο να συμβάλουν με απτό τρόπο στην επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030. Οι τροποποιήσεις θα βασίζονται στα πορίσματα ανεξάρτητης μελέτης που πρόκειται να εκπονηθεί. Ειδικότερα, ο νόμος α) θα θεσπίσει φόρο άνθρακα για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στους κλάδους της οικονομίας που δεν εμπίπτουν στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ, β) θα εισαγάγει σταδιακά εισφορά για το νερό ύδρευσης, η οποία θα αντικατοπτρίζει τη σπανιότητα του εν λόγω φυσικού πόρου και το κόστος της χρήσης του για το περιβάλλον και γ) θα θεσπίσει, σε παγκύπριο επίπεδο, τέλος οικιακών αποβλήτων / ταφής αποβλήτων.
20	C2.1R1 Πράσινη φορολογία	Ορόσημο	Έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων για τη μέτρηση των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης στο περιβάλλον	Δημοσίευση της έκθεσης εκτίμησης των επιπτώσεων για τη μέτρηση των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης στο περιβάλλον	-	-	-	Q2	2026	Έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων για τη μέτρηση των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης στο περιβάλλον και των οικονομικών επιπτώσεων στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις, καθώς και σύσταση για περαιτέρω φορολογικές τροποποιήσεις, ανάλογα με τις ανάγκες.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			και στην οικονομία	περιβάλλον και στην οικονομία						
21	C2.1R2 Ανεξαρτητοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	Ορόσημο	Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του «περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021»	-	-	-	Q4	2021	Έναρξη ισχύος του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021, ο οποίος θα διευκολύνει το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό και θα τονώσει την υιοθέτηση των ΑΠΕ με τους εξής τρόπους: α) επίτευξη της ανεξαρτητοποίησης του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) (αυτονομία διακυβέρνησης, οικονομική αυτονομία και ανεξαρτησία του προσωπικού του ΔΣΜΚ), β) θέσπιση των απαραίτητων μέτρων για τη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για οικιακούς και εμπορικούς/βιομηχανικούς πελάτες και γ) δημιουργία συνθηκών διαφάνειας και εμπιστοσύνης για την παροχή κινήτρων σε νέους επενδυτές για την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.
22	C2.1R3 Ψηφιακές υπηρεσίες μίας στάσης για τον εξορθολογισμό της αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και τη	Ορόσημο	Πλήρως λειτουργική πλατφόρμα ΤΠ	Αποδοχή της πλήρως λειτουργικής πλατφόρμα ΤΠ από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	-	-	-	Q4	2022	Πλήρως λειτουργική πλατφόρμα ΤΠ για 1) την παροχή καθοδήγησης στον αιτούντα κατά τη διοικητική διαδικασία υποβολής αίτησης αδειοδότησης με διαφανή τρόπο έως την έκδοση μίας ή περισσότερων αποφάσεων από τις αρμόδιες αρχές, 2) την παροχή όλων των απαραίτητων πληροφοριών στον αιτούντα και τη διασφάλιση της συμμετοχής, κατά περίπτωση, και άλλων διοικητικών αρχών.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	διευκόλυνση της ενεργειακής ανακαίνισης σε κτίρια									
23	C2.1R4 Κανονιστικό πλαίσιο για την αποθήκευση ενέργειας	Ορόσημο	Τροποποίηση των κανόνων μεταφοράς και διανομής και των κανόνων διαπραγμάτευσης και διακανονισμού	Δημοσίευση της τροποποίησης των κανόνων μεταφοράς και διανομής και των κανόνων διαπραγμάτευσης και διακανονισμού στον ιστότοπο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου	-	-	-	Q4	2021	Έναρξη ισχύος τροποποίησης των κανόνων μεταφοράς και διανομής και των κανόνων διαπραγμάτευσης και διακανονισμού, η οποία θα παράσχει το αναγκαίο κανονιστικό πλαίσιο (κανόνες της αγοράς) και τεχνικές λεπτομέρειες που θα επιτρέψουν στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης: — να συμμετάσχουν στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, — να προωθήσουν την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης, αποδοτικής, ασφαλούς και προσανατολισμένης στον καταναλωτή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα δίνει προτεραιότητα στην παραγωγή ηλεκτρισμού από συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
24	C2.1I1 Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς	Ορόσημο	Καθεστώς στήριξης για την προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δήμους, κοινότητες και	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για το καθεστώς στήριξης για την προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε μικρομεσαίες	-	-	-	Q4	2021	Έκδοση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για το καθεστώς στήριξης για την προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ, δήμους, κοινότητες και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μετά την επαλήθευση βάσει του κανονισμού για τις κρατικές ενισχύσεις που θα εφαρμοστεί από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την έγκριση των στόχων του καθεστώτος. Στόχος της επένδυσης θα είναι να επιτευχθεί κατά μέσο

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			στον ευρύτερο δημόσιο τομέα	επιχειρήσεις, δήμους, κοινότητες και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα						όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.
25	C2.1I1 Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς	Στόχος	Οντότητες (ΜΜΕ, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί) που έχουν πραγματοποιήσει παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης		Αριθμός	0	125	Q4	2024	Τουλάχιστον 125 έργα (που αναλήφθηκαν από ΜΜΕ ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς) έχουν υλοποιηθεί μέσω παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης (μέτρων ενεργειακής απόδοσης) σε κτίρια ή μέτρων ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με τις διαδικασίες παραγωγής τους, με στόχο την επίτευξη μείωσης της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 % κατά μέσο όρο. Τα επιλεγμένα έργα θα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
26	C2.1I1 Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς	Στόχος	Οντότητες (ΜΜΕ, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί) που έχουν εφαρμόσει παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης		Αριθμός	125	275	Q4	2025	Τουλάχιστον 275 έργα (που αναλήφθηκαν από ΜΜΕ ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς) έχουν υλοποιηθεί μέσω παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης (μέτρων ενεργειακής απόδοσης) σε κτίρια ή μέτρων ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με τις διαδικασίες παραγωγής τους, με στόχο την επίτευξη μείωσης της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 % κατά μέσο όρο. Τα επιλεγμένα έργα θα συμμορφώνονται

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με τη σχετική ενοσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
27	C2.1I2 Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Ορόσημο	Πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες	Δημοσίευση της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων	-	-	-	Q2	2021	Η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Στόχος της επένδυσης θα είναι να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.
28α	C2.1I2 Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής	-	Αριθμός	0	8 500	Q4	2023	Τουλάχιστον 8 500 κατοικίες και 600 νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας		ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση							παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη καθώς και ειδικά προσαρμοσμένες λύσεις (υπηρεσίες υποστήριξης και ενεργειακή καθοδήγηση) για τα άτομα με αναπηρία, με στόχο να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.
29α	C2.1I2 Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση	-	Αριθμός	8 500	16 200	Q2	2026	Τουλάχιστον 16 200 κατοικίες και 1 600 νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη καθώς και ειδικά προσαρμοσμένες λύσεις (υπηρεσίες υποστήριξης και ενεργειακή καθοδήγηση), με στόχο να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας									
30	C2.1I3 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν	Ορόσημο	Πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη στήριξη των τοπικών αρχών όσον αφορά τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης	Δημοσίευση της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων	-	-	-	Q3	2021	Η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη στήριξη των τοπικών αρχών όσον αφορά τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Στόχος της επένδυσης θα είναι να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.
31α	C2.1I3 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων	Στόχος	Πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές	-	MWh ανά έτος	0	3600	Q4	2024	Οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν		αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση							και έχουν επιτύχει μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 3600 MWh ανά έτος
32α	C2.1I3 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον	Στόχος	Πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές αρχές που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση	-	MWh ανά έτος	3600	11 250	Q2	2026	Οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη και έχουν επιτύχει μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 11 250 MWh ανά έτος.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν									
32γ	C2.1I3 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές/ τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων	Στόχος	Σύστημα επιχορηγήσεων για τη στήριξη βιώσιμων επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στα τοπικά (Κοινοτικά) Συμβούλια	Αριθμός	-	0	27	Q2	2026	Τουλάχιστον 27 τοπικές κοινότητες έχουν λάβει στήριξη για την υλοποίηση επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν									
33	C2.114 Ενθάρρυνση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO ₂) στις επιχειρήσεις	Στόχος	Επιχειρήσεις που έχουν καταρτίσει τα σχέδια δράσης τους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	-	Αριθμός	0	300	Q4	2024	Τουλάχιστον 300 επιχειρήσεις έχουν καταρτίσει τα σχέδια δράσης τους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη. Τα σχέδια δράσης που θα διαμορφωθούν θα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της πρόβλεψης της συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
35	C2.115 Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων	Στόχος	Εγκατάσταση θερμομόνωσης και φωτοβολταϊκών συστημάτων σε σχολεία	-	Αριθμός	0	405	Q1	2022	Εγκατάσταση θερμομόνωσης και φωτοβολταϊκών συστημάτων σε τουλάχιστον 405 σχολεία με στόχο να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.
36	C2.115 Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των	Στόχος	Ολοκλήρωση της δημιουργίας και εγκατάστασης φωτοβολταϊκού	-	Αριθμός	0	943	Q4	2023	Ολοκλήρωση της δημιουργίας και εγκατάστασης φωτοβολταϊκού συστήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, συνολικής ισχύος 943 KW.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	δημόσιων κτιρίων		ύ συστήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας							
37	C2.1I5 Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων	Στόχος	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε σταθμούς άντλησης νερού και πυροσβεστικούς σταθμούς	-	Αριθμός	0	2 200	Q4	2025	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων συνολικής ισχύος 2 200 KW, σε σταθμούς άντλησης νερού και πυροσβεστικούς σταθμούς.
38	C2.1I6 Αναβάθμιση υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου	Ορόσημο	Υπογραφή συμβάσεων για την εγκατάσταση εξοπλισμού αναβάθμισης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας σε έξυπνο δίκτυο	Υπογραφή συμβάσεων	-	-	-	Q4	2023	Υπογραφή συμβάσεων για την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αναβάθμιση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας σε έξυπνο δίκτυο κατόπιν επιτυχούς διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης.
39	C2.1I6 Αναβάθμιση υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής	Ορόσημο	Παράδοση, επιτυχής εγκατάσταση και παραλαβή του εξοπλισμού	Έκδοση πρακτικού παραλαβής	-	-	-	Q4	2024	Παράδοση, επιτυχής εγκατάσταση, δοκιμή, βαθμονόμηση, θέση σε λειτουργία και παραλαβή του εξοπλισμού για έξυπνα δίκτυα, ακολουθούμενη από την τελική ενσωμάτωση της υποδομής.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου		για έξυπνα δίκτυα							
40	C2.1I7 Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)	Ορόσημο	Υπογραφή σύμβασης για έξυπνη υποδομή μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας	Υπογραφή σύμβασης	-	-	-	Q1	2024	Υπογραφή σύμβασης για έξυπνη υποδομή μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας (υλισμικό, λογισμικό, υπηρεσίες υποστήριξης και άλλες υπηρεσίες).
41	C2.1I7 Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση έξυπνων μετρητών	-	Αριθμός	0	Παράδοση 50 000 έξυπνων μετρητών στην ΑΗΚ Εγκατάσταση 15 000 έξυπνων μετρητών σε τελικούς	Q3	2024	Παράδοση και παραλαβή τουλάχιστον 50 000 έξυπνων μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΗΚ και εγκατάσταση 15 000 εξ αυτών σε τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων φυσικών και νομικών προσώπων.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)						πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας			
42	C2.1I7 Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση έξυπνων μετρητών	-	Αριθμός	Παράδοση 50 000 έξυπνων μετρητών στην ΑΗΚ Εγκατάσταση 15 000 έξυπνων μετρητών σε τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας	Παράδοση 400 000 έξυπνων μετρητών στην ΑΗΚ Εγκατάσταση 250 000 έξυπνων μετρητών σε τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας	Q2	2026	Παράδοση και παραλαβή 400 000 έξυπνων μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΗΚ και εγκατάσταση 250 000 εξ αυτών σε τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων φυσικών και νομικών προσώπων.
43	C2.1I8 Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα	Ορόσημο	Αγορά και εγκατάσταση μονάδων παρακολούθησης για τη μέτρηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία	Έγκριση του εξοπλισμού και της εγκατάστασης από την επιτροπή παραλαβής	-	-	-	Q2	2023	Αγορά και εγκατάσταση αυτοκινούμενης μονάδας και μόνιμων μονάδων παρακολούθησης για τη μέτρηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία με στόχο την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για τον μετριασμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
44	C2.118 Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα	Στόχος	Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία	-	(Ποσοστό) %	0	10	Q4	2025	Επίτευξη μείωσης κατά 10 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία μέσω της παρακολούθησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του υπολογισμού των εθνικών συντελεστών εκπομπών για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και της εφαρμογής των συντελεστών εκπομπών μέσω της εθνικής απογραφής για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της χώρας. Οι συνολικές εκπομπές αναφοράς από γεωργικά εδάφη με βάση την εθνική έκθεση απογραφής της χώρας είναι 122,8 kt ισοδυνάμου CO2 για το 2019.
45	C2.119 Προστασία δασών από πυρκαγιές	Ορόσημο	Υπογραφή 8 συμφωνιών/συμβάσεων για την αγορά οχημάτων, εξοπλισμού και την παροχή υπηρεσιών και την προκήρυξη πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την αγορά πυροσβεστικών αεροσκαφών	Υπογραφή 8 συμφωνιών/συμβάσεων	-	-	-	Q2	2022	Υπογραφή 8 συμφωνιών/συμβάσεων με προμηθευτές για την αγορά οχημάτων, εξοπλισμού και την παροχή υπηρεσιών και την προκήρυξη πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την αγορά πυροσβεστικών αεροσκαφών με στόχο τη συμβολή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στη μείωση του κινδύνου έξαρσης και επέκτασης των δασικών πυρκαγιών και την ενίσχυση της προστασίας από τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, οι υποδομές και τα δάση από ενδεχόμενο περιστατικό πυρκαγιάς.
46	C2.119	Ορόσημο	Παράδοση πυροσβεστικών	Έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής	-	-	-	Q4	2025	Παράδοση και παραλαβή πυροσβεστικών αεροσκαφών, οχημάτων και εξοπλισμού.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	Προστασία δασών από πυρκαγιές		αεροσκαφών, οχημάτων και εξοπλισμού	για την παράδοση πυροσβεστικών αεροσκαφών, οχημάτων και εξοπλισμού						
47	C2.1I9 Προστασία δασών από πυρκαγιές	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των υπηρεσιών	Έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής για την επιβεβαίωση της παραλαβής των υπηρεσιών	-	-	-	Q2	2026	Ολοκλήρωση των ακόλουθων υπηρεσιών: 1) επιχειρήσεις πυρόσβεσης και εκπαίδευση χειριστών για την απόκτηση ειδικότητας σε τύπο αεροσκαφών, 2) δασοκομικές πρακτικές και 3) υπηρεσίες για 3 μη επανδρωμένα αεροσκάφη (UAV) — δρόνους.
48	C2.1I10 Σύστημα διαχείρισης αγοράς για τη διευκόλυνση του ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό	Ορόσημο	Ολοκλήρωση, εγκατάσταση και ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης αγοράς και κατάρτιση του προσωπικού	Έκδοση τελικού πιστοποιητικού παραλαβής του συστήματος διαχείρισης της αγοράς και επαλήθευση της ολοκλήρωσης της κατάρτισης του προσωπικού	-	-	-	Q1	2023	Ολοκλήρωση, εγκατάσταση και ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης αγοράς για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου και κατάρτιση του προσωπικού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για την ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος και τις σχετικές επιχειρησιακές διαδικασίες.

B.3. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που συνδέονται με τη λήψη δανείου

Επένδυση 11 (C2.1I11) Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»

Στόχος του μέτρου είναι να διασφαλίσει την ασφάλεια του εφοδιασμού και ανταγωνιστικότερες τιμές χονδρικής της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και να καταστήσει δυνατή την αυξημένη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας από καθαρότερες πηγές, ιδίως από ανανεώσιμες πηγές, μέσω της σύνδεσης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου με το ηπειρωτικό σύστημα της ΕΕ.

Η επένδυση θα αφορά την ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία του έργου κοινού ενδιαφέροντος PCI 3.10.2 για τη διασύνδεση μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας, που θα περιλαμβάνει σταθμό μετατροπής συνεχούς ρεύματος 1 000 MW στην Κύπρο και σχετικές υποδομές στην Κύπρο και στην Κρήτη, που θα συνδέονται με υποβρύχια καλώδια συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης (HVDC) μήκους 898 km και ισχύος 1 000 MW. Το έργο αυτό αναμένεται να αποτελέσει μέρος ευρύτερης επένδυσης για την κατασκευή διασυνοριακού αγωγού διασύνδεσης συνολικού μήκους 1 208 km μεταξύ Κρήτης, Κύπρου και Ισραήλ. Διάφορα μέρη του έργου αναμένεται να λάβουν χρηματοδότηση από διαφορετικές πηγές, και συγκεκριμένα από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εμπορικά δάνεια και ίδια κεφάλαια.

Το μέτρο αυτό δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής του μέτρου, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01). Ειδικότερα, τα μέτρα μετριασμού που στοχεύουν στη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος θα τηρούνται δεόντως κατά την υλοποίηση του έργου, όπως ορίζεται στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην οικοδομική άδεια. Όλα τα μέτρα που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της ΕΠΕ και της εκτίμησης βάσει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ ως αναγκαία για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) θα ενσωματωθούν στο έργο και θα τηρηθούν κατά τα στάδια της κατασκευής, της λειτουργίας και του παροπλισμού της υποδομής.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

B.4. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του δανείου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
49	C2.1I11 Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»	Ορόσημο	Έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών του σταθμού μετατροπής συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης (HVDC) στην Κοφίνου και της χερσαίας υποδομής στην Κύπρο	Υπογραφή συμφωνίας για την κατασκευή του σταθμού μετατροπής της Κοφίνου	-	-	-	Q4	2022	Έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών του σταθμού μετατροπής συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης (HVDC) στην Κοφίνου και της χερσαίας υποδομής στην Κύπρο μετά την εξασφάλιση σχετικών πηγών χρηματοδότησης εκτός του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (MAA).
50	C2.1I11 Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής του σταθμού μετατροπής	Έκδοση του πιστοποιητικού παραλαβής για την κατασκευή του σταθμού μετατροπής	-	-	-	Q4	2024	Ολοκλήρωση της κατασκευής σταθμού μετατροπής, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης εξοπλισμού υψηλής τάσης και ελέγχου
51	C2.1I11 Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»	Ορόσημο	Ολοκληρωμένη και πλήρως λειτουργική εγκατάσταση της διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Κύπρου	Η ομάδα παραλαβής παραδοτέων υπογράφει την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητας του έργου· δημόσια ανακοίνωση για	-	-	-	Q4	2025	Ολοκληρωμένη και πλήρως λειτουργική εγκατάσταση της διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Κύπρου – Κρήτης (Ελλάδα) με σκοπό: 1) τον τερματισμό της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου ως κράτους μέλους της ΕΕ και 2) τη διασφάλιση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και 3) την επίτευξη των εθνικών στόχων για το κλίμα, όπως

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			- Κρήτης (Ελλάδα)	την έναρξη λειτουργίας του αγωγού διασύνδεσης						προσδιορίζονται στο εθνικό σχέδιο για το κλίμα

Γ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 2.2: ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Αυτή η συνιστώσα του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου αποσκοπεί στην προώθηση καθαρότερης, εξυπνότερης, ασφαλέστερης και δικαιότερης αστικής κινητικότητας με την ενθάρρυνση της αλλαγής τρόπου μεταφοράς, με τη στροφή από τα ιδιωτικά αυτοκίνητα σε πιο βιώσιμους τρόπους μεταφοράς όπως οι δημόσιες συγκοινωνίες, η ποδηλασία, η πεζοπορία, και στην προώθηση της χρήσης οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών εκπομπών, καθώς και της χρήσης ψηφιακών συστημάτων στον τομέα των μεταφορών.

Η συνιστώσα ανταποκρίνεται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για τις επενδύσεις στις βιώσιμες μεταφορές (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020).

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

Γ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C2.2R1): Δημιουργία ευφυούς συστήματος μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση των τεχνολογικών υποδομών, η παροχή δυνατοτήτων για καλύτερη και αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των υποδομών και η εισαγωγή έξυπνων χαρακτηριστικών σε αυτές.

Η μεταρρύθμιση αφορά την ανάπτυξη και υλοποίηση ευφυούς συστήματος μεταφορών προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση της κινητικότητας στις αστικές περιοχές και στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ της Κύπρου, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών. Η μεταρρύθμιση θα περιλαμβάνει την παράδοση, εγκατάσταση και σύνδεση 300 αισθητήρων με το εθνικό σημείο πρόσβασης. Ο εξοπλισμός αυτός αναμένεται να αποτελέσει τη βάση για την ψηφιοποίηση των δικτύων φυσικής κινητικότητας σε βάση δεδομένων γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS) και για την ενσωμάτωση των υπηρεσιών κινητικότητας.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 2 (C2.2R2): Παροχή του κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη διαλειτουργικής και αποτελεσματικής υποδομής επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και αποδοτικής αγοράς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων

Στόχος του μέτρου είναι να διευκολύνει τη δημιουργία αποδοτικής υποδομής ηλεκτροκίνησης για την επαναφόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων.

Η μεταρρύθμιση αφορά την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την υποδομή επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η δημιουργία μηχανισμού για i) την υλοποίηση και την παρακολούθηση της αγοράς επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και ii) τον συντονισμό της ανάλυσης δεδομένων που θα επιτρέπει την αποτελεσματική παρακολούθηση του δικτύου καθώς και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 3 (C2.2R3): Σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι να παράσχει το κανονιστικό πλαίσιο προκειμένου να δοθεί ώθηση για στην αντικατάσταση του παλαιού και ρυπογόνου τροχαίου υλικού και να παρασχεθούν κίνητρα για τη χρήση βιώσιμων λύσεων μετακίνησης μεταξύ κατοικίας και εργασίας, και κινητικότητας.

Η μεταρρύθμιση αυτή θα δημιουργήσει το νομικό πλαίσιο που θα επιτρέψει την εφαρμογή μέτρων με στόχο τον αποκλεισμό των ρυπογόνων οχημάτων από βασικές περιοχές, όπως οι ζώνες μηδενικών εκπομπών, τα τέλη για την κυκλοφορία οχημάτων σε ορισμένες περιοχές και την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρικών οχημάτων σε ορισμένες συγκοινωνιακές επιχειρήσεις. Η μεταρρύθμιση υποστηρίζεται από την επένδυση 3 (Προώθηση της ευρείας χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων, οχημάτων χαμηλών εκπομπών και εναλλακτικών μέσων μεταφοράς).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 1 (C2.2I1): Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας

Στόχοι των μέτρων είναι η δημιουργία των απαραίτητων υποδομών για την ενίσχυση της αστικής κινητικότητας με πιο φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές, καθώς και η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της οδικής ασφάλειας στη Λεμεσό και τη Λάρνακα. Η επένδυση θα περιλαμβάνει επίσης μέτρα για την ενίσχυση της προσβασιμότητας και της ασφαλούς κυκλοφορίας των πεζών, των ποδηλατών και των ατόμων με αναπηρία σε όλα τα αστικά κέντρα.

Πιο συγκεκριμένα, η επένδυση αφορά την καθιέρωση ποδηλατοδρόμων, λεωφορειολωρίδων και του σχετικού εξοπλισμού ITS (δηλαδή έξυπνο σύστημα φωτεινού σηματοδότη με σύστημα προτεραιότητας των λεωφορείων), καθώς και τη δημιουργία εγκαταστάσεων στάθμευσης ποδηλάτων, στάσεων λεωφορείων με στέγαστρο και τη βελτίωση των συνθηκών οδικής ασφάλειας σε επιλεγμένους κόμβους. Περιλαμβάνει επίσης τη δημιουργία σταθμών στάθμευσης και επιβίβασης (park & ride) και τον σχετικό εξοπλισμό ITS, καθώς και αναβαθμίσεις του υφιστάμενου οδικού δικτύου στα αστικά κέντρα (όπως πεζόδρομοι, διαβάσεις πεζών, ποδηλατών και/ή ατόμων με αναπηρία, συστήματα προειδοποίησης για άτομα με προβλήματα όρασης, κόμβοι στάθμευσης ποδηλάτων, ράμπες πεζοδρόμων).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2026.

Επένδυση 2 (C2.2I2): Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση

Οι στόχοι των μέτρων είναι η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για τη διευκόλυνση της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση και η συμβολή στην εγκατάσταση σταθμών φόρτισης.

Η επένδυση αποτελείται από τρία επιμέρους μέτρα: i) την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων σταθμών ταχείας φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων· ii) σύστημα επιχορηγήσεων για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων σταθμών φόρτισης στις εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και τοπικών αρχών· και iii) σύστημα επιχορηγήσεων για τη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ).

Επιμέρους μέτρο 1: εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων σταθμών ταχείας φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα

Η επένδυση αφορά την εγκατάσταση 10 σταθμών ταχείας φόρτισης ως έργο επίδειξης για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης. Θα παρέχει πρόσβαση σε υποδομή ταχείας επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και, συνεπώς, αναμένεται να συμβάλει στην άρση των αναστολών των καταναλωτών όσον αφορά την αυτονομία των ηλεκτρικών οχημάτων. Οι 10 σταθμοί ταχείας φόρτισης θα τοποθετηθούν σε δημοσίως προσβάσιμους χώρους, όπως σε νοσοκομεία, σε μεγάλους

δημοσίως προσβάσιμους χώρους στάθμευσης ή σε εξωτερικούς χώρους κτιρίων δημόσιων υπηρεσιών (όπως υπουργείων ή δικαστηρίων).

Επιμέρους μέτρο 2: σύστημα επιχορηγήσεων για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων σταθμών φόρτισης στις εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και τοπικών αρχών

Το σύστημα θα προωθεί την εγκατάσταση σταθμών φόρτισης σε δημοσίως προσβάσιμες περιοχές που ανήκουν σε επιχειρήσεις ή τοπικές αρχές.

Επιμέρους μέτρο 3: σύστημα επιχορηγήσεων για τη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων από ΑΠΕ

Το σύστημα θα παρέχει οικονομικά κίνητρα για την προώθηση της ανάπτυξης της αναγκαίας υποδομής για την ηλεκτροκίνηση, ειδικότερα μέσω της φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων από ΑΠΕ. Το σύστημα επιχορηγήσεων θα περιλαμβάνει την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και εξοπλισμού φόρτισης σε κατοικίες για τη φόρτιση ηλεκτρικών ιδιωτικών οχημάτων και τη χρηματοδότηση των τοπικών/δημόσιων αρχών για την κατασκευή δημόσιων σταθμών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Μεγάλο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας για τους δημόσιους σταθμούς φόρτισης αναμένεται να παράγεται από ΑΠΕ.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 3 (C2.2I3): Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων

Στόχος του μέτρου είναι η προώθηση της αγοράς ηλεκτρικών οχημάτων, οχημάτων χαμηλών εκπομπών (δηλαδή αυτοκινήτων που εκπέμπουν λιγότερα από 50 g/km CO₂), ηλεκτρικών ποδηλάτων και δημόσιων ή μη μηχανοκίνητων μέσων μεταφοράς (όπως λεωφορείο, ποδήλατο), παράλληλα με τη σταδιακή απομάκρυνση των παλαιότερων ρυπογόνων οχημάτων από την κυκλοφορία. Η επένδυση αναμένεται να συμπληρώσει τη μεταρρύθμιση 3 (σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης).

Η επένδυση αποτελείται από τρία επιμέρους μέτρα: i) έναρξη της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση στον τομέα της κυβέρνησης· ii) καθεστώς στήριξης για αγορά ηλεκτρικών οχημάτων· και iii) πρόγραμμα απόσυρσης για τα πλέον ρυπογόνα οχήματα σε συνδυασμό με κίνητρα για επιλογές κινητικότητας μηδενικών/χαμηλών εκπομπών.

Επιμέρους μέτρο 1: έναρξη της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση στον τομέα της κυβέρνησης

Η επένδυση περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στην έναρξη της σταδιακής αντικατάστασης του κυβερνητικού στόλου συμβατικών οχημάτων με ηλεκτρικά οχήματα και στην προώθηση της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση. Θα περιλαμβάνει την αγορά 100 ηλεκτρικών οχημάτων για τις ανάγκες της γενικής κυβέρνησης και την εγκατάσταση των αντίστοιχων σταθμών φόρτισης σε κυβερνητικές εγκαταστάσεις.

Αυτό αναμένεται να χρησιμεύσει ως έργο επίδειξης για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Επιμέρους μέτρο 2: καθεστώς στήριξης για αγορά ηλεκτρικών οχημάτων

Το σύστημα θα παρέχει κίνητρα, μέσω επιχορηγήσεων, για την αγορά και ταξινόμηση ηλεκτρικών οχημάτων και για την αγορά ηλεκτρικών ποδηλάτων. Συνδέεται άμεσα με τη μεταρρύθμιση 3, «Σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης», ως παράλληλο, υποστηρικτικό και συμπληρωματικό μέτρο.

Επιμέρους μέτρο 3: πρόγραμμα απόσυρσης για τα πλέον ρυπογόνα οχήματα σε συνδυασμό με κίνητρα για επιλογές κινητικότητας μηδενικών/χαμηλών εκπομπών.

Το σύστημα θα παρέχει κίνητρα στους οδηγούς ώστε να αντικαταστήσουν τα παλαιότερα και περισσότερο ρυπογόνα οχήματα με εναλλακτικές επιλογές κινητικότητας, όπως η αγορά οχήματος χαμηλών εκπομπών ή ηλεκτρικού ποδηλάτου και/ή δωρεάν ετήσια εισιτήρια λεωφορείων. Η απομάκρυνση των παλαιότερων οχημάτων από την κυκλοφορία αναμένεται να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις μεταφορές, καθώς και στον μετριασμό των επιπτώσεών της στον αέρα, στα ύδατα, στο έδαφος και στην ηχορύπανση. Τα οχήματα που αποσύρονται θα ανακυκλώνονται από αδειοδοτημένους ανακυκλωτές. Θα δίνεται προτεραιότητα στα παλαιότερα οχήματα προς απόσυρση.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Γ.2. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
52	C2.2R1 Δημιουργία ευφυούς συστήματος μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον 150 αισθητήρων	-	Αριθμός	0	150	Q1	2024	Παράδοση, εγκατάσταση και σύνδεση τουλάχιστον 150 αισθητήρων κυκλοφορίας με το εθνικό σημείο πρόσβασης για την ψηφιοποίηση των δικτύων και την υποστήριξη της ανάπτυξης ευφυούς συστήματος μεταφορών.
53	C2.2R1 Δημιουργία ευφυούς συστήματος μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση συνολικά 300 αισθητήρων	-	Αριθμός	150	300	Q4	2025	Παράδοση, εγκατάσταση και σύνδεση συνολικά 300 αισθητήρων κυκλοφορίας με το εθνικό σημείο πρόσβασης για την ψηφιοποίηση των δικτύων και την υποστήριξη της ανάπτυξης ευφυούς συστήματος μεταφορών.
54	C2.2R2 Παροχή του κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη διαλειτουργικής και αποτελεσματικής υποδομής επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με τα σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας	-	-	-	Q4	2024	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με την ανάπτυξη υποδομής επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και αποδοτικής αγοράς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Το κανονιστικό πλαίσιο θα προωθεί: 1) μηχανισμό για την εφαρμογή και την παρακολούθηση της αγοράς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και 2) συντονισμένη ανάλυση δεδομένων που θα επιτρέπει την αποτελεσματική παρακολούθηση του δικτύου, καθώς και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχοι	Τρίμηνο	Έτος	
	αποδοτικής αγοράς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων									
55	C2.2R3 Σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών/διοικητικών πράξεων που αφορούν τη σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων	Διάταξη των νομοθετικών/διοικητικών πράξεων που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας	-	-	-	Q4	2023	Έναρξη ισχύος νομοθετικών/διοικητικών πράξεων σχετικά με τον αποκλεισμό των ρυπογόνων οχημάτων από βασικές περιοχές/επιχειρήσεις. Οι νομοθετικές/διοικητικές πράξεις θα δημιουργήσουν τη νομική βάση για την επιβολή της θέσπισης περιοριστικών μέτρων σχετικά με την κυκλοφορία μηχανοκίνητων οχημάτων, με στόχο τη σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων.
56	C2.2R3 Σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης	Ορόσημο	Εφαρμογή τουλάχιστον δύο μέτρων με στόχο τον αποκλεισμό των ρυπογόνων οχημάτων	Εφαρμογή δύο μέτρων	-	-	-	Q4	2025	Τουλάχιστον δύο μέτρα είναι αποτελεσματικά με στόχο τον αποκλεισμό των ρυπογόνων οχημάτων από βασικές περιοχές/επιχειρήσεις, όπως οι ζώνες μηδενικών εκπομπών, η επιβολή τελών για την κυκλοφορία οχημάτων σε ορισμένες περιοχές, η εφαρμογή υποχρεωτικών μέτρων για τη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων σε ορισμένες κοινωνικοπολιτισμικές επιχειρήσεις, ή ισοδύναμα μέτρα.
57	C2.2I1 Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης	Ορόσημο	Υπογραφή συμβάσεων για τις εργασίες κατασκευής βιώσιμων	Υπογεγραμμένες συμβάσεις	-	-	-	Q2	2024	Υπογραφή συμβάσεων για 1) την κατασκευή ποδηλατοδρόμων, λεωφορειολωρίδων και σταθμών στάθμευσης και επιβίβασης (park & ride) στο πλαίσιο των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και 2) την παροχή

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχοι	Τρίμηνο	Έτος	
	Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας		υποδομών μεταφορών και βοηθητικών εγκαταστάσεων							βοηθητικών εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τις βιώσιμες μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων στάθμευσης ποδηλάτων και διαβάσεων για πεζούς, ποδηλάτες και/ή άτομα με αναπηρία.
58	C2.211 Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας	Στόχος	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για διαδρομές βιώσιμων μεταφορών τουλάχιστον 52 km	-	Αριθμός	0	52	Q1	2026	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για διαδρομές βιώσιμων μεταφορών τουλάχιστον 52 km, συμπεριλαμβανομένων ποδηλατοδρόμων τουλάχιστον 33 km, λεωφορειολωρίδων τουλάχιστον 11 km και πεζοδρόμων τουλάχιστον 8 km.
59	C2.211 Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας	Στόχος	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για τουλάχιστον 644 βοηθητικές εγκαταστάσεις που σχετίζονται με τις βιώσιμες μεταφορές	-	Αριθμός	0	644	Q1	2026	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για τουλάχιστον 644 βοηθητικές εγκαταστάσεις που σχετίζονται με τις βιώσιμες μεταφορές, στις οποίες περιλαμβάνονται τουλάχιστον 4 σταθμοί στάθμευσης και επιβίβασης (park & ride), τουλάχιστον 40 διαβάσεις, τουλάχιστον 300 ράμπες, τουλάχιστον 300 κόμβοι στάθμευσης ποδηλάτων.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχοι	Τρίμηνο	Έτος	
60	C2.212 Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση	Στόχος	Εγκατάσταση τουλάχιστον 330 σταθμών φόρτισης, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη	-	Αριθμός	0	330	Q4	2024	Χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης, τουλάχιστον 330 σταθμοί φόρτισης έχουν αγοραστεί και εγκατασταθεί σε δημόσια κτίρια, τοπικές αρχές, επιχειρήσεις και/ή ιδιωτικά νοικοκυριά.
61	C2.212 Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση	Στόχος	Εγκατάσταση τουλάχιστον 1 200 σταθμών φόρτισης, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη	-	Αριθμός	330	1 200	Q2	2026	Χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης, τουλάχιστον 1 200 σταθμοί φόρτισης έχουν αγοραστεί και εγκατασταθεί σε δημόσια κτίρια, τοπικές αρχές, επιχειρήσεις και/ή ιδιωτικά νοικοκυριά.
62α	C2.213 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη	-	Αριθμός	0	1523	Q4	2024	Χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης και της σύναψης δημόσιων συμβάσεων, έχουν αγοραστεί τουλάχιστον 1 523 ηλεκτρικά οχήματα των κατηγοριών M1, M2-3, N, L1e-L7e και ποδήλατα.
63α	C2.213 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη	-	Αριθμός	1523	4335	Q2	2026	Χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης και της σύναψης δημόσιων συμβάσεων, έχουν αγοραστεί τουλάχιστον 4335 ηλεκτρικά οχήματα των κατηγοριών M1, M2-3, N, L1e-L7e και ποδήλατα.
64	C2.213 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Απόσυρση οχημάτων υψηλών εκπομπών, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη	-	Αριθμός	0	1 000	Q4	2024	Χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης, τουλάχιστον 1 000 οχήματα υψηλών εκπομπών έχουν αποσυρθεί και αντικατασταθεί από ηλεκτρικά ποδήλατα, ετήσια εισιτήρια λεωφορείων και οχήματα μηδενικών ή χαμηλών εκπομπών (κάτω των 50 g CO2/km).

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
65	C2.2I3 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Απόσυρση οχημάτων υψηλών εκπομπών, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη	-	Αριθμός	1 000	1 950	Q2	2026	Χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης, τουλάχιστον 1 950 οχήματα υψηλών εκπομπών έχουν αποσυρθεί και αντικατασταθεί από ηλεκτρικά ποδήλατα, ετήσια εισιτήρια λεωφορείων και οχήματα μηδενικών ή χαμηλών εκπομπών (κάτω των 50 g CO ₂ /km).

Δ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 2.3: ΈΞΥΠΝΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιμετωπίζει τις ανεπάρκειες στη διαχείριση των υδάτων. Στόχοι της συνιστώσας αυτής είναι η διασφάλιση επαρκούς και αδιάλειπτης παροχής πόσιμου νερού καλής ποιότητας, με μεγιστοποίηση των υποδομών για συστήματα συλλογής λυμάτων, επεξεργασία λυμάτων και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων στη γεωργία· η μείωση της απώλειας νερού, της ποσότητας νερού που δεν αποφέρει έσοδα και της άντλησης υπόγειων υδάτων, η βελτίωση των αντιπλημμυρικών υποδομών, η βελτίωση της επιχειρησιακής αποδοτικότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους καταναλωτές μέσω τεχνολογικών εξελίξεων και η καθιέρωση διαφάνειας στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

Η συνιστώσα ανταποκρίνεται στην ειδική ανά χώρα σύσταση για τη διαχείριση των υδάτων (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019).

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

Δ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C2.3R1): Μεταρρύθμιση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στόχος του μέτρου είναι ο καθορισμός δράσεων για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών αδυναμιών στη διαχείριση των υδάτινων πόρων στην Κύπρο και για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητάς της.

Η μεταρρύθμιση αφορά τη σύσταση ομάδας εργασίας υψηλού επιπέδου (στο εξής: ομάδα εργασίας) υπό την αιγίδα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με συμμετέχοντες από το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Οικονομικών, τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης και όλα τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας και Αποχετεύσεων, καθώς και από συντονιστικούς φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για την εκπροσώπηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών στη διαχείριση των υδάτων σε εθνικό επίπεδο. Η ομάδα εργασίας θα λειτουργεί ως φορέας συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων αρχών διαχείρισης των υδάτων και ως φορέας συντονισμού και παρακολούθησης για την υλοποίηση των επενδύσεων και των δράσεων που θα προταθούν. Η ομάδα εργασίας θα προτείνει σχέδιο δράσης με τα αναγκαία κανονιστικά μέτρα και μέτρα προσαρμογής που πρέπει να εφαρμοστούν εντός των επόμενων 10 έως 15 ετών. Οι στόχοι του προτεινόμενου σχεδίου δράσης θα είναι i) η αύξηση της επιχειρησιακής αποδοτικότητας μέσω συγχωνεύσεων των Επαρχιακών Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας και Αποχετεύσεων, ii) η μείωση του νερού που δεν αποφέρει έσοδα, iii) η βελτίωση της χρήσης των υδάτων και iv) η ενίσχυση της ασφάλειας και της βιώσιμης λειτουργίας των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Η ομάδα εργασίας θα συντονίζει και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του σχεδίου δράσης και θα παρέχει την αναγκαία τεχνική βοήθεια στις αρμόδιες αρχές διαχείρισης των υδάτων για την εφαρμογή των μέτρων μεταρρύθμισης, καθώς και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στη συνιστώσα.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Επένδυση 1 (C2.3I1): Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας–Αμμοχώστου

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση της ασφάλειας της υδροδότησης μέσω βελτιωμένης υποδομής μεταφοράς με αυξημένη χωρητικότητα του αγωγού μεταξύ βασικών πηγών νερού (όπως οι μονάδες

επεξεργασίας νερού) και περιοχών κατανάλωσης. Η επένδυση θα συμβάλει επίσης στην ελαχιστοποίηση των απωλειών νερού και της εμφάνισης βλαβών, στη βελτίωση της ποιότητας του νερού με την ανάμειξη αφαλατωμένου και διυλισμένου νερού πριν από την άφιξή του στους τελικούς καταναλωτές, καθώς και στην επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας μέσω της μείωσης της άντλησης νερού.

Το μέτρο αφορά την κατασκευή αντικατάστασης του υφιστάμενου αγωγού μεταφοράς νερού. Το έργο θα περιλαμβάνει τη διενέργεια τοπογραφικών μελετών και εκτιμήσεων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Μετά τις ανωτέρω προκαταρκτικές ενέργειες και την έκδοση των αναγκαίων αδειών, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα αναθέσει τις κατασκευαστικές εργασίες σε ανάδοχο ο οποίος θα επιλεγεί μέσω διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την εκτέλεση των εργασιών.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 2 (C2.3I2): Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων

Οι στόχοι του μέτρου είναι η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του κόστους παραγωγής πόσιμου νερού μέσω του περιορισμού της ανάγκης αφαλάτωσης του νερού, καθώς και η μείωση των διακοπών στην παροχή και διανομή νερού.

Το μέτρο αφορά την ανακαίνιση των μονάδων επεξεργασίας νερού της Λεμεσού, του Ασπρόκρεμμου, της Τερσεφάνου, του Κόρνου και της Κανναβιού. Αυτό θα περιλαμβάνει την αντικατάσταση της υφιστάμενης υποδομής χλωρίωσης για τις εν λόγω πέντε μονάδες επεξεργασίας νερού, την εγκατάσταση μονάδων καθαρισμού με ενεργό άνθρακα για τις μονάδες επεξεργασίας νερού της Λεμεσού, του Ασπρόκρεμμου και της Τερσεφάνου, την επέκταση της χωρητικότητας της μονάδας επεξεργασίας νερού του Ασπρόκρεμμου κατά 10 000 m³/ημέρα και την αναβάθμιση του συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου, καθώς και του συστήματος αυτοματισμού της.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 3 (C2.3I3): Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων

Στόχος του μέτρου είναι η βελτίωση της αποδοτικότητας της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και η αύξηση της επιχειρησιακής ικανότητας των αρμόδιων αρχών. Το μέτρο αποσκοπεί στη μείωση του κινδύνου διατάραξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω της προστασίας των διαφόρων συστημάτων από κυβερνοεπιθέσεις και φυσικές επιθέσεις, στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω της αύξησης της αποδοτικότητας, στη μείωση του νερού που δεν αποφέρει έσοδα στην άρδευση μέσω της βελτίωσης των υποδομών και της ικανότητας παρακολούθησης, καθώς και στη μείωση του κινδύνου υψηλού αντικτύπου των συμβάντων μόλυνσης και των επιπτώσεων των παρατεταμένων φαινομένων ξηρασίας μέσω της προσεκτικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων και των προβλέψεων.

Το μέτρο αφορά τη δημιουργία ολοκληρωμένης πλατφόρμας η οποία θα αποτελείται από διάφορα υποσυστήματα, καθένα από τα οποία θα αντιμετωπίζει βασικές προκλήσεις, όπως η ποιότητα των υδάτων, η διαχείριση των πλημμυρών, η διαχείριση της ζήτησης νερού και η κατανομή νερού για σκοπούς άρδευσης, η ενεργειακή απόδοση, καθώς και η κυβερνοασφάλεια και η φυσική ασφάλεια. Η υλοποίηση των μέτρων περιλαμβάνει: i) την εγκατάσταση 500 υδραυλικών αισθητήρων και αισθητήρων ποιότητας σε όλες τις λίμνες, τους ταμιευτήρες, τους ποταμούς, καθώς και στο δίκτυο πλωτών μεταφορών, μέχρι το επίπεδο των κοινοτήτων· ii) την εγκατάσταση μετρητών ενέργειας για την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας των αντλιοστασίων που θα μεταδίδεται και αποθηκεύεται σε βάση δεδομένων· iii) πλατφόρμα λογισμικού που συνδέεται με ευφυή ανάλυση δεδομένων και μεθόδους για τη διευκόλυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε σχέση με την

παραγωγή νερού από διάφορες πηγές (αφαλάτωση και επεξεργασία νερού από ταμειυτήρες), λαμβανομένων υπόψη της ασφάλειας της υδροδότησης, του κόστους της παραγωγής νερού στα διάφορα συστήματα και των προβλέψεων ξηρασίας. Επιπλέον, το μέτρο θα αντιμετωπίσει τις προκλήσεις κυβερνοασφάλειας και φυσικής ασφάλειας μέσω εργαλείων για την ενίσχυση της προστασίας των συστημάτων ΤΠΕ. Το έργο θα υλοποιηθεί με την ακόλουθη σειρά ενεργειών: λεπτομερής ανάλυση απαιτήσεων με τη βοήθεια εξειδικευμένων συμβούλων· προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού· και υλοποίηση, αξιολόγηση και θέση σε λειτουργία των υποσυστημάτων ΤΠ.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 4 (C2.3I4): Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση της επιχειρησιακής και ενεργειακής απόδοσης μέσω της ψηφιοποίησης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας, του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, κυρίως με την αναβάθμιση της λειτουργίας και των υπηρεσιών των οργανισμών και την ενσωμάτωση των συστημάτων ΤΠ που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος σε ενοποιημένο σύστημα που θα λειτουργεί στο πλαίσιο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.

Το μέτρο περιλαμβάνει σειρά έξυπνων και ψηφιακών αναβαθμίσεων σε καθέναν από τους τρεις οργανισμούς: i) Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας θα λάβει μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας μέσω λύσεων ηλιακής ενέργειας και βιοαερίου. ii) Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας θα εγκαταστήσει αισθητήρες ποιότητας νερού και αισθητήρες πίεσης στα δίκτυα διανομής του και, ως εκ τούτου, αναμένεται να αντικαταστήσει τουλάχιστον το 50 % των συμβατικών του μετρητών κατανάλωσης με έξυπνους μετρητές. Επιπλέον, θα αναπτύξει εργαλείο υποστήριξης αποφάσεων με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου, καθώς και τράπεζα δεδομένων. Τα συστήματα αυτά θα αντλούν πληροφορίες από τους εγκατεστημένους αισθητήρες, τους έξυπνους μετρητές νερού και τα υφιστάμενα συστήματα, οι οποίες θα συνδυάζονται για την ακριβή εκτίμηση της ροής, της πίεσης και της ποιότητας του νερού με στόχο την έγκαιρη ανίχνευση συμβάντων. iii) Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας της Λεμεσού θα αντικαταστήσει τους συμβατικούς μετρητές των καταναλωτών με αυτοματοποιημένους έξυπνους μετρητές και θα εγκαταστήσει αισθητήρες πίεσης και ποιότητας για την παρακολούθηση των υποδομών και την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών εξυπηρέτησης πελατών, όπως η έγκαιρη προειδοποίηση σε περίπτωση διαρροής. Επιπλέον, αναμένεται να σχεδιάσει εξατομικευμένο λογισμικό που να ενσωματώνει όλες τις λειτουργίες του και να υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων βάσει των δεδομένων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 5 (C2.3I5): Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων

Στόχος του μέτρου είναι ο μετριασμός των αρνητικών επιπτώσεων από περιστατικά πλημμύρας στην ανθρώπινη υγεία, στο περιβάλλον, στους χώρους πολιτισμού και στα έσοδα, μέσω της διαχείρισης του κινδύνου πλημμύρας. Ένας ειδικός στόχος που προκύπτει από τις δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν είναι η μείωση της διάβρωσης από ακραίες απορροές, τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές.

Το μέτρο περιλαμβάνει σειρά αντιπλημμυρικών έργων και μέτρων συλλογής υδάτων. Οι εργασίες θα συγκεντρωθούν σε τρεις περιοχές, και συγκεκριμένα στα Λιβάδια, στην Κλαδερή και στο κέντρο της Λευκωσίας, ως εξής: i) στα Λιβάδια, ο Δήμος Λάρνακας θα αναβαθμίσει και θα εξωραΐσει τα αντιπλημμυρικά κανάλια, μέσω βελτιωτικών έργων στην κοίτη και στις όχθες του ποταμού. ii) Στην περιοχή της Κλαδερής, ο Δήμος Ύψωνα θα κατασκευάσει πλήρες δίκτυο συλλογής όμβριων υδάτων μήκους 4 600 μέτρων για την κάλυψη της περιοχής που θα καταλήγει σε 35 φρεάτια υδροσυλλογής.

iii) Στη Λευκωσία, ο Δήμος Λευκωσίας έχει ήδη επιλέξει οκτώ περιοχές στις οποίες θα κατασκευαστεί πλήρες αποχετευτικό σύστημα. Οι εργασίες θα περιλαμβάνουν την ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων και την επέκταση του δικτύου ομβρίων υδάτων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 6 (C2.3I6): Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας

Στόχος του μέτρου είναι η αύξηση της επάρκειας νερού για τις ανάγκες των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας.

Το μέτρο προβλέπει την κατασκευή τριών υδατοδεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί (GLS) τρίτης γενιάς, χωρητικότητας 26 000 m³ συνολικά, στην περιοχή της Λευκωσίας και την κατασκευή υδατοδεξαμενής χωρητικότητας 10 000 m³ σε ειδική καθορισμένη περιοχή στα Κλαυδιά της Λάρνακας.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Επένδυση 8 (C2.3I8) Προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος από κινδύνους λόγω πετρελαιοκηλίδων

Στόχος του μέτρου είναι η προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω της αναβάθμισης της επιχειρησιακής ικανότητας του τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών για την άμεση, επαρκή και αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών από πετρελαϊκή ρύπανση έως θαλάσσια ρύπανση.

Το μέτρο περιλαμβάνει την αγορά τριών απορρυπαντικών σκαφών με τη δυνατότητα αυτόνομων επιχειρήσεων ανάκτησης πετρελαίου, δύο εκ των οποίων θα επιχειρούν κοντά στην ακτογραμμή και το μεγαλύτερο στην ανοικτή θάλασσα, καθώς και την αγορά δύο αυτόνομων μονάδων αεροψεκασμού για τη διάλυση πετρελαιοκηλίδων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Δ.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
66	C2.3R1 Μεταρρύθμιση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων	Ορόσημο	Έγκριση σχεδίου δράσης για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων	Δημοσίευση του σχεδίου δράσης στον ιστότοπο του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	-	-	-	Q2	2025	Έγκριση σχεδίου δράσης για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων με κανονιστικά μέτρα και μέτρα προσαρμογής. Οι στόχοι του προτεινόμενου σχεδίου δράσης θα είναι: 1) η διευκόλυνση της συγχώνευσης Επαρχιακών Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας και Αποχετεύσεων, 2) η μείωση της ποσότητας νερού που δεν αποφέρει έσοδα 3) η βελτίωση της χρήσης των υδάτων και 4) η ενίσχυση της ασφάλειας και της βιώσιμης λειτουργίας των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.
67	C2.3I1 Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας–Αμμοχώστου	Ορόσημο	Προετοιμασία των τευχών δημοπράτησης και προκήρυξη πρόσκλησης υποβολής προσφορών	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προσφορών για τις εργασίες αντικατάστασης του αγωγού μεταφοράς	-	-	-	Q3	2023	Προετοιμασία των τευχών δημοπράτησης και προκήρυξη πρόσκλησης υποβολής προσφορών μετά την ολοκλήρωση του λεπτομερούς σχεδιασμού της αντικατάστασης του αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας–Αμμοχώστου, συμπεριλαμβανομένων πίνακα ποσοτήτων από επιμετρητή ποσοτήτων, τοπογραφίας, αδειών, άλλων τεχνικών και περιβαλλοντικών μελετών και αδειοδότησης. Ολοκλήρωση της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων με βάση τον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο (Ν. 127(Ι)/2018) / περί Διαδικασιών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Νόμο (Ν. 73(Ι)/2016).
68	C2.3I1 Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου	Στόχος	Εγκατάσταση νέου αγωγού συνολικού μήκους 20 km		Αριθμός	0	20	Q2	2026	Ολοκλήρωση της κατασκευής και εγκατάστασης νέου αγωγού συνολικού μήκους 20 km και λειτουργία του εξοπλισμού. Οι εκτελεσθείσες εργασίες θα επαληθευτούν από ειδικευμένο γραφείο μηχανικών.
69α	C2.3I2 Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των εργασιών για την εγκατάσταση μονάδων καθαρισμού με ενεργό άνθρακα στις μονάδες επεξεργασίας νερού της Τερσεφάνου, του Ασπρόκρεμμου και της Λεμεσού	Έκδοση πιστοποιητικών από τον μηχανικό του έργου για καθεμία από τις τρεις συμβάσεις	-	-	-	Q1	2024	Ολοκλήρωση των εργασιών για την εγκατάσταση μονάδων καθαρισμού με ενεργό άνθρακα με α) χωρητικότητα 30 000 m ³ /ημέρα για τη μονάδα επεξεργασίας νερού της Τερσεφάνου· β) χωρητικότητα 30 000 m ³ /ημέρα για τη μονάδα επεξεργασίας νερού του Ασπρόκρεμμου· και γ) χωρητικότητα 20 000 m ³ /ημέρα για τη μονάδα επεξεργασίας νερού της Λεμεσού.
69β	C2.3I2 Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των εργασιών για την αντικατάσταση της υποδομής χλωρίωσης των πέντε μονάδων επεξεργασίας νερού	Ολοκλήρωση των εργασιών από τον μηχανικό του έργου	-	-	-	Q1	2025	Ολοκλήρωση των εργασιών αντικατάστασης της υποδομής χλωρίωσης των μονάδων επεξεργασίας νερού της Λεμεσού, του Ασπρόκρεμμου, της Τερσεφάνου, του Κόρνου και της Κανναβιού.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
70	C2.3I2 Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Στόχος	Ολοκλήρωση των εργασιών επέκτασης και του συστήματος αυτοματισμού στη μονάδα επεξεργασίας νερού του Ασπρόκρεμμου		Αριθμός	0	10 000	Q4	2025	Ολοκλήρωση των εργασιών με αποτέλεσμα την επέκταση της χωρητικότητας της μονάδας επεξεργασίας νερού του Ασπρόκρεμμου κατά 10 000 m ³ /ημέρα, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης του συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου, καθώς επίσης και του συστήματος αυτοματισμού.
71	C2.3I3 Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση του εγγράφου λεπτομερούς ανάλυσης απαιτήσεων και σχεδιασμού του συστήματος	Έγκριση του εγγράφου λεπτομερούς ανάλυσης απαιτήσεων και σχεδιασμού συστήματος από την επιτροπή καθοδήγησης του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων	-	-	-	Q2	2022	Στο έγγραφο ανάλυσης απαιτήσεων και σχεδιασμού του συστήματος θα περιγράφονται όλες οι πτυχές, τα χαρακτηριστικά και οι λειτουργικές δυνατότητες του συστήματος, μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται τα εξής: αισθητήρες ποιότητας, λειτουργικοί αισθητήρες (όπως ροής, στάθμης και πίεσης), μετρητές ενέργειας, συσκευές επικοινωνίας, εξοπλισμός ΤΠ (υλισμικό, λογισμικό). Στη λεπτομερή ανάλυση απαιτήσεων και στον σχεδιασμό του συστήματος θα καθορίζεται ο ακριβής αριθμός και ο τύπος εξοπλισμού που απαιτείται για το εν λόγω έργο.
72	C2.3I3 Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον του 50 % του εξοπλισμού		Ποσοστό %	0	50	Q1	2024	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον του 50 % του συνολικού αριθμού μονάδων που προβλέπονται στη λεπτομερή ανάλυση απαιτήσεων και στον σχεδιασμό του συστήματος (αισθητήρες ποιότητας, συσκευές επικοινωνίας και μετρητές ποιότητας).

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων									
73	C2.3I3 Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση πλήρως λειτουργικού ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υδάτων	Η ομάδα υλοποίησης του έργου του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και ο αρμόδιος υπάλληλος εγκρίνουν τη λειτουργία και λειτουργικότητα ολόκληρου του συστήματος	-	-	-	Q2	2026	Ολοκλήρωση του ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης, που θα περιλαμβάνει την επαλήθευση ότι το σύστημα είναι ικανό να εντοπίζει, σε πρώιμο στάδιο, συμβάντα που απαιτούν άμεσες ενέργειες από το προσωπικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Το σύστημα θα είναι σε θέση να αντιδρά αυτόματα σε ορισμένα συμβάντα και ταυτόχρονα να προειδοποιεί τους χειριστές και/ή το κοινό. Το σύστημα θα είναι ικανό να συλλέγει και να αναλύει μεγάλο όγκο δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς προβλέψεων και για τη διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων.
74α	C2.3I4 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας		Αριθμός	0	700	Q1	2023	Παράδοση και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού εξοπλισμού στον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας, για ηλεκτροπαραγωγή τουλάχιστον 700 KW.
74β	C2.3I4 Έξυπνη διαχείριση δικτύων	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση μονάδας βιοαερίου στον σταθμό		Αριθμός	0	90	Q2	2026	Παράδοση και εγκατάσταση μονάδας βιοαερίου στον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας, για ηλεκτροπαραγωγή τουλάχιστον 90 KW.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ύδρευσης και αποχέτευσης		επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας							
75	C2.314 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον 200 αισθητήρων ποιότητας και πίεσης		Αριθμός	0	200	Q4	2024	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον 200 αισθητήρων ποιότητας και πίεσης στα δίκτυα ύδρευσης της Λάρνακας και της Λεμεσού.
76α	C2.314 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Εγκατάσταση και λειτουργία τουλάχιστον 100 000 έξυπνων μετρητών		Αριθμός	0	100 000	Q2	2026	Τουλάχιστον 100 000 έξυπνοι μετρητές σε λειτουργία (που παρέχουν ενδείξεις κατανάλωσης) και ολοκληρωμένο έξυπνο σύστημα μέτρησης νερού, σύστημα παρακολούθησης, καθώς και εγκατεστημένα και λειτουργικά συστήματα ελέγχου και υποστήριξης στη Λάρνακα και στη Λεμεσό.
76β	C2.314 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Ανάπτυξη εργαλείου υποστήριξης αποφάσεων με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου και τράπεζας δεδομένων στη Λάρνακα και σχεδιασμός εξατομικευμένης λύσης		Αριθμός	0	2	Q2	2026	Ανάπτυξη και λειτουργία του εργαλείου υποστήριξης αποφάσεων με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου και της τράπεζας δεδομένων στη Λάρνακα· σχεδιασμός εξατομικευμένης λύσης λογισμικού που ενσωματώνει όλες τις λειτουργίες και υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων βάσει των δεδομένων στη Λεμεσό.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			λογισμικού στη Λεμεσό							
77α	C2.315 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών δικτύου απορροής και ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων σε περιοχές της Λευκωσίας	Η ομάδα διαχείρισης έργου πιστοποιεί την ολοκλήρωση της κατασκευής	-	-	-	Q4	2022	Ολοκλήρωση της κατασκευής δικτύου απορροής και ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων στις περιοχές Αγίου Αντωνίου, Παλαιάς Πόλης, Λυκαβηττού και Αγίων Ομολογητών της Λευκωσίας, με συνολικό μήκος περίπου 6,5 km.
77β	C2.315 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών δικτύου απορροής και ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων σε περιοχές της Λευκωσίας	Η ομάδα διαχείρισης έργου πιστοποιεί την ολοκλήρωση της κατασκευής	-	-	-	Q4	2025	Ολοκλήρωση της κατασκευής δικτύου απορροής και ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων στις υπόλοιπες τέσσερις περιοχές της Παλουριώτισσας, του Τρυπιώτη και των Αγίων Ομολογητών και στο κέντρο της Λευκωσίας.
78	C2.315 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για το σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης όμβριων υδάτων στην περιοχή της Κλαδεράς		-	-	-	Q2	2024	Ολοκλήρωση της κατασκευής του συστήματος συλλογής και ανακύκλωσης όμβριων υδάτων που καλύπτει συνολική έκταση συστήματος συλλογής νερού 4,5 km στην περιοχή της Κλαδεράς.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
79	C2.315 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών για το αντιπλημμυρικό κανάλι στα Λιβάδια	Η ομάδα διαχείρισης έργου πιστοποιεί την ολοκλήρωση της κατασκευής				Q4	2025	Ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών για το αντιπλημμυρικό κανάλι συνολικής χωρητικότητας περίπου 30 000 m ³ στα Λιβάδια.
80	C2.316 Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας	Στόχος	Ολοκλήρωση της κατασκευής δύο δεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί		Αριθμός	0	16 000	Q2	2024	Ολοκλήρωση της κατασκευής δύο δεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί, συνολικής χωρητικότητας 16 000 m ³ .
81	C2.316 Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας	Στόχος	Ολοκλήρωση της κατασκευής τριών δεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί και 1 υδατοδεξαμενής από σκυρόδεμα		Αριθμός	16 000	36 000	Q2	2025	Ολοκλήρωση της κατασκευής τριών δεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί και μίας υδατοδεξαμενής από σκυρόδεμα, συνολικής χωρητικότητας 36 000 m ³ .
84	C2.318 Προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος από κινδύνους λόγω	Ορόσημο	Παράδοση, ποιοτική επιθεώρηση για την επαλήθευση της επιχειρησιακής τους	Υποβολή εκθέσεων από εμπειρογνώμονες και έκδοση πιστοποιητικού ποιότητας σχετικά με την	-	-	-	Q1	2025	Παράδοση, ποιοτική επιθεώρηση για την επαλήθευση της επιχειρησιακής τους αποτελεσματικότητας και παραλαβή τριών σκαφών (ενός σκάφους μήκους 25 m περίπου, το οποίο θα επιχειρεί εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κύπρου, και δύο σκαφών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	πετρελαιοκηλίδων		αποτελεσματικότητας και παραλαβή τριών σκαφών και δύο συστημάτων αεροψεκασμού	επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και παραλαβή σκαφών και συστημάτων αεροψεκασμού						μήκους 8-11 m περίπου, τα οποία θα επιχειρούν σε παράκτια ύδατα, καθώς και δύο συστημάτων αεροψεκασμού.

E. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.1: ΝΕΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η συνιστώσα ανταποκρίνεται στις προκλήσεις με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η κυπριακή οικονομία όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και τις επενδύσεις, καθώς και την υπερβολική εξάρτηση από ορισμένους οικονομικούς τομείς, όπως ο τουρισμός.

Στόχος της συνιστώσας είναι να συμβάλει στη μετάβαση της οικονομίας σε ένα νέο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης (Αειφόρο Επιχειρηματικό και Εμπορικό Κέντρο της Ευρώπης) με την αντιμετώπιση των τομεακών προκλήσεων ως εξής:

Πρωτογενής τομέας: στόχος είναι η ανάπτυξη ανταγωνιστικού γεωργικού τομέα, κυρίως μέσω της γεωργικής τεχνολογίας και της στενής συνεργασίας με επιχειρήσεις, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικά κέντρα με σκοπό την αριστεία.

Δευτερογενής τομέας: στόχος είναι η ανάπτυξη ανταγωνιστικής ελαφράς βιομηχανίας που θα περιλαμβάνει την εστίαση σε τομείς όπως η πράσινη τεχνολογία και η γεωργική τεχνολογία.

Αειφόρος Τουρισμός: στόχος είναι η ανάπτυξη ισχυρών αγροτουριστικών υποδομών και βιώσιμων υποδομών φιλοξενίας και η προσέλκυση τουριστών υγείας και ευεξίας μέσω ανταγωνιστικής και αξιόπιστης υγειονομικής περίθαλψης.

Κυκλική οικονομία (με έμφαση στη διαχείριση αποβλήτων): στόχος είναι να προωθηθεί η μετάβαση προς την κυκλική οικονομία μέσω της καλύτερης χρήσης των πρώτων υλών, της μείωσης των αποβλήτων, της ευαισθητοποίησης ως προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και της μετάβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προκειμένου να μετριαστεί η κλιματική κρίση, να προστατευθεί η κοινωνική ευημερία και να αναπτυχθεί μια ανθεκτική οικονομία. Η συνιστώσα συμβάλλει στην υλοποίηση της ειδικής ανά χώρα σύστασης προκειμένου να «εστιαστούν οι επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση και την ψηφιακή μετάβαση» και στη «διαχείριση των αποβλήτων» (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020) και να «εστιαστεί η οικονομική πολιτική σε σχέση με τις επενδύσεις στους τομείς των βιώσιμων μεταφορών, του περιβάλλοντος» και «ιδίως στη διαχείριση των αποβλήτων και των υδάτων» (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019).

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

E.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Επιμέρους συνιστώσα 3.1.1 Ανθεκτικός και ανταγωνιστικός πρωτογενής τομέας

Μεταρρύθμιση 1 (C3.1R1): Μετάβαση των γεωργικών πρακτικών από τον 20ό αιώνα στον 21ο αιώνα μέσω της επένδυσης σε ένα εθνικό κέντρο αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η αντιμετώπιση των προκλήσεων στον πρωτογενή τομέα, συμπεριλαμβανομένων της χαμηλής παραγωγικότητας και της έλλειψης τεχνολογικών γνώσεων, με τη δημιουργία κεντρικού μοντέλου λειτουργίας μέσω της στενής συνεργασίας μεταξύ του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και των δημόσιων πανεπιστημίων.

Η μεταρρύθμιση θα αφορά την καθιέρωση του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών της Κύπρου ως κέντρου αριστείας της χώρας στους τομείς της γεωργίας, της ζωικής παραγωγής και της προστασίας του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και των πανεπιστημίων για την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων σπουδών.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2023.

Μεταρρύθμιση 2 (C3.1R2): Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων

Οι στόχοι της μεταρρύθμισης είναι η αντιμετώπιση των μακροχρόνιων αδυναμιών που παρουσιάζει η αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων, ιδίως όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα, τις στρεβλώσεις των τιμών της αγοράς και την ασυμμετρία πληροφοριών, η οποία αποδυναμώνει τη θέση των παραγωγών στην αγορά.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται σε έναν νέο νόμο για τις αθέμιτες πρακτικές κατά τις συναλλαγές στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων. Θα προσφερθεί πλατφόρμα προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες της αγοράς της Κύπρου στις οργανώσεις παραγωγών για την έναρξη της συνεργασίας τους.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 3 (C3.1R3): Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η ενίσχυση της παραγωγικότητας και της βιωσιμότητας του πρωτογενούς τομέα μέσω της προώθησης της γεωργικής τεχνολογίας, της προηγμένης αναπαραγωγής και της γονιδιακής βελτίωσης των αιγοπροβάτων με σκοπό τη βελτιστοποίηση της παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων.

Η μεταρρύθμιση θα αφορά τη στήριξη των αιγοπροβατοτρόφων για την αναβάθμιση του οικείου συστήματος τήρησης αρχείων στην εκμετάλλευση και των διαδικασιών παραγωγής τους και για την ενίσχυση των οικείων προσπαθειών αξιολόγησης της ποιότητας των προϊόντων και της συμμετοχής τους στο χρηματοδοτούμενο σε εθνικό επίπεδο έργο AGRICYGEN, το οποίο θα τους παρέχει προηγμένες γνώσεις και καθοδήγηση σχετικά με τη γενετική αξία των ζώων τους. Με τον τρόπο αυτόν, οι γεωργοί θα μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την αναπαραγωγή των ζώων με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγικότητας, κυρίως όσον αφορά την παραγωγή γάλακτος.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 2 (C3.1I2): Ενίσχυση των υπαρχουσών ισοτοπικών βάσεων δεδομένων τοπικών παραδοσιακών κυπριακών τροφίμων/ποτών, με την ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας blockchain, για να διασφαλιστεί η ταυτότητά τους

Στόχος του μέτρου είναι η ανάπτυξη μηχανισμού και κατάλληλης για τον επιδιωκόμενο σκοπό μεθοδολογίας επαλήθευσης για την επαλήθευση της γνησιότητας των κυπριακών προϊόντων, καθώς και των ευρωπαϊκών τροφίμων εν γένει, με τη χρήση σταθερών ισοτοπικών βάσεων δεδομένων, ώστε να αξιοποιηθούν η έρευνα και η τεχνολογία. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μέτρου θα αναπτυχθεί μεθοδολογία επαλήθευσης για τουλάχιστον τρεις τομείς γνησιότητας (γαλακτοκομικά προϊόντα, μέλι και αλκοολούχα ποτά) που πλήττονται σημαντικά από νοθεία και απάτη.

Η επένδυση θα αφορά τη δημιουργία δικτύου εμπειρογνωμοσύνης το οποίο θα ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους φορείς στους τομείς των κανονιστικών ρυθμίσεων και της παραγωγής σχετικά με ζητήματα και προβλήματα γνησιότητας των τροφίμων, καθώς και σχετικά με τα υφιστάμενα σύνολα δεδομένων, τη διαθέσιμη μεθοδολογία και την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών. Επίσης, θα αναπτυχθεί κατάλληλη για τον επιδιωκόμενο σκοπό μεθοδολογία επαλήθευσης για τουλάχιστον τρεις τομείς γνησιότητας (γαλακτοκομικά προϊόντα, μέλι και αλκοολούχα ποτά) που πλήττονται σημαντικά από νοθεία και απάτη. Επιπλέον, θα προωθηθεί η μεταφορά γνώσεων σχετικά με τα αποτελέσματα της «IsoDataBase» στη βιομηχανία τροφίμων και στους ενδιαφερόμενους φορείς στους τομείς των κανονιστικών ρυθμίσεων, της επιβολής της νομοθεσίας, της έρευνας και των καταναλωτών και θα αναπτυχθεί ένα διαμορφώσιμο διαδικτυακό και κινητό σύστημα

ενδοεπιχειρησιακού σχεδιασμού που θα μπορεί να μετατρέψει οποιαδήποτε έντυπη αλυσίδα εφοδιασμού σε ψηφιακή.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2025.

Επένδυση 3 (C3.1I3): Αναβάθμιση των δεξιοτήτων της υπάρχουσας αγροτικής κοινότητας και επαγγελματοποίηση του μελλοντικού εργατικού δυναμικού μέσω επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο

Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση των δεξιοτήτων της αγροτικής κοινότητας, μέσω της μεταφοράς γνώσεων και της προώθησης της καινοτομίας. Με τον τρόπο αυτόν, το μέτρο αποσκοπεί στην προώθηση ενός πιο ανταγωνιστικού γεωργικού τομέα με υψηλότερο δυναμικό, μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και της μεταφοράς γνώσεων.

Η επένδυση θα αφορά τη χορήγηση δέκα υποτροφιών στον γεωργικό τομέα, ύψους 10 000 EUR η καθεμία, για τη στήριξη της ανάπτυξης του μελλοντικού εργατικού δυναμικού του τομέα. Θα υποστηρίζει επίσης τη μεταφορά γνώσεων και καινοτομίας εντός του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού, μέσω της χρήσης του συστήματος γεωργικής γνώσης και καινοτομίας με δεσμούς με την ακαδημαϊκή κοινότητα, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ της πρακτικής εφαρμογής, αφενός, και της γνώσης, της επιστήμης, της πείρας και της έρευνας, αφετέρου.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Επιμέρους συνιστώσα 3.1.2 Καινοτόμος και ανταγωνιστικός δευτερογενής τομέας

Επένδυση 5 (C3.1I5): Δημιουργία Εθνικής Εμπορικής Ταυτότητας και προώθηση του παραδοσιακού προϊόντος «χαλούμι»

Στόχος του μέτρου είναι η καθιέρωση εμπορικής ονομασίας για τα κυπριακά προϊόντα με σκοπό την προώθηση των εξαγωγών τους.

Η επένδυση θα αφορά την ανάπτυξη σχεδίων δράσης με βάση δύο μελέτες: α) μία για τη δημιουργία Εθνικής Εμπορικής Ταυτότητας «Made in Cyprus» (επωνυμία) με έμφαση στην ποιότητα και τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών σε συνδυασμό με στοιχεία της παράδοσης και της ιστορίας του νησιού, και β) μελέτη για την εφαρμογή στρατηγικής για το χαλούμι προκειμένου να αυξηθεί η ιδιαιτερότητά του ως αυθεντικού κυπριακού προϊόντος και να σχεδιαστεί καμπάνια προώθησης και ευαισθητοποίησης.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2022.

Επένδυση 6 (C3.1I6): Σύστημα για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του γεωργικού τομέα, η προώθηση της διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας και, εν τέλει, η επιτάχυνση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Το μέτρο αποσκοπεί στην παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε νέες επιχειρήσεις ή στην τεχνολογική πρόοδο των υφιστάμενων επιχειρήσεων, έτσι ώστε να μπορέσουν να φέρουν στην αγορά βελτιωμένα προϊόντα, να αυξήσουν την παραγωγικότητα και να ενισχύσουν τις προοπτικές ανάπτυξής τους, να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο και να παράσχουν τη βάση για τη βιώσιμη ανάπτυξη του συνόλου της οικονομίας.

Η επένδυση θα αφορά την εφαρμογή συστήματος επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του οποίου θα χορηγηθούν ενισχύσεις σε υφιστάμενες και νεοσύστατες επιχειρήσεις, ιδίως ΜΜΕ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης, της εμπορίας και της ανάπτυξης γεωργικών

προϊόντων που καλύπτονται από το παράρτημα I της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την εξαίρεση του οίνου, του ξυδιού από κρασί και των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια. Το σύστημα θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις να χρηματοδοτούν επενδύσεις σε ενσώματα ή άυλα στοιχεία ενεργητικού για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των παραγωγικών τους εγκαταστάσεων, την επέκταση και την αύξηση της παραγωγικής τους ικανότητας, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και διαδικασιών και την ανάπτυξη νέων ή υψηλότερης ποιότητας γεωργικών προϊόντων. Η χρηματοδότηση θα βοηθήσει επίσης τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους ικανότητες έτσι ώστε να μπορέσουν να βελτιώσουν τις διαδικασίες τους.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2026.

Επένδυση 7 (C3.1I7): Καθεστώς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο

Στόχος του μέτρου είναι να βοηθήσει τις μεγάλες επιχειρήσεις με κεφαλαιουχικές δαπάνες στις οικείες προσπάθειες εκσυγχρονισμού οι οποίες αναμένεται να επιτρέψουν στις εν λόγω επιχειρήσεις να αναπτυχθούν, να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους, να δημιουργήσουν θέσεις απασχόλησης και, ως εκ τούτου, να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, μεταξύ άλλων μέσω βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης.

Η επένδυση θα αφορά την εφαρμογή συστήματος επιχορηγήσεων ύψους έως 7 000 000 EUR για την ανάπτυξη και την προώθηση υφιστάμενων και νέων μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στον μεταποιητικό τομέα. Το σύστημα επιχορηγήσεων θα παρέχει κίνητρα στις επιχειρήσεις για τη διατήρηση των οικείων δραστηριοτήτων και θέσεων απασχόλησης, καθώς και για την πραγματοποίηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς των επικείμενων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα αποκλείουν τον ακόλουθο κατάλογο δραστηριοτήτων⁵: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης· ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς· iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας· και iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επιμέρους συνιστώσα 3.1.3 Αειφόρος, υψηλής πρόσθετης αξίας τουριστικός τομέας

Επένδυση 8 (C3.1I8): Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές

Στόχος της επένδυσης είναι ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος, η προσέλκυση νέων αγορών, με παράλληλη μείωση της εποχικότητας και βελτίωση του δομημένου περιβάλλοντος στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.

Η επένδυση θα αφορά την παροχή στήριξης σε τρεις κατηγορίες επιχειρήσεων: 1) σε ΜΜΕ στον κλάδο των καταλυμάτων, όπως ξενοδοχεία, στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές για έργα ανακαίνισης, 2) σε εστιατόρια/ταβέρνες ή επιχειρήσεις πώλησης παραδοσιακών τροφίμων που μπορούν να ενταχθούν στο Σύμφωνο «Taste of Cyprus», για έργα

⁵ Όλες οι υποσημειώσεις του κειμένου σχετικά με το μέτρο C2.1I4 ισχύουν και για το παρόν μέτρο.

ανακαίνισης, και 3) σε ΜΜΕ στον τομέα των καταλυμάτων, όπως ξενοδοχεία, για προσθήκη ιατρικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων υποβοηθούμενης διαβίωσης.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 9 (C3.1I9): Προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις

Οι στόχοι της επένδυσης είναι να διευκολυνθεί η μετάβαση του επιχειρηματικού μοντέλου των ξενοδοχείων στην κυκλική οικονομία ή η ανάπτυξη κυκλικών προϊόντων ή υπηρεσιών.

Η επένδυση περιλαμβάνει διάγνωση, συστάσεις, κατάρτιση και καθοδήγηση, καθώς και παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων που οδηγούν σε πιστοποίηση.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2026.

Επένδυση 10 (C3.1I10): Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές

Στόχος της επένδυσης είναι η στήριξη της οικονομίας στις αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, με την ανάπτυξη της προσφοράς δραστηριοτήτων στους επισκέπτες, όπως εργαστήρια, ζωντανές εκδηλώσεις και παραδοσιακά αναμνηστικά. Αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφοροποίησης του τουριστικού τομέα, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της μετανάστευσης.

Η επένδυση περιλαμβάνει i) την ολοκλήρωση της Διαδρομής Αφροδίτη μήκους 2 χλμ, η οποία θα συνδέει ιστορικά, θρησκευτικά και περιβαλλοντικά σημεία της περιοχής [όπως περιηγήσεις στη φύση (nature trails)] και συμπληρώνει τη δημιουργία του έργου της «Αυθεντικής Διαδρομής Εμπειριών», και ii) την παροχή στήριξης σε επιχειρήσεις και τοπικά συμβούλια κοινοτήτων για την περιορισμένης κλίμακας αποκατάσταση ιδιωτικών και δημόσιων κτιρίων και κυρίως την αναπροσαρμογή της χρήσης τους με σκοπό τη φιλοξενία πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων των τομέων της δημιουργίας και της μεταποίησης, όπως καλλιτέχνες, βιοτεχνίες και παραδοσιακά προϊόντα.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επιμέρους συνιστώσα 3.1.4 Κυκλική οικονομία

Μεταρρύθμιση 4 (C3.1R4): Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση του μοντέλου κυκλικής οικονομίας στη χώρα μέσω της εφαρμογής συγκεκριμένου σχεδίου δράσης. Το σχέδιο δράσης θα περιλαμβάνει επιχορηγήσεων για την ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην κυκλική οικονομία, καθώς και δράσεις όπως i) η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και της επιχειρηματικής κοινότητας σχετικά με τα οφέλη των κυκλικών προϊόντων για το περιβάλλον και σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρει η κυκλική οικονομία, ii) η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με την επιχειρηματική διάγνωση, την επιχειρηματική καθοδήγηση, την κατάρτιση των εργαζομένων και την εκπόνηση χάρτη πορείας για τη μετάβαση στην κυκλικότητα, και iii) η κοινή χρήση πλατφόρμας αγοράς για την κυκλική οικονομία με σκοπό τη σύνδεση προσφοράς και ζήτησης υλικών, απομετάλλων και αποβλήτων.

Το σύστημα επιχορηγήσεων θα είναι ανοικτό σε ΜΜΕ που επιθυμούν να μεταβούν σε κυκλικό μοντέλο λειτουργίας. Οι επιχορηγήσεις μπορούν να φθάσουν τα 317 500 EUR για κάθε δικαιούχο, καλύπτοντας έως και το 60 % του επενδυτικού κόστους κάθε ΜΜΕ.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), από τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα εξαιρείται ο ακόλουθος κατάλογος δραστηριοτήτων⁶: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης· ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς· iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας· και iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 5 (C3.1R5): Ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης

Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση της διαχείρισης των αποβλήτων με στόχο την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και τη χωριστή συλλογή, ώστε να καταστεί δυνατή η συμμόρφωση με τις οδηγίες της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης θα δημιουργηθεί μηχανισμός στήριξης των τοπικών αρχών, τόσο σε τεχνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, που θα τις βοηθά να έρχονται σε επαφή με την κεντρική κυβέρνηση, να δημιουργούν εμπειρογνώσια και να αξιοποιούν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων.

Η μεταρρύθμιση αφορά την ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης, ο οποίος θα προωθεί δραστηριότητες στο πλαίσιο της ιεραρχίας διαχείρισης αποβλήτων και του σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων και θα στηρίζει τις τοπικές αρχές στο πλαίσιο αυτό. Ο εν λόγω φορέας θα συμμετέχει επίσης σε ερευνητικά προγράμματα, θα υποστηρίζει πιλοτικά προγράμματα και θα διεξάγει εκστρατείες εκπαίδευσης και ενημέρωσης με στόχο την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και τον διαχωρισμό των αποβλήτων, ενώ θα τηρεί επίσης τη βάση δεδομένων προγραμμάτων και έργων στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Επένδυση 12 (C3.1I12): Διαχείριση αποβλήτων προς την κυκλική οικονομία

Στόχος του μέτρου είναι να συμβάλει αποτελεσματικά στην κλιμάκωση των προσπαθειών για την ανακύκλωση των ξηρών ανακυκλώσιμων. Στόχος της επένδυσης είναι να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης, να αυξήσει την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων ως τον σημαντικότερο τρόπο για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και να μειώσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αποβλήτων.

Η επένδυση συνίσταται στην ανάπτυξη, κατασκευή, εγκατάσταση και λειτουργία 50 πράσινων περιπτέρων για ξηρά ανακυκλώσιμα, ώστε να μπορέσουν οι δήμοι σε απομακρυσμένες περιοχές να βελτιώσουν τα οικεία συστήματα διαχείρισης αποβλήτων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

---

⁶ Όλες οι υποσημειώσεις του κειμένου που αφορούν το μέτρο C2.1I4 ισχύουν επίσης για το εν λόγω μέτρο.

Ε.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
85	C3.1R1 Μετάβαση των γεωργικών πρακτικών από τον 20ό αιώνα στον 21ο αιώνα μέσω της επένδυσης σε ένα εθνικό κέντρο αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας	Ορόσημο	Συνεργασία μεταξύ του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και των δημόσιων πανεπιστημίων, για κοινά μεταπτυχιακά (MSc) και διδακτορικά προγράμματα	Έναρξη ισχύος της/των υπογεγραμμένης/-ων συμφωνίας/-ών συνεργασίας	-	-	-	Q4	2022	Έναρξη ισχύος του/των νομικά δεσμευτικού/-ών εγγράφου/-ων με το/τα οποίο/-α θεσπίζεται συνεργασία για κοινά προγράμματα MSc και PhD, τα οποία υπογράφονται μεταξύ του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και των δημόσιων πανεπιστημίων.
86	C3.1R1 Μετάβαση των γεωργικών πρακτικών από τον 20ό αιώνα στον 21ο αιώνα μέσω της επένδυσης σε ένα εθνικό κέντρο αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας	Ορόσημο	Νέα κοινά μεταπτυχιακά και/ή διδακτορικά στον ευρύτερο τομέα της γεωργίας	Κοινοποίηση στα μέσα ενημέρωσης και ανακοίνωση από τις αρμόδιες αρχές	-	-	-	Q2	2023	Εγγραφή σπουδαστών και έναρξη νέων κοινών μεταπτυχιακών και/ή διδακτορικών στον ευρύτερο τομέα της γεωργίας.
87	C3.1R2 Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην	Ορόσημο	Νόμος για τις αθέμιτες πρακτικές κατά τις συναλλαγές στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του νέου νόμου για τις αθέμιτες πρακτικές κατά	-	-	-	Q2	2022	Έναρξη ισχύος νέου νόμου για την αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών κατά τις συναλλαγές στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων, όπως μονομερείς και αναδρομικές τροποποιήσεις των συμβάσεων, ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής,

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων			τις συναλλαγές στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων						προθεσμίες πληρωμής μεγαλύτερες των 30 ημερών, πληρωμές για προϊόντα που έχουν υποστεί ζημία ή που δεν έχουν πωληθεί και άλλες ενέργειες που επηρεάζουν όσους εμπλέκονται στην αλυσίδα παραγωγής και διανομής γεωργικών προϊόντων.
88	C3.1R2 Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων	Ορόσημο	Πλατφόρμα καταγραφής συναλλαγών στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων	Πλατφόρμα διαθέσιμη στις οργανώσεις παραγωγών και κοινοποίηση της διαθεσιμότητάς της από τις αρμόδιες αρχές	-	-	-	Q2	2026	Μια πλήρως λειτουργική πλατφόρμα για την καταγραφή των συναλλαγών στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων θα είναι διαθέσιμη στις οργανώσεις παραγωγών.
89	C3.1R3 Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου	Στόχος	Αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και συμμετοχή των γεωργών στο έργο AGRICYGEN	-	Αριθμός	0	30	Q4	2023	Τουλάχιστον 30 γεωργοί έχουν αναβαθμίσει το οικείο σύστημα τήρησης αρχείων στην εκμετάλλευσή και τις διαδικασίες παραγωγής τους, έχουν ενισχύσει τις οικείες προσπάθειες αξιολόγησης της ποιότητας των προϊόντων και συμμετέχουν στο έργο AGRICYGEN που χρηματοδοτείται σε εθνικό επίπεδο.
90	C3.1R3 Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου	Στόχος	Έγκριση προηγμένων διαδικασιών καταγραφής και γονιδιωματικής αξιολόγησης και επιλογή των ζώων	-	Αριθμός	0	20 000	Q2	2026	Οι κτηνοτρόφοι έχουν υιοθετήσει προηγμένες διαδικασίες καταγραφής και γονιδιωματικής αξιολόγησης και έχουν επιλέξει τα ζώα με τις καλύτερες επιδόσεις βάσει των αποτελεσμάτων της γονιδιωματικής ανάλυσης για τουλάχιστον 20 000 ζώα.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			με τις καλύτερες επιδόσεις							
93	C3.1I2 Ενίσχυση της ισοτοπικής βάσης δεδομένων παραδοσιακών κυπριακών προϊόντων.	Ορόσημο	Εξοπλισμός υγρής χρωματογραφίας - φασματογράφου μάζας ισοτοπικού λόγου (LC-IRMS)	Υπογραφή δήλωσης παραλαβής του εξοπλισμού σύμφωνα με τον ποιοτικό τύπο και κατά τον χρόνο που ορίζεται στα τεύχη δημοπράτησης και στην υπογεγραμμένη σύμβαση	-	-	-	Q4	2021	Αγορά και εγκατάσταση νέου εξοπλισμού υγρής χρωματογραφίας — φασματογράφου μάζας ισοτοπικού λόγου (LC-IRMS) για ισοτοπικό χαρακτηρισμό.
94	C3.1I2 Ενίσχυση της ισοτοπικής βάσης δεδομένων παραδοσιακών κυπριακών προϊόντων.	Στόχος	Τοπικά παραδοσιακά τρόφιμα/ποτά συνδεδεμένα με το σύστημα	-	Αριθμός	0	10	Q1	2025	Ολοκληρωμένες ισοτοπικές βάσεις δεδομένων (για τουλάχιστον δέκα παραδοσιακά/τοπικά τρόφιμα/ποτά) συνδεδεμένα με σύστημα blockchain.
95	C3.1I3 Αναβάθμιση δεξιοτήτων υφιστάμενων και μελλοντικών γεωργών	Στόχος	Χορήγηση υποτροφιών	-	Αριθμός	0	5	Q4	2022	Τουλάχιστον πέντε υποτροφίες θα χορηγηθούν σε απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για σπουδές στον τομέα της γεωργίας, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και τα τοπικά πανεπιστήμια.
97	C3.1I5 Δημιουργία Εθνικής Εμπορικής	Ορόσημο	Σχέδια δράσης για α) την επωνυμία «made in Cyprus»	Δημοσίευση της απόφασης του Υπουργικού	-	-	-	Q1	2022	Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο σχεδίων δράσης που περιλαμβάνουν:

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Όνομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	Ταυτότητας και προώθηση του παραδοσιακού προϊόντος «χαλούμι»		και β) για την προώθηση του χαλουμιού	Συμβουλίου και του σχεδίου δράσης						1) παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις για την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους με βάση την επωνυμία «made in Cyprus», και 2) αύξηση της ιδιαιτερότητας του χαλουμιού ως αυθεντικού κυπριακού προϊόντος και σχεδιασμός καμπάνιας προώθησης και ευαισθητοποίησης γι' αυτό.
98	C3.1I6 Σύστημα για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε MME που ασχολούνται με το εμπόριο και την παραγωγή γεωργικών προϊόντων	-	Αριθμός	0	65	Q4	2024	Επιχορηγήσεις σε τουλάχιστον 65 μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίησή τους
99	C3.1I6 Σύστημα για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε MME που ασχολούνται με το εμπόριο και την παραγωγή γεωργικών προϊόντων	-	Αριθμός	65	176	Q1	2026	Επιχορηγήσεις σε τουλάχιστον 176 MME που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίησή τους
100	C3.1I7 Καθεστώς για την ενίσχυση της	Ορόσημο	Έναρξη εφαρμογής του καθεστώτος	Δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής	-	-	-	Q3	2023	Μετά την έγκριση του καθεστώτος από το Υπουργικό Συμβούλιο, έκδοση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο		επιχορηγήσεων για μεγάλες επιχειρήσεις	προτάσεων στον ιστότοπο του Υπουργείου						παροχή επιχορηγήσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις για την επέκταση των υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους μέσω επενδύσεων που ενισχύουν το τεχνολογικό επίπεδο, τη διαδικασία παραγωγής και την παραγωγικότητά τους, καθώς και για την πραγματοποίηση επενδύσεων που βελτιώνουν την ενεργειακή τους απόδοση. Οι όροι αναφοράς περιλαμβάνουν κριτήρια επιλεξιμότητας που διασφαλίζουν ότι τα επιλεγμένα έργα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με την οικεία ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
101α	C3.117 Καθεστώς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις	-	Αριθμός	0	3	Q4	2024	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον τρεις μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στον μεταποιητικό τομέα για την επέκταση των υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους μέσω επενδύσεων που ενισχύουν το τεχνολογικό επίπεδο, τη διαδικασία παραγωγής και την παραγωγικότητά τους, καθώς και για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης. Όλα τα επιλεγμένα έργα θα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
102α	C3.117 Καθεστώς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις	-	Αριθμός	3	10	Q2	2026	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον 10 μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στον μεταποιητικό τομέα για την επέκταση των υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω επενδύσεων που ενισχύουν το τεχνολογικό επίπεδο, τη διαδικασία παραγωγής και την παραγωγικότητά τους, καθώς και για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης. Όλα τα επιλεγμένα έργα θα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
103	C3.118 Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε ΜΜΕ για την προώθηση του τουρισμού	-	Αριθμός	0	200	Q2	2024	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον 200 ΜΜΕ, στις οποίες περιλαμβάνονται επιχειρήσεις τροφίμων, εστιατόρια/ταβέρνες, καθώς και πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πώλησης παραδοσιακών προϊόντων, για

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	απομακρυσμένες περιοχές									επενδύσεις σε έργα ανακαίνισης ή αναδιαμόρφωσης.
104α	C3.118 Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορήγηση σε ξενοδοχεία για την προώθηση του τομέα του τουρισμού	-	Αριθμός	0	57	Q2	2026	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον 57 ξενοδοχεία και άλλα τουριστικά καταλύματα, στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, για επενδύσεις στην ανακαίνιση ή την αναδιαμόρφωση, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών επενδύσεων.
104β	C3.118 Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορηγήσεις για την προώθηση του ιατρικού τουρισμού	-	Αριθμός	0	20	Q2	2026	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον 20 ξενοδοχεία και άλλα τουριστικά καταλύματα για την προσθήκη ιατρικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων υποβοηθούμενης διαβίωσης.
105	C3.119 Προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις	Στόχος	Πρόγραμμα καθοδήγησης για την κυκλική οικονομία	-	Αριθμός	0	50	Q2	2022	Έχουν υπογραφεί συμφωνίες συνεργασίας με τουλάχιστον 50 ξενοδοχεία για εξατομικευμένη επιχειρηματική καθοδήγηση σε θέματα κυκλικής οικονομίας.
106	C3.119 Προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις	Στόχος	Πρόγραμμα καθοδήγησης για την κυκλική οικονομία	-	Αριθμός	0	18	Q1	2026	Τουλάχιστον 18 ξενοδοχεία έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα ως κυκλικά ξενοδοχεία κατόπιν ελέγχου.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
107	C3.1I10 Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Ορόσημο	Διαδρομή Αφροδίτη	Υπογραφή δήλωσης αποδοχής του έργου από την ομάδα έργου (αναθέτουσα αρχή)	-	-	-	Q4	2024	Ολοκλήρωση της Διαδρομής Αφροδίτη, η οποία θα συνδέει ιστορικά, θρησκευτικά και περιβαλλοντικά σημεία της περιοχής [όπως περιηγήσεις στη φύση (nature trails)] με ειδική διαδρομή μήκους 2 χλμ., ώστε να ενισχυθεί η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και να προωθηθεί η βιοποικιλότητα.
108	C3.1I10 Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε επιχειρήσεις και τοπικά συμβούλια κοινοτήτων για την προώθηση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων στους τομείς της δημιουργίας και της μεταποίησης, όπως καλλιτέχνες, βιοτεχνίες και παραδοσιακά προϊόντα	-	Αριθμός	0	150	Q4	2025	Τουλάχιστον 150 επιχειρήσεις και τοπικά συμβούλια κοινοτήτων έχουν προβεί σε ανακαίνιση, αναδιαμόρφωση ή οπτική αναβάθμιση ιδιωτικών και δημόσιων κτιρίων / υποδομών στην ύπαιθρο, καθώς και σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές και έχουν αναπροσαρμόσει τη χρήση τους για να φιλοξενήσουν πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις στους τομείς της δημιουργίας και της μεταποίησης, όπως καλλιτέχνες, βιοτεχνίες και παραδοσιακά προϊόντα.
109	C3.1R4 Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία	Ορόσημο	Έγκριση του εθνικού σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στην Κύπρο	Δημοσίευση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την έγκριση του σχεδίου δράσης.	-	-	-	Q4	2021	Έγκριση, από το Υπουργικό Συμβούλιο, του εθνικού σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στην Κύπρο
110	C3.1R4	Στόχος	Ενίσχυση προς ΜΜΕ που	-	Αριθμός	0	40	Q2	2026	Χορήγηση ενίσχυσης σε τουλάχιστον 40 επιλέξιμες ΜΜΕ, σύμφωνα με την

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία		μεταβαίνουν σε κυκλικό μοντέλο λειτουργίας							τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με την οικεία ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
111	C3.1R5 Ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης	Ορόσημο	Νομοθεσία για τον συντονισμό μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας	-	-	-	Q2	2025	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας, με την οποία ιδρύεται Συντονιστικός Φορέας μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο Συντονιστικός Φορέας θα παρέχει μηχανισμό για την αναβάθμιση της διαχείρισης των αποβλήτων, τη συμβολή στη συμμόρφωση με τις οδηγίες της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας.
112	C3.1I12 Διαχείριση αποβλήτων προς την κυκλική οικονομία	Ορόσημο	Υπογραφή της σύμβασης για την εγκατάσταση πράσινων περιπτέρων	Υπογραφή της σύμβασης	-	-	-	Q3	2023	Υπογραφή σύμβασης για την κατασκευή και εγκατάσταση τουλάχιστον 50 πράσινων περιπτέρων για ξηρά ανακυκλώσιμα.
115	C3.1I12 Διαχείριση αποβλήτων προς την κυκλική οικονομία	Στόχος	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης και έναρξη λειτουργίας των πράσινων περιπτέρων	-	Αριθμός	0	50	Q4	2025	Ολοκλήρωση της κατασκευής, εγκατάσταση και έναρξη λειτουργίας των πράσινων περιπτέρων για ξηρά ανακυκλώσιμα.

Ε.3. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που συνδέονται με τη λήψη δανείου

Επένδυση 1 (C3.1I1): Κατασκευή συλλογικής υποδομής θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας (λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις) στην παράκτια περιοχή Πεντάκωμο

Στόχος του μέτρου είναι να καλύψει το κενό που δημιούργησε η έλλειψη κατάλληλων λιμενικών και χερσαίων υποδομών για τις καθημερινές ανάγκες της δραστηριότητας αυτής, με την κάλυψη τόσο των υφιστάμενων όσο και των μελλοντικών αναγκών ποσοστού άνω του 70 % των μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας που λειτουργούν στην Κύπρο, με στόχο την ομαλή λειτουργία του εν λόγω τομέα. Το μέτρο αποσκοπεί στη διατήρηση της βιωσιμότητας της υδατοκαλλιέργειας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της και στην περαιτέρω βιώσιμη ανάπτυξη και επέκτασή της στο μέλλον, με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της συμβολής του πρωτογενούς τομέα στη βιώσιμη ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Η επένδυση θα αφορά την κατασκευή συλλογικής υποδομής για τη θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια στην περιοχή Πεντάκωμο, η οποία θα είναι ειδικά σχεδιασμένη για να καλύπτει τις ανάγκες των δραστηριοτήτων θαλάσσιας υπεράκτιας υδατοκαλλιέργειας (ασφαλής πρόσδεση σκαφών εξυπηρέτησης, χώροι συντήρησης εξοπλισμού, χώροι αποθήκευσης, χώροι φόρτωσης και εκφόρτωσης και σταθμός τροφοδοσίας καυσίμων). Θα καλύπτει την κατασκευή μικρού λιμένα με τις απαιτούμενες κατάλληλες χερσαίες εγκαταστάσεις που θα έχουν την ικανότητα να εξυπηρετούν τουλάχιστον το 70 % των μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας που λειτουργούν στην Κύπρο.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2026.

Επένδυση 11 (C3.1I11): Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης

Οι στόχοι του μέτρου είναι η βελτίωση της διαχείρισης στερεών αποβλήτων, η προστασία του περιβάλλοντος και η δημόσια υγεία. Το μέτρο αποσκοπεί στον μετριασμό της ανεξέλεγκτης και παράνομης απόρριψης αποβλήτων σε δημόσιους χώρους, στην αύξηση του ποσοστού ανάκτησης και ανακύκλωσης υλικών, καθώς και στην ευαισθητοποίηση των χρηστών σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κυκλική οικονομία.

Η επένδυση προβλέπει την κατασκευή δεκατεσσάρων Πράσινων Σημείων που θα καλύπτουν έκταση τουλάχιστον 50 500 m² για την εξυπηρέτηση των πολιτών και των τοπικών αρχών που θα μπορούν να εναποθέτουν εκεί συγκεκριμένα ρεύματα οικιακών και αστικών αποβλήτων. Εκτός από τη δημιουργία νέων Πράσινων Σημείων, στο πλαίσιο της επένδυσης προβλέπεται η κατασκευή δικτύου γωνιών ανακύκλωσης και δικτύου σημείων συλλογής στα οποία θα μπορούν να έχουν πρόσβαση οι πολίτες αγροτικών κοινοτήτων για τη διάθεση των αποβλήτων τους.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Ε.4. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του δανείου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
91	C3.1I1 Κατασκευή μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας.	Ορόσημο	Κατασκευή της συλλογικής μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας	Υπογραφή σύμβασης	-	-	-	Q1	2023	Υπογραφή της σύμβασης για την κατασκευή συλλογικής υποδομής θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας (λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις) ειδικά σχεδιασμένης για δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας.
92	C3.1I1 Κατασκευή μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας.	Ορόσημο	Επιχειρησιακή συλλογική υποδομή θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας	Πιστοποιητικό που να βεβαιώνει την παράδοση και τη λειτουργία της υποδομής που έχει αναπτυχθεί	-	-	-	Q1	2026	Παράδοση πλήρως λειτουργικής / επιχειρησιακής συλλογικής υποδομής θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας (λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις) που θα είναι ειδικά σχεδιασμένη για δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας και θα καλύπτει τις ανάγκες ποσοστού τουλάχιστον 70 % των μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας που λειτουργούν στην Κύπρο.
116α	C3.1I1 Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης	Στόχος	Ολοκλήρωση της κατασκευής, επέκταση και έναρξη λειτουργίας τεσσάρων Πράσινων Σημείων	-	Αριθμός	0	4	Q3	2024	Ολοκλήρωση της κατασκευής, επέκταση και έναρξη λειτουργίας τεσσάρων Πράσινων Σημείων σύμφωνα με το εθνικό στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης Εθνικού Δικτύου Πράσινων Σημείων.
116β	C3.1I1 Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής και έναρξη λειτουργίας δικτύου σημείων		-	-	-	Q2	2026	Ολοκλήρωση της κατασκευής και έναρξη λειτουργίας δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης σύμφωνα με το εθνικό στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης Εθνικού Δικτύου Πράσινων Σημείων και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Ανάπτυξη των Ορεινών Κοινοτήτων, αντίστοιχα

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	συλλογής και ανακύκλωσης		συλλογής και ανακύκλωσης							
117	C3.1Π1 Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης	Στόχος	Ολοκλήρωση κατασκευής, επέκταση και λειτουργία 14 Πράσινων Σημείων	-	Αριθμός	4	14	Q2	2026	Ολοκλήρωση της κατασκευής, επέκταση και έναρξη λειτουργίας δεκατεσσάρων Πράσινων Σημείων σύμφωνα με το εθνικό στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης Εθνικού Δικτύου Πράσινων Σημείων

ΣΤ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.2: ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της Κύπρου όσον αφορά το οικοσύστημα έρευνας και ανάπτυξης, του οποίου η συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη είναι σχετικά περιορισμένη. Αυτό οφείλεται κυρίως στο χαμηλό ποσοστό των αποφοίτων των τομέων φυσικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM), στην περιορισμένη αλληλεπίδραση του δημόσιου συστήματος έρευνας με τον τομέα των επιχειρήσεων και στην περιορισμένη πρόσβαση και διαθεσιμότητα χρηματοδότησης δραστηριοτήτων υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου.

Οι στόχοι της συνιστώσας είναι η ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων, η εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, η ενίσχυση της έντασης των δραστηριοτήτων και των επενδύσεων έρευνας και ανάπτυξης (στο εξής: E&A) από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, καθώς και η παροχή σε ολόκληρο το οικοσύστημα της δυνατότητας πρόσβασης στο σύνολο της δημόσια χρηματοδοτούμενης υποδομής έρευνας. Επιπλέον, σκοπός της συνιστώσας είναι η ενίσχυση της χρηματοδοτικής στήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων, των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, των ΜΜΕ, της διεθνοποίησης του τοπικού οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας (στο εξής: E&K), η ανάπτυξη τοπικών ταλέντων και η προσέλκυση ταλέντων από το εξωτερικό ώστε να εργαστούν στον τομέα E&K, με έμφαση σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς.

Η συνιστώσα υλοποιεί τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για αύξηση της εστίασης στην οικονομική πολιτική έρευνας και καινοτομίας που σχετίζεται με τις επενδύσεις (ειδικές ανά χώρα συστάσεις 3 του 2020 και 4 του 2019).

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

ΣΤ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C3.2R1): Ολοκληρωμένη εθνική πολιτική έρευνας και καινοτομίας που υποστηρίζεται από εργαλεία πολιτικής βάσει δεδομένων για την υποστήριξη του οικοσυστήματος E&K και για την ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ των φορέων χάραξης και υλοποίησης της πολιτικής

Ο στόχος του μέτρου είναι η προαγωγή του αποτελεσματικού συντονισμού του συστήματος διακυβέρνησης E&K, η προώθηση της ευαισθητοποίησης και η ανάπτυξη κουλτούρας καινοτομίας, η κινητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών και η ανάπτυξη και ενίσχυση των θεμελιωδών δομικών στοιχείων του εθνικού συστήματος E&K (τριών επιπέδων: χάραξη πολιτικής, στρατηγική και υλοποίηση, ενδιαφερόμενα μέρη και χρήστες/πολίτες).

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την εθνική στρατηγική για την έρευνα και την καινοτομία. Η εν λόγω μεταρρύθμιση θα λάβει χώρα μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης, σε συνδυασμό με την έγκριση μιας εθνικής στρατηγικής για την E&K και της αναθεωρημένης Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Κύπρο. Επίσης, συνίσταται στη δημιουργία ενός μηχανισμού παρακολούθησης και στήριξης των επτά κέντρων αριστείας με γνώμονα τον αντίκτυπο και στην ανάπτυξη ενός ψηφιακού εργαλείου για τη δυναμική χαρτογράφηση του οικοσυστήματος E&K (ενδιαφερόμενα μέρη, μέτρα και εργαλεία πολιτικής, επιδόσεις E&K, μητρώο καινοτόμων επιχειρήσεων και ανάλυση τομέα).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Αυγούστου 2026.

Μεταρρύθμιση 2 (C3.2R2): Κίνητρα για ενθάρρυνση και προσέλκυση επενδύσεων και ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας

Στόχος του μέτρου είναι η προσέλκυση επενδύσεων σε καινοτόμες επιχειρήσεις καθώς και επιχειρηματικά και επιστημονικά ταλέντα από το εξωτερικό.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην επέκταση της εφαρμογής του φορολογικού καθεστώτος για τις επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις στις νομικές οντότητες (από τα φυσικά πρόσωπα, επί του παρόντος). Οι επιλέξιμες επενδύσεις έως 150 000 EUR ανά επενδυτή, βάσει αυτού του κινήτρου, περιλαμβάνουν ίδια κεφάλαια, δάνεια, εγγυήσεις και πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων. Επιπλέον, συνίσταται στην επανεξέταση, προώθηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τροποποίηση των υφιστάμενων καθεστώτων παροχής κινήτρων που αποσκοπούν στην προσέλκυση ταλέντων από τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένου του καθεστώτος Επιστημονικής Θεώρησης για τους ερευνητές και τις οικογένειές τους και του καθεστώτος Start-up VISA για τους ιδρυτές καινοτόμων επιχειρήσεων και τις οικογένειές τους.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2022.

Μεταρρύθμιση 3 (C3.2R3): Θέσπιση πολιτικών και κινήτρων για διευκόλυνση και προώθηση της πρόσβασης σε δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια

Στόχος του μέτρου είναι η βελτιστοποίηση της αξιοποίησης των δημόσια χρηματοδοτούμενων ερευνητικών υποδομών και εργαστηρίων από την επιχειρηματική κοινότητα.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται i) στην ανάπτυξη και λειτουργία ενός δυναμικού ψηφιακού εργαλείου προσβάσιμου σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του οικοσυστήματος E&K, το οποίο θα διασφαλίζει την διακίνηση των πληροφοριών, εργαλεία και υπηρεσίες για τη διευκόλυνση μιας ρύθμισης σύμπραξης συνεργασίας μεταξύ διαφόρων οργανισμών και ομάδων E&K (δημόσιων και ιδιωτικών) όσον αφορά τις δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια· ii) στη θέσπιση μέτρων και κινήτρων (όπως η συμπερίληψη στη συμφωνία επιχορήγησης του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας ρήτρας για τη διασφάλιση της πρόσβασης στις χρηματοδοτούμενες υποδομές) με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας των ερευνητικών οργανισμών με επιχειρήσεις και τεχνοβλαστούς.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Επένδυση 1 (C3.2I1): Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης

Στόχος του μέτρου είναι η βελτίωση της μεταφοράς τεχνολογίας στην Κύπρο, μέσω της βελτίωσης της συνεργασίας ακαδημαϊκής κοινότητας-επιχειρήσεων και της εμπορικής αξιοποίησης της έρευνας.

Η επένδυση συνίσταται στη δημιουργία και λειτουργία ενός γραφείου μεταφοράς γνώσης (ΓΜΓ) από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, με σκοπό την παροχή μιας οικονομικά αποδοτικής λύσης για τη στήριξη της μεταφοράς τεχνολογίας, με βάση τις αρχές της απόκτησης κρίσιμης μάζας αποτελεσμάτων έρευνας και των οικονομικών κλίμακας. Το ΓΜΓ θα παρέχει υπηρεσίες μεταφοράς γνώσης, διευκολύνοντας την εμπορική αξιοποίηση της έρευνας, στα πανεπιστήμια, σε άλλα ερευνητικά κέντρα και στις επιχειρήσεις. Ενδεικτικός κατάλογος υπηρεσιών: α) αξιολόγηση των προοπτικών εμπορικής αξιοποίησης, β) συμβουλές σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, γ) κατατεθειμένες αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και περιπτώσεις διατήρησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, δ) ανάπτυξη στρατηγικής εμπορικής αξιοποίησης, ε) εμπορική προώθηση τεχνολογίας, στ) στήριξη της σύστασης τεχνοβλαστών και ζ) παροχή χρηματοδότησης για τη στήριξη της μεταγραφικής έρευνας.

Το ΓΜΓ θα καταστεί αυτοχρηματοδοτούμενο από την 1 Ιανουαρίου 2026, καθώς θα δεσμεύει το 20 % των εσόδων από τις συμφωνίες που διαχειρίζεται για να καλύπτει λειτουργικές δαπάνες, οι οποίες θα προσδιορίζονται στις συμβατικές ρυθμίσεις μεταξύ του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας και του δικαιούχου.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 2 (C3.2I2): Προγράμματα και καθεστώτα χρηματοδότησης της καινοτομίας για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των νεοφυών επιχειρήσεων, των καινοτόμων επιχειρήσεων και των ΜΜΕ

Ο στόχος του μέτρου είναι η παροχή στήριξης με επιχορήγηση μέσω προγραμμάτων καινοτομίας (όπως τα Fast-Track Innovation, Pre-Seed, Seed, Innovate) ως μέσου βελτίωσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για καινοτόμες ΜΜΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις.

Η επένδυση συνίσταται στην παροχή στήριξης με επιχορήγηση μέσω προγραμμάτων καινοτομίας (για παράδειγμα, Fast-Track Innovation, Pre-Seed, Seed, Innovate) σε επιχειρήσεις προκειμένου να αναπτύξουν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες με διεθνή προσανατολισμό από τη σύλληψη μέχρι τη διάθεση στην αγορά. Τα προγράμματα χρηματοδότησης i) θα προωθούν τη συνεργασία των επιχειρήσεων με τους ερευνητικούς οργανισμούς· ii) θα διευκολύνουν την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας υπό την έννοια ότι θα εστιάζουν στην παραγωγή συναφέστερων προς τις ανάγκες της αγοράς εκροών και αποτελεσμάτων, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην επίτευξη πιο βραχυπρόθεσμων οικονομικών αποτελεσμάτων· iii) θα οδηγήσουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας· iv) θα προωθούν τη διαμόρφωση συνεργατικών επιχειρηματικών σχηματισμών και v) θα στοχεύουν στην επιτάχυνση της μετάβασης σε μια πράσινη οικονομία και προς μια ψηφιακή εποχή αποδοτικότητας και παραγωγικότητας. Στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων απαιτείται από τις επιχειρήσεις να αντλούν ιδιωτικά/ίδια κεφάλαια σε συνδυασμό με δημόσια χρηματοδότηση (παρεχόμενη από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας), συμβάλλοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, στη συνολική αύξηση της επένδυσης στην E&A.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), από τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα εξαιρείται ο ακόλουθος κατάλογος δραστηριοτήτων⁷: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης· ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς· iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας· και iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 3 (C3.2I3): Πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K για την πράσινη μετάβαση

Στόχος του μέτρου είναι η παροχή στήριξης με επιχορήγηση μέσω θεματικών προγραμμάτων E&K σχετικά υψηλών επιπέδων τεχνολογικής ετοιμότητας που εστιάζουν στην πράσινη μετάβαση.

Η επένδυση συνίσταται στη στήριξη με επιχορήγηση έργων στα οποία γίνεται χρήση νέων τεχνολογιών με σκοπό την παροχή οικονομικά αποδοτικών λύσεων για την πράσινη μετάβαση, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση της ερευνητικής ικανότητας της χώρας. Τα υποστηριζόμενα έργα εστιάζονται στην ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, την ενεργειακή απόδοση και τις βιώσιμες μεταφορές, συνεπάγονται συνεργασία με κέντρα αριστείας E&K και/ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και διευκολύνουν την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς των επικείμενων προσκλήσεων υποβολής

⁷ Όλες οι υποσημειώσεις του κειμένου που αφορούν το μέτρο C2.1I4 ισχύουν επίσης για το εν λόγω μέτρο.

προτάσεων για έργα αποκλείουν τον ακόλουθο κατάλογο δραστηριοτήτων⁸: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης· ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς· iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας· και iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 4 (C3.2I4): Μηχανισμοί χρηματοδότησης για τη στήριξη οργανισμών με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας νέων ή της αναβάθμισης υφιστάμενων εργαστηρίων και την ανάπτυξη διαβαθμισμένων εργαστηρίων

Στόχος του μέτρου είναι η προώθηση της έρευνας διπλής χρήσης και η χρήση τεχνολογιών, οι οποίες, διαφορετικά, θα εξυπηρετούσαν μόνο κυβερνητικούς/στρατιωτικούς σκοπούς, υπέρ μη στρατιωτικών σκοπών καθώς και για εμπορικούς και κοινωνικούς σκοπούς.

Η επένδυση συνίσταται σε στήριξη με επιχορήγηση η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα σε ερευνητικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις να αναπτύξουν δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης. Οι μηχανισμοί χρηματοδότησης θα παρέχουν τη δυνατότητα αναβάθμισης των δυνατοτήτων και της ικανότητας E&K των ερευνητικών κέντρων αριστείας, των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, των ερευνητικών οργανισμών καθώς και των επιχειρήσεων με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης. Πιο συγκεκριμένα, θα παράσχουν στους εν λόγω οργανισμούς τη δυνατότητα να αποκτούν πιστοποιητικά διαβάθμισης ασφαλείας προκειμένου να συμμετάσχουν σε κοινοπραξίες για ευρωπαϊκή χρηματοδότηση (όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας) καθώς και να ενισχύσουν τις δυνατότητες E&K και την ανταγωνιστικότητά τους στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης.

Η χρηματοδότηση θα επικεντρώνεται μόνο στις μη στρατιωτικές δραστηριότητες, ενώ από τα αποτελέσματα της έρευνας και τις ερευνητικές υποδομές θα ωφελούνται μόνο μη στρατιωτικές εφαρμογές. Το μέτρο συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου της 5 Μαΐου 2009 περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της μεταφοράς, της μεσιτείας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης, όσον αφορά τις τεχνολογίες διπλής χρήσης κατά την υλοποίηση του μηχανισμού χρηματοδότησης, και σχεδιάζεται σύμφωνα με το έγγραφο «EU Funding for Dual Use – A practical guide to accessing EU funds for European Regional Authorities and SMEs» (Ενωσιακή χρηματοδότηση για διπλή χρήση – Πρακτικός οδηγός πρόσβασης στα ενωσιακά κονδύλια για τις ευρωπαϊκές περιφερειακές αρχές και τις ΜΜΕ).

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς των επικείμενων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα αποκλείουν τον ακόλουθο κατάλογο δραστηριοτήτων⁹: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης· ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς· iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας· και iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το

⁸ Όλες οι υποσημειώσεις του κειμένου σχετικά με το μέτρο C2.1I4 ισχύουν και για το παρόν μέτρο.

⁹ Όλες οι υποσημειώσεις του κειμένου σχετικά με το μέτρο C2.1I4 ισχύουν και για το παρόν μέτρο.

περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

ΣΤ.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
120	C3.2R1 Εθνική πολιτική και εργαλεία πολιτικής E&K	Ορόσημο	Έγκριση της εθνικής στρατηγικής E&K και του σχεδίου δράσης για την υλοποίησή της	Δημοσίευση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου	-	-	-	Q4	2022	Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής E&K, η οποία παρέχει ένα πλαίσιο μακροπρόθεσμων προοπτικών, διασφαλίζει την εστιασμένη προσπάθεια και δέσμευση όσον αφορά την υλοποίηση, μέσα στον χρόνο, για λογαριασμό του κράτους και των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στο εθνικό σύστημα E&K, και ψηφιακού εργαλείου για τη δυναμική χαρτογράφηση του οικοσυστήματος E&K.
121	C3.2R1 Εθνική πολιτική και εργαλεία πολιτικής E&K	Ορόσημο	Ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης για τη στρατηγική E&K	Δημοσίευση της έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο της τελικής έκθεσης, με την οποία πιστοποιείται η ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης	-	-	-	Q2	2026	Εφαρμογή των μέτρων του σχεδίου δράσης της εθνικής στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας, όπως τεκμηριώνεται βάσει τελικής έκθεσης.
122	C3.2R2 Κίνητρα για επενδύσεις και ανθρώπινο κεφάλαιο	Ορόσημο	Φορολογικές απαλλαγές για τις νομικές οντότητες που επενδύουν σε	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας	-	-	-	Q1	2022	Έναρξη ισχύος νόμου για τη θέσπιση φορολογικής απαλλαγής για τους εταιρικούς επενδυτές (νομικές οντότητες) που επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	στους τομείς της E&K		καινοτόμες επιχειρήσεις							
123	C3.2R3 Πολιτικές για την προώθηση της πρόσβασης σε δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια	Ορόσημο	Ψηφιακό μητρώο για την καταγραφή και δημοσίευση των ερευνητικών υποδομών	Σύνδεσμος για το ψηφιακό μητρώο, ο οποίος θα δημοσιευτεί στον δικτυακό τόπο του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής	-	-	-	Q4	2022	Ανάπτυξη και λειτουργία ψηφιακού μητρώου για την καταγραφή και δημοσίευση των ερευνητικών υποδομών, το οποίο θα διευκολύνει την υποβολή αιτήσεων πρόσβασης στις εν λόγω υποδομές από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση όλων των δημόσια χρηματοδοτούμενων ερευνητικών ιδρυμάτων (στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», εθνικών μηχανισμών). Επίσης, βελτιώνει την προβολή των ερευνητικών ιδρυμάτων και υποστηρίζει τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.
124	C3.2R3 Πολιτικές για την προώθηση της πρόσβασης σε δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια	Ορόσημο	Συνεργασία ερευνητικών οργανισμών με επιχειρήσεις και τεχνολογικούς	Δημοσίευση των θεσπισθέντων μέτρων και κινήτρων στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας	-	-	-	Q4	2024	Θέσπιση μέτρων και κινήτρων για την ενίσχυση της συνεργασίας ερευνητικών οργανισμών με επιχειρήσεις και τεχνολογικούς, όπως η συμπερίληψη στη συμφωνία επιχορήγησης του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας ρήτρας για τη διασφάλιση της πρόσβασης στις χρηματοδοτούμενες υποδομές.
125	C3.2I1 Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς	Ορόσημο	Έναρξη λειτουργίας του ΓΜΓ	Άνοιγμα της πρώτης υπόθεσης του ΓΜΓ	-	-	-	Q2	2022	Το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, που είναι αρμόδιο για την έναρξη λειτουργίας του ΓΜΓ, έχει προσλάβει ή έχει συνάψει σύμβαση με προσωπικό υψηλής εκπαίδευσης και/ή εμπειρογνώμονες για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς γνώσης. Θα εξασφαλιστούν τα συστήματα και εργαλεία για την υποστήριξη της

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	γνώσης (ΓΜΓ)									λειτουργίας του ΓΜΓ. Το ΓΜΓ ξεκινά να παρέχει υπηρεσίες σε πανεπιστήμια, άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις.
126	C3.2I1 Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης (ΓΜΓ)	Στόχος	Κλείσιμο φακέλων υποθέσεων με πιστοποίηση ότι έχουν παρασχεθεί οι σχετικές υπηρεσίες μεταφοράς γνώσης	-	Αριθμός	0	30	Q4	2025	Τουλάχιστον 30 περατωθείσες υποθέσεις υπηρεσιών μεταφοράς γνώσης που παρασχέθηκαν από το ΓΜΓ σε πανεπιστήμια, άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις.
127	C3.2I2 Προγράμματα χρηματοδότησης καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και ΜΜΕ	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης του 50 % του προϋπολογισμού	Υπογραφείσες συμφωνίες επιχορήγησης	-	-	-	Q4	2022	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης βάσει των οποίων δεσμεύεται τουλάχιστον το 50 % του συνολικού προϋπολογισμού (συμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού τουλάχιστον 26 000 000 EUR) για προγράμματα χρηματοδότησης καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και ΜΜΕ, με όρους αναφοράς στους οποίους περιλαμβάνονται κριτήρια επιλεξιμότητας που εξασφαλίζουν ότι τα επιλεγμένα έργα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01), με χρήση καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
128	C3.2I2 Προγράμματα χρηματοδότησης	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων	-	Αριθμός	0	70	Q3	2023	Χρηματοδοτική στήριξη σε τουλάχιστον 70 οργανισμούς για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων στους τομείς της Ε&Κ όπως βιομηχανική έρευνα, δραστηριότητες καινοτομίας στον τομέα

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και MME		στους τομείς της E&K							της πειραματικής έρευνας, δραστηριότητες νεοφυών επιχειρήσεων, δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, συμπεριλαμβανομένων (ενδεικτικά) δραστηριοτήτων για τη διαχείριση και προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, για τη διασύνδεση των ερευνητικών οργανισμών και των επιχειρήσεων, για τη δημιουργία ικανότητας μεταφοράς γνώσης και για την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01), με χρήση καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
129	C3.2I2 Προγράμματα χρηματοδότησης καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και MME	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων στους τομείς της E&K	-	Αριθμός	70	200	Q2	2026	Χρηματοδοτική στήριξη σε τουλάχιστον 200 οργανισμούς για τη διεξαγωγή σχετικά με τους τομείς της E/K δραστηριοτήτων, σε συμμόρφωση με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
130	C3.2I3 Πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K για την πράσινη μετάβαση	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης για πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K με	Συμφωνίες επιχορήγησης υπογραφείσες από τον διευθυντή του Ιδρύματος	-	-	-	Q4	2022	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης για τις επιλεγμένες προτάσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο προγράμματος χρηματοδότησης E&K σχετικά με την πράσινη μετάβαση, με συνολικό προϋπολογισμό 6 εκατ. EUR, με όρους αναφοράς που περιλαμβάνουν κριτήρια επιλεξιμότητας τα

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			προϋπολογισμό 6 εκατ. EUR	Έρευνας και Καινοτομίας						οποία διασφαλίζουν ότι τα επιλεγμένα έργα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
131α	C3.2I3 Πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K για την πράσινη μετάβαση	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K	-	Αριθμός	0	10	Q2	2026	Υποστήριξη τουλάχιστον 10 οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K στον τομέα της πράσινης μετάβασης, σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
132	C3.2I4 Χρηματοδότηση σε οργανισμούς με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης βάσει των οποίων δεσμεύεται το 80 % του συνολικού προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση οργανισμών με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης	Υπογραφείσες συμφωνίες επιχορήγησης	-	-	-	Q2	2023	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης βάσει των οποίων δεσμεύεται το 80 % του συνολικού προϋπολογισμού (συμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού 2 400 000 EUR) για τη χρηματοδότηση οργανισμών με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης, με όρους αναφοράς στους οποίους περιλαμβάνονται κριτήρια επιλεξιμότητας που εξασφαλίζουν ότι τα επιλεγμένα έργα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), με χρήση καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
133	C3.2I4 Χρηματοδότηση οργανισμών με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης	Στόχος	Χρηματοδότηση για την ανάπτυξη διαβαθμισμένων εργαστηρίων	-	Αριθμός	0	16	Q2	2026	Τουλάχιστον 16 επιχειρήσεις λαμβάνουν χρηματοδότηση για την ανάπτυξη διαβαθμισμένων εργαστηρίων. Μια επιχείρηση μπορεί να προσμετρηθεί περισσότερες από μία φορές εάν συμμετέχει σε περισσότερα του ενός έργα, σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) με χρήση καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Z. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.3: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η εν λόγω συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της χαμηλής παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, που οφείλονται στο μικρό, κατά μέσο όρο, μέγεθος των επιχειρήσεων, στην πολύπλοκη διαδικασία αδειοδότησης που απαιτείται για την πραγματοποίηση επένδυσης και στις δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση. Στόχοι της παρούσας συνιστώσας είναι η υποστήριξη των επιχειρηματιών και των επιχειρήσεων και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της συμβολής τους στην ανάπτυξη της οικονομίας μέσω της βελτίωσης του κανονιστικού πλαισίου όσον αφορά τις επενδύσεις και την επιχειρηματική δραστηριότητα και η ενίσχυση της παραγωγικότητας των ΜΜΕ, κυρίως μέσω της ψηφιοποίησης. Η συνιστώσα περιλαμβάνει έξι μεταρρυθμίσεις και τέσσερις επενδύσεις, οι οποίες θα ολοκληρωθούν έως το 2ο τρίμηνο του 2026.

Η συνιστώσα υλοποιεί την ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020 και την ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019.

Z.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C3.3R1): Διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων

Στόχος του μέτρου είναι η ανάπτυξη νέου συστήματος υποστήριξης των στρατηγικών επενδύσεων, με σκοπό την τόνωση της επενδυτικής δραστηριότητας στη χώρα μέσω εναρμονισμένων κανόνων και μηχανισμών, την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης και έκδοσης αδειών, τη μείωση του διοικητικού φόρτου και τη βελτίωση της αποδοτικότητας του περιβάλλοντος στρατηγικών επενδύσεων. Εξ' ορισμού, στρατηγικές επενδύσεις είναι οι επενδύσεις σε στρατηγικούς τομείς (συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας, της εκπαίδευσης, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος, της βιομηχανίας, του τουρισμού, της ενέργειας, της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας) που συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην έναρξη ισχύος νομοθετικής πράξης για τη διευκόλυνση της πραγματοποίησης στρατηγικών επενδύσεων, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης αδειών επενδύσεων και οικοδομικών αδειών. Η διεκπεραίωση των στρατηγικών επενδύσεων θα ανατεθεί σε ειδικό τομέα της δημόσιας διοίκησης. Αντικείμενο του τομέα θα είναι η κατάρτιση των επιχειρησιακών κατευθυντήριων γραμμών, των ροών διεκπεραίωσης και άλλες απαιτήσεις βάσει του προτύπου ISO 9001:2015 για την ενσωμάτωση της διαδικασίας. Θα αναπτύσσει μνημόνια συμφωνίας με άλλα τμήματα που σχετίζονται με τμήματα της διαδικασίας ώστε να καταστεί εφικτός ο μηχανισμός ταχείας υλοποίησης. Επιπλέον, θα περιλαμβάνει κατάρτιση των εργαζομένων όσον αφορά τις διαδικασίες που θα εφαρμοστούν. Επίσης, η μεταρρύθμιση θα ωφεληθεί από τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα ψηφιακής υποβολής αιτήσεων, εξέτασης και έκδοσης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών, μέσω ενός εργαλείου διαχείρισης αιτήσεων και ενός συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών (GIS) (έργο της συνιστώσας 3.4: «βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση οικοδομικών αδειών»).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2023.

Μεταρρύθμιση 2 (C3.3R2): Ενίσχυση μηχανισμού ταχείας δραστηριοποίησης επιχειρήσεων

Στόχοι του μέτρου είναι η απλούστευση των διαδικασιών, η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και η λειτουργία ενός κέντρου υποστήριξης επιχειρήσεων που θα παρέχει όλες τις απαραίτητες και υποστηρικτικές πληροφορίες και υπηρεσίες

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη δημιουργία μιας διαδραστικής ψηφιακής πλατφόρμας, για την ενίσχυση της Μονάδας Διευκόλυνσης Εταιρειών. Μέσω της πλατφόρμας ο επενδυτής θα είναι σε θέση να παρακολουθεί την πορεία της αίτησής του/της αλλά και οι αρμόδιες αρχές θα μπορούν να αλληλεπιδρούν, να ανταλλάσσουν έγγραφα και να διεκπεραιώνουν την αίτηση.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 3 (C3.3R3): Εκσυγχρονισμός των περί εταιρειών νόμου

Στόχος του μέτρου είναι η υποστήριξη της βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω της επανεξέτασης του περί εταιρειών νόμου, αποσαφηνίζοντας την ερμηνεία και την εφαρμογή του στην πράξη.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στον εκσυγχρονισμό του περί εταιρειών νόμου της Κύπρου με τη χρησιμοποίηση βέλτιστων πρακτικών από άλλες έννομες τάξεις του αγγλοσαξονικού δικαίου για να διασφαλιστεί μια βάση γνώσεων και σαφήνεια με τη μορφή νομολογίας και βιβλιογραφίας, με σκοπό τη συμβολή στην ερμηνεία και την εφαρμογή του νόμου στην πράξη. Επίσης, θα επανεξεταστούν οι οικείοι κανόνες περί εταιρειών. Επιπλέον, η Κύπρος θα αναθέσει σε ομάδα νομικών εμπειρογνομόνων το έργο για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες κατάρτισης του νέου νόμου και των κανονισμών περί εταιρειών. Επιπλέον, η επανεξέταση του νόμου θα αφορά και τις διαδικασίες αφερεγγυότητας βάσει του νόμου περί εταιρειών, δηλαδή τις εκκαθαρίσεις, την υπαγωγή επιχείρησης υπό επίτροπο (receivership) και τη δικαστική προστασία για τη διάσωση προβληματικών επιχειρήσεων (examinership). Επίσης, η μεταρρύθμιση θα περιλαμβάνει τη διεξαγωγή τεστ ΜΜΕ κατά την προετοιμασία του νομοσχεδίου.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 4 (C3.3R4): Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η βελτίωση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (στο εξής: ΜΜΕ) στη χρηματοδότηση μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε δάνεια, εγγυήσεις και χρηματοδότηση μετοχικού κεφαλαίου, και η ενίσχυση της ικανότητας απορρόφησης της ενωσιακής χρηματοδότησης μέσω ενωσιακών εργαλείων.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη διενέργεια ανάλυσης στο πλαίσιο εκ των προτέρων αξιολόγησης η οποία θα καλύπτει την πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση σε όλους τους τομείς της οικονομίας, με έμφαση στην πράσινη και την ψηφιακή οικονομία, την προώθηση της ψηφιοποίησης και την εναλλακτική χρηματοδότηση. Στην έκθεση καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής της παρέμβασης του προτεινόμενου Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού. Η νομική και οργανωτική δομή του Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού θα προσδιοριστεί μετά την τελική επιλογή του πεδίου δραστηριοτήτων του. Η προταθείσα δομή θα διασφαλίσει υψηλό βαθμό διαφάνειας των εργασιών του Οργανισμού και την αυτονομία του. Ο Οργανισμός δεν θα λειτουργεί με τραπεζική άδεια και, ως εκ τούτου, δεν θα είναι θεωρητικά απαραίτητη η κεφαλαιοποίησή του. Μια διευθύνουσα επιτροπή, με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας θα παρακολουθεί την υλοποίηση.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 5 (C3.3R5): Στρατηγικός επενδυτής για το χρηματιστήριο αξιών Κύπρου

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η ιδιωτικοποίηση του χρηματιστηρίου αξιών Κύπρου.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται σε μια διαδικασία υποβολής προσφορών, η οποία είναι επί του παρόντος σε εξέλιξη, βάσει της οποίας το χρηματιστήριο αξιών Κύπρου επιδιώκει να ορίσει εξωτερικό

σύμβουλο ή κοινοπραξία συμβούλων εγνωσμένης φήμης, με εκτεταμένη συναφή εμπειρογνωμοσύνη ο οποίος θα εντοπίσει τον καταλληλότερο στρατηγικό επενδυτή για το χρηματιστήριο αξιών Κύπρου. Το στάδιο ιδιωτικοποίησης της σύμβασης θα ολοκληρωθεί μετά την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού εκπληρωθούν όλοι υπόλοιποι όροι.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 6 (C3.3R6): Κίνητρα για την προώθηση εταιρικών εξαγορών και συγχωνεύσεων

Στόχος του μέτρου είναι η παροχή κινήτρων για την αύξηση του μεγέθους των ΜΜΕ.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη στοχευμένη παροχή κινήτρων για την προώθηση των συγχωνεύσεων ή εξαγορών επιχειρήσεων με σκοπό την επέκταση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. Πιο συγκεκριμένα, η μεταρρύθμιση συνίσταται στην έγκριση έκθεσης και συναφούς σχεδίου δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά την αξιολόγηση παρόμοιων συστημάτων στην ΕΕ και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την παροχή ειδικών κινήτρων για την προώθηση των εταιρικών συγχωνεύσεων και εξαγορών.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Επένδυση 2 (C3.3I2): Δημιουργία προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα

Στόχος του μέτρου είναι η παροχή στις εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και άλλες καινοτόμες επιχειρήσεις της δυνατότητας να διευρύνουν το φάσμα νέων προϊόντων ή υπηρεσιών που παρέχουν, με τις ρυθμιστικές αρχές να παρέχουν ένα «πεδίο δοκιμής» που θα επιτρέπει στις εν λόγω επιχειρήσεις να διεξάγουν πειράματα σε πραγματικό χρόνο και σε ελεγχόμενο περιβάλλον υπό την εποπτεία τους.

Η επένδυση συνίσταται στη διευκόλυνση της ανάπτυξης κατάλληλου και ελκυστικού κανονιστικού πλαισίου για τις λύσεις τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα και τις καινοτόμες τεχνολογίες και την εξισορρόπηση της απρόσκοπτης ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών με διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025.

Επένδυση 4 (C3.3I4): Σχέδιο ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων

Στόχος της επένδυσης είναι η ενίσχυση της ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας σε υφιστάμενες και μελλοντικές ΜΜΕ με έδρα την Κύπρο. Ειδικότερα, το μέτρο αποσκοπεί στην ενίσχυση της ψηφιακής ταυτότητας των επιχειρήσεων, την αύξηση του ποσοστού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες των πληροφοριών και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα ηλεκτρονικού εμπορίου, και στην προώθηση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας.

Η επένδυση συνίσταται στην παροχή επιδοτήσεων ύψους περίπου 30 000 EUR σε κάθε δικαιούχο, ως μέρος των επιλέξιμων επενδύσεών του για την ψηφιακή αναβάθμιση της επιχείρησής του.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 6 (C3.3I6): Ταμείο μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια χρηματοδότηση

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία ταμείου για τη στήριξη των προσπαθειών της κυβέρνησης να ενισχύσει την πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης με σκοπό i) την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Κύπρο· ii) τη βελτίωση της διαθεσιμότητας εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, ιδίως για

τις καινοτόμες και τις νεοφυείς επιχειρήσεις· και iii) τη συμβολή στην ενίσχυση του οικοσυστήματος για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και επενδύσεις σε επιχειρηματικά κεφάλαια.

Η επένδυση συνίσταται σε μια διαδικασία υποβολής προσφορών για την επιλογή και τον ορισμό εξωτερικού διαχειριστή κεφαλαίων για επενδυτική περίοδο προβλεπόμενης διάρκειας πέντε ετών.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση του μέτρου με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), στο πλαίσιο της νομικής συμφωνίας μεταξύ της Κύπρου και του Ταμείου που διαχειρίζεται το χρηματοδοτικό μέσο, καθώς και της επακόλουθης επενδυτικής πολιτικής του χρηματοδοτικού μέσου,

- i. θα απαιτείται η εφαρμογή της τεχνικής καθοδήγησης της Επιτροπής για τον έλεγχο της βιωσιμότητας του Ταμείου InvestEU, και
- ii. θα αποκλείεται ο ακόλουθος κατάλογος δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων από την επιλεξιμότητα: i) δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης¹⁰. ii) δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς¹¹. iii) δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες¹² και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας¹³. και iv) δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία σε σχέση με τα οποία η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον, και
- iii. θα απαιτείται η επαλήθευση της νομικής συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο για όλες τις συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου της βιωσιμότητας.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

---

¹⁰ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο παράρτημα III της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

¹¹ Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

¹² Ο αποκλεισμός αυτός δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

¹³ Ο αποκλεισμός αυτός δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή στη μετασκευή για εργασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιοαπόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας αποδόμησης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις αυτές στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

Z.2. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
134	C3.3R1 Διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων	Ορόσημο	Νόμος για τις στρατηγικές επενδύσεις.	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q1	2022	Έναρξη ισχύος νόμου για τη στήριξη των στρατηγικών επενδύσεων στην Κύπρο, ο οποίος θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: εναρμόνιση των διαδικασιών αδειοδότησης στρατηγικών επενδύσεων, διαχειριστή έργου για κάθε έργο, έγκαιρη έκδοση οικοδομικών αδειών.
135	C3.3R1 Διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων	Ορόσημο	Ενίσχυση της οργανωτικής ικανότητας με σκοπό τη διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων	Δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας της δημιουργίας κλάδου του δημόσιου τομέα για τη διευκόλυνση της μεταρρύθμισης, καθώς και του συστήματος διεκπεραίωσης και των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών, και δήλωσης επαλήθευσης εκ μέρους της συντονιστικής αρχής περί ολοκλήρωσης της κατάρτισης	-	-	-	Q2	2023	Δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας της ολοκλήρωσης της δημιουργίας κλάδου στο τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως για την ενίσχυση της διευκόλυνσης του στρατηγικού συστήματος· δημοσίευση του συστήματος διεκπεραίωσης και του σχεδιασμού των κατευθυντήριων γραμμών· και υποβολή εκθέσεων εκ μέρους της συντονιστικής αρχής σχετικά με την κατάρτιση βασικών μελών του προσωπικού με σκοπό την υλοποίηση της μεταρρύθμισης.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
136	C3.3R2 Ενίσχυση μηχανισμού ταχείας δραστηριοποίησης επιχειρήσεων	Ορόσημο	Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος στο οποίο οι επενδυτές θα μπορούν να υποβάλλουν την επιγραμμική αίτησή τους	Ανακοίνωση από το Υπουργείο Εμπορίου σχετικά με την έναρξη παραλαβής αιτήσεων από το ηλεκτρονικό σύστημα	-	-	-	Q4	2022	Αναβάθμιση των υπηρεσιών υποβολής αιτήσεων για την έκδοση αδειών άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, την παροχή καθοδήγησης σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία, την παροχή πληροφοριών σχετικά με όλες τις άδειες που απαιτούνται προκειμένου η επιχείρηση να ξεκινήσει τη λειτουργία της, τη διευκόλυνση της έκδοσης αδειών διαμονής και εργασίας στην Κύπρο για υπηκόους τρίτων χωρών, την υποβολή αίτησης εγγραφής στο μητρώο εταιρειών ξένων συμφερόντων μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικού συστήματος στο οποίο οι επενδυτές θα μπορούν να υποβάλλουν την επιγραμμική αίτησή τους.
137	C3.3R2 Ενίσχυση μηχανισμού ταχείας δραστηριοποίησης επιχειρήσεων	Στόχος	Δημιουργία πλατφόρμας στην οποία οι επενδυτές μπορούν να παρακολουθούν την πορεία της επιγραμμικής αίτησής τους και να αλληλεπιδρούν με τις αρμόδιες αρχές, καθώς και τις αξιολογήσεις	-	Αριθμός	0	50	Q4	2025	Ολοκλήρωση της αξιολόγησης τουλάχιστον 50 αιτήσεων για επενδύσεις μέσω της πλατφόρμας.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			των αιτήσεων για επενδύσεις μέσω της πλατφόρμας							
138	C3.3R3 Εκσυγχρονισμός των περί εταιρειών νόμου	Ορόσημο	Κατάθεση προς έγκριση στο Κοινοβούλιο του νομοσχεδίου για την αναθεώρηση του νόμου	Κατάθεση του νομοσχεδίου στο Κοινοβούλιο, μετά την έγκρισή του από το Υπουργικό Συμβούλιο	-	-	-	Q3	2025	Κατάθεση του νομοσχεδίου προς έγκριση στο Κοινοβούλιο. Το νομοσχέδιο αναθεωρεί τον περί εταιρειών νόμο. Η αναθεώρηση συνίσταται, πιο συγκεκριμένα, στον εκσυγχρονισμό του περί εταιρειών νόμου της Κύπρου με τη χρησιμοποίηση βέλτιστων πρακτικών από άλλες έννομες τάξεις του αγγλοσαξονικού δικαίου για να διασφαλιστεί μια βάση γνώσεων και σαφήνεια με τη μορφή νομολογίας και βιβλιογραφίας και με σκοπό τη συμβολή στην ερμηνεία και την εφαρμογή του νόμου στην πράξη.
139	C3.3R3 Εκσυγχρονισμός των περί εταιρειών νόμου	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του περί εταιρειών νόμου	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q2	2026	Έναρξη ισχύος του νέου περί εταιρειών νόμου για την αναθεώρηση του περί εταιρειών νόμου. Η αναθεώρηση συνίσταται, πιο συγκεκριμένα, στον εκσυγχρονισμό του περί εταιρειών νόμου της Κύπρου με τη χρησιμοποίηση βέλτιστων πρακτικών από άλλες έννομες τάξεις του αγγλοσαξονικού δικαίου για να διασφαλιστεί μια βάση γνώσεων και σαφήνεια με τη μορφή νομολογίας και βιβλιογραφίας και με σκοπό τη συμβολή στην ερμηνεία και την εφαρμογή του νόμου στην πράξη.
140	C3.3R4 Σχεδιασμός και σύσταση	Ορόσημο	Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο	Δημοσίευση της απόφασης του	-	-	-	Q2	2023	Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο του χάρτη πορείας για τη δημιουργία και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού		του χάρτη πορείας για τη δημιουργία και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού	Υπουργικού Συμβουλίου						Οργανισμού ο οποίος θα διευκολύνει την πρόσβαση σε δάνεια, εγγυήσεις και χρηματοδότηση μετοχικού κεφαλαίου για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και θα ενισχύσει την ικανότητα απορρόφησης ενωσιακής χρηματοδότησης μέσω ενωσιακών εργαλείων
141	C3.3R4 Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού	Ορόσημο	Έναρξη εργασιών του Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού Κύπρου	Επικύρωση αρχικής δομής από τον γενικό διευθυντή	-	-	-	Q3	2025	Έναρξη εργασιών του Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού Κύπρου, συμπεριλαμβανομένης της πρόσληψης του απαιτούμενου προσωπικού
142	C3.3R5 Στρατηγικός επενδυτής για το χρηματιστήριο αξιών Κύπρου	Ορόσημο	Επιλογή στρατηγικού επενδυτή ο οποίος θα αγοράσει ελέγχουσα συμμετοχή στο χρηματιστήριο αξιών Κύπρου	Το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει τη συμφωνία	-	-	-	Q4	2024	Επιλογή στρατηγικού επενδυτή ο οποίος θα αγοράσει ελέγχουσα συμμετοχή στο χρηματιστήριο αξιών Κύπρου, υπογράφοντας τις σχετικές συμφωνίες και εξασφαλίζοντας το χρηματοοικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής.
143	C3.3R6 Κίνητρα για την προώθηση εταιρικών εξαγορών και	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την παροχή κινήτρων για εταιρικές συγχωνεύσεις και εξαγορές	Το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει έκθεση και το συνοδευτικό σχέδιο δράσης	-	-	-	Q4	2022	Έγκριση έκθεσης και συνοδευτικού σχεδίου δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο για την παροχή ειδικών κινήτρων για την προώθηση εταιρικών συγχωνεύσεων και εξαγορών, μετά την αξιολόγηση παρόμοιων συστημάτων εντός της ΕΕ και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	συγχωνεύσεων.									
144	C3.3I2 Δημιουργία προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα	Ορόσημο	Προστατευμένο κανονιστικό περιβάλλον (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα και καινοτόμων τεχνολογιών	Ανακοίνωση της δρομολόγησης του προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.	-	-	-	Q2	2024	Δρομολόγηση προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης κατάλληλου και ελκυστικού κανονιστικού πλαισίου για τις λύσεις τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα και τις καινοτόμες τεχνολογίες και την εξισορρόπηση της απρόσκοπτης ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών με διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών.
147	C3.3I4 Σχέδιο ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων	Ορόσημο	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προσφορών μετά την έγκριση του σχεδίου από το Υπουργικό Συμβούλιο	Επίσημη ανακοίνωση της πρόσκλησης υποβολής προσφορών στον τύπο, στον δικτυακό τόπο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Υπουργείου Ενέργειας,	-	-	-	Q2	2023	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προσφορών για επιχειρηρήσεις που καλύπτουν ποσοστό των δαπανών για την ενίσχυση της ψηφιακής ταυτότητας των επιχειρήσεων ή την αύξηση του αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (συμπεριλαμβανομένου του τομέα ηλεκτρονικού εμπορίου) ή την προώθηση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας, μετά την έγκριση του

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
				Εμπορίου και Βιομηχανίας/Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας						σχεδίου ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο.
148	C3.3I4 Σχέδιο ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων	Στόχος	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις μετά την υποβολή αιτήσεων πληρωμής.	-	Αριθμός	0	290	Q2	2026	Τουλάχιστον 290 υποστηριζόμενες ΜΜΕ μετά την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής και τη διενέργεια διοικητικών και επιτόπιων επαληθεύσεων από την αρμόδια διαχειριστική ομάδα του σχεδίου.
151	C3.3I6 Ταμείο μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια χρηματοδότηση	Ορόσημο	Σύσταση του Ταμείου	Καταχώριση του Ταμείου	-	-	-	Q4	2022	<p>Η σύσταση του Ταμείου έχει ολοκληρωθεί. Το Ταμείο θα αυξήσει τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, ιδίως για τις καινοτόμες και τις νεοφυείς επιχειρήσεις.</p> <p>Η επενδυτική πολιτική θα περιλαμβάνει κριτήρια επιλεξιμότητας για τις εκδότριες εταιρείες ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκληση σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) των υποστηριζόμενων συναλλαγών στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου μέσω της χρήσης ελέγχου της βιωσιμότητας, με απαίτηση συμμόρφωσης με τη σχετική ενοσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και με υποχρέωση των δικαιούχων, των οποίων τα έσοδα προέρχονται σε ποσοστό άνω του 50 % στη</p>

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										δάρκεια της προηγούμενης χρήσης από δραστηριότητες ή περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αποκλεισμού, να εγκρίνουν και να δημοσιεύσουν σχέδια πράσινης μετάβασης.
152	C3.3I6 Ταμείο μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια χρηματοδότηση	Στόχος	Εκδότριες εταιρείες που υποστηρίζονται μέσω του Ταμείου	-	Αριθμός	0	12	Q2	2026	Τουλάχιστον 12 εκδότριες εταιρείες (νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις) που υποστηρίζονται μέσω του Ταμείου.

Z.3. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που συνδέονται με τη λήψη δανείου

Επένδυση 1 (C3.3I1): Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Στόχος του μέτρου είναι ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η υλοποίηση, η διατήρηση και λειτουργία ολοκληρωμένης λύσης πλατφόρμας μητρώου για την υποστήριξη των διαδικασιών και των υπηρεσιών του κλάδου εταιρειών και του κλάδου πνευματικής και διανοητικής ιδιοκτησίας του τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, κατά τρόπο ώστε να προωθείται ο ψηφιακός μετασχηματισμός των δύο προαναφερθέντων κλάδων προκειμένου να καταστούν πρωτοπόροι όσον αφορά την ψηφιακή παρουσία, τις διαδικτυακές δυνατότητες και την άριστη εξυπηρέτηση πελατών μέσω αποτελεσματικών εσωτερικών διαδικασιών και υποστηριζόμενων από ευέλικτα συστήματα ΤΠ.

Η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση του υλικού και του λογισμικού του συστήματος, στην ολοκλήρωση της υποδομής δικτύου και στην κατάρτιση του προσωπικού όσον αφορά το νέο σύστημα.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Z.4. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του δανείου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
153	C3.3I1 Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας	Ορόσημο	Ολοκλήρωση εγκατάστασης υλικού και λογισμικού και δικτύωσης του συστήματος	Έκδοση ανακοίνωσης ολοκλήρωσης και έναρξης λειτουργίας της εγκατάστασης του υλικού και λογισμικού και δικτύωσης του συστήματος	-	-	-	Q1	2024	Ολοκλήρωση εγκατάστασης υλικού και λογισμικού και δικτύωσης του συστήματος (διακομιστές, σκληροί δίσκοι, προσωπικοί υπολογιστές και περιφερειακές συσκευές, RDBMS, λειτουργικά συστήματα και δρομολογητές).
154	C3.3I1 Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας	Στόχος	Κατάρτιση του προσωπικού	-	(Ποσοστό) %	0	100	Q4	2025	Κατάρτιση του 100 % του προσωπικού του τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας και του τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής σχετικά με το αναπτυχθέν πληροφοριακό σύστημα και τις σχετικές επιχειρησιακές διαδικασίες.

Η. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.4: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Η εν λόγω συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιμετωπίζει χρόνιες προκλήσεις όσον αφορά τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, του δικαστικού συστήματος και του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς. Στόχοι της συνιστώσας είναι: i) αύξηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της συνάφειας των κυβερνητικών διαδικασιών, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών προκλήσεων, αναγκών και προσδοκιών των πολιτών και των επιχειρήσεων, ii) ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και της συνεργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών και της τοπικής αυτοδιοίκησης ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του νέου μοντέλου τοπικής διοίκησης, iii) βελτίωση της αποτελεσματικότητας, συμπεριλαμβανομένων της ποιότητας και της αποδοτικότητας, του δικαστικού συστήματος, μέσω της επιτάχυνσης της απονομής δικαιοσύνης και της μείωσης του όγκου συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων, και iv) επίτευξη μεγαλύτερης συνοχής στις προσπάθειες της κυβέρνησης για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στη συνιστώσα συμβάλλουν στην υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για βελτίωση της αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα, ιδίως όσον αφορά τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης (ειδικές ανά χώρα συστάσεις 1 του 2019 και 4 του 2020), για προώθηση ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2020), για βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ψηφιοποίησης του δικαστικού συστήματος (ειδικές ανά χώρα συστάσεις 5 του 2019 και 4 του 2020) και μεταρρυθμίσεις του πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς (ειδική ανά χώρα σύσταση 5 του 2019).

Η.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Επιμέρους συνιστώσα 3.4.1: Εκσυγχρονισμός του δημόσιου τομέα

Μεταρρύθμιση 1 (C3.4R1): Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η βελτίωση της λειτουργίας της γενικής δημόσιας διοίκησης μέσω της βελτίωσης του πλαισίου διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και η αναδιάρθρωση και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της κυπριακής αστυνομίας.

Η μεταρρύθμιση αποτελείται από δύο στοιχεία:

- i) ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και του στρατηγικού ρόλου όσον αφορά τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού σε σχέση με τη διαμόρφωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των πολιτικών δημόσιας διοίκησης και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού στον δημόσιο τομέα, όπως η χάραξη πολιτικών, η διαμόρφωση κατευθυντήριων γραμμών και βασικών αρχών για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού, η επανεξέταση των υφιστάμενων πολιτικών, της νομοθεσίας και των πρακτικών, και οι βιομηχανικές σχέσεις. Παράλληλα, η μεταρρύθμιση θα ενισχύσει την ικανότητα των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων να υλοποιούν τις πολιτικές δημόσιας διοίκησης και τις αρμοδιότητες στον τομέα ανθρώπινου δυναμικού, διασφαλίζοντας επαρκή λογοδοσία και ικανότητα ανταπόκρισης,
- ii) αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμός της κυπριακής αστυνομίας μέσω του σχεδιασμού και της εφαρμογής νέου μοντέλου αστυνόμευσης και επιχειρήσεων, νέου πλαισίου διαχείρισης της μάθησης και ανάπτυξης, και νέου πλαισίου διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 2 (C3.4R2): Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών μέσω της χρήσης ευέλικτων ρυθμίσεως εργασίας, όπως η εξ αποστάσεως εργασία, η εν μέρει εξ αποστάσεως εργασία και η μερική απασχόληση.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην εφαρμογή ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα βάσει αξιολόγησης που θα διενεργήσει το τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού των συστάσεων εξωτερικά ανατεθειμένης μελέτης σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές και τους πιθανούς περιορισμούς που έχουν επισημανθεί από άλλες εθνικές δημόσιες διοικήσεις. Η μελέτη θα εξετάσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τις ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας στον δημόσιο τομέα όπως εφαρμόζονται σε άλλες δικαιοδοσίες.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 3 (C3.4R3): Εισαγωγή νέου πλαισίου για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η βελτίωση της λειτουργίας του δημόσιου τομέα μέσω της επανεξέτασης του πλαισίου προσλήψεων και προαγωγής και των επιδόσεων του συστήματος αξιολόγησης.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στα εξής: i) εισαγωγή νέου πλαισίου στον δημόσιο τομέα για την αξιολόγηση και επιλογή υποψηφίων για θέσεις προαγωγής, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντικών θέσεων, με αξιοκρατικά κριτήρια· ii) εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης επιδόσεων προς χρήση για σκοπούς εξέλιξης και προαγωγής, με σκοπό η αξιολόγηση και η προαγωγή να καταστούν πιο διαφανείς, δίκαιες, να βασίζονται στις δεξιότητες και να είναι πιο αποτελεσματικές· και iii) βελτίωση των διαδικασιών προσλήψεων μέσω κατάρτισης, επικαιροποίησης των σχεδίων υπηρεσίας (το σύνολο των υποχρεώσεων και καθηκόντων για τις θέσεις εργασίας στη δημόσια διοίκηση) και αλλαγές στους δύο συναφείς νόμους για τις προσλήψεις.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2025.

Μεταρρύθμιση 4 (C3.4R4): Ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας και της διαφάνειας μέσω της επαγγελματοποίησης και της περαιτέρω ψηφιοποίησης των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων συμβάσεων μέσω της εισαγωγής νέων διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων με χρήση ψηφιακών εργαλείων και της αύξησης των γνώσεων και της εμπειρογνωμοσύνης του προσωπικού.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην εισαγωγή ολοκληρωμένου και πλήρως ψηφιοποιημένου συστήματος ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων με χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους συμμετέχοντες και, παράλληλα, τη διασφάλιση της λογοδοσίας και της διαφάνειας. Συνοδεύεται από μέτρα που αποσκοπούν στην επαγγελματοποίηση των δημόσιων συμβάσεων, για παράδειγμα, στην αναθεώρηση της οργανωτικής δομής της κεντρικής επαγγελματικής λειτουργίας δημόσιων συμβάσεων και στην κατάρτιση και πιστοποίηση επαγγελματιών δημόσιων συμβάσεων.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 5 (C3.4R5): Ενίσχυση της ικανότητας της νομικής υπηρεσίας

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η υλοποίηση ψηφιακού μετασχηματισμού της νομικής υπηρεσίας, με σκοπό την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητάς της, καθώς και της παραγωγικότητας, της ποιότητας της εργασίας και των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην ψηφιοποίηση όλων των διεργασιών και διαδικασιών της νομικής υπηρεσίας μέσω της εισαγωγής συστήματος ΤΠ (σύστημα ηλεκτρονικού δικαίου), το οποίο θα παραδοθεί ως πλήρης λύση τύπου «λογισμικού ως υπηρεσία». Περιλαμβάνει την παροχή, ανάπτυξη και εξατομίκευση υφιστάμενου διαδικτυακού συστήματος διαχείρισης, για την παροχή λειτουργιών όπως η δημιουργία ηλεκτρονικών δικογράφων και φακέλων υποθέσεων, η διαχείριση και παρακολούθηση υποθέσεων, η εσωτερική επικοινωνία και οι ροές εργασιών, ο εντοπισμός υποθέσεων, η δημοσιονομική διαχείριση και οι πληρωμές. Κατά την υλοποίηση του έργου, θα διενεργηθεί επιχειρησιακή ανάλυση με σκοπό την αξιολόγηση των αναγκών αναδιοργάνωσης των διαδικασιών. Όλοι οι υφιστάμενοι φάκελοι εγγράφων θα μετεγκατασταθούν στο κεντρικό σύστημα ηλεκτρονικού δικαίου.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επένδυση 2 (C3.4I2): Ψηφιοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας

Στόχος της επένδυσης είναι η βελτίωση της ποιότητας του κανονιστικού πλαισίου και η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της διαφάνειας μέσω του εκσυγχρονισμού της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας και της διαδικασίας δημοσίευσης της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η επένδυση συνίσταται στη δημιουργία μιας νομοπαρασκευαστικής πλατφόρμας που διευκολύνει την κατάρτιση, ενοποίηση, διαχείριση και αποθήκευση των νόμων και κανονισμών. Το σύστημα θα αποτελέσει, επίσης, το επίσημο κρατικό ενιαίο σημείο πρόσβασης του κοινού σε όλα τα νομοθετικά κείμενα, σε διαλειτουργική μορφή. Η επένδυση καλύπτει την αναφόρτωση του συνόλου των ισχυόντων νόμων και κανονισμών στη νέα πλατφόρμα.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 3 (C3.4I3): Κόμβος μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής

Στόχος της επένδυσης είναι η βελτίωση της χάραξης και υλοποίησης πολιτικής μέσω της αύξησης της χρήσης τεχνικών ποσοτικής μοντελοποίησης για την ανάλυση του κανονιστικού αντικτύπου.

Η επένδυση συνίσταται στην ανάπτυξη εργαλείων και εμπειρογνωμοσύνης μοντελοποίησης για το προσωπικό της δημόσιας διοίκησης με σκοπό τη βελτίωση της εκτίμησης επιπτώσεων πολιτικής. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω i) της δημιουργίας ενός κόμβου μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής ο οποίος θα διαθέτει τα εργαλεία και τα δεδομένα για ανάλυση και αξιολόγηση της πολιτικής· ii) της μετάδοσης της ανάλυσης πολιτικής και των γνώσεων αξιολόγησης στους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών· και iii) της ανάπτυξης εργαλείων για μαζικά δεδομένα και ανάλυση δεδομένων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επιμέρους συνιστώσα 3.4.2: Μεταρρύθμιση τοπικής αυτοδιοίκησης και χωροταξικού σχεδιασμού

Μεταρρύθμιση 6 (C3.4R6): Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και συναφή μέτρα στήριξης

Στόχος του μέτρου είναι η μεταρρύθμιση του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο με σκοπό την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του όσον αφορά τη χάραξη πολιτικής και της διοικητικής αυτονομίας του, την αύξηση της αποδοτικότητας της διακυβέρνησης και την ευθυγράμμιση των πόρων και των αρμοδιοτήτων ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη θέσπιση νέας νομοθεσίας με σκοπό: τη μείωση του αριθμού των δήμων και τη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών σε τοπικό επίπεδο για την κεντρική παροχή υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας· την εισαγωγή ενός νέου μοντέλου διοίκησης και νέας διάρθρωσης του προσωπικού για τους δήμους· τη μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων από την κεντρική κυβέρνηση στους δήμους, ιδίως στους τομείς της έκδοσης αδειών, της κοινωνικής πολιτικής, της συντήρησης τοπικών υποδομών, των σχολείων και της παροχής τοπικών υπηρεσιών στους πολίτες· τη μεταρρύθμιση της χρηματοδότησης των δήμων· και τη διασφάλιση επαρκούς νομικού ελέγχου, διαφάνειας και δημοκρατικής λογοδοσίας. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει επίσης την ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω κατάρτισης.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 7 (C3.4R7): Αστικός αναδασμός

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η μείωση της πίεσης για την επέκταση των δήμων και στεγανοποίησης του εδάφους μέσω της διευκόλυνσης της αξιοποίησης της διαθέσιμης γης για οικοδομικούς σκοπούς.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη διαμόρφωση ενός νομοθετικού πλαισίου για τον αστικό αναδασμό και στην προώθηση της υλοποίησης γενικών ρυθμιστικών σχεδίων αστικού αναδασμού (master plan) σε επιλεγμένες περιοχές ή σε περιοχές στρατηγικής σημασίας για το νησί. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει επίσης την εκπόνηση μελέτης εμπειρογνομώνων, τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας για την υλοποίηση του αστικού αναδασμού και την εκπόνηση πιλοτικών ρυθμιστικών σχεδίων αστικού αναδασμού.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 4 (C3.4I4): Βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση οικοδομικών αδειών

Στόχος της επένδυσης είναι η ενίσχυση της αποδοτικότητας των διαδικασιών έκδοσης οικοδομικών αδειών.

Η επένδυση συνίσταται i) στη διεύρυνση του περιβάλλοντος ηλεκτρονικών αιτήσεων του υφιστάμενου συστήματος ΤΠ «Ιππόδαμος» για θέματα πολεοδομίας και έκδοσης αδειών, με σκοπό να παρασχεθεί η δυνατότητα σε όλες τις πολεοδομικές αρχές και τις αρχές δομικών κατασκευών (δήμους) να υποβάλλουν αιτήσεις για πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες από μια κοινή πλατφόρμα· ii) στην αναβάθμιση του συστήματος «Ιππόδαμος» ώστε να παρέχεται η δυνατότητα ψηφιακής υποβολής αιτήσεων, εξέτασης και έκδοσης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών· και iii) στην αναβάθμιση ή διεύρυνση των άλλων δομοστοιχείων του συστήματος «Ιππόδαμος», όπως η διαχείριση και διοίκηση συμβάσεων κατασκευής.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Επένδυση 5 (C3.4I5): Έξυπνες πόλεις

Στόχος της επένδυσης είναι ο συντονισμός των υπό εξέλιξη πρωτοβουλιών για έξυπνες πόλεις στο πλαίσιο ενός εθνικού σχεδίου υλοποίησης.

Η επένδυση συνίσταται στην υποβολή προτάσεως εθνικού ρυθμιστικού σχεδίου (master plan) για έξυπνες πόλεις, με επίκεντρο τρεις έξυπνες λύσεις προτεραιότητας για τους δήμους: έξυπνη στάθμευση, έξυπνος φωτισμός και έξυπνη διαχείριση συλλογής αποβλήτων. Η επένδυση συνεπάγεται τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της υποδομής της έξυπνης πόλης (κεντρική πλατφόρμα) καθώς και τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των τριών έξυπνων λύσεων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένης της τοποθέτησης αισθητήρων. Η κεντρική πλατφόρμα θα διαθέτει την απαραίτητη ευελιξία για μελλοντικές προσθήκες νέων λύσεων έξυπνων πόλεων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 6 (C3.4I6): Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας

Στόχος της επένδυσης είναι η αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας μέσω της προσέλκυσης νεαρών κατοίκων, νέων επενδύσεων και της προώθησης της οικονομικής δραστηριότητας.

Η επένδυση συνίσταται i) στην ανακαίνιση του σχολείου της Φανερωμένης προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως τμήμα του πανεπιστημίου Κύπρου· ii) στην αγορά και ανακαίνιση κτιρίων στην εντός των τειχών Λευκωσία με σκοπό τον μετασχηματισμό τους σε φοιτητικές εστίες· και iii) στην παροχή κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα ώστε να παρέχει φοιτητικά καταλύματα στην περιοχή.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επιμέρους συνιστώσα 3.4.3: Αποδοτικό δικαστικό σύστημα

Μεταρρύθμιση 8 (C3.4R8): Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η μείωση του υψηλού αριθμού των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον των δικαστηρίων και η αύξηση της συνολικής αποδοτικότητας και ποιότητας του δικαστικού συστήματος.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην κατάρτιση σχεδίου δράσης για την εξάλειψη των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών με συγκεκριμένους ετήσιους στόχους και στη σύσταση ειδικής ομάδας δικαστών, η οποία προβλέπεται να συντονίζει την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τη μείωση των εκκρεμών υποθέσεων. Το σχέδιο δράσης αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Ως εκκρεμείς υποθέσεις ορίζονται οι υποθέσεις που εκκρεμούν για πάνω από δύο έτη. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020 υπήρχαν: 24 777 εκκρεμείς αστικές υποθέσεις, 2 222 εκκρεμείς προσφυγές αστικών υποθέσεων και 475 εκκρεμείς προσφυγές διοικητικών υποθέσεων. Η μεταρρύθμιση συνίσταται επίσης στην εφαρμογή των αναθεωρημένων διατάξεων πολιτικής δικονομίας, οι οποίες θεσπίστηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο στις 19 Μαΐου 2021 και οι οποίες θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα της ένδικης διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου σε ό,τι αφορά την εκδίκαση υποθέσεων.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 9 (C3.4R9): Ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστηρίων

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η αντιμετώπιση των ανεπαρειών του δικαστικού συστήματος που οφείλονται στο γεγονός ότι η λειτουργία των δικαστηρίων βασίζεται σε μη αυτόματα συστήματα με χρήση εγγράφων. Η ψηφιοποίηση του συστήματος θα εναρμονίσει και θα επιταχύνει τη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην εγκατάσταση και λειτουργία i) του συστήματος ενδιάμεσης ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, μιας ενδιάμεσης λύσης για την αντιμετώπιση των πιο πιεστικών αναγκών, προτού τεθεί σε λειτουργία το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, ii) ενός ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και iii) ψηφιακής ηχογράφησης στις ένδικες διαδικασίες. Το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης θα είναι προσβάσιμο από τα δικαστήρια, τους δικηγόρους, τους πολίτες, τη νομική υπηρεσία της Δημοκρατίας και την αστυνομία. Θα περιλαμβάνει διάφορες λειτουργίες όπως η ψηφιακή κατάθεση δικογράφων και πληρωμή, η κατηγοριοποίηση υποθέσεων, η αναζήτηση υποθέσεων, η παραγωγή και διαχείριση εγγράφων, συστήματα εντοπισμού και παρακολούθησης για την υποστήριξη της ροής των υποθέσεων, η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με διατάξεις και πρωτόκολλα, η διαχείριση της κατανομής υποθέσεων προς εκδίκαση,

η εκτέλεση και διαχείριση αποφάσεων, το κλείσιμο υποθέσεων και η διαχείριση αποδεικτικών στοιχείων.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2025.

Επένδυση 7 (C3.4I7): Εκπαίδευση δικαστών

Στόχος της επένδυσης είναι η αντιμετώπιση του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης των δικαστών.

Η επένδυση συνίσταται στην εκπαίδευση δικαστών σε σχέση με τις αναθεωρημένες διατάξεις πολιτικής δικονομίας και/ή σε άλλα είδη δικαστικής εκπαίδευσης σε σχέση με διάφορα νομικά θέματα και δικαστικές δεξιότητες, που θα διοργανώσει η Σχολή Δικαστών Κύπρου.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 8 (C3.4I8): Αναβάθμιση της υποδομής των δικαστηρίων

Στόχος της επένδυσης είναι η αντιμετώπιση των ανεπαρκειών του δικαστικού συστήματος που οφείλονται στις ανεπαρκείς κτιριακές εγκαταστάσεις των δικαστηρίων, τόσο ως προς την ποσότητα όσο και ως προς την ποιότητα.

Η επένδυση συνίσταται στην κατασκευή επέκτασης του κτιρίου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Επιμέρους συνιστώσα 3.4.4: Καταπολέμηση της διαφθοράς

Μεταρρύθμιση 10 (C3.4R10): Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης συνοχής στο πλαίσιο της προσπάθειας καταπολέμησης της διαφθοράς μέσω της υλοποίησης του εθνικού οριζόντιου σχεδίου δράσης κατά της διαφθοράς.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στα εξής: i) ψήφιση νομοθεσίας για την προστασία των καταγγελλτών, την ενίσχυση της διαφάνειας στο πλαίσιο των δημόσιων διαδικασιών λήψης αποφάσεων και την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων, ii) τη σύσταση και λειτουργία ανεξάρτητης αρχής κατά της διαφθοράς, η οποία θα συντονίζει τις προσπάθειες όλων των φορέων που συμμετέχουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και θα εποπτεύει την έγκαιρη υλοποίηση των δράσεων των διαφόρων αρμόδιων υπηρεσιών iii) την ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση του ευρέος κοινού σε θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς και iv) την ενίσχυση των μονάδων εσωτερικού ελέγχου όλων των υπουργείων και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Η.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
155	C3.4R1 Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού στην εθνική δημόσια διοίκηση	Έγκριση του σχεδίου δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο	-	-	-	Q1	2022	Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχέδιο δράσης το οποίο περιλαμβάνει: - Κατευθυντήριες γραμμές, υποδείγματα και υποστήριξη όσον αφορά την υλοποίηση από το τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) προς τη διοίκηση των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων σε σχέση με θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού όπως η αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση, η απλούστευση των διαδικασιών και ο προγραμματισμός για το ανθρώπινο δυναμικό. - Υλοποίηση αναθεωρημένης οργανωτικής δομής του ΤΔΔΠ - Σχέδιο μάθησης και ανάπτυξης για το προσωπικό του ΤΔΔΠ. - Σχέδιο κατάρτισης για τη διοίκηση των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων
156	C3.4R1 Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και	Ορόσημο	Νέο πλαίσιο διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού για την κυπριακή αστυνομία	Έγκριση από τον αρχηγό της αστυνομίας και τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, και έναρξη ισχύος	-	-	-	Q4	2023	Το νέο πλαίσιο διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού για την κυπριακή αστυνομία άρχισε να ισχύει και καλύπτει τους ακόλουθους τομείς: - Ανάλυση και δημιουργία περιγραφών θέσεων εργασίας - Προσλήψεις - Αιτιολόγηση - Κατάρτιση και ανάπτυξη - Αμοιβές και παροχές

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	εφαρμογή πολιτικής									<ul style="list-style-type: none"> - Εργασιακές σχέσεις και σχέσεις και επικοινωνία εργαζομένων - Διαχείριση συνταξιοδοτηθέντων μελών - Ασφάλεια και υγεία - Στρατηγική διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
157	C3.4R1 Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής	Ορόσημο	Υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού στην εθνική δημόσια διοίκηση	Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο της τελικής έκθεσης σχετικά με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης	-	-	-	Q4	2025	<p>Το σχέδιο δράσης έχει υλοποιηθεί, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατευθυντήριες γραμμές και εγχειρίδια για τη διοίκηση των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων όσον αφορά τις διαδικασίες προσλήψεων, τις πειθαρχικές διαδικασίες, τον σχεδιασμό ανθρώπινου δυναμικού, τους ελέγχους αναδιοργάνωσης και απλούστευσης των διαδικασιών - Νομοθετικές τροποποιήσεις, εφόσον αρμόζει - Κατάρτιση του προσωπικού της διοίκησης των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων
158	C3.4R2 Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα	Ορόσημο	Απόφαση για ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας στον δημόσιο τομέα	Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου	-	-	-	Q1	2023	<p>Εκπόνηση μελέτης σχετικά με τις ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας στον δημόσιο τομέα. Το ΤΔΔΠ θα αξιολογήσει τις συστάσεις της μελέτης εξετάζοντας τις κατάλληλες διασφαλίσεις με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα. Μετά την αξιολόγηση των συστάσεων της μελέτης, το</p>

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										Υπουργικό Συμβούλιο θα λάβει απόφαση σχετικά με την υλοποίησή τους.
159	C3.4R2 Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα	Ορόσημο	Εφαρμογή ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας	Τελική έκθεση του ΤΔΔΠ σχετικά με την υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου	-	-	-	Q4	2024	Εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, μέσω, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τροποποίησης νόμων/κανονισμών, κοινοποίησης πολιτικών και κατάρτισης, βάσει σχεδίου δράσης που ανέπτυξε το τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.
160	C3.4R3 Εισαγωγή νέου πλαισίου για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος νομοθεσίας για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για κενές θέσεις στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων.	Διάταξη του σχετικού νόμου/-ων και κανονισμών που αναφέρει την αντίστοιχη έναρξη ισχύος τους	-	-	-	Q4	2021	Τα κύρια στοιχεία είναι τα εξής: i) έναρξη ισχύος νόμου που προβλέπει την αξιολόγηση και επιλογή των υποψηφίων για την πλήρωση θέσεων προαγωγών στον δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντικών θέσεων, με νέα αξιοκρατικά κριτήρια και μεθόδους βάσει αντικειμενικής αξιολόγησης, και τροποποίηση του περί δημόσιας υπηρεσίας νόμου, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, και ii) έναρξη ισχύος νέων κανονισμών για την εφαρμογή νέου συστήματος αξιολόγησης επιδόσεων των δημοσίων υπαλλήλων, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς ανάπτυξης και προαγωγής ώστε η διαδικασία αξιολόγησης επιδόσεων και ο μηχανισμός προαγωγής να καταστούν πιο διαφανείς, δίκαιοι, να βασίζονται στις δεξιότητες και να είναι πιο αποτελεσματικοί

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
161	C3.4R3 Εισαγωγή νέου πλαισίου για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων	Ορόσημο	Νέο πλαίσιο για την αξιολόγηση επιδόσεων και την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα.	Έναρξη ισχύος του νέου πλαισίου	-	-	-	Q1	2025	Οι επιδόσεις των δημόσιων υπαλλήλων θα αξιολογούνται και οι κενές θέσεις στον δημόσιο τομέα θα πληρούνται σύμφωνα με το νέο νομικό πλαίσιο, μετά την αποτελεσματική εφαρμογή του, συμπεριλαμβανομένου μέσω της κατάρτισης των οικείων υπαλλήλων.
162	C3.4R4 Ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας και της διαφάνειας μέσω της επαγγελματοποίησης και της περαιτέρω ψηφιοποίησης των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων	Ορόσημο	Νέο ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων	Δημοσίευση των πρώτων προσκλήσεων υποβολής προσφορών με χρήση του νέου συστήματος ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων	-	-	-	Q4	2025	Το νέο ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων είναι πλήρως λειτουργικό, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και δοκιμής του και της εκπαίδευσης των χρηστών. Οι κύριες λειτουργίες του συστήματος είναι οι εξής: - Υποστήριξη της αρχής «μόνο άπαξ» όσον αφορά την υποβολή δεδομένων από ιδιώτες χρήστες - Στατιστικές εκθέσεις - Υποστήριξη της χρήσης αναδυόμενων τεχνολογιών που μπορούν να

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										<p>χρησιμοποιηθούν από τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο των διοικητικών λειτουργιών τους</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διευκόλυνση του διοικητικού έργου των αναθετουσών αρχών - Φιλική προς τον χρήστη διεπαφή με τους οικονομικούς φορείς, με έμφαση στις ΜΜΕ - Δημοσίευση ανοικτών δεδομένων όσον αφορά τις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων - Παροχή πληροφοριών στις αναθέτουσες αρχές και τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σχετικά με τις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου.
163	C3.4R5 Ενίσχυση της ικανότητας της νομικής υπηρεσίας	Ορόσημο	Νέο σύστημα ΤΠ για τη νομική υπηρεσία	Έναρξη λειτουργίας του νέου συστήματος ΤΠ	-	-	-	Q4	2023	<p>Πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία λύσης τύπου «λογισμικού ως υπηρεσία» για την νομική υπηρεσία, η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες λειτουργίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - δημιουργία ηλεκτρονικών δικογράφων και φακέλων υποθέσεων, - διαχείριση και παρακολούθηση υποθέσεων, - εσωτερική επικοινωνία και ροές εργασιών, - εντοπισμός υποθέσεων, δημοσιονομική διαχείριση και πληρωμές, - ψηφιοποίηση των έντυπων δικογράφων. <p>Η εκπαίδευση των χρηστών έχει ολοκληρωθεί.</p>

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
165	C3.4I2 Ψηφιοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας	Ορόσημο	Υλοποίηση της νομοπαρασκευαστικής πλατφόρμας Κύπρου	Έναρξη λειτουργίας του νέου συστήματος	-	-	-	Q1	2025	Έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας και ολοκλήρωση της εκπαίδευσης των διαχειριστών και των χρηστών με δικαιώματα. Η πλήρως λειτουργική νομοπαρασκευαστική πλατφόρμα παρέχει τις ακόλουθες δυνατότητες: - κατάρτιση και διαχείριση νομοσχεδίων μέσω προγράμματος επεξεργασίας ιστοσελίδων, με δυνατότητα εξαγωγής σε μορφότυπο XML σε όλα τα στάδια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας, - κεντρική βάση δεδομένων για την αποθήκευση και διάδοση των νομικών κειμένων ως ανοικτών δεδομένων μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών, καθώς και μαζικά, - εργαλείο ενοποίησης των νόμων και τροποποιήσεων.
166	C3.4I2 Ψηφιοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας	Ορόσημο	Ψηφιοποίηση νόμων και κανονισμών στη νέα πλατφόρμα	Δημόσια ανακοίνωση στην πλατφόρμα	-	-	-	Q4	2025	Όλοι οι παρελθόντες νόμοι και κανονισμοί έχουν αναφορτωθεί στη νέα πλατφόρμα, με αποτέλεσμα το σύνολο της νομοθεσίας να είναι διαθέσιμο επιγραμμικά σε κρατική πλατφόρμα.
167	C3.4I3 Κόμβος μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής	Ορόσημο	Δημιουργία κόμβου μοντελοποίησης για ανάλυση οικονομικής πολιτικής	Έναρξη λειτουργίας του κόμβου	-	-	-	Q4	2023	Πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία και εξοπλισμός του κόμβου, συμπεριλαμβανομένης της ομάδας επιστημονικού προσωπικού. Η Ομάδα απαρτίζεται από ειδικούς στα μακροοικονομικά μοντέλα, οικονομήτρες,

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										ειδικούς ανάλυσης δεδομένων και οικονομολόγους.
168	C3.4I3 Κόμβος μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής	Στόχος	Αριθμός αναπτυχθέντων μοντέλων εκτίμησης επιπτώσεων και εργαλείων ανάλυσης δεδομένων	-	Αριθμός	0	20	Q4	2025	Προσομοίωση, δοκιμή και εφαρμογή πλήρους ανάπτυξης τουλάχιστον 20 μακροοικονομικών μοντέλων εκτίμησης επιπτώσεων και νέων εργαλείων ανάλυσης δεδομένων για την οικονομία της Κύπρου βάσει διαφορετικών μεθοδολογιών με σκοπό την ανάλυση και οικονομικής πολιτικής και τις προβλέψεις στο πλαίσιο αυτής.
169	C3.4R6 Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και συναφή μέτρα στήριξης	Ορόσημο	Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας	-		-	Q2	2024	<p>Η παρέμβαση συνίσταται στην έναρξη ισχύος τριών νόμων: του περί δήμων νόμου, του περί κοινοτήτων (τροποποιητικού) νόμου και του νόμου περί επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης.</p> <p>Το νέο νομικό πλαίσιο συνεπάγεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μείωση του αριθμού των δήμων - Δημιουργία κοινοτικών συνεργατικών σχηματισμών για την παροχή υπηρεσιών - Μεταβίβαση νέων αρμοδιοτήτων και κονδυλίων από την κεντρική κυβέρνηση στους δήμους - Νέο σύστημα χρηματοδότησης των δήμων - Κανόνες νομικού ελέγχου, διαφάνειας και λογοδοσίας - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης παροχής νερού, αστικών λυμάτων και στερεών αποβλήτων καθώς

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										και της έκδοσης αδειών μέσω της δημιουργίας πέντε επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης.
170	C3.4R6 Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και συναφή μέτρα στήριξης	Στόχος	Αριθμός μελών προσωπικού τοπικής αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων	-	Αριθμός	0	500	Q4	2024	Ολοκλήρωση σειράς θεματικών προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων για την τοπική αυτοδιοίκηση, τα οποία παρέχουν εκπαίδευση σε τουλάχιστον 500 συμμετέχοντες (μέλη και προσωπικό αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης).
171	C3.4R7 Αστικός αναδασμός	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου περί αστικού αναδασμού	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-		Q2	2024	Έναρξη ισχύος του νόμου περί αστικού αναδασμού, με σκοπό τον περιορισμό της επέκτασης των πόλεων μέσω της ορθολογικής αξιοποίησης των υφιστάμενων οικιστικών περιοχών
172	C3.4R7 Αστικός αναδασμός	Στόχος	Αριθμός γενικών ρυθμιστικών σχεδίων πολεοδομικού σχεδιασμού	-	Αριθμός	0	10	Q4	2025	Έχουν καταρτιστεί, δημοσιευτεί και εγκριθεί γενικά ρυθμιστικά σχέδια πολεοδομικού σχεδιασμού προς χρησιμοποίηση σε επιλεγμένες περιοχές ή σε περιοχές στρατηγικής σημασίας. Τα γενικά ρυθμιστικά σχέδια εντάσσουν και αναδιανέμουν σε οικόπεδα κατακερματισμένη και μη προσβάσιμη γη (εντός των ορίων ανάπτυξης μιας περιοχής).
173	C3.4I4 Βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση	Ορόσημο	Βελτίωση του περιβάλλοντος ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων του	Παραλαβή αιτήσεων μέσω του βελτιωμένου περιβάλλοντος	-	-	-	Q4	2022	Ολοκλήρωση της βελτίωσης του περιβάλλοντος ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων του υφιστάμενου συστήματος «Ιππόδαμος» ώστε να παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων για

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	οικοδομικών αδειών		συστήματος «Ιππόδαμος»	ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων						πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες για όλες τις πολεοδομικές αρχές και τις αρχές δομικών κατασκευών (δήμους) από μια κοινή πλατφόρμα.
174	C3.4I4 Βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση οικοδομικών αδειών	Ορόσημο	Βελτίωση των λειτουργιών σχεδιασμού και ελέγχου και διαχείρισης έργων του συστήματος «Ιππόδαμος»	Πλήρως ψηφιακή διαδικασία έκδοσης αδειών και διαχείρισης συμβάσεων κατασκευής	-	-	-	Q4	2024	Ολοκλήρωση της βελτίωσης του εργαλείου σχεδιασμού και ελέγχου, του εργαλείου διαχείρισης έργων και της αναβάθμισης του υλικού και λογισμικού του υφιστάμενου συστήματος «Ιππόδαμος» για την υποστήριξη των πρόσθετων λειτουργιών.
176	C3.4I5 Έξυπνες πόλεις	Στόχος	Ανάπτυξη εφαρμογών για φορητές συσκευές στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για έξυπνες πόλεις και τοποθέτηση έξυπνων αισθητήρων σε λειτουργία στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για έξυπνες πόλεις	-	Εφαρμογές για φορητές συσκευές: Αριθμός Έξυπνοι αισθητήρες: Αριθμός	Εφαρμογές για φορητές συσκευές: 0 Έξυπνοι αισθητήρες: Αριθμός 0	Εφαρμογές για φορητές συσκευές: 3 Έξυπνοι αισθητήρες: 97 000	Q2	2026	Ανάπτυξη τριών εφαρμογών για φορητές συσκευές (για έξυπνη στάθμευση, έξυπνο φωτισμό, έξυπνη διαχείριση αποβλήτων), οι οποίες θα είναι διαθέσιμες για τηλεφόρτωση από τους χρήστες, και πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία τουλάχιστον 97 000 έξυπνων αισθητήρων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για έξυπνες πόλεις, στους οποίους περιλαμβάνονται αισθητήρες έξυπνης στάθμευσης, αισθητήρες έξυπνου φωτισμού και αισθητήρες έξυπνης διαχείρισης αποβλήτων, παραδοθέντες και τοποθετημένοι στους δήμους και συνδεδεμένοι με την κεντρική πλατφόρμα έξυπνων πόλεων.
177	C3.4I6 Αναγέννηση και αναζωογόνηση	Στόχος	Ανακαίνιση και μετατροπή δωματίων σε	-	Αριθμός	0	80	Q4	2024	Τουλάχιστον 80 δωμάτια στην εντός των τειχών Λευκωσία έχουν ανακαινιστεί και μετατραπεί σε κοιτώνες σπουδαστών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	της εντός των τειχών Λευκωσίας		κοιτώνες σπουδαστών							
178	C3.4I6 Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας	Στόχος	Ανακαίνιση και μετατροπή δωματίων σε κοιτώνες σπουδαστών	-	Αριθμός	80	450	Q2	2026	Τουλάχιστον 450 δωμάτια στην εντός των τειχών Λευκωσία έχουν ανακαινιστεί και μετατραπεί σε κοιτώνες σπουδαστών
179	C3.4I6 Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας	Ορόσημο	Ανακαίνιση του σχολείου της Φανερωμένης	Ολοκλήρωση της ανακαίνισης του σχολείου της Φανερωμένης	-	-	-	Q2	2026	Το σχολείο της Φανερωμένης έχει υποστεί εκτεταμένη ανακαίνιση και έχει αναβαθμιστεί πλήρως από αντισεισμική άποψη προκειμένου να φιλοξενήσει τη Σχολή Αρχιτεκτονικής του πανεπιστημίου Κύπρου και είναι έτοιμο προς χρήση
180	C3.4R8 Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των νέων κανονισμών πολιτικής δικονομίας	Διάταξη στους νέους κανονισμούς πολιτικής δικονομίας (που δημοσιεύτηκαν στην επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας) που αναφέρει την έναρξη ισχύος των κανονισμών πολιτικής	-	-	-	Q3	2023	Εφαρμογή των νέων κανονισμών πολιτικής δικονομίας στις νέες υποθέσεις που υποβάλλονται στο δικαστήριο από την 1η Σεπτεμβρίου 2023. Οι νέοι κανονισμοί της πολιτικής δικονομίας εκσυγχρονίζουν τη διεκπεραίωση των υποθέσεων ώστε να παρέχεται μια λιγότερο δαπανηρή, πιο προσβάσιμη και πιο έγκαιρη υπηρεσία στους διαδίκους.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
				δικονομίας (1 Σεπτεμβρίου 2023)						
181	C3.4R8 Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος	Στόχος	Μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών	-	(Ποσοστό) %	0	20	Q2	2024	Μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών άνω της διετίας υποθέσεων και προσφυγών ενώπιον των επαρχιακών δικαστηρίων και του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά 20 % σε σχέση με τα επίπεδα της 31ης Δεκεμβρίου 2020, κατόπιν επαλήθευσης βάσει ετήσιας έκθεσης προόδου του σχεδίου δράσης για τη μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών.
182	C3.4R8 Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος	Στόχος	Περαιτέρω μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών	-	(Ποσοστό) %	20	40	Q2	2026	Μείωση των συσσωρευμένων άνω της διετίας εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών ενώπιον των επαρχιακών δικαστηρίων και του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά 40 % σε σχέση με τα επίπεδα της 31ης Δεκεμβρίου 2020, κατόπιν επαλήθευσης βάσει ετήσιας έκθεσης προόδου του σχεδίου δράσης για τη μείωση των εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών.
183	C3.4R9 Ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστηρίων	Ορόσημο	Σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης	Έλεγχος της σύμβασης και αποδοχή των παραδοτέων από τις ομάδες έργου για τα δύο συστήματα. Και τα δύο συστήματα	-	-	-	Q1	2024	Εγκατάσταση και πλήρης λειτουργία του συστήματος ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και ολοκλήρωση της επιγραμματικής λειτουργικής υποστήριξης του συστήματος ενδιάμεσης ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Και τα δύο συστήματα είναι διαθέσιμα μέσω του δικτυακού τύπου του δικαστηρίου.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
				είναι διαθέσιμα μέσω του δικτυακού τόπου του δικαστηρίου						
184	C3.4R9 Ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστηρίων	Ορόσημο	Ψηφιακή ηχογράφηση στις ένδικες διαδικασίες	Έλεγχος της σύμβασης και αποδοχή των παραδοτέων από την ομάδα έργου για το σύστημα.	-	-	-	Q1	2025	Εγκατάσταση και πλήρης λειτουργία της ψηφιακής ηχογράφησης στις ένδικες διαδικασίες.
185	C3.4I7 Εκπαίδευση δικαστών	Στόχος	Εκπαίδευση δικαστών	-	Αριθμός	0	110	Q4	2025	Τουλάχιστον 110 (από 130) δικαστές έχουν ολοκληρώσει εκπαίδευση σχετικά με τις νέες διατάξεις πολιτικής δικονομίας και άλλες δικαστικές δεξιότητες.
186	C3.4I8 Αναβάθμιση της υποδομής των δικαστηρίων	Ορόσημο	Επέκταση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου	Η ομάδα διαχείρισης έργου πιστοποιεί την ολοκλήρωση της κατασκευής.	-	-	-	Q4	2021	Ολοκλήρωση της κατασκευής της επέκτασης του κτιρίου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου για την υποστήριξη της λειτουργίας των νέων δικαστικών αιθουσών ώστε να εκδικάζονται και αστικές υποθέσεις, πέραν των ποινικών υποθέσεων.
187	C3.4R10 Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της διαφθοράς	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του νόμου και έναρξη λειτουργίας της Ανεξάρτητης	-	-	-	Q1	2022	Η Ανεξάρτητη Αρχή κατά της διαφθοράς έχει ιδρυθεί κατόπιν της έναρξης ισχύος του αντίστοιχου νόμου και λειτουργεί. Η Αρχή συντονίζει τις προσπάθειες όλων των φορέων που συμμετέχουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και εποπτεύει την έγκαιρη

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
				Αρχής κατά της διαφθοράς, με πληρωθείσες τις κύριες διευθυντικές θέσεις και πραγματοποιηθείσες τις προσλήψεις προσωπικού.						υλοποίηση των δράσεων των διαφόρων αρμόδιων αρχών.
188	C3.4R10 Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου περί διαφάνειας στις διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων και συναφών θεμάτων	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q4	2021	Έναρξη ισχύος του νόμου περί διαφάνειας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και συναφών θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων Ο νόμος ορίζει την υποχρέωση δημοσιοποίησης των επαφών που πραγματοποιούνται μεταξύ των προσώπων που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων και αξιωματούχων ή μελών της κρατικής υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή υπαλλήλων προς όφελος των αξιωματούχων οι οποίοι, ακριβώς εκ της θέσεώς τους, έχουν την αρμοδιότητα ή τη δυνατότητα να κινούν τις εν λόγω διαδικασίες ή να διαμορφώνουν το περιεχόμενό τους ή να συμβάλλουν ή να καθορίζουν το τελικό αποτέλεσμα αυτών. Οι πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω επαφές, καθώς και σχετικά με το περιεχόμενο και τους

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										σκοπούς τους, καταγράφονται επίσημα και δημοσιοποιούνται.
189	C3.4R10 Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για την προστασία των καταγγελλτών	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q4	2021	Έναρξη ισχύος νόμου για τη προστασία των καταγγελλτών που αναφέρουν περιπτώσεις απάτης και διαφθοράς από εσωτερικές κυρώσεις. Ο νόμος περιλαμβάνει συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν πράξεις διαφθοράς στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα (καταγγέλτες, πρόσωπα που δεν συμμετέχουν στις πράξεις), πέραν της προστασίας που προβλέπεται ήδη στον περί προστασίας μαρτύρων νόμο 95(Ι)/2001. Ο νόμος προβλέπει επίσης μέτρα επεικούς μεταχείρισης για πρόσωπα που συμμετέχουν σε πράξεις διαφθοράς αλλά αναφέρουν τις εν λόγω πράξεις στην αστυνομία και/ή συνεργάζονται με τις αρχές, με αποτέλεσμα την πλήρη διερεύνηση και δίωξη του αδικήματος.

Η.3. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που συνδέονται με τη λήψη δανείου

Επένδυση 9 (C3.4I9): Σχέδιο χορηγιών για την πιστοποίηση κατά ISO 37001 (καταπολέμηση της δωροδοκίας) του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα

Στόχος της επένδυσης είναι να συμβάλει στην καταπολέμηση της διαφθοράς μέσω της εισαγωγής στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα της πιστοποίησης κατά ISO 37001, η οποία θα βοηθήσει στην ενίσχυση της διαφάνειας, την πάταξη της δωροδοκίας και τη διαμόρφωση κουλτούρας δεοντολογικής επιχειρηματικής συμπεριφοράς.

Η επένδυση συνίσταται στην παροχή χρηματοδότησης με επιχορήγηση στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένης της τοπικής αυτοδιοίκησης, για συμβουλευτικές υπηρεσίες και πιστοποίηση κατά της δωροδοκίας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 37001.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Η.4. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του δανείου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
190	C3.419 Σχέδιο χορηγιών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για την πιστοποίηση κατά ISO 37001 (καταπολέμηση της δωροδοκίας)	Στόχος	Συστήματα διαχείρισης κατά της δωροδοκίας ISO 37001	-	Αριθμός	0	120	Q4	2025	Τουλάχιστον 120 οργανισμοί έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO για το πρότυπο «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ISO 37001» χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη

Θ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 3.5: ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ

Η εν λόγω συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιμετωπίζει τις προκλήσεις των δημοσιονομικών και χρηματοπιστωτικών τρωτοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μακροοικονομικών ανισορροπιών. Στόχος είναι η διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μέσω της μείωσης των κινδύνων του παρελθόντος στον τραπεζικό τομέα, διά της εφαρμογής μέτρων κατά του υψηλού ιδιωτικού χρέους και της βελτίωσης της εποπτείας του μη τραπεζικού τομέα. Προκειμένου να διασφαλίσει τη δημοσιονομική σταθερότητα, η Κύπρος στοχεύει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού· και στην παροχή ολοκληρωμένων δεδομένων στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για τον σχεδιασμό ενός δίκαιου φορολογικού συστήματος. Τα προβλεπόμενα μέτρα αναμένεται να καταστήσουν την εισπραξη εσόδων αποδοτικότερη και το φορολογικό σύστημα της Κύπρου δικαιότερο, μειώνοντας τις δευτερογενείς επιπτώσεις του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.

Η συνιστώσα στηρίζει την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για χρηματοπιστωτική σταθερότητα και σχετικά με το ιδιωτικό χρέος (ειδικές ανά χώρα συστάσεις 2 και 5 του 2019), και για αντιμετώπιση των χαρακτηριστικών του φορολογικού συστήματος που διευκολύνουν τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό από ιδιώτες και πολυεθνικές εταιρείες (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2019).

Θ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας

Μεταρρύθμιση 1 (C3.5R1): Νομικό πλαίσιο για τη διαχείριση κρίσεων στα πιστωτικά ιδρύματα

Στόχος του μέτρου είναι η βελτίωση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού τομέα μέσω της θέσπισης πλαισίου για μια συνεκτική και συγκεκριμένη διαδικασία στήριξης των πιστωτικών ιδρυμάτων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην i) επανεξέταση και τροποποίηση του εθνικού πλαισίου αφερεγγυότητας για τα πιστωτικά ιδρύματα με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του, σύμφωνα με τις βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές· και στη ii) θέσπιση πλαισίου προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζικών ιδρυμάτων καθώς και για κρατικά εργαλεία σταθεροποίησης με σκοπό τη συμμετοχή στην εξυγίανση ενός πιστωτικού ιδρύματος.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Μεταρρύθμιση 2 (C3.5R2): Πλαίσιο και σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων

Στόχος του μέτρου είναι η αντιμετώπιση των χρηματοπιστωτικών κινδύνων που σχετίζονται με μη εξυπηρετούμενα δάνεια του παρελθόντος στον τραπεζικό τομέα μέσω της συνέχισης των προσπαθειών βελτίωσης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών και της ενίσχυσης του εργασιακού περιβάλλοντος για την εξυπηρέτηση δανείων.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην i) υλοποίηση ενός σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση του εναπομένου αποθέματος κληροδοτημένων μη εξυπηρετούμενων δανείων και στην ii) έγκριση δέσμης τριών τροποποιητικών νόμων όσον αφορά τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και τους διαχειριστές δανείων (θέση των διαχειριστών δανείων υπό ρύθμιση και εποπτεία από την Κεντρική Τράπεζα· παροχή στο κτηματολόγιο για τους διαχειριστές δανείων και τις εταιρείες εξαγοράς

πιστώσεων' και εναρμόνιση των απαιτήσεων κοινοποίησης σε περίπτωση αγοράς δανείου από εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων). Έως τις 30 Ιουνίου 2023 θα εκπονηθεί έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης, η οποία θα εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και στην οποία θα προσδιορίζεται η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τραπεζικό τομέα σε σχέση με τις ενδεικτικές τιμές αναφοράς του 6 % ακαθάριστων μη εξυπηρετούμενων δανείων και του 3 % καθαρών μη εξυπηρετούμενων δανείων¹⁴ και θα προτείνονται μέτρα πολιτικής, κατά περίπτωση.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2023.

Μεταρρύθμιση 3 (C3.5R3): Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η αντιμετώπιση των ανεπαρκειών του συστήματος έκδοσης και μεταβίβασης τίτλων ιδιοκτησίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τον μη προσδιορισμό των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, περιπλέκουν τις διαδικασίες κατάσχεσης και παρεμποδίζουν τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στα εξής: i) εξέταση εκκρεμών υποθέσεων με σκοπό την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας ή την απόρριψη των υποθέσεων, ii) επέκταση της νέας πολιτικής πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών, επί του παρόντος έως δύο κατοικίες, στις τέσσερις κατοικίες ανά οικόπεδο, με σκοπό τη μείωση του απαιτούμενου χρόνου για την έκδοση πολεοδομικών αδειών και αδειών χωροταξικού σχεδιασμού, iii) επανεξέταση του περί ρυθμίσεως οδών και οικοδομών νόμου με σκοπό τη θέσπιση των κατάλληλων κινήτρων για τον επιβλέποντα μηχανικό ώστε να αποθαρρύνονται περαιτέρω οι παρανομίες που θα οδηγούσαν στη μη έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, iv) τροποποίηση του περί πώλησης ακινήτων (ειδική εκτέλεση) νόμου, η οποία θα διασφαλίζει εκ των προτέρων ότι η μεταβίβαση ακινήτων εκτελείται μόλις ο αγοραστής εκπληρώνει τις συμβατικές υποχρεώσεις του/της.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Μεταρρύθμιση 4 (C3.5R4): Νέο νομικό πλαίσιο και σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείου πίστης

Στόχος του μέτρου είναι η καταπολέμηση του υψηλού ιδιωτικού χρέους μέσω της βελτίωσης της αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου για νέα δάνεια μέσω της εξέλιξης του μητρώου πιστώσεων, ώστε να μπορεί να προσφέρει υπηρεσίες όπως η βαθμολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην τροποποίηση του υφιστάμενου συστήματος ανταλλαγής πιστωτικών δεδομένων, βάσει του οποίου μια ιδιωτική εταιρεία που ανήκει στον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου είναι το μητρώο πιστώσεων, ώστε να καταστεί δυνατή η παροχή υπηρεσιών βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Τα κύρια στοιχεία της τροποποίησης είναι η άμβλυνση της ανασφάλειας δικαίου όσον αφορά την κυριότητα του συστήματος και τον διακριτό ρόλο του μητρώου πιστώσεων και άλλων προϊόντων που προσφέρει η ARTEMIS ως γραφείο πίστης, η διασφάλιση της συνέχισης του καθήκοντος συλλογής δεδομένων σχετικά με τις πιστωτικές διευκολύνσεις από τα πιστωτικά ιδρύματα και άλλους πιστωτικούς φορείς (όπως εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων), η παροχή δεδομένων από το Τμήμα Αφερεγγυότητας, καθώς και ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης στα δεδομένα και προστασίας των δεδομένων αυτών.

---

¹⁴ Οι εν λόγω τιμές αναφοράς βασίζονται στον ορισμό των μη εξυπηρετούμενων δανείων που περιλαμβάνεται στο έγγραφο «Monitoring Report on Risk Reduction Indicators» (Έκθεση παρακολούθησης για τους δείκτες μείωσης του κινδύνου) (Νοέμβριος 2020), που διατίθεται τη διεύθυνση https://www.consilium.europa.eu/media/46978/joint-risk-reduction-monitoring-report-to-eg_november-2020_for-publication.pdf

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 5 (C3.5R5): Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων

Στόχος του μέτρου είναι να βελτιωθεί η ικανότητα των αρχών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν στοχευμένες πολιτικές για την πρόληψη και τη διαχείριση του αποθέματος ιδιωτικού χρέους. Αυτό επιδιώκεται με τη δημιουργία μητρώου παρακολούθησης των υποχρεώσεων, το οποίο θα καλύπτει τα ποσά των οφειλών προς το κοινό, καθώς και προς τα πιστωτικά ιδρύματα και τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην υλοποίηση σχεδίου δράσης που θα περιλαμβάνει τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μητρώου πιστωτικών υποχρεώσεων το οποίο θα εκδίδει εκθέσεις για τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης εκθέσεων υποχρεώσεων ανά πρόσωπο.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 6 (C3.5R6): Βελτίωση και ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι η βελτίωση της υλοποίησης του πλαισίου αφερεγγυότητας, η προώθηση της χρήσης συστημάτων και εργαλείων αφερεγγυότητας και η διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής λειτουργίας του Τμήματος Αφερεγγυότητας.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται i) στην εφαρμογή των υπόλοιπων μέτρων και δράσεων που προσδιορίζονται στο σχέδιο δράσης του 2018 και τα οποία δεν έχουν ήδη υλοποιηθεί και ii) στη δημιουργία ψηφιακών συστημάτων που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση του έργου του Τμήματος Αφερεγγυότητας και προωθούν τη χρήση των εργαλείων αφερεγγυότητας. Το σχέδιο δράσης εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 2018 και αντικατοπτρίζει την εθνική πολιτική στον τομέα της αφερεγγυότητας. Η μεταρρύθμιση αυτή περιλαμβάνει δράσεις όπως η ψηφιοποίηση των συστημάτων (βελτίωση των υφιστάμενων συστημάτων και εισαγωγή νέων), η κατάρτιση που παρέχεται στο προσωπικό του Τμήματος Αφερεγγυότητας, η υλοποίηση γραμμής εξυπηρέτησης πελατών και διαδικτυακής πύλης για τους πελάτες, καθώς και η πλήρης εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου για τους επαγγελματίες αφερεγγυότητας.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Μεταρρύθμιση 7 (C3.5R7): Στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού

Στόχος του μέτρου είναι η προώθηση των χρηματοοικονομικών γνώσεων. Αποσκοπεί στην ενίσχυση της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης του γενικού πληθυσμού, στη βελτίωση της λήψης οικονομικών αποφάσεων, στη διόρθωση λανθασμένων στάσεων και προκαταλήψεων, στην υποστήριξη πιο ενημερωμένων και οικονομικά υπεύθυνων πολιτών και, τέλος, στη βελτίωση της πειθαρχίας όσον αφορά την αποπληρωμή του χρέους.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην εκπόνηση στρατηγικής για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού με τους εξής τρόπους: i) τον προσδιορισμό των ζητημάτων χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού, ii) την ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας επί του θέματος και iii) την κατάρτιση σχεδίου δράσης για την υλοποίηση. Η στρατηγική θα περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους, μετρήσιμους στόχους, θα προσδιορίζει τους διαύλους για την προώθηση των χρηματοοικονομικών γνώσεων και θα περιλαμβάνει ειδικές δράσεις (τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα μέτρα) προς υλοποίηση. Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει επίσης την πλήρη εφαρμογή των βραχυπρόθεσμων μέτρων της στρατηγικής.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Μεταρρύθμιση 8 (C3.5R8): Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται i) στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των εποπτικών αρχών, ii) στην προετοιμασία και εφαρμογή των αναγκαίων εργαλείων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα ρυθμιστικά πλαίσια που διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) [όπως η αναθεωρημένη οδηγία για τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ II)] και iii) στην ανάληψη ειδικών εποπτικών δράσεων σύμφωνα με τα σχέδια που διαβιβάζονται στην ΕΙΟΡΑ, και με βάση τις διαδικασίες εποπτικής επανεξέτασης των αρχών, για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την προστασία των συμφερόντων των μελών συνταξιοδοτικών ταμείων και των κατόχων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το Τμήμα Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (RORBF) που εποπτεύει τον τομέα των συντάξεων αυξάνει το μόνιμο προσωπικό κατά 13 άτομα. Η Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (ICCS) που εποπτεύει τον ασφαλιστικό τομέα αυξάνει το μόνιμο προσωπικό της κατά τρία άτομα.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2025.

Επένδυση 1 (C3.5I1): Ενίσχυση της εποπτικής λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου

Στόχος του μέτρου είναι η ενίσχυση της εποπτικής ικανότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) μέσω της ψηφιοποίησης, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη εποπτεία των συναλλαγών.

Η επένδυση συνίσταται στην ανάπτυξη προηγμένου ψηφιακού συστήματος, βασισμένου στην αρχιτεκτονική υπολογιστικού νέφους, που καλύπτει τις ανάγκες εποπτείας του κανονισμού για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών (EMIR), του κανονισμού για τις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων (SFTR) και του κανονισμού για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFIR). Το νέο σύστημα υποστηρίζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: i) σύνδεση με τον κόμβο της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA): φόρτωση και προεπεξεργασία δεδομένων συναλλαγών, ii) συγκέντρωση και εκτέλεση αναζητήσεων σχετικά με δεδομένα για την παραγωγή κανονιστικών γνώσεων iii) κατάρτιση εκθέσεων εντός του χρονοδιαγράμματος και ad hoc εκθέσεων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας

Μεταρρύθμιση 9 (C3.5R9): Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας

Στόχος του μέτρου είναι να καταστεί η είσπραξη των φόρων πιο αποδοτική και αποτελεσματική, μέσω υψηλότερου βαθμού ψηφιοποίησης και φορολογικής συμμόρφωσης, και να βελτιωθεί η εξυπηρέτηση των πελατών.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην ενσωμάτωση διαφορετικών φορολογικών μονάδων, διαδικασιών και διεργασιών, ώστε να παρέχεται ένα ενιαίο σημείο εξυπηρέτησης φορολογουμένων, νομοθετικές αλλαγές και εφαρμογή νέου συστήματος ΤΠ και ψηφιοποίηση του Τμήματος Φορολογίας. Το τελευταίο περιλαμβάνει: α) ενιαία εγγραφή στη φορολογική βάση και στο Taxisnet (για την ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος από φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα

και εργοδότες)· β) ολοκληρωμένη διαδικασία φορολογικού ελέγχου βασισμένη στην αξιολόγηση κινδύνου· γ) ολοκληρωμένο έλεγχο των επιστροφών· δ) ολοκληρωμένο και ενισχυμένο ενιαίο σημείο εξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης καταβολής του ΦΠΑ και της σύνδεσης των επιχειρήσεων με εξυπηρετητή που βρίσκεται στο Τμήμα Φορολογίας, χωρίς τη χρήση εξειδικευμένων μηχανισμών· ε) διαδικασία έκδοσης ενιαίας φορολογικής ενημερότητας· στ) δυνατότητα άμεσης προσαρμογής του συστήματος ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αλλαγές στη νομοθεσία και/ή τις διαδικασίες και επέκταση των ασφαλών διεπαφών με άλλα συστήματα πληροφοριών· ζ) δυνατότητες ανάλυσης δεδομένων και η) σάρωση και ηλεκτρονική αποθήκευση όλων των εγγράφων των φορολογουμένων σε έντυπη μορφή όσον αφορά τα ακίνητα (ακίνητη περιουσία) και τα κεφαλαιακά κέρδη με σχετικές παραμέτρους ασφάλειας, ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας. Το νεοαποκτηθέν κτίριο για το ολοκληρωμένο Επαρχιακό Γραφείο και το Γραφείο Μεγάλων Φορολογουμένων Λευκωσίας θα ενισχύσει τις προσπάθειες ενσωμάτωσης των επαρχιακών φορολογικών υπηρεσιών στην πρωτεύουσα, από πέντε διαφορετικά κτίρια γραφείων σε διαφορετικές τοποθεσίες που είχαν κριθεί τεχνολογικά ακατάλληλα προηγουμένως, και θα επιτρέψει την παροχή υπηρεσιών στους φορολογουμένους από μία μόνο τοποθεσία στην επαρχία Λευκωσίας. Οι νομοθετικές αλλαγές περιλαμβάνουν: πρόσφατα θεσπισθείσα νομοθεσία για την εφαρμογή της υποχρεωτικής υποβολής φορολογικών δηλώσεων από κάθε φυσικό πρόσωπο με εισόδημα όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του περί φορολογίας του εισοδήματος νόμου, ανεξάρτητα από το κατώτατο όριο που αρχίζει από το φορολογικό έτος 2020 (με την επιφύλαξη εξαιρέσεων).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 10 (C3.5R10): Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού

Ο γενικός στόχος των μέτρων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της δικαιοσύνης του φορολογικού συστήματος μέσω της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού από τις πολυεθνικές επιχειρήσεις.

Το μέτρο περιλαμβάνει τρία διαφορετικά επιμέρους μεταρρυθμιστικά μέτρα.

Το πρώτο επιμέρους μεταρρυθμιστικό μέτρο συνίσταται στην επιβολή παρακράτησης φόρου στην πηγή επί των τόκων που καταβάλλονται στο εξωτερικό, μερισμάτων και δικαιωμάτων και στη θέσπιση ενός περαιτέρω κριτηρίου φορολογικής κατοικίας εταιρειών με βάση τη σύσταση κάθε οντότητας. Επιβάλλεται παρακράτηση φόρου στην πηγή σε περιοχές δικαιοδοσίας του παραρτήματος I του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, ως πρώτο βήμα μέσω της θέσπισης του νόμου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, το οποίο προβλέπει την έναρξη ισχύος του έως την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η εξέταση της φορολογικής κατοικίας των εταιρειών θα είναι συμπληρωματική της εξέτασης διαχείρισης και ελέγχου. Θα τεθεί σε ισχύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021 και θα προβλέπει την έναρξη ισχύος της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η πρώτη εξέταση θα αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο, και στις περιπτώσεις που μια εταιρεία έχει συσταθεί στην Κύπρο αλλά η διαχείριση και ο έλεγχός της πραγματοποιούνται από άλλη δικαιοδοσία, θα θεωρείται φορολογική κάτοικος της Κύπρου και θα φορολογείται σύμφωνα με τη σχετική διάταξη του νόμου περί φορολογίας του εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι η εταιρεία δεν έχει φορολογική κατοικία αλλού (για να αποφευχθεί το καθεστώς διπλής κατοικίας).

Ένα δεύτερο επιμέρους μεταρρυθμιστικό μέτρο συνίσταται στη θέσπιση παρακράτησης φόρου στην πηγή επί των τόκων που καταβάλλονται στο εξωτερικό, μερισμάτων και δικαιωμάτων σε δικαιοδοσίες με χαμηλή φορολογία. Σε ό,τι αφορά τις πληρωμές τόκων και δικαιωμάτων, οι κυπριακές αρχές μπορούν ωστόσο να διερευνήσουν την προσέγγιση της εφαρμογής της μη δυνατότητας έκπτωσης. Η εν λόγω νομοθετική αλλαγή θα τεθεί σε ισχύ την 31 Δεκεμβρίου 2024.

Ως τρίτο επιμέρους μεταρρυθμιστικό μέτρο, η Κύπρος θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της συνολικής δέσμης μέτρων που σχετίζονται με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, μέσω ανεξάρτητης αξιολόγησης που θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Στην εν λόγω αξιολόγηση θα αξιολογηθεί ολιστικά το φορολογικό πλαίσιο της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων όλων των μέτρων που έχουν εγκριθεί μέχρι τότε. Η αξιολόγηση θα οδηγήσει στην ανάληψη δράσης πολιτικής από την Κύπρο για την αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων που εντοπίζονται, μεταξύ άλλων με τη μορφή νομοθετικών αλλαγών, οι οποίες θα τεθούν σε ισχύ έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 2 (C3.5I2): Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών

Στόχος του μέτρου είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή των ηλεκτρονικών συστημάτων που προβλέπονται στον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα. Το μέτρο αναμένεται να απλουστεύσει και να επιταχύνει τις τελωνειακές διαδικασίες και να μειώσει το διοικητικό κόστος για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και, ως εκ τούτου, να καταστήσει αποτελεσματικότερη την είσπραξη των εσόδων.

Η επένδυση συνίσταται στην ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία δώδεκα συστημάτων τριών διαφορετικών τύπων: i) τα συστήματα διασάφησης (όπως τα Manifest, Automated Import, Transit, Automated Export και Excise Movement Control System), τα οποία επικοινωνούν με τα λειτουργικά στοιχεία, τα στοιχεία διαχείρισης και τις εξωτερικές διεπαφές χρησιμοποιώντας το επίπεδο ολοκλήρωσης· ii) τα επιχειρησιακά συστήματα, τα οποία περιλαμβάνουν την ανάλυση κινδύνου, τη λογιστική, τον λογιστικό έλεγχο, το δασμολόγιο, την τελωνειακή αποθήκη, τη διαχείριση υποθέσεων, την επιτήρηση και τις ποσοτώσεις και iii) τα συστήματα διαχείρισης, τα οποία περιλαμβάνουν τη διαχείριση κανόνων λειτουργίας, τη διαχείριση επιχειρησιακών διαδικασιών, τη διαχείριση δεδομένων αναφοράς, την εσωτερική IAM και την υποβολή εκθέσεων.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Θ.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
191	C3.5R1 Ολοκλήρωση του νομικού πλαισίου για τη διαχείριση κρίσεων στα πιστωτικά ιδρύματα	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της τροποποίησης του εθνικού πλαισίου αφερεγγυότητας για τα πιστωτικά ιδρύματα και εισαγωγή κρατικών εργαλείων για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας	Διάταξη στους νόμους που αναφέρει την έναρξη ισχύος τους	-	-	-	Q3	2023	Έναρξη ισχύος των ακόλουθων δύο δεσμών νομοθετικών μέτρων: α) του νόμου περί αφερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων, ο οποίος προβλέπει ευελιξία και εισάγει τα απαραίτητα εργαλεία για τις αρμόδιες αρχές για την αποτελεσματική εκκαθάριση αφερέγγυων πιστωτικών ιδρυμάτων και β) του νόμου περί χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και του νόμου περί χρηματοπιστωτικής στήριξης στα πλαίσια εξυγίανσης, ο οποίος θέτει το πλαίσιο για κρατική παρέμβαση, ιδίως μέσω προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης ενός πιστωτικού ιδρύματος και μέσω κρατικών εργαλείων σταθεροποίησης με σκοπό τη συμμετοχή στην εξυγίανση ενός ιδρύματος.
192	C3.5R2 Πλαίσιο και σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της δέσμης μέτρων για την τροποποίηση των νόμων σχετικά με τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων (CAC) και τους διαχειριστές	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων νόμων	-	-	-	Q4	2021	Έναρξη ισχύος των ακόλουθων τριών νόμων: α) του περί αγοραπωλησίας πιστωτικών διευκολύνσεων και συναφών θεμάτων (τροποποιητικός) νόμου του 2021, ο οποίος θέτει τους διαχειριστές μη εξυπηρετούμενων δανείων υπό ρύθμιση και εποπτεία από την Κεντρική Τράπεζα· β) του περί ακίνητης ιδιοκτησίας (διακατοχή, εγγραφή και εκτίμηση) (τροποποιητικού) νόμου του 2021, ο οποίος παρέχει πρόσβαση στο

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			πιστώσεων με σκοπό τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων							κτηματολόγιο για τους διαχειριστές μη εξυπηρετούμενων δανείων και τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων γ) του περί αποδείξεως (τροποποιητικού) νόμου του 2020, ο οποίος εναρμονίζει τις απαιτήσεις κοινοποίησης σε περίπτωση αγοράς δανείου από εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων.
193	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)	Στόχος	Μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων για την έκδοση τίτλου ιδιοκτησίας είτε με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας είτε με την απόρριψη των υποθέσεων	-	(Ποσοστό) %	0	80	Q2	2023	Μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων για την έκδοση τίτλου ιδιοκτησίας είτε με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας (το νομικό έγγραφο που αποτελεί την απόδειξη του δικαιώματος ιδιοκτησίας ακινήτου) είτε με την απόρριψη των υποθέσεων. Εκκρεμεί η εξέταση της έκδοσης τίτλων για 1 050 κατασκευές, που αντιστοιχούν σε 20 000 τίτλους ιδιοκτησίας. Από αυτό το σύνολο των 20 000 εκκρεμών τίτλων ιδιοκτησίας, το 80 % θα επιλυθεί είτε με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας είτε με την απόρριψη των υποθέσεων.
194	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας	Ορόσημο	Επέκταση της νέας πολιτικής έκδοσης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών	Διάταγμα εκδοθέν από τον υπουργό Εσωτερικών	-	-	-	Q4	2022	Επέκταση της νέας πολιτικής έκδοσης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών για έως τέσσερις κατοικίες σε οικόπεδα ανέγερσης κατοικιών. Η πολιτική παρέχει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων και θεσπίζει καθορισμένες προθεσμίες για τη χορήγηση

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	(τίτλοι ιδιοκτησίας)									πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών (δέκα έως είκοσι ημέρες).
195	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της τροποποίησης του περί πώλησης ακινήτων (ειδική εκτέλεση) νόμου	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του τροποποιηθέντος νόμου περί πώλησης ακινήτων (ειδική εκτέλεση)	-	-	-	Q4	2022	Έναρξη ισχύος του τροποποιηθέντος νόμου περί πώλησης ακινήτων (ειδική εκτέλεση) για την εκ των προτέρων διασφάλιση των συμφερόντων των αγοραστών. Η τροποποίηση επιτρέπει τη μεταβίβαση των τίτλων ιδιοκτησίας, με πλήρη ασφάλεια και ασφάλεια δικαίου, ελαχιστοποιώντας παράλληλα το λειτουργικό κόστος και τις καθυστερήσεις μέσω ελέγχων σε προκαταρκτικό στάδιο για τον εντοπισμό συγκεκριμένων εμποδίων στη μεταβίβαση πριν από την καταβολή της αγοραίας τιμής. Στόχος είναι η δημιουργία μηχανισμού για τη διασφάλιση των συμφερόντων των αγοραστών ακίνητης περιουσίας και η εκ των προτέρων διασφάλιση ότι η μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας εκτελείται μόλις ο αγοραστής εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις.
196	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας	Ορόσημο	Επανεξέταση του περί οδών και οικοδομών κανονισμού	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του τροποποιηθέντος περί οδών	-	-	-	Q4	2023	Έναρξη ισχύος του νόμου για την τροποποίηση του περί οδών και οικοδομών κανονισμού, ο οποίος εισάγει τα κατάλληλα κίνητρα για τον επιβλέποντα μηχανικό ώστε i) να επιβλέπει την ανάπτυξη του έργου σύμφωνα με την εκδοθείσα άδεια, να αποθαρρύνει περαιτέρω παρατυπίες που

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	(τίτλοι ιδιοκτησίας)			και οικοδομών κανονισμού						θα είχαν ως αποτέλεσμα τη μη έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας και ii) να υποβάλλει στην αρμόδια αρχή πιστοποιητικό που βεβαιώνει την ολοκλήρωση των εργασιών σύμφωνα με την εκδοθείσα άδεια.
197	C3.5R4 Νέο νομικό πλαίσιο και σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείου πίστης	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας περί πλαισίου και συστήματος ανταλλαγής δεδομένων	Νομοθετική διάταξη που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας	-	-	-	Q1	2023	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας περί πλαισίου και συστήματος ανταλλαγής δεδομένων του γραφείου πίστης ARTEMIS, με την οποία θα εξαλειφθούν τα εμπόδια στο ισχύον πλαίσιο, ώστε να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες βαθμολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Τα κύρια στοιχεία της τροποποίησης είναι να διευρυνθεί ο εποπτικός ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, να διατηρηθεί η υποχρέωση συλλογής δεδομένων για τις πιστωτικές διευκολύνσεις από τα πιστωτικά ιδρύματα και άλλους πιστωτικούς φορείς, να παρέχονται στοιχεία στο Τμήμα Αφερεγγυότητας, καθώς και να καθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις πρόσβασης στα δεδομένα και η προστασία τους.
198	C3.5R4 Νέο νομικό πλαίσιο και σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείου πίστης	Ορόσημο	Αναβαθμισμένο ψηφιακό σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείου πίστης	Επιτυχής παραγωγή βαθμών πιστοληπτικής ικανότητας	-	-	-	Q4	2024	Πλήρης εφαρμογή και θέση σε λειτουργία του αναβαθμισμένου ψηφιακού συστήματος ανταλλαγής δεδομένων του γραφείου πίστης ARTEMIS σύμφωνα με τη νομοθεσία περί του πλαισίου και του συστήματος ανταλλαγής δεδομένων, και έναρξη

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										παροχής υπηρεσιών βαθμολογίας πιστοληπτικής ικανότητας.
199	C3.5R5 Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων	Έγκριση του σχεδίου δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο	-	-	-	Q4	2022	Το σχέδιο δράσης προτείνει τα αναγκαία μέτρα για τη δημιουργία του μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων, στο πλαίσιο του οποίου: - θα χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τις υποχρεώσεις διαφόρων δημόσιων και ιδιωτικών πιστωτικών φορέων, όπως το μητρώο πιστώσεων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης C3.5R4. - θα καταστεί δυνατός ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των στοχευμένων πολιτικών για την πρόληψη και διαχείριση του ιδιωτικού χρέους.
200	C3.5R5 Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων	Επιβεβαίωση από το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του σχεδίου δράσης	-	-	-	Q4	2024	Πλήρης υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του οποίου - θα χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τις υποχρεώσεις διαφόρων δημόσιων και ιδιωτικών πιστωτικών φορέων, όπως το μητρώο πιστώσεων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης C3.5R4 - θα καταστεί δυνατός ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των στοχευμένων πολιτικών για την πρόληψη και διαχείριση του ιδιωτικού χρέους.
201	C3.5R6 Βελτίωση και	Ορόσημο	Πλήρης εφαρμογή και	Διορισμός προσωπικού	-	-	-	Q4	2022	Πλήρης εφαρμογή και πλήρης λειτουργία του νομικού και θεσμικού πλαισίου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας		πλήρης λειτουργία του νομικού και θεσμικού πλαισίου αφερεγγυότητας	που επιβεβαιώνεται από την επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας. Έγκριση της έκθεσης προόδου από το Υπουργικό Συμβούλιο						αφερεγγυότητας μέσω: α) του διορισμού προσωπικού για όλα τα επίπεδα της οργανωτικής δομής του Τμήματος Αφερεγγυότητας και της παροχής κατάρτισης για το προσωπικό, β) της κατάρτισης επικοινωνιακού σχεδίου για την προώθηση των διαδικασιών αφερεγγυότητας, γ) της έγκρισης γραμμής εξυπηρέτησης πελατών, δ) της θέσπισης πλαισίου συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης για τους επαγγελματίες σε θέματα αφερεγγυότητας.
202	C3.5R6 Βελτίωση και ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας	Ορόσημο	Λειτουργία όλων των ψηφιακών συστημάτων που αναπτύχθηκαν για το Τμήμα Αφερεγγυότητας	Έγκριση της έκθεσης προόδου από το Υπουργικό Συμβούλιο	-	-	-	Q2	2025	Τα νέα ψηφιακά συστήματα θα αυξήσουν τη συνάφεια και την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων λειτουργικών και τεχνικών συστημάτων του Τμήματος Αφερεγγυότητας.
203	C3.5R7 Στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού	Ορόσημο	Στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού	Έγκριση της στρατηγικής για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού από το	-	-	-	Q4	2023	Η στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού θα περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους, μετρήσιμους στόχους, θα προσδιορίζει τους διαύλους για την προώθηση των χρηματοοικονομικών γνώσεων και θα περιλαμβάνει ειδικές δράσεις προς υλοποίηση (τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα μέτρα). Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει επίσης την

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
				Υπουργικό Συμβούλιο						πλήρη εφαρμογή των βραχυπρόθεσμων μέτρων της στρατηγικής.
204	C3.5R8 Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων	Στόχος	Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (RORBF) και της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (ICCS)	-	Αριθμός	0	16	Q1	2025	Ενίσχυση του προσωπικού του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (RORBF) κατά δεκατρείς εργαζομένους και του προσωπικού της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (ICCS) κατά τρεις εργαζομένους. Πρόκειται για μόνιμη αύξηση του προσωπικού.
205	C3.5R8 Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων	Ορόσημο	Εποπτικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένου του εργαλείου συλλογής και ανάλυσης δεδομένων	Μέσα στήριξης για την ενίσχυση της εποπτείας των συνταξιοδοτικών ταμείων και των ασφαλιστικών εταιρειών	-	-	-	Q4	2023	Πλήρης εφαρμογή των εργαλείων (όπως διαδικασίες, κατάλογοι ελέγχου, εφαρμογές καταλληλότητας και σκοπιμότητας) που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τη νέα νομοθεσία [που προβλέπεται στον περί της ίδρυσης, των δραστηριοτήτων και της εποπτείας των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών νόμο του 2020 — Ν. 10 (Ι)/2020] και τη νομοθεσία που προβλέπεται στον περί ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εργασιών και άλλων συναφών θεμάτων νόμο του 2016 [Ν. 38(Ι)/2016].

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
206	Γ3.5Π Ενίσχυση της εποπτικής λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	Ορόσημο	Ψηφιακό σύστημα εποπτείας συναλλαγών για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	Η επιτροπή διαχείρισης έργου επαληθεύει την αποδοχή των παραδοτέων σε εύθετο χρόνο· καθώς και τα πρότυπα και την ποιότητα όπως ορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης	-	-	-	Q4	2023	Πλήρης εφαρμογή νέου ψηφιακού συστήματος εποπτείας των συναλλαγών. Το νέο ψηφιακό σύστημα έχει τις ακόλουθες λειτουργίες: - Φόρτωση και προεπεξεργασία δεδομένων συναλλαγών. - Συγκεντρωτικά στοιχεία και ερωτήματα σχετικά με δεδομένα για την παραγωγή κανονιστικών γνώσεων. - Κατάρτιση εκθέσεων βάσει χρονοδιαγράμματος και ad hoc εκθέσεων.
207α	C3.5R9 Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας	Ορόσημο	Λειτουργία υπηρεσιών Φ.Π.Α. στο πλαίσιο Ολοκληρωμένου Συστήματος Φορολογικής Διοίκησης (ITAS)	Έγκριση των παραδοτέων του έργου από το συμβούλιο έργου για την ολοκλήρωση, εγκατάσταση και λειτουργία νέου ολοκληρωμένου συστήματος ΦΠΑ	-	-	-	Q1	2022	Το Τμήμα Φορολογίας Κύπρου (CTD) θέτει σε λειτουργία Ολοκληρωμένο Σύστημα Φορολογικής Διοίκησης (ITAS) το οποίο υποστηρίζει τις λειτουργίες και τις διαδικασίες της φορολογικής διοίκησης. Οι λειτουργίες που σχετίζονται με τις υπηρεσίες ΦΠΑ θα ολοκληρωθούν και θα είναι λειτουργικές στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.
207β	C3.5R9 Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του	Ορόσημο	Αγορά του νέου κτιρίου για το ενοποιημένο Επαρχιακό Γραφείο και το	Ολοκλήρωση της αγοράς και έναρξη λειτουργίας				Q3	2023	Το νέο κτίριο για το ενοποιημένο Επαρχιακό Γραφείο και το Γραφείο Μεγάλων Φορολογουμένων Λευκωσίας έχει αγοραστεί.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	Τμήματος Φορολογίας		Γραφείο Μεγάλων Φορολογουμένων Λευκωσίας							
208	C3.5R9 Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας	Ορόσημο	Ένταξη των εργασιών του τμήματος διοίκησης άμεσης φορολογίας στο πλαίσιο του ITAS	Έγκριση από το συμβούλιο έργου των παραδοτέων συστήματος για την ολοκλήρωση της εγκατάστασης και λειτουργίας του ITAS για τους άμεσους φόρους και την έκθεση παραλαβής εν λειτουργία	-	-	-	Q2	2024	Οι υπηρεσίες φορολογικής διοίκησης που σχετίζονται με άμεσους φόρους φυσικών και νομικών προσώπων (επιπλέον του ΦΠΑ) θα λειτουργούν στο πλαίσιο του ITAS.
209	C3.5R10 Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q4	2022	Έναρξη ισχύος νόμου για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού με α) την επιβολή παρακράτησης φόρου στην πηγή επί των τόκων, των μερισμάτων και των πληρωμών δικαιωμάτων σε περιοχές δικαιοδοσίας που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι των συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με τον αναθεωρημένο ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										δικαιοδοσίας και β) τη θέσπιση περαιτέρω κριτηρίου φορολογικής κατοικίας εταιρειών με βάση τη σύσταση κάθε οντότητας.
210	C3.5R10 Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού μέσω πληρωμών σε δικαιοδοσίες χαμηλής φορολογίας	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q4	2024	Έναρξη ισχύος νόμου για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού μέσω πληρωμών σε δικαιοδοσίες με χαμηλή φορολογία με τη θέσπιση παρακράτησης φόρου στην πηγή επί των τόκων, των μερισμάτων και των πληρωμών δικαιωμάτων σε δικαιοδοσίες με χαμηλή φορολογία. Σε ό,τι αφορά τις πληρωμές τόκων και δικαιωμάτων, οι κυπριακές αρχές μπορούν ωστόσο να διερευνήσουν την προσέγγιση της εφαρμογής της μη δυνατότητας έκπτωσης.
211	C3.5R10 Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών με βάση τα πορίσματα ανεξάρτητης αξιολόγησης σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων που σχετίζονται με τον επιθετικό	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος της νομοθετικής πράξης	-	-	-	Q2	2026	Η Κύπρος θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της συνολικής δέσμης μέτρων που σχετίζονται με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, μέσω ανεξάρτητης αξιολόγησης που θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Στην εν λόγω αξιολόγηση θα αξιολογηθεί ολιστικά το φορολογικό πλαίσιο της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων όλων των μέτρων που έχουν εγκριθεί μέχρι τότε. Η αξιολόγηση θα οδηγήσει στην ανάληψη δράσης πολιτικής από την Κύπρο, μεταξύ άλλων με τη μορφή νομοθετικών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			φορολογικό σχεδιασμό							αλλαγών για την αντιμετώπιση τυχόν προσδιορισθεισών ανεπαρκειών.
212	C3.5I2 Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών	Στόχος	Θέση σε λειτουργία των συστημάτων πληροφοριών — που προβλέπονται στο πλαίσιο του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ETK)	-	Αριθμός	0	2	Q4	2023	Έχουν ολοκληρωθεί, εγκατασταθεί και τεθεί σε λειτουργία τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα συστήματα πληροφοριών σχετικά με τις εισαγωγές: 1. Αυτοματοποιημένο σύστημα εξαγωγών 2. Νέο μηχανογραφημένο σύστημα διαμετακόμισης 3. Ενιαία θυρίδα ΕΕ 4. Ενωσιακός τελωνειακός κώδικας 5. Διαχείριση εγγυήσεων 6. Ενωσιακός τελωνειακός κώδικας 7. ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ 3 8. Ενωσιακός τελωνειακός κώδικας — Σύστημα ελέγχου εισαγωγών 2 9. Αιτήσεις εισαγωγής κατ' εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα 10. Επιδόσεις της τελωνειακής ένωσης – Σύστημα πληροφοριών διαχείρισης 11. Αποδεικτικό ενωσιακού καθεστώτος του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα 12. Ενιαία διαχείριση χρηστών και ψηφιακή υπογραφή
213	C3.5I2 Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών	Στόχος	Θέση σε λειτουργία των συστημάτων πληροφοριών που προβλέπονται στο πλαίσιο	-	Αριθμός	2	12	Q4	2025	Έχουν ολοκληρωθεί, εγκατασταθεί και τεθεί σε λειτουργία τα 12 συστήματα

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο /στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ETK)							

I. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.1: Αναβάθμιση υποδομής για συνδεσιμότητα

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά τις υποδομές στον τομέα της συνδεσιμότητας δεδομένων, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, με σκοπό τη μείωση του χάσματος μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, καθώς και των διαφορών ανάλογα με το φύλο, την ηλικία, το εισόδημα και την εκπαίδευση.

Στόχος της συνιστώσας είναι να ενισχυθεί η πρόσβαση σε υποδομές επικοινωνίας για όλους τους πολίτες, γεφυρώνοντας, έτσι, το ψηφιακό χάσμα και υποστηρίζοντας έναν ψηφιακό μετασχηματισμό χωρίς αποκλεισμούς.

Η συνιστώσα υλοποιεί την ειδική ανά χώρα σύσταση για τις επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020).

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

I.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C4.1R1): Ενδυνάμωση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής (OCECPR)

Στόχος του μέτρου είναι να διευκολύνει και να επιταχύνει τις επενδύσεις σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας (VHCN) σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές, παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη τις σχετικές πληροφορίες για τη βελτίωση της διαφάνειας και την ενίσχυση των κινήτρων για τους φορείς της αγοράς ώστε να επενδύουν ταχύτερα σε VHCN, αυξάνοντας έτσι τη συνδεσιμότητα στην Κύπρο.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στην παροχή των κατάλληλων εργαλείων, μέσω της θέσπισης παράγωγου δικαίου, στο Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ) για την έναρξη έρευνας με σκοπό τη συλλογή γεωγραφικών δεδομένων στα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στη συνέχεια, τα δεδομένα είναι προσβάσιμα μέσω διαδικτυακής πύλης που παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη του δικτύου σε περιοχές όπου απαιτείται. Αυτό αναμένεται να συμβάλει στη γεφύρωση του χάσματος με τις ιδιωτικές επενδύσεις για το VHCN.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Μεταρρύθμιση 2 (C4.1R2): Ενδυνάμωση του Εθνικού Γραφείου Ευρυζωνικότητας (Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής)

Στόχος του μέτρου είναι να διευκολυνθεί η δημιουργία υποδομής VHCN με την απλούστευση των αναγκαίων διοικητικών διαδικασιών για την ανάπτυξή της, με παράλληλη εφαρμογή της σύστασης για τη δέσμη εργαλείων συνδεσιμότητας (δέσμη βέλτιστων πρακτικών για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για αποτελεσματική πρόσβαση στο ραδιοφάσμα 5G).

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στον εντοπισμό των διοικητικών εμποδίων και φραγμών στην ταχεία ανάπτυξη του VHCN και των πιθανών μέτρων για την αντιμετώπισή τους. Παρακολουθείται από την

έναρξη ισχύος νομοθεσίας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εν λόγω εμποδίων και φραγμών.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Επένδυση 1 (C4.1I1): Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές

Στόχος του μέτρου είναι η βελτίωση της συνδεσιμότητας με VHCN (όπως οπτικές ίνες και 5G), με τη στήριξη της δημιουργίας VHCN σε περιοχές που δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ιδιώτες και, ως εκ τούτου, για την αντιμετώπιση των εδαφικών ανισοτήτων όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ευρυζωνικών συνδέσεων.

Η επένδυση συνίσταται στη διοργάνωση δημόσιων διαγωνισμών μέσω ανοικτής διαδικασίας υποβολής προσφορών που απευθύνεται σε φορείς εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών για την επιλογή αναδόχων που αναλαμβάνουν τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του δικτύου, καθώς και μέρος της χρηματοδότησης. Η γεωγραφική επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας που τελεί υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης της Κύπρου αναμένεται να διαιρεθεί σε τρεις παρτίδες. Το μέγιστο ποσό της δημόσιας χρηματοδοτικής συνεισφοράς καθορίζεται χωριστά για κάθε παρτίδα και τα κριτήρια ανάθεσης αναμένεται να περιλαμβάνουν την αιτούμενη δημόσια στήριξη, καθώς και την τιμή που προσφέρεται στους τελικούς χρήστες και σε άλλους φορείς λιανικής. Στους αναδόχους επιβάλλονται υποχρεώσεις χονδρικής πώλησης.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 2 (C4.1I2): Αναβάθμιση της σύνδεσης στο διαδίκτυο ώστε να είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) και προώθηση της υιοθέτησης της συνδεσιμότητας

Οι στόχοι του μέτρου είναι να ενθαρρυνθεί η ψηφιακή μετάβαση μέσω της υποστήριξης της ευρείας υιοθέτησης του VHCN.

Η επένδυση συνίσταται στην εφαρμογή ενός συστήματος επιδότησης της ζήτησης (κουπόνι), το οποίο απευθύνεται αποκλειστικά σε φυσικά πρόσωπα (δηλαδή εξαιρουμένων των επιχειρήσεων), ενθαρρύνοντάς τα να προβούν στην αναβάθμιση της σύνδεσής τους στο διαδίκτυο μέσω συνδρομής σε υπηρεσία διαδικτύου που είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready). Εφαρμόζεται σε μονίμους ενοικιαστές, καθώς και σε διαμερίσματα σε πολυκατοικίες χωρίς σύνδεση ικανή να υποστηρίξει υπηρεσίες πολύ υψηλής χωρητικότητας. Η αξία του κουπονιού ανά χώρο είναι σταθερή. Οι τελικοί χρήστες μπορούν να επιλέξουν έναν πάροχο υπηρεσιών και την τεχνολογία της επιλογής τους για την αναβάθμιση της σύνδεσης. Μετά την αναβάθμιση της σύνδεσης, οι εγκαταστάτες αναφορτώνουν στο σύστημα ΤΠ το πιστοποιητικό «Gigabit-ready» για το νοικοκυριό, μαζί με το έντυπο αποδοχής υπογεγραμμένο από τον ιδιοκτήτη/μισθωτή που εξέδωσε το κουπόνι, με αποτέλεσμα την εξόφληση του κουπονιού.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2025.

1.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Συναφές Μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
214	C4.1R1 Ενδυνάμωση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής (OCECPR)	Ορόσημο	Έναρξη της γεωγραφικής έρευνας και έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου	Έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου και έναρξη της έρευνας	-	-	-	Q1	2022	Το παράγωγο δικαίο αρχίζει να ισχύει και καλύπτει τις κύριες πτυχές της έρευνας, όπως το είδος, τον βαθμό ανάλυσης και τη μορφή των απαιτούμενων πληροφοριών, καθώς και τα πρόσωπα από τα οποία ζητούνται οι απαιτούμενες πληροφορίες. Έναρξη της γεωγραφικής έρευνας σχετικά με την εμβέλεια ηλεκτρονικών δικτύων ικανών να παρέχουν ευρυζωνικά δίκτυα και υλική υποδομή βάσει του άρθρου 22 του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.
215	C4.1R1 Ενδυνάμωση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής (OCECPR)	Ορόσημο	Η δικτυακή πύλη για την ευρυζωνικότητα και τη χαρτογράφηση των υποδομών είναι λειτουργική και προσβάσιμη στο κοινό-στόχο	Η δικτυακή πύλη για την ευρυζωνικότητα και τη χαρτογράφηση των υποδομών είναι προσβάσιμη	-	-	-	Q4	2024	Η διαδικτυακή πύλη για την ευρυζωνικότητα και τη χαρτογράφηση των υποδομών έχει ολοκληρωθεί, δοκιμαστεί, λειτουργεί και είναι προσβάσιμη στο κοινό-στόχο (όπως το Γραφείο του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, οι δημόσιες αρχές, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι τελικοί χρήστες).
216	C4.1R2 Ενδυνάμωση του Εθνικού Γραφείου Ευρυζωνικότητας (Τμήμα Ηλεκτρονικό)	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των διοικητικών πράξεων για την εγκατάσταση δικτύων πολύ	Διάταξη των διοικητικών πράξεων νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος των	-	-	-	Q2	2024	Έναρξη ισχύος των διοικητικών πράξεων που εξορθολογίζουν και μειώνουν αποτελεσματικά τους διοικητικούς φραγμούς (όπως η συντόμευση των διαδικασιών χορήγησης αδειών και η μείωση των τελών, καθώς και η διευκόλυνση της πρόσβασης σε υλική υποδομή) για την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής

Αύξων αριθμός	Συναφές Μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ν Επικοινωνιών του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής)		υψηλής χωρητικότητας	αντίστοιχων πράξεων						χωρητικότητας σύμφωνα με τη σύσταση της εργαλειοθήκης για τη συνδεσιμότητα (συμπεριλαμβανομένης δέσμης βέλτιστων πρακτικών για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για την αποτελεσματική πρόσβαση στο ραδιοφάσμα 5G).
217	C4.1I1 Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	Ορόσημο	Έναρξη εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	Υπογεγραμμένες συμβάσεις με αναδόχους για την εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε περιοχές που δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ιδιώτες επενδυτές δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας	-	-	-	Q4	2023	Έχουν υπογραφεί συμβάσεις με αναδόχους, οι οποίοι επιλέγονται μέσω ανοικτής διαδικασίας υποβολής προσφορών, για την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας [ιδίως σταθερών και κινητών δικτύων (5G) που προσφέρουν ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100Mbps, τα οποία μπορούν εύκολα να αναβαθμιστούν σε Gigabit για σταθερή πρόσβαση] σε περιοχές που δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ιδιώτες επενδυτές δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας.
218	C4.1I1 Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας	Στόχος	Επέκταση της εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας	-	Αριθμός	0	10 000	Q4	2024	Τουλάχιστον 10 000 εγκαταστάσεις σε περιοχές που δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ιδιώτες επενδυτές δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας καλύπτονται από δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας με σταθερό ή κινητό δίκτυο

Αύξων αριθμός	Συναφές Μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	ας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές		ς σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές							(5G), τα οποία προσφέρουν ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100Mbps, τα οποία μπορούν εύκολα να αναβαθμιστούν σε Gigabit (για σταθερά δίκτυα).
219	C4.111 Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	Στόχος	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	-	Αριθμός	10 000	44 000	Q4	2025	Τουλάχιστον 44 000 εγκαταστάσεις σε περιοχές που δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ιδιώτες επενδυτές δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας καλύπτονται από δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας με σταθερό ή κινητό δίκτυο (5G), τα οποία προσφέρουν ταχύτητα καταφόρτωσης τουλάχιστον 100Mbps, τα οποία μπορούν εύκολα να αναβαθμιστούν σε Gigabit (για σταθερά δίκτυα).
220	C4.112 Αναβάθμιση της σύνδεσης στο διαδίκτυο ώστε να είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) και προώθηση της υιοθέτησης της συνδεσιμότητας	Στόχος	Επέκταση της υιοθέτησης σύνδεσης στο διαδίκτυο που είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) από τα νοικοκυριά	-	Αριθμός	0	24 300	Q2	2023	Η σύνδεση στο διαδίκτυο αναβαθμίστηκε ώστε να είναι σε θέση να στηρίζει την παροχή συνδεσιμότητας Gigabit σε τουλάχιστον 24 300 κατοικίες.

Αύξων αριθμός	Συναφές Μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
221	C4.1I2 Αναβάθμιση της σύνδεσης στο διαδίκτυο ώστε να είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) και προώθηση της υιοθέτησης της συνδεσιμότητας	Στόχος	Ολοκλήρωση της υιοθέτησης σύνδεσης στο διαδίκτυο που είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) από τα νοικοκυριά	-	Αριθμός	24 300	82 000	Q2	2025	Η σύνδεση στο διαδίκτυο αναβαθμίστηκε ώστε να είναι σε θέση να στηρίζει την παροχή συνδεσιμότητας gigabit σε τουλάχιστον 82 000 κατοικίες.

ΙΑ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 4.2: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συμβάλλει στην επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Κύπρου μέσω της ψηφιοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα και την παροχή επιγραμμικών, ασφαλών και ταχέων υπηρεσιών στους πολίτες, με φιλικό προς τον χρήστη, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο. Αυτό αναμένεται να διευκολύνει την αλληλεπίδραση μεταξύ των πολιτών και των δημόσιων υπηρεσιών, χωρίς να απαιτείται φυσική παρουσία.

Στόχος της συνιστώσας είναι η οικοδόμηση μιας ασφαλούς, ολοκληρωμένης και σύγχρονης ψηφιακής αρχιτεκτονικής για την επίτευξη του μετασχηματισμού σε μια ψηφιακή διακυβέρνηση.

Η συνιστώσα υλοποιεί την ειδική ανά χώρα σύσταση για τις επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό και την ψηφιοποίηση (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020).

ΙΑ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C4.2R1): Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών (ΜΨΥ)

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία ενός νέου μοντέλου παροχής υπηρεσιών για την ανάπτυξη διατεματικών ποιοτικών ψηφιακών υπηρεσιών προς το κοινό, με φιλικό προς τον χρήστη, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο που θα διευκολύνει τελικά την αλληλεπίδραση με τις δημόσιες υπηρεσίες, χωρίς να απαιτείται φυσική παρουσία.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη αυτού του νέου μοντέλου λειτουργίας, της ΜΨΥ. Πρώτον, στο πλαίσιο του έργου i) συγκροτείται η βασική ομάδα της ΜΨΥ (αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες διαφορετικών ειδικοτήτων με τις κατάλληλες δεξιότητες και προσόντα), ii) καθορίζονται τα πρότυπα και οι διαδικασίες για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών και iii) δημιουργείται και αναπτύσσεται σειρά ψηφιακών υπηρεσιών. Δεύτερον, με τη χρήση των καθορισμένων μεθοδολογιών, οι ψηφιακές υπηρεσίες αναπτύσσονται με εκβιομηχανισμένο τρόπο, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα. Οι υπηρεσίες παρέχονται με ασφάλεια στους πολίτες μέσω ενιαίας κυβερνητικής δικτυακής πύλης Gov.Cy. Η ενιαία σύνδεση και η ψηφιακή ταυτότητα αναμένεται να αποτελέσουν τους βασικούς καταλύτες για την ασφαλή παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Επιπλέον, αναμένεται να χρησιμοποιηθούν οι υφιστάμενοι κοινοί μηχανισμοί, όπως η «ηλεκτρονική πληρωμή» που προσφέρει διάφορες μεθόδους πληρωμών (όπως visa, άμεσες πληρωμές και άμεση τραπεζική) και η «κοινοποίηση» (όπως SMS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 2 (C4.2R2): Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής για το υπολογιστικό νέφος όσον αφορά τα κρατικά συστήματα και υπηρεσίες ΤΠ

Στόχος του μέτρου είναι η επεξεργασία της πολιτικής της κυβέρνησης για το υπολογιστικό νέφος, ιδίως η ταξινόμηση των δεδομένων, το σημείο αποθήκευσης δεδομένων, η φιλοξενία και η λειτουργία των κρατικών συστημάτων ΤΠ είτε σε δημόσιο υπολογιστικό νέφος είτε σε δημόσιο ιδιωτικό περιβάλλον υπολογιστικού νέφους (G-Cloud).

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη δημιουργία του G-Cloud για τη φιλοξενία των συστημάτων ΤΠ και των ψηφιακών υπηρεσιών ορισμένων κρατικών υπηρεσιών/υπουργείων (όπως ο έφορος εταιρειών, το τελωνειακό σύστημα και το σύστημα των φορολογικών υπηρεσιών). Δύο τοπικά κέντρα δεδομένων αποκτώνται μέσω μίσθωσης, ενώ παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες καθώς και κατάρτιση για την ανάπτυξη του G-Cloud. Αναμένεται επίσης η προκήρυξη διαγωνισμού υποβολής προσφορών για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του περιβάλλοντος G-Cloud.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 3 (C4.2R3): Ψηφιοποίηση αστυνομικών διαδικασιών («Digipol»)

Στόχος του μέτρου είναι η κατάργηση της χρήσης έντυπων διαδικασιών και της φυσικής παρουσίας των πολιτών μέσω της μετάβασης σε ψηφιοποιημένες διαδικασίες για την Αστυνομία Κύπρου. Αυτό αναμένεται να είναι επωφελές τόσο για τους πολίτες όσο και για τους αστυνομικούς, καθώς οι διαδικασίες θα απλουστευθούν και θα είναι αποτελεσματικές.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη δημιουργία μιας νέας πλατφόρμας (Digipol) αιτημάτων για αστυνομικές διαδικασίες και υπηρεσίες προς τους πολίτες για την επίτευξη εξ αποστάσεως επικοινωνιών. Θα την χρησιμοποιούν τόσο οι πολίτες όσο και οι αστυνομικοί. Για να μεγιστοποιηθεί η αφομοίωση, οργανώνονται προγράμματα κατάρτισης (όπως διαδικτυακά μαθήματα, βίντεο, οδηγοί βήμα προς βήμα) για τους αστυνομικούς, καθώς και για τους πολίτες, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση σε επιγραμμικές υπηρεσίες.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 4 (C4.2R4): Δημιουργία του μητρώου πραγματικών δικαιούχων

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία μητρώου για την υποβολή των δεδομένων των πραγματικών δικαιούχων όλων των εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων. Η καταχώριση αυτή θα βελτιώσει την εταιρική εμπιστοσύνη και διαφάνεια στην Κύπρο, καθιστώντας σαφές ποιος τελικά κατέχει και ελέγχει εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη δημιουργία του μητρώου. Επί του παρόντος, έχει αναπτυχθεί μια επιγραμμική πλατφόρμα ως προσωρινή λύση, αλλά οι λειτουργίες της είναι περιορισμένες. Η μεταρρύθμιση θα οδηγήσει σε λύση με όλες τις απαραίτητες λειτουργίες για την υποστήριξη της συντήρησης του μητρώου και της διαχείρισης των σχετικών πληροφοριών (όπως αποστολή κοινοποιήσεων για επικαιροποίηση, επιβολή τελών εκπρόθεσμης κατάθεσης, διευκολύνσεις αναζήτησης με καθορισμένα επίπεδα πρόσβασης). Αυτό αναμένεται να στηρίξει την καταχώριση των δεδομένων των πραγματικών δικαιούχων όλων των εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων και να επιτύχει διασύνδεση με τα μητρώα πραγματικών δικαιούχων άλλων κρατών μελών.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επένδυση 1 (C4.2I1): Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης

Στόχος του μέτρου είναι η ψηφιοποίηση των βασικών ροών εργασίας σε ορισμένα υπουργεία και υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, η απλούστευση της συμμόρφωσης με τους κρατικούς κανονισμούς, η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και της εμπιστοσύνης στη δημόσια διοίκηση, καθώς και η εξοικονόμηση κόστους.

Η επένδυση συνίσταται στην ψηφιοποίηση στα ακόλουθα υπουργεία, υφυπουργεία ή κρατικές υπηρεσίες: θ) Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ii) Υφυπουργείο Ναυτιλίας, iii) Υπουργείο Εξωτερικών, iv) Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και v) Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών (Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς). Η ψηφιοποίηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης περιλαμβάνει σύστημα αποθετηρίου για την καταγραφή και την αποθήκευση των σχετικών δεδομένων που σχετίζονται με την εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ιδίως για την επίτευξη των ορόσημων και των στόχων, δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες, τους αναδόχους, τους υπεργολάβους και τους πραγματικούς δικαιούχους).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 2 (C4.2I2): Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου

Στόχος του μέτρου είναι η ψηφιοποίηση βασικών διαδικασιών στην Αρχή Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς τους, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών μεταξύ σκαφών και των αρμόδιων αρχών και βελτιώσεων όσον αφορά την παρακολούθηση της κυκλοφορίας των πλοίων στα ύδατα της Κύπρου. Η τελευταία αποσκοπεί στη διασφάλιση της ασφαλούς ναυσιπλοΐας των πλοίων, στη μείωση του κινδύνου περιβαλλοντικών ζημιών λόγω διαρροών από ατυχήματα και στη μείωση των εκπομπών των πλοίων με τη χάραξη αποδοτικότερων διαδρομών.

Η επένδυση συνίσταται i) σε αρκετές αναβαθμίσεις της υποδομής δικτύου, του υλικού και του λογισμικού της ΑΛΚ, καθώς και της χωρητικότητας εξυπηρευτή· ii) στην ενσωμάτωση νέων συστημάτων διαχείρισης ανθρώπινων πόρων για την αυτοματοποίηση των διαδικασιών· iii) στην αναμόρφωση του υφιστάμενου συστήματος της λιμενικής κοινότητας με σκοπό την αύξηση της αποδοτικότητας του τομέα θαλάσσιων μεταφορών και τη μείωση του διοικητικού φόρτου· και iv) στην εγκατάσταση Σταθμών Ελέγχου Κυκλοφορίας Σκαφών στους λιμένες Λάρνακας και Βασιλικού (επιπλέον του υφιστάμενου στον λιμένα Λεμεσού).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

ΙΑ.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης (να αναφερθεί το τρίμηνο και το έτος)		Περιγραφή και σαφής ορισμός κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
224	C4.2R1 Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Ορόσημο	Ορισμός του μοντέλου παροχής υπηρεσιών για τη μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Απόφαση διορισμού του Υφυπουργού Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής για τη σύσταση της ομάδας δημοσίευση των προτύπων στην ιστοσελίδα του Υφυπουργείου	-	-	-	Q4	2022	Το μοντέλο παροχής υπηρεσιών για τη μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών έχει οριστεί έτσι ώστε να επιτρέπει την αποτελεσματική παροχή υψηλής ποιότητας και φιλικών προς τον χρήστη ψηφιακών υπηρεσιών στο κοινό. Περιλαμβάνονται: α) η σύσταση της βασικής ομάδας για τη μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας υπηρεσιών εμπειρογνομών από τον ιδιωτικό τομέα) και β) ο καθορισμός των προτύπων και διαδικασιών για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών.
225	C4.2R1 Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Στόχος	Επέκταση της επιγραμμικής παροχής κρατικών υπηρεσιών μέσω της μονάδας ψηφιακών υπηρεσιών	-	Αριθμός	0	20	Q4	2023	Ψηφιοποίηση και επιγραμμική παροχή τουλάχιστον 20 προηγούμενων μη ψηφιακών υπηρεσιών στο κοινό μέσω της μονάδας ψηφιακών υπηρεσιών, με χρήση του καθορισμένου μοντέλου παροχής υπηρεσιών (υπό το ορόσημο με αύξοντα αριθμό 224) και ευέλικτων μεθοδολογιών.
226	C4.2R1 Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Στόχος	Επιγραμμική παροχή τουλάχιστον 70 προηγούμενων μη ψηφιακών υπηρεσιών στο	-	Αριθμός	20	70	Q2	2026	Ψηφιοποίηση και επιγραμμική παροχή τουλάχιστον 70 προηγούμενων μη ψηφιακών υπηρεσιών στο κοινό μέσω της μονάδας ψηφιακών υπηρεσιών, με χρήση του καθορισμένου μοντέλου παροχής υπηρεσιών (υπό το ορόσημο με αύξοντα αριθμό 224) και ευέλικτων μεθοδολογιών.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης (να αναφερθεί το τρίμηνο και το έτος)		Περιγραφή και σαφής ορισμός κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
			κοινό μέσω της μονάδας ψηφιακών υπηρεσιών							
227	C4.2R2 Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής για το υπολογιστικό νέφος όσον αφορά τα κρατικά συστήματα και υπηρεσίες ΤΠ	Ορόσημο	Το κρατικό υπολογιστικό νέφος (G-cloud) είναι λειτουργικό	Υπηρεσίες που μετακινούνται στο υπολογιστικό νέφος G-cloud	-	-	-	Q4	2024	Το G-Cloud είναι λειτουργικό, παρέχοντας υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους για την αποθήκευση δεδομένων τουλάχιστον στον έφορο εταιρειών, στη μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών και στο τελωνειακό σύστημα. Οι τρεις αυτές υπηρεσίες έχουν μεταφερθεί στο υπολογιστικό νέφος G-cloud και δεν χρησιμοποιούν πλέον το παλαιό σύστημα ΤΠ.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης (να αναφερθεί το τρίμηνο και το έτος)		Περιγραφή και σαφής ορισμός κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
228	C4.2R2 Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής για το υπολογιστικό νέφος όσον αφορά τα κρατικά συστήματα και υπηρεσίες ΤΠ	Στόχος	Το κρατικό υπολογιστικό νέφος (G-cloud) σε δύο κέντρα δεδομένων είναι λειτουργικό και προσφέρει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους	-	Αριθμός	0	2	Q4	2025	Το G-cloud σε δύο νέα κέντρα δεδομένων θα είναι πλήρως λειτουργικό, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων, του υλικού και του λογισμικού, και θα προσφέρει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους σε κρατικά συστήματα ΤΠ.
229	C4.2R3 Ψηφιοποίηση αστυνομικών διαδικασιών Digipol	Ορόσημο	Έναρξη λειτουργίας του πρωτοτύπου της Digipol	Δήλωση της Αστυνομίας Κύπρου με την οποία επιβεβαιώνεται ότι το πρωτότυπο της πλατφόρμας (Digipol) λειτουργεί	-	-	-	Q2	2023	Έναρξη λειτουργίας του πρωτοτύπου της πλατφόρμας (Digipol). Οι χρήστες θα είναι αστυνομικοί και θα έχουν πρόσβαση στο πρωτότυπο της Digipol για σκοπούς εξοικείωσης και κατάρτισης.
230	C4.2R3 Ψηφιοποίηση αστυνομικών διαδικασιών Digipol	Στόχος	Οι πολίτες χρησιμοποιούν το Digipol	-	Αριθμός	0	500	Q3	2025	Η Digipol είναι προσβάσιμη επιγραμμικά μέσω της υποδομής ΤΠΕ της Αστυνομίας Κύπρου. Τουλάχιστον 500 πολίτες έχουν χρησιμοποιήσει μία ή περισσότερες από τις υπηρεσίες που διατίθενται στην πλατφόρμα Digipol για τους πολίτες.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης (να αναφερθεί το τρίμηνο και το έτος)		Περιγραφή και σαφής ορισμός κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
231	C4.2R4 Δημιουργία του μητρώου πραγματικών δικαιούχων	Ορόσημο	Το μητρώο πραγματικών δικαιούχων είναι διαθέσιμο προς χρήση	Το μητρώο πραγματικών δικαιούχων είναι διαθέσιμο στο κοινό ηλεκτρονικά σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο	-	-	-	Q4	2023	Το μητρώο πραγματικών δικαιούχων αναπτύσσεται και καθίσταται διαθέσιμο προς χρήση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, επιτρέποντας στους χρήστες να ελέγχουν τις πληροφορίες σχετικά με τον τελικό πραγματικό δικαιούχο νομικών οντοτήτων και να επιτυγχάνουν διασύνδεση των μητρώων δικαιούχων με άλλα κράτη μέλη.
232	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Ορόσημο	Σύστημα αποθετηρίου για λογιστικούς και άλλους ελέγχους: πληροφορίες για την παρακολούθηση της υλοποίησης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF)	Έκθεση ελέγχου που επιβεβαιώνει τις λειτουργίες του συστήματος αποθετηρίου	-	-	-	Q1	2022	Εφαρμόζεται και λειτουργεί σύστημα αποθετηρίου για την παρακολούθηση της υλοποίησης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Το σύστημα περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες λειτουργίες: 1) συλλογή δεδομένων και παρακολούθηση της επίτευξης των ορόσημων και των στόχων· 2) συλλογή, αποθήκευση και διασφάλιση της πρόσβασης στα δεδομένα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σημεία i) έως iii) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
233	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Στόχος	Έναρξη της ψηφιακής αναβάθμισης ορισμένων υπηρεσιών και τμημάτων της κεντρικής κυβέρνησης	-	Αριθμός	0	4	Q1	2022	Οι συμβάσεις με παρόχους που επιλέγονται μέσω διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων έχουν υπογραφεί για την ψηφιοποίηση/ψηφιακή αναβάθμιση τουλάχιστον τεσσάρων από τα ακόλουθα υπουργεία/τμήματα της κεντρικής κυβέρνησης: 1. Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, 2. Υφυπουργείο Ναυτιλίας

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης (να αναφερθεί το τρίμηνο και το έτος)		Περιγραφή και σαφής ορισμός κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										3. Υπουργείο Εξωτερικών 4. Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης 5. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών (για την αρχιτεκτονική κληρονομιά).
234	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Στόχος	Προώθηση της ψηφιακής αναβάθμισης ορισμένων υπουργείων και τμημάτων της κεντρικής κυβέρνησης	-	Αριθμός	0	2	Q4	2024	Ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη και τέθηκαν σε λειτουργία συστήματα δύο υπουργείων/τμημάτων της κυβέρνησης από τον κατάλογο του στόχου με αύξοντα αριθμό 233.
235	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Στόχος	Οριστικοποίηση της ψηφιακής αναβάθμισης ορισμένων υπουργείων και τμημάτων της κεντρικής κυβέρνησης	-	Αριθμός	2	5	Q4	2025	Ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη και τέθηκαν σε λειτουργία τα συστήματα και των πέντε υπουργείων/τμημάτων της κυβέρνησης από τον κατάλογο του στόχου με αύξοντα αριθμό 233.
236	C4.2I2 Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου	Στόχος	Έναρξη της ψηφιακής αναβάθμισης της Αρχής Λιμένων Κύπρου	-	Αριθμός	0	4	Q2	2023	Οι συμβάσεις με παρόχους που επιλέγονται μέσω διαδικασίας δημόσιων συμβάσεων έχουν υπογραφεί για την ανάπτυξη/αναβάθμιση τουλάχιστον τεσσάρων από τα ακόλουθα επτά συστήματα για την Αρχή Λιμένων Κύπρου: 1. Αναβάθμιση του συστήματος λιμενικής κοινότητας 2. Εγκατάσταση σταθμού VTS

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης (να αναφερθεί το τρίμηνο και το έτος)		Περιγραφή και σαφής ορισμός κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										<p>3. Ψηφιοποίηση των αρχείων της ΑΛΚ·</p> <p>4. Αναβάθμιση της υποδομής ΤΠ (όπως δίκτυο, διακόπτες)·</p> <p>5. Επικαιροποίηση συστημάτων ΤΠ·</p> <p>6. Εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού·</p> <p>7. Αναβάθμιση εξυπηρετητών της ΑΛΚ·</p> <p>και υπογραφή συμβάσεων για την ανάπτυξη της ακόλουθης ηλεκτρονικής υπηρεσίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • παρακολούθηση και ασφάλεια ναυσιπλοΐας προς και από τους λιμένες Λάρνακας και Βασιλικού.
237	C4.2I2 Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου	Στόχος	Προώθηση της ψηφιακής αναβάθμισης της Αρχής Λιμένων Κύπρου	-	Αριθμός	0	4	Q4	2024	Ολοκλήρωση και εγκατάσταση τουλάχιστον τεσσάρων συστημάτων από τον κατάλογο στο στόχο με αύξοντα αριθμό 236 για όλους τους σχετικούς λιμένες.
238	C4.2I2 Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου	Στόχος	Οριστικοποίηση της ψηφιακής αναβάθμισης της Αρχής Λιμένων Κύπρου	-	Αριθμός	4	7	Q4	2025	<p>Και τα επτά συστήματα του καταλόγου του στόχου με αύξοντα αριθμό 236 για όλους τους σχετικούς λιμένες έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν, με εγκατεστημένο και ρυθμισμένο το σύνολο του υλικού/εξοπλισμού και</p> <ul style="list-style-type: none"> • διοικητικές διατυπώσεις και διατυπώσεις αναφοράς μεταξύ πλοίων κατά τον κατάπλου και/ή απόπλου από την Κυπριακή Δημοκρατία· • παρακολούθηση και ασφάλεια ναυσιπλοΐας προς και από τους λιμένες Λάρνακας και Βασιλικού.

ΙΒ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 5.1: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ, ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της χαμηλής συμμετοχής στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) και της διά βίου μάθησης, της αυξανόμενης αναντιστοιχίας δεξιοτήτων (ιδίως μεταξύ των νέων αποφοίτων) και των περιορισμένων ψηφιακών δεξιοτήτων. Επιπλέον, καλύπτει την ποιότητα της διδασκαλίας και τη διαθεσιμότητα και οικονομική προσιτότητα της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας για τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων ετών. Στόχος της είναι i) να βελτιώσει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, ii) να προωθήσει την αξιοποίηση ευκαιριών επανειδίκευσης και αναβάθμισης δεξιοτήτων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας, σε σχέση, ιδίως, με τη διττή μετάβαση, σε ολόκληρη την κοινωνία ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησης, το επίπεδο δεξιοτήτων ή την ηλικία, και iii) να εκσυγχρονίσει τις σχολικές δομές, ώστε να καταστούν κατάλληλες για την ψηφιακή μετάβαση.

Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στη συνιστώσα αφορούν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την εκπαίδευση και τις δεξιότητες (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2020 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2019), την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2019), καθώς και για τις ψηφιακές δεξιότητες (ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2020).

ΙΒ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C5.1R1): Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ της αγοράς εργασίας και του συστήματος δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Για τον σκοπό αυτό, θα υλοποιηθούν βασικές πρωτοβουλίες του εθνικού σχεδίου δράσης, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής i) ενός συστήματος παρακολούθησης των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ii) της μεταρρύθμισης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη βελτίωση των μη τεχνικών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων, iii) ενός προγράμματος παρακολούθησης εντός της εργασίας για μαθητές δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης και iv) νέων προγραμμάτων σπουδών στη δευτεροβάθμια γενική εκπαίδευση, καθώς και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένων στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Συνεπάγεται επίσης την παροχή κατάρτισης υψηλής ποιότητας στο διδακτικό προσωπικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε στενή συνεργασία με εμπειρογνώμονες της αγοράς εργασίας, καθώς και την αναβάθμιση των σχολικών εργαστηρίων με την πλέον πρόσφατη τεχνολογία και εξοπλισμό.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 2 (C5.1R2): Νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης και, κατά συνέπεια, των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων των σπουδαστών.

Η μεταρρύθμιση αυτή θα εκσυγχρονίσει και θα επικαιροποιήσει το τρέχον σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων, αναπτύσσοντας ένα ενιαίο σύστημα αξιολόγησης για την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια, την τεχνική και την επαγγελματική εκπαίδευση με διαφοροποιημένα στοιχεία. Αυτό το σύγχρονο σύστημα αξιολόγησης των σχολείων και των εκπαιδευτικών περιλαμβάνει την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των αξιολογητών.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 3 (C5.1R3): Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών

Στόχος της μεταρρύθμισης αυτής είναι να ενισχυθεί η διαθεσιμότητα και η οικονομική προσιτότητα της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (ΠΕΦ), προωθώντας την (επαν) είσοδο στην αγορά εργασίας ατόμων με ευθύνες παιδικής φροντίδας, κυρίως γυναικών, καθώς και τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα των παιδιών και την κοινωνική ένταξη.

Περιλαμβάνει την έναρξη ισχύος νόμου που προβλέπει τη σταδιακή οκτάμηνη μείωση της ηλικίας εισόδου στη δωρεάν υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση (από την τρέχουσα ηλικία εισόδου των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών στην ηλικία των τεσσάρων ετών), αρχής γενομένης από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 έως το ακαδημαϊκό έτος 2032-2033.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στα εξής: i) σταδιακή επέκταση της χωρητικότητας των δημόσιων παιδικών σταθμών· ii) καθεστώς ενισχύσεων για την πλήρη επιδότηση των διδασκτρών των κοινοτικών παιδικών σταθμών για τα παιδιά σε ηλικία εισόδου στη δωρεάν υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση· iii) καθεστώς ενισχύσεων που θα επιδοτεί τα δίδακτρα για παιδιά ηλικίας άνω των 4 ετών και κάτω από την ηλικία εισόδου στην υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση τα οποία είναι εγγεγραμμένα σε ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς, έως μέγιστο ποσοστό 100 % που υπόκειται σε ανώτατο όριο. Η νομοθετική μεταρρύθμιση θα εφαρμοστεί σταδιακά σύμφωνα με τον εκδοθέντα νόμο. Θα καταρτιστεί σχέδιο δράσης στο οποίο θα αναφέρεται ο τρόπος υλοποίησης της μεταρρύθμισης, μέσω της σταδιακής επέκτασης της χωρητικότητας των δημόσιων παιδικών σταθμών και της σταδιακής αντίστοιχης μείωσης των δύο καθεστώτων ενισχύσεων από τη στιγμή της έναρξης ισχύος του νόμου έως την ολοκλήρωση της μείωσης της υποχρεωτικής ηλικίας.

Έως τις 30 Ιουνίου 2026, η μεταρρύθμιση θα παρέχει δωρεάν και υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση στα παιδιά από την ηλικία των 4 ετών και 5 μηνών και θα επιδοτεί τα δίδακτρα για τα παιδιά ηλικίας από 4 ετών έως 4 ετών και 5 μηνών που είναι εγγεγραμμένα σε ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς.

Μεταρρύθμιση 4 (C5.1R4): Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η στήριξη της ψηφιακής μετάβασης του εκπαιδευτικού συστήματος.

Το μέτρο αυτό συνεπάγεται τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών δομών μέσω της ανάπτυξης ηλεκτρονικών τάξεων και του εξοπλισμού των αιθουσών διδασκαλίας με ψηφιακά εργαλεία, τον μετασχηματισμό των προγραμμάτων σπουδών και του εκπαιδευτικού υλικού για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και της μεθοδολογίας STEM, καθώς και την ελάφρυνση του κόστους για την αγορά ψηφιακού εξοπλισμού (φορητοί υπολογιστές/ταμπλέτες) για μαθητές από χαμηλό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο. Θα περιλαμβάνει επίσης την παροχή κατάρτισης σχετικά με τις ψηφιακές δεξιότητες και τη μεθοδολογία STEM σε τουλάχιστον 675 (εκ των οποίων 300 εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας, 300 εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας και 75 εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης) ανά έτος για 5 έτη (συνολικά τουλάχιστον 3 375 διδάσκοντες που αντιπροσωπεύουν περίπου το 32 % του συνόλου των εκπαιδευτικών (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης)).

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Μεταρρύθμιση 5 (C5.1R5): Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες — Εφαρμογή ειδικών δράσεων

Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην ενίσχυση των ψηφιακών ικανοτήτων σε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες.

Περιλαμβάνει i) την ανάπτυξη πλαισίου πολιτικής και σχεδίου δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες, ii) τον σχεδιασμό και την υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων για επαγγελματίες του δημόσιου τομέα που προωθούν διατομεακές ικανότητες, καθώς και iii) τον σχεδιασμό παρεμβάσεων επανειδίκευσης/αναβάθμισης των δεξιοτήτων που ενισχύουν τον ψηφιακό γραμματισμό του εργατικού δυναμικού στον ιδιωτικό τομέα και των ανέργων, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες και τις ευάλωτες ομάδες. Επιπλέον, το μέτρο αυτό περιλαμβάνει επικοινωνιακή στρατηγική για την προώθηση της διά βίου μάθησης και της ψηφιακής κουλτούρας στην Κύπρο, επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές για τη στήριξη της ψηφιακής μάθησης και την ανάπτυξη μιας πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης με βασικό υλικό περιεχομένου για τις ψηφιακές δεξιότητες και τις διατομεακές ικανότητες, προσβάσιμη σε όλες τις ομάδες-στόχους.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 1 (C5.1I1): Κατασκευή μίας πρότυπης τεχνικής σχολής

Στόχος της επένδυσης είναι να παρασχεθεί στους σπουδαστές και τους εκπαιδευτές ένα σύγχρονο καλά εξοπλισμένο περιβάλλον μάθησης, το οποίο θα αυξάνει την ικανότητα, την ποιότητα και την ελκυστικότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) στην Κύπρο.

Το μέτρο αυτό περιλαμβάνει την κατασκευή μίας νέας τεχνικής σχολής στη Λεμεσό (η οποία θα αντικαταστήσει την υφιστάμενη Τεχνική Σχολή Α').

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 2 (C5.1I2): Απόκτηση δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων

Στόχος αυτής της επένδυσης είναι να ενισχυθούν οι ψηφιακές δεξιότητες του πληθυσμού σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες, να ενισχυθούν οι γνώσεις και οι δεξιότητες των ατόμων σε πράσινους και γαλάζιους τομείς της οικονομίας και να προωθηθούν οι ικανότητες επιχειρηματικότητας.

Το μέτρο περιλαμβάνει την παροχή κατάρτισης για την ενίσχυση των ψηφιακών, πράσινων και γαλάζιων δεξιοτήτων για όλους, την κατάρτιση στην επιχειρηματικότητα για τους ανέργους, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες και τις ευάλωτες ομάδες, καθώς και την κατάρτιση σε ψηφιακές δεξιότητες για άτομα ηλικίας άνω των 55 ετών.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

ΙΒ.2. Ορόσημα, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
239α	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Ορόσημο	Εφαρμογή βασικών μέτρων του εθνικού σχεδίου δράσης	Δημοσίευση εκθέσεων και επικοινωνία από τις αρμόδιες αρχές	-	-	-	Q4	2024	Πλήρης εφαρμογή βασικών μέτρων του εθνικού σχεδίου δράσης, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των ακόλουθων: α) έκθεση σχετικά με τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της έρευνας «Graduate Tracking of Cyprus Higher Education» β) 320 από τα εκπαιδευτικά προγράμματα των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μεταρρυθμίζονται για τη βελτίωση του ψηφιακού γραμματισμού, της συναισθηματικής νοημοσύνης, των μη τεχνικών δεξιοτήτων και των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και γ) αναπτύσσονται δύο νέα προγράμματα σπουδών.
239β	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Στόχος	Ολοκλήρωση του προγράμματος παρακολούθησης εντός της εργασίας		Αριθμός	0	2250	Q2	2026	Ολοκλήρωση προγράμματος παρακολούθησης εντός της εργασίας για τουλάχιστον 2 250 μαθητές δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης.
239γ	C5.1R1 Αντιμετώπιση της	Στόχος	Εξοπλισμός και αναβάθμιση εργαστηρίων	-	Αριθμός	0	170	Q2	2026	Αναβάθμιση 20 εργαστηρίων που σχετίζονται με τη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)									και 150 εργαστηρίων που σχετίζονται με τη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
240	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Στόχος	Εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	-	Αριθμός	0	3 100	Q4	2025	Τουλάχιστον 3 100 μέλη του διδακτικού προσωπικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν καταρτιστεί στα αναμορφωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα.
241	C5.1R2 Νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη θέσπιση νέου μηχανισμού αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων	Διάταξη του νόμου/-ων που αναφέρει την έναρξη ισχύος του/τους	-	-	-	Q4	2023	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη θέσπιση νέου μηχανισμού αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων, ο οποίος ορίζει ότι ο νέος μηχανισμός εφαρμόζεται το αργότερο από το σχολικό έτος 2024/2025.
242	C5.1R2 Νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών	Στόχος	Κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού	-	Αριθμός	0	1 100	Q4	2025	Τουλάχιστον 1 100 μέλη του διδακτικού προσωπικού (δάσκαλοι, αναπληρωτές διευθυντές και διευθυντές σχολείων) έχουν καταρτιστεί για το νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	και των σχολείων									
243	C5.1R3 Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νέου νόμου σχετικά με τη σταδιακή παράταση της δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών και θέσπιση καθεστώτων ενισχύσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο	Διάταξη του νόμου/-ων που αναφέρει την έναρξη ισχύος του/τους	-	-	-	Q4	2023	Έναρξη ισχύος του νόμου ο οποίος σταδιακά (αρχής γενομένης από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 έως το ακαδημαϊκό έτος 2032-2033) θα μειώσει την ηλικία εισόδου στη δωρεάν υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση από την ηλικία των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών στην ηλικία των τεσσάρων ετών. Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο καθεστώτων ενισχύσεων για α) την κάλυψη των διδασκτρών για τη δωρεάν υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση σε κοινοτικούς παιδικούς σταθμούς, για παιδιά που δεν μπορούν να εγγραφούν σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς, και β) την επιδότηση των διδασκτρών σε ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς, για την εγγραφή παιδιών ηλικίας άνω των τεσσάρων ετών και κάτω από την ηλικία εισόδου στην υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση.
244	C5.1R3 Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών	Στόχος	Παιδιά ηλικίας από 4 ετών έως 4 ετών και 8 μηνών εγγεγραμμένα σε δημόσιους, κοινοτικούς και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς	-	Αριθμός	0	3375	Q2	2026	Τουλάχιστον 3 375 παιδιά ηλικίας από 4 ετών και 5 μηνών έως 4 ετών και 8 μηνών είναι εγγεγραμμένα σε δωρεάν υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση. Τουλάχιστον 3 375 παιδιά ηλικίας από 4 ετών έως 4 ετών και 5 μηνών είναι εγγεγραμμένα σε ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς με επιδότηση διδασκτρών.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
245	C5.1R3 Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών	Στόχος	Ανάπτυξη νέων θέσεων σε νέους ή διευρυμένους δημόσιους παιδικούς σταθμούς	-	Αριθμός	0	675 νέες θέσεις σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς	Q2	2026	Τουλάχιστον 675 νέες θέσεις σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς σύμφωνα με σχέδιο δράσης.
246α	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Αίθουσες διδασκαλίας εξοπλισμένες ψηφιακά	-	Αριθμός	0	700	Q2	2024	Αίθουσες διδασκαλίας σε τουλάχιστον 700 σχολεία έχουν εξοπλιστεί ψηφιακά με φορητούς υπολογιστές, προβολείς, μικρόφωνα, ηχεία, ψηφιακούς γραφικούς πίνακες.
246β	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που	Στόχος	Μερική επιστροφή εξόδων για την αγορά ψηφιακού εξοπλισμού για μαθητές	-	Αριθμός	0	15 000	Q2	2026	Μερική επιστροφή εξόδων για την αγορά ταμπλέτας / φορητού υπολογιστή για 15 000 μαθητές της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από χαμηλότερο κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM									
247	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Μετασχηματισμός του προγράμματος σπουδών και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για ψηφιακές δεξιότητες και μεθοδολογία STEM	-	Αριθμός	0	120	Q4	2024	Μετασχηματισμός του προγράμματος σπουδών και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για ψηφιακές δεξιότητες και μεθοδολογία STEM για 120 σχολικά μαθήματα.
248	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Διδάσκοντες που επωφελούνται από ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση & επαγγελματική εξέλιξη	-	Αριθμός	0	3 375	Q2	2026	Τουλάχιστον 3 375 καθηγητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν επωφεληθεί από την ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση & επαγγελματική ανάπτυξη για τις ψηφιακές ικανότητες.
249	C5.1R5	Ορόσημο	Το εθνικό σχέδιο δράσης για τις	Το εθνικό σχέδιο	-	-	-	Q4	2021	Το εθνικό σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες εγκρίνεται από το

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
	Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες — Εφαρμογή ειδικών δράσεων		ηλεκτρονικές δεξιότητες εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο	δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο						Υπουργικό Συμβούλιο, και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: <ul style="list-style-type: none"> ανάπτυξη πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία θα περιλαμβάνει εργαλείο αυτοαξιολόγησης για την ψηφιακή καταλληλότητα, ευρετήριο όλων των διαθέσιμων προγραμμάτων δεξιοτήτων, και περιεχόμενο σχετικά με τις ψηφιακές δεξιότητες και τις διατομεακές ικανότητες· σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων και παρεμβάσεων για επαγγελματίες εντός του δημόσιου τομέα σε τομείς όπως η διαχείριση έργων, τα εργαλεία Microsoft, η κυβερνοασφάλεια, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η ηλεκτρονική συνεργασία και τα εργαλεία παραγωγικότητας· επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές.
250	C5.1R5 Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες — Εφαρμογή ειδικών δράσεων	Ορόσημο	Εφαρμογή βασικών μέτρων του εθνικού σχεδίου δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες	Δημοσίευση ετήσιας έκθεσης του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και σχετικές αναρτήσεις/ανακοινώσεις στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης	-	-	-	Q4	2025	Πλήρης εφαρμογή βασικών μέτρων του εθνικού σχεδίου δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των ακόλουθων: <ul style="list-style-type: none"> σχεδιασμός και υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων για επαγγελματίες του δημόσιου τομέα για ψηφιακές δεξιότητες και διατομεακές ικανότητες (όπως διαχείριση έργων)· σχετικές επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές (όπως φορητοί υπολογιστές, υπολογιστές)· παρέχεται σχεδιασμός μιας πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης με εκπαιδευτικό

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/ στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										υλικό ώστε να περιλαμβάνει μαθήματα που προσφέρονται από εκπαιδευτικά ιδρύματα - εφαρμογή της στρατηγικής επικοινωνίας μέσω, μεταξύ άλλων, χρηματοδοτούμενων εκδηλώσεων.
251	C5.1I1 Κατασκευή μίας πρότυπης τεχνικής σχολής	Ορόσημο	Σύμβαση για την κατασκευή μίας τεχνικής σχολής	Υπογραφή σύμβασης και έναρξη κατασκευής	-	-	-	Q4	2022	Υπογραφή σύμβασης με τον ανάδοχο που επιλέχθηκε στο πλαίσιο ανταγωνιστικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την κατασκευή μίας τεχνικής σχολής στη Λεμεσό και έκδοση εντολής έναρξης κατασκευής από τον μηχανικό του έργου.
252	C5.1I1 Κατασκευή μίας πρότυπης τεχνικής σχολής	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής μίας τεχνικής σχολής	Ανακοίνωση παραλαβής Πιστοποιητικό για ένα κατασκευαστικό έργο	-	-	-	Q2	2026	Ολοκλήρωση της κατασκευής μίας τεχνικής σχολής στη Λεμεσό και έκδοση πιστοποιητικού παραλαβής. Η σχολή θα λειτουργεί πλήρως από την αρχή του σχολικού έτους 2026-2027.
253	C5.1I2 Απόκτηση δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων	Στόχος	Ολοκλήρωση κατάρτισης για τουλάχιστον 11 500 συμμετέχοντες	-	Αριθμός	0	11 500	Q4	2024	Ολοκλήρωση προγραμμάτων κατάρτισης για τουλάχιστον 11 500 συμμετέχοντες σε προγράμματα για ψηφιακές δεξιότητες, δεξιότητες που σχετίζονται με τη γαλάζια και πράσινη οικονομία, προγράμματα επιχειρηματικότητας για ανέργους και άεργους και προγράμματα κατάρτισης για άτομα άνω των 55 ετών.
254	C5.1I2 Απόκτηση δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων	Στόχος	Ολοκλήρωση κατάρτισης για τουλάχιστον 25 600 συμμετέχοντες	-	Αριθμός	11 500	25 600	Q4	2025	Ολοκλήρωση προγραμμάτων κατάρτισης για τουλάχιστον 25 600 συμμετέχοντες σε προγράμματα για ψηφιακές δεξιότητες, δεξιότητες που σχετίζονται με τη γαλάζια και πράσινη οικονομία, προγράμματα επιχειρηματικότητας για ανέργους και

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										άεργους και προγράμματα κατάρτισης για άτομα άνω των 55 ετών.

ΙΓ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 5.2: ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ

Αυτή η συνιστώσα του κυπριακού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αφορά: i) ανεπάρκειες και κενά στην κοινωνική προστασία, ιδίως για τους αυτοαπασχολούμενους και τα άτομα που εργάζονται σε άτυπες μορφές απασχόλησης, ii) την έλλειψη νομοθεσίας για ευέλικτες εργασιακές ρυθμίσεις με τη μορφή τηλεργασίας, iii) προκλήσεις που σχετίζονται με την ανεργία και την ανεργία των νέων και το υψηλό ποσοστό νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ), iv) ελλείψεις στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και v) προκλήσεις που σχετίζονται την κοινωνική ένταξη και την ευημερία, συμπεριλαμβανομένου του υψηλού ποσοστού ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (ΑΡΟΠΕ) και την αύξηση των αναγκών όσον αφορά τη μακροχρόνια φροντίδα.

Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στη συνιστώσα αφορούν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης (ειδική ανά χώρα σύσταση 3 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 2 του 2020), την παροχή κοινωνικής προστασίας για όλους και τη θέσπιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας (ειδική ανά χώρα σύσταση 2 της 2020), καθώς και τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ψηφιοποίησης του δημόσιου τομέα (ειδική ανά χώρα σύσταση 1 του 2019 και ειδική ανά χώρα σύσταση 4 του 2020).

ΙΓ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας γρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 2 (C5.2R2): Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας υπό μορφή τηλεργασίας

Στόχος της μεταρρύθμισης είναι η προώθηση ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων με τη μορφή τηλεργασίας, ώστε να βελτιωθεί η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και να αυξηθούν οι ευκαιρίες απασχόλησης.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται σε νέα νομοθεσία για ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας και στην προώθηση συλλογικών συμβάσεων για τη ρύθμιση της τηλεργασίας. Περιλαμβάνει επίσης ένα καθεστώς ελάφρυνσης μέρους των δαπανών προσωπικού ως κίνητρο για τους εργοδότες να προσλαμβάνουν ανέργους που θα τηλεργάζονται.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025.

Επένδυση 1 (C5.2I1): Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) και ενίσχυση της στήριξης των νέων

Στόχοι της επένδυσης είναι: i) να διασφαλίσει την επιτυχή εφαρμογή των καθεστώτων απασχόλησης μέσω της ψηφιοποίησης της διοίκησής τους, ii) να βελτιώσει τις επιχειρησιακές επιδόσεις των ΔΥΑ, iii) να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο για τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ) να καταστούν μακροχρόνια άνεργοι, iv) να στηρίξει τους ΕΕΑΚ που δεν είναι ακόμη εγγεγραμμένοι στις ΔΥΑ διευκολύνοντας την ένταξη των εγγεγραμμένων νέων ανέργων στην αγορά εργασίας.

Η επένδυση περιλαμβάνει τα εξής: ολοκλήρωση πλατφορμών/συστημάτων ΤΠ για την ψηφιοποίηση των συστημάτων που διαχειρίζεται το Τμήμα Εργασίας, ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης επιδόσεων για τις ΔΥΑ και ανάπτυξη συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης για τους ΕΕΑΚ. Επιπλέον, η επένδυση περιλαμβάνει καθοδήγηση και επαγγελματικό προσανατολισμό για τον προσανατολισμό προς την αγορά εργασίας και την ένταξη των ΕΕΑΚ, καθώς και ένα πρόγραμμα κινήτρων για τους εργοδότες ώστε να προσλαμβάνουν ΕΕΑΚ.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 2 (C5.2I2): Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας

Στόχος της επένδυσης είναι να αυξηθεί η συμμετοχή των φροντιστών (συχνά των γυναικών) στην αγορά εργασίας και να ενισχυθεί η διαθεσιμότητα ποιοτικών υποδομών φροντίδας και κοινωνικής ανάπτυξης για τα παιδιά, συμβάλλοντας έτσι στην ισότητα των φύλων και στις ίσες ευκαιρίες για όλους.

Η επένδυση συνίσταται σε ένα καθεστώς που απευθύνεται σε τοπικές αρχές και μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) για τη δημιουργία νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής μέριμνας για παιδιά ηλικίας 0 έως 3 ετών και 8 μηνών, καθώς και για παιδιά έως την ηλικία των 13 ετών, βάσει εκτίμησης αναγκών και ανάλυσης βιωσιμότητας. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η επένδυση περιλαμβάνει μελέτη στο πλαίσιο του μέσου τεχνικής υποστήριξης (ΤΠΔ) για την ανάλυση της κατάστασης της παροχής υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας για μικρά παιδιά (ηλικίας 0 ετών έως σχολική ηλικία) στην Κύπρο και για την ανάπτυξη συστάσεων για επενδύσεις στον τομέα, και ειδικότερα σε κέντρα παιδικής μέριμνας. Σύμφωνα με τις συστάσεις του έργου ΤΠΔ, θεσπίζεται εθνική στρατηγική για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα (ΠΕΦ) και συνοδευτικό σχέδιο δράσης.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 3 (C5.2I3): Δημιουργία δομών κατ' οίκον για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς, άτομα με αναπηρία και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας

Στόχοι της επένδυσης είναι: I) στήριξη της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της δυνάμει του περί Προσφύγων Νόμου 2000-2016 για παροχή φροντίδας και διασφάλιση των δικαιωμάτων των ασυνόδευτων ανηλίκων που φθάνουν στη Δημοκρατία, ii) κάλυψη των στεγαστικών αναγκών για παιδιά και εφήβους με ιδιαίτερες δυσκολίες που τίθενται υπό την επιτροπεία των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, iii) ενίσχυση των υποστηριζόμενων από την κοινότητα δομών διαβίωσης για άτομα με αναπηρία ώστε να αποφεύγεται η ιδρυματοποίηση και ο κοινωνικός αποκλεισμός και iv) αντιμετώπιση των κενών στις υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας.

Η επένδυση συνίσταται στη δημιουργία τουλάχιστον οκτώ κρατικών δομών για παιδιά ή άτομα με αναπηρία και στη δημιουργία ή την ανακαίνιση τουλάχιστον δεκαοχτώ κατοικιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας (μέσω διαδικασιών υποβολής προσφορών και καθεστώτων ενισχύσεων).

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 4 (C5.2I4): Κέντρα παιδικής μέριμνας σε δήμους

Στόχος αυτής της επένδυσης είναι να διευκολύνει τη συμμετοχή και την επανένταξη στην αγορά εργασίας εργαζομένων με ευθύνες φροντίδας, κυρίως γυναικών, προωθώντας έτσι την ισότητα των φύλων. Αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των παιδιών που προέρχονται από μειονεκτικές και/ή μεταναστευτικές καταβολές.

Η επένδυση συνίσταται στην κατασκευή τεσσάρων (4) κέντρων παιδικής μέριμνας στους Δήμους Αγίου Αθανασίου, Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου και Γερμασόγειας.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Επένδυση 5 (C5.2I5): Κατασκευή δύο πρότυπων σχολών ειδικής αγωγής

Στόχος της επένδυσης είναι η βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος για μαθητές με σοβαρές αναπηρίες ή άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η υποστήριξη της ακαδημαϊκής και κοινωνικής τους ανάπτυξης.

Η επένδυση συνίσταται στην αντικατάσταση δύο ειδικών σχολείων στην επαρχία Λεμεσού: i) η Ειδική Σχολή Εκπαίδευσης Αποστόλου Λουκά και ii) η Σχολή Θεραπείας Ειδικών Αναγκών του Ερυθρού Σταυρού. Οι σχολές κατασκευάζονται η μία δίπλα στην άλλη και μοιράζονται την αίθουσα πολλαπλών χρήσεων καθώς και μια θεραπευτική πισίνα εσωτερικού χώρου.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Γ.2. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
255	C5.2R2 Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας υπό μορφή τηλεργασίας	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για τις ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας	Διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του νόμου για τις ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας	-	-	-	Q2	2023	Έναρξη ισχύος νέου νόμου για τη ρύθμιση των ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας. Ο νόμος περιλαμβάνει ορισμό της τηλεργασίας, περιγραφή των οικονομικών δραστηριοτήτων στις οποίες εφαρμόζεται η τηλεργασία, τους όρους ανάληψης τηλεργασίας και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων.
256	C5.2R2 Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας υπό μορφή τηλεργασίας	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε τουλάχιστον 400 άτομα στον τομέα της τηλεργασίας	-	Αριθμός	0	400	Q3	2025	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε εργοδότες για την απασχόληση τουλάχιστον 400 πρώην ανέργων μετά τη συμπλήρωση 12 μηνών απασχόλησης με ποσοστό τουλάχιστον 30 % στην τηλεργασία.
258	C5.2I1 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων	Στόχος	Υλοποίηση ολοκληρωμένων, πλήρως λειτουργικών πλατφορμών	-	Αριθμός	0	3	Q4	2024	Υλοποίηση ολοκληρωμένων, πλήρως λειτουργικών πλατφορμών για 1) ψηφιοποίηση των προγραμμάτων προσλήψεων του Τμήματος Εργασίας, 2) ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης επιδόσεων για τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και 3) ανάπτυξη συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης για νέους εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (EEAK) για τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.

259	C5.211 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε εργοδότες για την πρόσληψη τουλάχιστον 600 νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ)	-	Αριθμός	0	600	Q4	2025	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε εργοδότες για την πρόσληψη τουλάχιστον 600 νέων (ηλικίας 15-29 ετών) εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ), για περίοδο απασχόλησης 12 μηνών, μετά την ολοκλήρωση περιόδου επιδοτούμενης κατάρτισης δύο μηνών (επιδοτούμενη εκπαίδευση δύο μηνών και επιδοτούμενη απασχόληση διάρκειας 10 μηνών).
260	C5.211 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων	Στόχος	Καθοδήγηση και επαγγελματικός προσανατολισμός για νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ)	-	Αριθμός	0	5 500	Q2	2026	Καθοδήγηση και επαγγελματικός προσανατολισμός για τον προσανατολισμό και την ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, προσφερθέντα σε τουλάχιστον 5 500 νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ) μέσω των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης.
261	C5.212 Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας	Ορόσημο	Θέσπιση εθνικής στρατηγικής για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα (ΠΕΦ) και συνοδευτικού σχεδίου δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο	Δημοσίευση της εθνικής στρατηγικής για την ΠΕΦ και του συνοδευτικού σχεδίου δράσης	-	-	-	Q4	2024	Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε εθνική στρατηγική για την ενίσχυση της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (ΠΕΦ), η οποία καλύπτει παιδιά από το μηδέν έως το σχολείο, και συνοδευτικό σχέδιο δράσης, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις του ολοκληρωμένου έργου ΤΠΔ.
262	C5.212 Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε δέκα τουλάχιστον τοπικές αρχές/μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη δημιουργία ή την ενίσχυση	-	Αριθμός	0	10	Q4	2024	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε δέκα τουλάχιστον τοπικές αρχές/μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη δημιουργία ή την ενίσχυση πολυλειτουργικών κέντρων ή κέντρων για παιδιά

			πολυλειτουργικών κέντρων ή κέντρων για παιδιά							
263	C5.212 Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε 27 τουλάχιστον τοπικές αρχές/μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη δημιουργία ή την ενίσχυση πολυλειτουργικών κέντρων ή κέντρων για παιδιά	-	Αριθμός	10	27	Q2	2026	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε 27 τουλάχιστον τοπικές αρχές/μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη δημιουργία ή την ενίσχυση πολυλειτουργικών κέντρων ή κέντρων για παιδιά
264	C5.213 Δημιουργία δομών κατοικιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς, άτομα με αναπηρία και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας	Στόχος	Κτίρια για τις ανάγκες των παιδιών ή των ατόμων με αναπηρία και υποστήριξη των σπιτιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας (υπογραφή συμβάσεων/συμφωνιών χρηματοδότησης)	-	Αριθμός	0	26	Q3	2024	Υπογραφή συμβάσεων/συμφωνιών χρηματοδότησης για τη δημιουργία τουλάχιστον 26 κτιρίων για τις ανάγκες των παιδιών ή των ατόμων με αναπηρία και για κατοικίες για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας.
265	C5.213 Δημιουργία δομών κατοικιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς,	Στόχος	Κτίρια για τις ανάγκες των παιδιών ή των ατόμων με αναπηρία και υποστήριξη των σπιτιών για	-	Αριθμός	0	26	Q2	2026	Δημιουργία τουλάχιστον 26 κτιρίων για τις ανάγκες των παιδιών ή των ατόμων με αναπηρία και για κατοικίες για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας.

	άτομα με αναπηρία και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας		παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας (δημιουργία)							
266	C5.214 Κέντρα παιδικής μέριμνας σε δήμους	Στόχος	Κατασκευή τουλάχιστον ενός κέντρου παιδικής μέριμνας	-	Αριθμός	0	1	Q4	2022	Ολοκλήρωση κατασκευής και έκδοση πιστοποιητικού παραλαβής τουλάχιστον ενός κέντρου παιδικής μέριμνας σε έναν από τους ακόλουθους δήμους: Άγιος Αθανάσιος, Αγία Νάπα, Παραλίμνι και Γερμασόγεια.
267	C5.214 Κέντρα παιδικής μέριμνας σε δήμους	Στόχος	Κατασκευή τουλάχιστον τεσσάρων κέντρων παιδικής μέριμνας	-	Αριθμός	1	4	Q4	2024	Ολοκλήρωση κατασκευής και έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής τεσσάρων κέντρων παιδικής μέριμνας (ένα κέντρο παιδικής μέριμνας στον Άγιο Αθανάσιο, ένα στην Αγία Νάπα, ένα στο Παραλίμνι και ένα στη Γερμασόγεια).
268	C5.215 Κατασκευή δύο πρότυπων σχολών ειδικής αγωγής	Ορόσημο	Υπογραφή σύμβασης με τον επιλεγέντα προσφέροντα (ανάδοχο)	Η σύμβαση θα υπογραφεί με τον επιλεγέντα προσφέροντα (ανάδοχο).	-	-	-	Q4	2022	Υπογραφή σύμβασης με τον επιλεγέντα ανάδοχο/-ους) στο πλαίσιο ανταγωνιστικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την κατασκευή δύο πρότυπων σχολείων στη Λεμεσό — την Ειδική Σχολή Εκπαίδευσης Αποστόλου Λουκά και τη Σχολή Θεραπείας Ειδικών Αναγκών του Ερυθρού Σταυρού.
269	C5.215 Κατασκευή δύο πρότυπων σχολών ειδικής αγωγής	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής της σχολής Αποστόλου Λουκά & και της σχολής ειδικών αναγκών του Ερυθρού Σταυρού	Έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής από τον μηχανικό του έργου που επαληθεύεται διοικητικά και επιτόπου από τον Προϊστάμενο Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου	-	-	-	Q4	2025	Ολοκλήρωση της Σχολής ειδικής αγωγής Αποστόλου Λουκά και ii) της Σχολής Θεραπείας Ειδικών αναγκών του Ερυθρού Σταυρού.

				Παιδείας & Πολιτισμού.							
--	--	--	--	---------------------------	--	--	--	--	--	--	--

ΙΓ.3. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που συνδέονται με τη λήψη δανείου

Μεταρρύθμιση 1 (C5.2R1): Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων

Οι στόχοι της μεταρρύθμισης είναι η διεύρυνση της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία και η βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικότερα, η μεταρρύθμιση επεκτείνει και βελτιώνει την κάλυψη των παροχών. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, το επίδομα ανεργίας, το επίδομα εργατικού ατυχήματος και το επίδομα επαγγελματικής ασθένειας, ιδίως για τα αυτοαπασχολούμενα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που εργάζονται με συμβάσεις ή σε νέες μορφές απασχόλησης (όπως οι εργαζόμενοι σε πλατφόρμες). Επιπλέον, η μεταρρύθμιση βελτιώνει την έγκαιρη υποβολή και την ακρίβεια των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες και ελαχιστοποιεί την απάτη και τα σφάλματα μέσω της ανάλυσης κινδύνου και των μηχανισμών ποιοτικού ελέγχου.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στα εξής: i) αναθεώρηση της νομοθεσίας για το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, η οποία θα περιλαμβάνει την επέκταση της κάλυψης κοινωνικής ασφάλισης στους αυτοαπασχολούμενους, συμπεριλαμβανομένων των άτυπων μορφών απασχόλησης, όπως η εργασία σε πλατφόρμα, και ii) τον ανασχεδιασμό των επιχειρηματικών διαδικασιών, την κατάρτιση του προσωπικού, τη δημιουργία ικανότητας ανάλυσης δεδομένων και την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών, καθώς και (iii) τη σταδιακή αναβάθμιση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων σε ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

ΙΓ.4. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του δανείου

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
270	C5.2R1 Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του αναθεωρημένου νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης	Διάταξη του τροποποιηθέντος νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος των αναθεωρημένων διατάξεων του νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης	-	-	-	Q2	2023	Έναρξη ισχύος του αναθεωρημένου νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης, ο οποίος ενσωματώνει την επέκταση της κάλυψης κοινωνικής ασφάλισης στους αυτοαπασχολούμενους, συμπεριλαμβανομένων των άτυπων μορφών απασχόλησης, όπως η εργασία σε πλατφόρμες.
271	C5.2R1 Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της αναβάθμισης των υφιστάμενων συστημάτων ΤΠ σε ολοκληρωμένο σύστημα πληροφοριών κοινωνικής ασφάλισης	Η ομάδα παραλαβής παραδοτέων (από την πλευρά της αναθέτουσας αρχής) υπογράφει την έκθεση ανάλυσης, σχεδιασμού και ανάπτυξης	-	-	-	Q2	2026	Ολοκλήρωση και έναρξη λειτουργίας του ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της ενότητας πληρωμής, της ενότητας διαχείρισης παροχών, της ανάλυσης δεδομένων και της διαλειτουργικότητας με άλλα συστήματα.

ΙΑ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 6.1: REPOWEREU

Το κεφάλαιο για το REPowerEU αντιμετωπίζει την πρόκληση της μείωσης της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Στόχοι της συνιστώσας είναι να μειωθεί σημαντικά η εξάρτηση της Κύπρου από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα εν γένει. Το νέο κεφάλαιο για το REPowerEU συμβάλλει στην επίτευξη των υποχρεώσεων και των στόχων ενεργειακής απόδοσης της Κύπρου που έχουν τεθεί για το 2030, στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα. Η Κύπρος, προκειμένου να περιορίσει την ενεργειακή της εξάρτηση, θα επενδύσει περαιτέρω σε βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των οδικών μεταφορών και θα επιταχύνει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU ανταποκρίνονται στις περισσότερες πτυχές των πρόσφατων ειδικών συστάσεων στον τομέα της ενέργειας, καθώς θα προαγάγουν την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της πράσινης μετάβασης και των λύσεων παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, θα προωθήσουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θα επιταχύνουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε διάφορα κτίρια στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, θα ενισχύσουν το κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ενεργειακών κοινοτήτων και θα προωθήσουν την ευρεία χρήση ηλεκτρικών οχημάτων.

Κανένα μέτρο της συνιστώσας αυτής δεν αναμένεται να βλάψει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, λαμβανομένης υπόψη της περιγραφής των μέτρων, καθώς και των μέτρων μετριασμού που προβλέπονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

Η υλοποίηση όλων των μέτρων αναμένεται να συμβάλει στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έχει διασυννοριακή και διακρατική διάσταση, διότι συμβάλλει στη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης στο σύνολό της.

ΙΑ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας γρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C6.1R1) Ρύθμιση και διευκόλυνση της συμμετοχής των ενεργών πελατών, των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και της απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Οι στόχοι της μεταρρύθμισης αυτής είναι η προώθηση της συμμετοχής των πολιτών είτε ως ενεργών πελατών και/ή ως αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μέσω των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών και/ή των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, καθώς και της απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης στην εθνική αγορά ενέργειας. Η μεταρρύθμιση αυτή αναμένεται να καταστήσει δυνατή την υιοθέτηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας στη χώρα, επιτρέποντας έτσι την ταχύτερη διεξόδυση της ανανεώσιμης ενέργειας στην οικονομία.

Μετά την έκδοση των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων από τη ΡΑΕΚ, που συμπληρώνουν το πλαίσιο σχετικά με τους ενεργούς πελάτες και τους αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών, τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και την απόκριση ζήτησης, το μέτρο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ή περισσότερων σημείων επαφής για τις προαναφερθείσες ομάδες και κοινότητες με την επέκταση του ενιαίου σημείου επαφής που έχει συσταθεί σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όσον αφορά τη σχετική διαδικασία αδειοδότησης. Τα εν λόγω σημεία επαφής, κατόπιν αιτήματος ενδιαφερόμενου μέρους, καθοδηγούν και διευκολύνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας που απαιτείται για τη δημιουργία/συμμετοχή σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και ενεργειακές κοινότητες πολιτών, καθώς και για να καταστούν αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή ενεργοί πελάτες. Επιπλέον, τα σημεία επαφής θα είναι αρμόδια να παρέχουν στις επιλέξιμες οντότητες χρήσιμες πληροφορίες και απαντήσεις σε ερωτήσεις, καθώς και να διευκολύνουν τις συναντήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις αρμόδιες αρχές σχετικά με τη δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων και/ή τη συμμετοχή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν σχετικά αιτήματα, ερωτήματα και έγγραφα, τόσο σε ψηφιακή όσο και σε φυσική μορφή.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Μεταρρύθμιση 2 (C6.1R2) Θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής

Οι στόχοι της μεταρρύθμισης αυτής είναι η θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τη διαμόρφωση κανονιστικών πλαισίων όσον αφορά την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας από τον ΔΣΔ, καθώς και τη σύνδεση των σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής. Η μεταρρύθμιση αυτή θα διευκολύνει την ανάπτυξη ηλεκτρικών οχημάτων και θα επιτρέψει στους τελικούς καταναλωτές να συμμετέχουν ενεργά στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Η μεταρρύθμιση συνίσταται στη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου που θα διευκολύνει τη σύνδεση των σταθμών φόρτισης με το δίκτυο διανομής και θα διασφαλίζει την αλληλεπίδραση με τον ΔΣΔ, παράλληλα με τις κατευθυντήριες γραμμές για δίκαιη διαδικασία υποβολής προσφορών για τις δημόσιες συμβάσεις, και παρέχει το πλαίσιο αδειοδότησης του ΔΣΔ για την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Επένδυση 1 (C6.1I1). Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, μεταξύ άλλων σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας

Στόχος του μέτρου αυτού είναι η κλιμάκωση της επένδυσης C2.1I2: Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, μεταξύ άλλων σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1. Το κλιμακούμενο μέρος του μέτρου θα αυξήσει τον αριθμό των κατοικιών, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση, με στόχο, συνεπώς, την αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας και την περαιτέρω αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Επένδυση 2 (C6.1I2). Κλιμακούμενο μέτρο: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα

Στόχος του μέτρου αυτού είναι η κλιμάκωση της επένδυσης C2.1I3: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.1. Το κλιμακούμενο μέρος του μέτρου θα οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας ανά έτος για τις τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Επένδυση 3 (C6.1I3) Προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών

Στόχος αυτής της επένδυσης είναι η μείωση της πρωτογενούς και τελικής ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών CO₂ στα υφιστάμενα νοικοκυριά. Επιπλέον, το σύστημα θα προωθήσει την εγκατάσταση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα εν λόγω νοικοκυριά. Το πρόγραμμα ανακαίνισης θα οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας των ανακαινισμένων κτιρίων κατά 30 %.

Οι επιλέξιμες επενδύσεις στο πλαίσιο του συστήματος επιχορηγήσεων θα περιλαμβάνουν:

- α. Το κόστος έκδοσης του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ) του νοικοκυριού πριν και μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων.
- β. Μέτρα ενεργειακής απόδοσης (συμπεριλαμβανομένων των ανακαινίσεων κτιρίων) σε κτίρια, όπως θερμομόνωση οριζόντιων και κάθετων δομικών στοιχείων, αντικατάσταση παραθύρων, εξωτερική σκίαση, ηλιακά συστήματα για την παραγωγή ζεστού νερού, εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ για θέρμανση/ψύξη χώρων, συστήματα κλιματισμού υψηλής απόδοσης.
- γ. Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων (λειτουργία συμψηφισμού λογαριασμών). Εγκατάσταση συσσωρευτών για αποθήκευση ενέργειας.

Επένδυση 4 (C6.1I4). Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων

Στόχος του μέτρου αυτού είναι η κλιμάκωση της επένδυσης C2.2I3: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων στο πλαίσιο της συνιστώσας 2.2. Το κλιμακούμενο μέρος του μέτρου θα αυξήσει τον αριθμό των ηλεκτρικών οχημάτων που αγοράζονται, λαμβανομένων επίσης υπόψη των αυξήσεων των τιμών στην αγορά.

Επένδυση 5 (C6.1I5). Κλιμακούμενο μέτρο: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο

Στόχος του μέτρου αυτού είναι η κλιμάκωση της επένδυσης C3.1I7: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.1. Το κλιμακούμενο μέρος του μέτρου θα αυξήσει τον αριθμό των υποστηριζόμενων μεγάλων επιχειρήσεων, σε όλους τους οικονομικούς τομείς, με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης μέσω μέτρων ενεργειακής απόδοσης, εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και μέτρων κυκλικής οικονομίας που συνδέονται με τους στόχους του REPowerEU, όπως ορίζονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Το κλιμακούμενο μέρος της επένδυσης θα συνίσταται σε σύστημα επιχορηγήσεων ύψους τουλάχιστον 10 000 000 EUR που προορίζεται για τη στήριξη επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης που πραγματοποιούνται από μεγάλες επιχειρήσεις, όπως επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, για μέτρα ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με διαδικασίες παραγωγής, για συστήματα ανανεώσιμης ενέργειας και συμπαραγωγής, καθώς και για την κυκλική οικονομία.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς των επικείμενων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα αποκλείουν τον ακόλουθο κατάλογο δραστηριοτήτων¹⁵: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης· ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς· iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας· και iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η υλοποίηση της επένδυσης θα ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου 2026.

Επένδυση 6 (C6.1I6). Κλιμακούμενο μέτρο: Θεματικό πρόγραμμα χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας σχετικά με την πράσινη μετάβαση

Στόχος του μέτρου αυτού είναι η κλιμάκωση της επένδυσης C3.2I3: Πρόγραμμα χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας σχετικά με την πράσινη μετάβαση, στο πλαίσιο της συνιστώσας 3.2. Το κλιμακούμενο μέρος του μέτρου θα αυξήσει τον αριθμό των οργανισμών που επιδίδονται σε δραστηριότητες E&K για την πράσινη μετάβαση, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη.

Επένδυση 7 (C6.1I7). Θεματική έρευνα σε επιχειρήσεις για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας

Στόχος αυτής της επένδυσης είναι η παροχή επιχορηγήσεων σε οργανισμούς για στοχευμένες δραστηριότητες E&K με στόχο την παροχή λύσεων σε σημεία συμφόρησης που εντοπίζονται στην παραγωγή, την αποθήκευση, τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας, οι οποίες θα ενισχύσουν τη λειτουργικότητα και την αποδοτικότητα των υποδομών του εθνικού δικτύου, θα επιταχύνουν την ανάπτυξη των ΑΠΕ και θα μειώσουν σημαντικά τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μέτρο συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), τα κριτήρια επιλεξιμότητας που περιέχονται στους όρους αναφοράς επικείμενων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα αποκλείουν τον ακόλουθο κατάλογο δραστηριοτήτων: i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης¹⁶. ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς¹⁷. iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής

¹⁵ Όλες οι υποσημειώσεις του κειμένου σχετικά με το μέτρο C2.1I4 ισχύουν και για το παρόν μέτρο.

¹⁶ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο παράρτημα III της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).

¹⁷ Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες¹⁸ και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας¹⁹, και iv) δραστηριότητες στις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Βάσει των όρων αναφοράς απαιτείται επιπλέον να επιλέγονται μόνο οι δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

---

¹⁸ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

¹⁹ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή στη μετασκευή για εργασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιοαπόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας αποδόμησης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις αυτές στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

ΙΑ.2. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου και στόχου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
272	C6.1R1 Ρύθμιση και διευκόλυνση της συμμετοχής των ενεργών πελατών, των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και της απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας	Ορόσημο	Διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του ενιαίου σημείου επαφής που έχει συσταθεί σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ώστε να λειτουργεί και ως σημείο επαφής όσον αφορά τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών, τους	Δημοσίευση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου στην επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας	-	-	-	Q4	2025	Δημιουργία τουλάχιστον ενός σημείου επαφής σχετικά με τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών, τους ενεργούς πελάτες και τους αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της επέκτασης του ενιαίου σημείου επαφής που συστάθηκε σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όσον αφορά τη σχετική διαδικασία αδειοδότησης, ώστε να συμπεριληφθεί η παροχή καθοδήγησης και διευκολύνσεων στα ενδιαφερόμενα μέρη καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας που απαιτείται για τη δημιουργία κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών και για τη συμμετοχή σε αυτές.

			ενεργούς πελάτες και τους αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές							
273	C6.1R2 Θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής	Ορόσημο	Κανονιστική/-ές απόφαση/-εις για τη σύνδεση των σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής	Δημοσίευση της/των κανονιστικής/-ών απόφασης/-εων στην επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας	-	-	-	Q4	2025	Δημοσίευση και έναρξη ισχύος της/των κανονιστικής/-ών απόφασης/-εων της ΡΑΕΚ για τη σύνδεση των σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής. Δημοσίευση και έναρξη ισχύος της/των κανονιστικής/-ών απόφασης/-εων σχετικά με την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας από τον ΔΣΔ, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για τη σταδιακή έναρξη ισχύος της/των απόφασης/-εων, σύμφωνα με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας μεταρρύθμισης του ΣΑΑ.
28β	C6.1I1 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση	-	Αριθμός	8 500	14 000	Q4	2023	Τουλάχιστον 14 000 κατοικίες, συμπεριλαμβανομένων 1 000 νοικοκυριών ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη, με στόχο να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.

	απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας									
29β	C6.1Π1 Κλιμακούμενο μέτρο: Πρόωθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση	-	Αριθμός	16 200	30 000	Q2	2026	Τουλάχιστον 30 000 κατοικίες, συμπεριλαμβανομένων 3000 νοικοκυριών ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη, με στόχο να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.

31β	C6.1I2 Κλιμακούμενο μέτρο: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα	Στόχος	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας χάρη στις επενδύσεις που πραγματοποιήσαν οι τοπικές αρχές και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, οι οποίες έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση	-	MWh / έτος	3 600	4 000	Q4	2024	Οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη και έχουν επιτύχει μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 4 000 MWh ανά έτος.
32β	C6.1I2 Κλιμακούμενο μέτρο: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα	Στόχος	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας χάρη στις επενδύσεις που πραγματοποιήσαν οι τοπικές αρχές και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, οι οποίες έχουν βελτιώσει την	-	MWh / έτος	11 250	25 000	Q2	2026	Οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη χρηματοδοτική στήριξη και έχουν επιτύχει μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 25 000 MWh ανά έτος.

			ενεργειακή τους απόδοση							
274	C6.1I3 Προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών	Ορόσημο	Καθεστώς στήριξης για την προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για το καθεστώς στήριξης	-	-	-	Q1	2024	Δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για το καθεστώς στήριξης για την προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την έγκριση των στόχων του καθεστώτος. Στόχος της επένδυσης θα είναι να επιτευχθεί μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30 %.
275	C6.1I3 Προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών	Στόχος	Ενεργειακή ανακαίνιση νοικοκυριών που βελτιώνει την ενεργειακή τους απόδοση	-	Αριθμός	0	1100	Q2	2026	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον 1 100 νοικοκυριά που θα πραγματοποιήσουν ενεργειακή ανακαίνιση, βελτιώνοντας την ενεργειακή τους απόδοση χάρη στην παρεχόμενη στήριξη με στόχο να επιτευχθεί μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %.
62β	C6.1I4 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη	-	Αριθμός	1 523	2 300	Q4	2024	Χάρη στην παρεχόμενη στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης, αγορά τουλάχιστον 2 300 ηλεκτρικών οχημάτων των κατηγοριών M1, M2-3, N, L1e-L7e και ηλεκτρικών ποδηλάτων.

63β	C6.114 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη	-	Αριθμός	4335	5 800	Q2	2026	Χάρη στην παρεχόμενη στήριξη μέσω του καθεστώτος στήριξης, αγορά τουλάχιστον 5 800 ηλεκτρικών οχημάτων των κατηγοριών M1, M2-3, N, L1e-L7e και ηλεκτρικών ποδηλάτων.
101β	C6.115 Κλιμακούμενο μέτρο: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις	-	Αριθμός	0	3	Q4	2024	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον τρεις (3) μεγάλες επιχειρήσεις, σε όλους τους τομείς, για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης. Όλα τα επιλεγμένα έργα θα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
102β	C6.115 Κλιμακούμενο μέτρο: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις	-	Αριθμός	3	12	Q2	2026	Παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον δώδεκα (12) μεγάλες επιχειρήσεις, σε όλους τους τομείς, για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης. Όλα τα επιλεγμένα έργα θα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και της απαίτησης συμμόρφωσης με τη

	επιχειρήσεων στην Κύπρο									σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
131β	C6.1I6 Κλιμακούμενο μέτρο: Θεματικό πρόγραμμα χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας σχετικά με την πράσινη μετάβαση	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K	-	Αριθμός	10	20	Q2	2026	Στήριξη τουλάχιστον 20 οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K στον τομέα της πράσινης μετάβασης, σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
276	C6.1I7 Θεματική έρευνα σε επιχειρήσεις για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης για το σύνολο του προϋπολογισμού	Συμφωνίες επιχορήγησης υπογραφείσες από τον διευθυντή του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας	-	-	-	Q3	2024	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης για το πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K σχετικά με δραστηριότητες E&K για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, με όρους αναφοράς που περιλαμβάνουν κριτήρια επιλεξιμότητας τα οποία διασφαλίζουν ότι τα επιλεγμένα έργα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
277	C6.1I7 Θεματική έρευνα σε	Στόχος	Στήριξη οργανισμών με	-	Αριθμός	0	20	Q2	2026	Στήριξη τουλάχιστον 20 οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης,

	επιχειρήσεις για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας		επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K για την παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή ενέργειας							μεταφοράς και διανομής ενέργειας, σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου αποκλεισμού και με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

ΙΕ. ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ 7.1: ΈΛΕΓΧΟΙ

Η συνιστώσα αυτή έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι το πλαίσιο ελέγχου του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου προλαμβάνει, εντοπίζει και αντιμετωπίζει τη διαφθορά, την απάτη και τις συγκρούσεις συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο του κανονισμού για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (κανονισμός ΜΑΑ), καθώς και να εξασφαλίσει επαρκείς ρυθμίσεις για την αποτελεσματική αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του κανονισμού ΜΑΑ και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης.

ΙΕ.1. Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που είναι επιλέξιμες για λήψη μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Μεταρρύθμιση 1 (C7.1R1): Ρυθμίσεις για το πλαίσιο ελέγχου του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Στόχος του μέτρου είναι η βελτίωση του πλαισίου ελέγχου του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου. Στόχος είναι, επίσης, η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής αναλογικών μέτρων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού ΜΑΑ.

Το Υπουργικό Συμβούλιο θα εκδώσει υποχρεωτικές οδηγίες οι οποίες θα καταρτιστούν από τη συντονιστική αρχή και, μετά την έκδοσή τους, θα διανεμηθούν σε όλα τα αρμόδια όργανα.

Το ορόσημο στο πλαίσιο αυτού του μέτρου θα έχει εκπληρωθεί όταν υποβληθεί η επόμενη αίτηση πληρωμής στην Επιτροπή μετά την έγκριση της παρούσας εκτελεστικής απόφασης και αποτελεί προϋπόθεση για οποιαδήποτε μελλοντική πληρωμή.

Η μεταρρύθμιση θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

ΙΕ.2. Ορόσημο, στόχοι, δείκτες και χρονοδιάγραμμα για την παρακολούθηση και την υλοποίηση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
278	C7.1R1 Ρυθμίσεις για το πλαίσιο ελέγχου του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	Ορόσημο	Σαφής οριοθέτηση μεταξύ των καθηκόντων ελέγχου και υλοποίησης	Έκδοση οδηγιών και απόδειξη διάδοσης σε όλους τους φορείς υλοποίησης.	-	-	-	Q4	2023	<p>Το Υπουργικό Συμβούλιο θα εκδώσει υποχρεωτικές οδηγίες οι οποίες θα καταρτιστούν από τη συντονιστική αρχή και θα καλύπτουν τουλάχιστον τους ακόλουθους τομείς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου που πρέπει να εφαρμόζεται για όλους τους τύπους επαλήθευσης (διοικητικής και επιτόπιας), • επαληθεύσεις για διπλή χρηματοδότηση και διαδικασίες για την αποφυγή της, • την αντιμετώπιση των παρατυπιών και τη διαδικασία καταγγελίας δυσλειτουργιών που ακολουθείται για παρεμβάσεις (έργα ή προγράμματα) που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, • απαιτήσεις όσον αφορά τη διαδρομή ελέγχου, • κεντρική αξιολόγηση του κινδύνου απάτης για όλες τις αναθέτουσες αρχές, λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων που περιγράφονται στο έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με την αξιολόγηση κινδύνου απάτης και αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης για τα ΕΔΕΤ 2014-2020. Κάθε αναθέτουσα αρχή που λειτουργεί στο πλαίσιο του ΣΑΑ έχει

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία	Ποιοτικοί δείκτες (για τα ορόσημα)	Ποσοτικοί δείκτες (για τους στόχους)			Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης		Περιγραφή κάθε ορόσημου
					Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Τρίμηνο	Έτος	
										<p>εντολή να συμμορφώνεται με το σχέδιο δράσης που καταρτίζεται από την ομάδα κεντρικής αξιολόγησης του κινδύνου απάτης,</p> <ul style="list-style-type: none"> • θέσπιση ειδικών καθηκόντων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με σκοπό την αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με την απάτη, τη διαφθορά και τις συγκρούσεις συμφερόντων στους φορείς υλοποίησης που εκτελούν καθεστώτα ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΣΑΑ. <p>Οι οδηγίες θα διανεμηθούν σε όλες τις οντότητες που συμμετέχουν στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση και στον έλεγχο του ΣΑΑ και θα διαχωρίζουν σαφώς τις αρμοδιότητές τους, διασφαλίζοντας σαφή διάκριση μεταξύ των καθηκόντων ελέγχου και υλοποίησης, και θα απαιτούν τη διενέργεια ελέγχων σύμφωνα με αυτές.</p>

2. Εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου ανέρχεται σε 1 220 971 974 EUR.

Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του κεφαλαίου για το REPowerEU ανέρχεται σε 104 580 000 EUR. Ειδικότερα, το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/435 ανέρχεται σε 0 EUR, ενώ το κόστος των άλλων μέτρων του κεφαλαίου για το REPowerEU ανέρχεται σε 104 580 000 EUR.

ΤΜΗΜΑ 2: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

3. Χρηματοδοτική συνεισφορά

Οι δόσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 διαρθρώνονται ως εξής:

3.1. Πρώτη δόση (μη επιστρεπτέα στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
21	C2.1R2 Ανεξαρτητοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	Ορόσημο	Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021
23	C2.1R4 Κανονιστικό πλαίσιο για την αποθήκευση ενέργειας	Ορόσημο	Τροποποίηση των κανόνων μεταφοράς και διανομής και των κανόνων διαπραγμάτευσης και διακανονισμού
24	C2.1I1 Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς	Ορόσημο	Καθεστώς στήριξης για την προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
27	C2.1I2 Πρόωθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Ορόσημο	Πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την πρόωθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες
30	C2.1I3 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν	Ορόσημο	Πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη στήριξη των τοπικών αρχών όσον αφορά τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης
93	C3.1I2 Ενίσχυση της ιστοπικής βάσης δεδομένων παραδοσιακών κυπριακών προϊόντων.	Ορόσημο	Εξοπλισμός υγρής χρωματογραφίας - φασματογράφου μάζας ιστοπικού λόγου (LC-IRMS)
109	C3.1R4 Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία	Ορόσημο	Έγκριση του εθνικού σχεδίου δράσης για την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στην Κύπρο
160	C3.4R3 Εισαγωγή νέου πλαισίου για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος νομοθεσίας για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για κενές θέσεις στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων.

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
186	C3.4I8 Αναβάθμιση της υποδομής των δικαστηρίων	Ορόσημο	Επέκταση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου
188	C3.4R10 Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου περί διαφάνειας στις διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων και συναφών θεμάτων
189	C3.4R10 Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για την προστασία των καταγγελλτών
192	C3.5R2 Πλαίσιο και σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της δέσμης μέτρων για την τροποποίηση των νόμων σχετικά με τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων (CAC) και τους διαχειριστές πιστώσεων με σκοπό τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων
232	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Ορόσημο	Σύστημα αποθετηρίου για λογιστικούς και άλλους ελέγχους: πληροφορίες για την παρακολούθηση της υλοποίησης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF)

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
249	C5.1R5 Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες — Εφαρμογή ειδικών δράσεων	Ορόσημο	Το εθνικό σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο
		Ποσό δόσης	97 701 149 EUR

3.2. Δεύτερη δόση (μη επιστρεπτέα στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
7	C1.1I2 Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου	Ορόσημο	Σύστημα επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας (ISS)
35	C2.1I5 Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων	Στόχος	Εγκατάσταση θερμομόνωσης και φωτοβολταϊκών συστημάτων σε σχολεία
45	C2.1I9 Προστασία δασών από πυρκαγιές	Ορόσημο	Υπογραφή 8 συμφωνιών/συμβάσεων για την αγορά οχημάτων, εξοπλισμού και την παροχή υπηρεσιών και προκήρυξη πρόσκλησης υποβολής προσφορών για την αγορά πυροσβεστικών αεροσκαφών
71	C2.3I3 Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση του εγγράφου λεπτομερούς ανάλυσης απαιτήσεων και σχεδιασμού του συστήματος
87	C3.1R2 Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων	Ορόσημο	Νόμος για τις αθέμιτες πρακτικές κατά τις συναλλαγές στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
97	C3.1I5 Δημιουργία Εθνικής Εμπορικής Ταυτότητας και προώθηση του παραδοσιακού προϊόντος «χαλούμι»	Ορόσημο	Σχέδια δράσης για α) την επωνυμία «made in Cyprus» και β) για την προώθηση του χαλουμιού
105	C3.1I9 Προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις	Στόχος	Πρόγραμμα καθοδήγησης για την κυκλική οικονομία
122	C3.2R2 Κίνητρα για επενδύσεις και ανθρώπινο κεφάλαιο στους τομείς της E&K	Ορόσημο	Φορολογικές απαλλαγές για τις νομικές οντότητες που επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις
125	C3.2I1 Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης (ΓΜΓ)	Ορόσημο	Έναρξη λειτουργίας του ΓΜΓ
134	C3.3R1 Διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων	Ορόσημο	Νόμος για τις στρατηγικές επενδύσεις.
155	C3.4R1 Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού στην εθνική δημόσια διοίκηση
187	C3.4R10 Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της διαφθοράς
207α	C3.5R9 Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας	Ορόσημο	Λειτουργία υπηρεσιών Φ.Π.Α. στο πλαίσιο Ολοκληρωμένου Συστήματος Φορολογικής Διοίκησης (ITAS)
214	C4.1R1 Ενδυνάμωση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής (OCECPR)	Ορόσημο	Έναρξη της γεωγραφικής έρευνας και έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου
233	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Στόχος	Έναρξη της ψηφιακής αναβάθμισης ορισμένων υπουργείων και τμημάτων της κεντρικής κυβέρνησης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
278	C7.1R1 Ρυθμίσεις για το πλαίσιο ελέγχου του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	Ορόσημο	Σαφής οριοθέτηση μεταξύ των καθυκόντων ελέγχου και υλοποίησης
		Ποσό δόσης	87 136 829 EUR

3.3. Τρίτη δόση (μη επιστρεπτέα στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
5	C1.1I1 Νέες εγκαταστάσεις για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας	Ορόσημο	Υπογραφή σύμβασης για την κατασκευή του Κέντρου Αίματος της Κύπρου
22	C2.1R3 Ψηφιακές υπηρεσίες μίας στάσης για τον εξορθολογισμό της αδειοδότησης έργων ΑΠΕ και τη διευκόλυνση της ενεργειακής ανακαίνισης σε κτίρια	Ορόσημο	Πλήρως λειτουργική πλατφόρμα ΤΠ
77α	C2.3I5 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών δικτύου απορροής και ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων σε περιοχές της Λευκωσίας
85	C3.1R1 Μετάβαση των γεωργικών πρακτικών από τον 20ό αιώνα στον 21ο αιώνα μέσω της επένδυσης σε ένα εθνικό κέντρο αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας	Ορόσημο	Συνεργασία μεταξύ του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και των δημόσιων πανεπιστημίων, για κοινά μεταπτυχιακά (MSc) και διδακτορικά προγράμματα
95	C3.1I3 Αναβάθμιση δεξιοτήτων υφιστάμενων και μελλοντικών γεωργών	Στόχος	Χορήγηση υποτροφιών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
120	C3.2R1 Εθνική πολιτική και εργαλεία πολιτικής E&K	Ορόσημο	Έγκριση της εθνικής στρατηγικής E&K και του σχεδίου δράσης για την υλοποίησή της
123	C3.2R3 Πολιτικές για την προώθηση της πρόσβασης σε δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια	Ορόσημο	Ψηφιακό μητρώο για την καταγραφή και δημοσίευση των ερευνητικών υποδομών
127	C3.2I2 Προγράμματα χρηματοδότησης καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και MME	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης του 50 % του προϋπολογισμού
130	C3.2I3 Πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K για την πράσινη μετάβαση	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης για πρόγραμμα χρηματοδότησης E&K με προϋπολογισμό 6 εκατ. EUR
136	C3.3R2 Ενίσχυση μηχανισμού ταχείας δραστηριοποίησης επιχειρήσεων	Ορόσημο	Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος στο οποίο οι επενδυτές θα μπορούν να υποβάλλουν την επιγραμμική αίτησή τους
143	C3.3R6 Κίνητρα για την προώθηση εταιρικών εξαγορών και συγχωνεύσεων.	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την παροχή κινήτρων για εταιρικές συγχωνεύσεις και εξαγορές
151	C3.3I6 Ταμείο μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια χρηματοδότηση	Ορόσημο	Σύσταση του Ταμείου
173	C3.4I4 Βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση οικοδομικών αδειών	Ορόσημο	Βελτίωση του περιβάλλοντος ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων του συστήματος «Ιππόδαμος»

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
194	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)	Ορόσημο	Επέκταση της νέας πολιτικής έκδοσης πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών
195	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της τροποποίησης του περί πώλησης ακινήτων (ειδική εκτέλεση) νόμου
199	C3.5R5 Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων
201	C3.5R6 Βελτίωση και ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας	Ορόσημο	Πλήρης εφαρμογή και πλήρης λειτουργία του νομικού και θεσμικού πλαισίου αφερεγγυότητας
209	C3.5R10 Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού
224	C4.2R1 Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Ορόσημο	Ορισμός του μοντέλου παροχής υπηρεσιών για τη μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών
251	C5.1I1 Κατασκευή μίας πρότυπης τεχνικής σχολής	Ορόσημο	Σύμβαση για την κατασκευή μίας τεχνικής σχολής
266	C5.2I4 Κέντρα παιδικής μέριμνας σε δήμους	Στόχος	Κατασκευή τουλάχιστον ενός κέντρου παιδικής μέριμνας
268	C5.2I5 Κατασκευή δύο πρότυπων σχολών ειδικής αγωγής	Ορόσημο	Υπογραφή σύμβασης με τον επιλεγέντα προσφέροντα (ανάδοχο)
		Ποσό δόσης	103 036 204 EUR

3.4. Τέταρτη δόση (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
3	C1.1R2 Σχεδιασμός ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επιτήρηση της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων	Ορόσημο	Έγκριση του καταλόγου εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης
43	C2.1I8 Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα	Ορόσημο	Αγορά και εγκατάσταση μονάδων παρακολούθησης για τη μέτρηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία
48	C2.1I10 Σύστημα διαχείρισης αγοράς για τη διευκόλυνση του ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό	Ορόσημο	Ολοκλήρωση, εγκατάσταση και ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης αγοράς και κατάρτιση του προσωπικού
74a	C2.3I4 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας
86	C3.1R1 Μετάβαση των γεωργικών πρακτικών από τον 20ό αιώνα στον 21ο αιώνα μέσω της επένδυσης σε ένα εθνικό κέντρο αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας	Ορόσημο	Νέα κοινά μεταπτυχιακά και/ή διδακτορικά στον ευρύτερο τομέα της γεωργίας

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
132	C3.2I4 Χρηματοδότηση σε οργανισμούς με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης βάσει των οποίων δεσμεύεται το 80 % του συνολικού προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση οργανισμών με δραστηριότητες E&A στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης
135	C3.3R1 Διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων	Ορόσημο	Ενίσχυση της οργανωτικής ικανότητας με σκοπό τη διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων
140	C3.3R4 Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού	Ορόσημο	Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο του χάρτη πορείας για τη δημιουργία και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού
147	C3.3I4 Σχέδιο ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων	Ορόσημο	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προσφορών μετά την έγκριση του σχεδίου από το Υπουργικό Συμβούλιο
158	C3.4R2 Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα	Ορόσημο	Απόφαση για ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας στον δημόσιο τομέα

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
193	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)	Στόχος	Μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων για την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας είτε με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας είτε με την απόρριψη της υπόθεσης
197	C3.5R4 Νέο νομικό πλαίσιο και σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείου πίστης	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας περί πλαισίου και συστήματος ανταλλαγής δεδομένων
220	C4.1I2 Αναβάθμιση της σύνδεσης στο διαδίκτυο ώστε να είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) και προώθηση της υιοθέτησης της συνδεσιμότητας	Στόχος	Επέκταση της υιοθέτησης σύνδεσης στο διαδίκτυο που είναι έτοιμη για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) από τα νοικοκυριά
229	C4.2R3 Ψηφιοποίηση αστυνομικών διαδικασιών Digipol	Ορόσημο	Έναρξη λειτουργίας του πρωτοτύπου της Digipol
236	C4.2I2 Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου	Στόχος	Έναρξη της ψηφιακής αναβάθμισης της Αρχής Λιμένων Κύπρου
255	C5.2R2 Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας υπό μορφή τηλεργασίας	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για τις ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας
		Ποσό δόσης	89 251 156 EUR

3.5. Πέμπτη δόση (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
9	C1.1I3 Αγορά/αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε νοσοκομεία	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς χρηματοδοτικής στήριξης
13	C1.1I6 Ανάπτυξη γενικών διασυννοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της φάσης ανάλυσης, σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος ΤΠ για τις διασυννοριακές υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας
28α	C2.1I2 Πρόωθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
36	C2.1I5 Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων	Στόχος	Ολοκλήρωση της δημιουργίας και εγκατάστασης φωτοβολταϊκού συστήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας
38	C2.1I6 Αναβάθμιση υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου	Ορόσημο	Υπογραφή συμβάσεων για την εγκατάσταση εξοπλισμού αναβάθμισης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας σε έξυπνο δίκτυο
55	C2.2R3 Σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών/διοικητικών πράξεων που αφορούν τη σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων
67	C2.3I1 Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου	Ορόσημο	Προετοιμασία των τευχών δημοπράτησης και προκήρυξη πρόσκλησης υποβολής προσφορών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
89	C3.1R3 Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου	Στόχος	Αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και συμμετοχή των γεωργών στο έργο AGRICYGEN
100	C3.1I7 Καθεστώς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Ορόσημο	Έναρξη εφαρμογής του καθεστώτος επιχορηγήσεων για μεγάλες επιχειρήσεις
112	C3.1I12 Διαχείριση αποβλήτων προς την κυκλική οικονομία	Ορόσημο	Υπογραφή της σύμβασης για την εγκατάσταση πράσινων περιπτέρων
128	C3.2I2 Προγράμματα χρηματοδότησης καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και MME	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων στους τομείς της E&K
156	C3.4R1 Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής	Ορόσημο	Νέο πλαίσιο διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού για την κυπριακή αστυνομία
163	C3.4R5 Ενίσχυση της ικανότητας της νομικής υπηρεσίας	Ορόσημο	Νέο σύστημα ΤΠ για τη νομική υπηρεσία
167	C3.4I3 Κόμβος μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής	Ορόσημο	Δημιουργία κόμβου μοντελοποίησης για ανάλυση οικονομικής πολιτικής
180	C3.4R8 Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των νέων κανονισμών πολιτικής δικονομίας
191	C3.5R1 Ολοκλήρωση του νομικού πλαισίου για τη διαχείριση κρίσεων στα πιστωτικά ιδρύματα	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της τροποποίησης του εθνικού πλαισίου αφερεγγυότητας για τα πιστωτικά ιδρύματα και εισαγωγή κρατικών εργαλείων για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας
196	C3.5R3 Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας (τίτλοι ιδιοκτησίας)	Ορόσημο	Επανεξέταση του περί οδών και οικοδομών κανονισμού
203	C3.5R7 Στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού	Ορόσημο	Στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
205	C3.5R8 Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων	Ορόσημο	Εποπτικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένου του εργαλείου συλλογής και ανάλυσης δεδομένων
206	C3.5I1 Ενίσχυση της εποπτικής λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	Ορόσημο	Ψηφιακό σύστημα εποπτείας συναλλαγών για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου
207β	C3.5R9 Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας	Ορόσημο	Αγορά του νέου κτιρίου για το ενοποιημένο Επαρχιακό Γραφείο και το Γραφείο Μεγάλων Φορολογουμένων Λευκωσίας
212	C3.5I2 Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών	Στόχος	Θέση σε λειτουργία των συστημάτων πληροφοριών — που προβλέπονται στο πλαίσιο του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΤΚ)
217	C4.1I1 Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	Ορόσημο	Έναρξη εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές
225	C4.2R1 Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Στόχος	Επέκταση της επιγραμμικής παροχής κρατικών υπηρεσιών μέσω της μονάδας ψηφιακών υπηρεσιών
231	C4.2R4 Δημιουργία του μητρώου πραγματικών δικαιούχων	Ορόσημο	Το μητρώο πραγματικών δικαιούχων είναι διαθέσιμο προς χρήση
241	C5.1R2 Νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για τη θέσπιση νέου μηχανισμού αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
243	C5.1R3 Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νέου νόμου σχετικά με τη σταδιακή παράταση της δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών και θέσπιση καθεστώτων ενισχύσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο
28β	C6.1I1 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
		Ποσό δόσης	139 544 839 EUR

3.6. Έκτη δόση (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
19	C2.1R1 Πράσινη φορολογία	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος νόμου που θεσπίζει φόρο άνθρακα για τα καύσιμα, εισφορά για το νερό ύδρευσης και τέλος οικιακών αποβλήτων / ταφής αποβλήτων
40	C2.1I7 Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)	Ορόσημο	Υπογραφή σύμβασης για έξυπνη υποδομή μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας
52	C2.2R1 Δημιουργία ευφυούς συστήματος μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον 150 αισθητήρων
57	C2.2I1 Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας	Ορόσημο	Υπογραφή συμβάσεων για τις εργασίες κατασκευής βιώσιμων υποδομών μεταφορών και βοηθητικών εγκαταστάσεων
69α	C2.3I2 Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των εργασιών για την εγκατάσταση μονάδων καθαρισμού με ενεργό άνθρακα στις μονάδες επεξεργασίας νερού της Τερσεφάνου, του Ασπρόκρεμμου και της Λεμεσού
72	C2.3I3 Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον του 50 % του εξοπλισμού

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
78	C2.3I5 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για το σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης όμβριων υδάτων στην περιοχή της Κλαδερίης
80	C2.3I6 Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας	Στόχος	Ολοκλήρωση της κατασκευής δύο δεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί
103	C3.1I8 Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε ΜΜΕ για την προώθηση του τομέα του τουρισμού
144	C3.3I2 Δημιουργία προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα	Ορόσημο	Προστατευμένο κανονιστικό περιβάλλον (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα και καινοτόμων τεχνολογιών
169	C3.4R6 Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και συναφή μέτρα στήριξης	Ορόσημο	Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση
171	C3.4R7 Αστικός αναδασμός	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου περί αστικού αναδασμού
181	C3.4R8 Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος	Στόχος	Μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών
183	C3.4R9 Ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστηρίων	Ορόσημο	Σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
208	C3.5R9 Βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας	Ορόσημο	Ένταξη των εργασιών του τμήματος διοίκησης άμεσης φορολογίας στο πλαίσιο του ITAS
216	C4.1R2 Ενδυνάμωση του Εθνικού Γραφείου Ευρυζωνικότητας (Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής)	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των διοικητικών πράξεων για την εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας
246α	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Αίθουσες διδασκαλίας εξοπλισμένες ψηφιακά
274	C6.1I3 Προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών	Ορόσημο	Δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για το καθεστώς στήριξης
		Ποσό δόσης	92 274 759 EUR

3.7. Έβδομη δόση (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
1	C1.1R1 Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας	Στόχος	Εκπόνηση, έλεγχος και αξιολόγηση κλινικών πρωτοκόλλων από ομοτίμους
25	C2.1I1 Προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς	Στόχος	Οντότητες (ΜΜΕ, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί) που έχουν πραγματοποιήσει παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης
31α	C2.1I3 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν	Στόχος	Πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
33	C2.114 Ενθάρρυνση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO ₂) στις επιχειρήσεις	Στόχος	Επιχειρήσεις που έχουν καταρτίσει τα σχέδια δράσης τους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
39	C2.116 Αναβάθμιση υποδομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου	Ορόσημο	Παράδοση, επιτυχής εγκατάσταση και παραλαβή του εξοπλισμού για έξυπνα δίκτυα
41	C2.117 Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση έξυπνων μετρητών
54	C2.2R2 Παροχή του κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη διαλειτουργικής και αποτελεσματικής υποδομής επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και αποδοτικής αγοράς επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας σχετικά με τα σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων
60	C2.2I2 Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση	Στόχος	Εγκατάσταση τουλάχιστον 330 σταθμών φόρτισης, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη
62α	C2.2I3 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη
64	C2.2I3 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Απόσυρση οχημάτων υψηλών εκπομπών, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη
75	C2.3I4 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση τουλάχιστον 200 αισθητήρων ποιότητας και πίεσης
98	C3.1I6 Σύστημα για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε ΜΜΕ που ασχολούνται με το εμπόριο και την παραγωγή γεωργικών προϊόντων
101α	C3.1I7 Καθεστώς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις
107	C3.1I10 Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Ορόσημο	Διαδρομή Αφροδίτη

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
124	C3.2R3 Πολιτικές για την προώθηση της πρόσβασης σε δημόσια χρηματοδοτούμενες ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια	Ορόσημο	Συνεργασία ερευνητικών οργανισμών με επιχειρήσεις και τεχνοβλαστούς
142	C3.3R5 Στρατηγικός επενδυτής για το χρηματιστήριο αξιών Κύπρου	Ορόσημο	Επιλογή στρατηγικού επενδυτή ο οποίος θα αγοράσει ελέγχουσα συμμετοχή στο χρηματιστήριο αξιών Κύπρου
159	C3.4R2 Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα	Ορόσημο	Εφαρμογή ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας
170	C3.4R6 Νέο νομικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και συναφή μέτρα στήριξης	Στόχος	Αριθμός μελών προσωπικού τοπικής αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων
174	C3.4I4 Βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση οικοδομικών αδειών	Ορόσημο	Βελτίωση των λειτουργιών σχεδιασμού και ελέγχου και διαχείρισης έργων του συστήματος «Ιππόδαμος»
177	C3.4I6 Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας	Στόχος	Ανακαίνιση και μετατροπή δωματίων σε κοιτώνες σπουδαστών
198	C3.5R4 Νέο νομικό πλαίσιο και σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείου πίστης	Ορόσημο	Αναβαθμισμένο ψηφιακό σύστημα ανταλλαγής δεδομένων και γραφείο πίστης
200	C3.5R5 Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων	Ορόσημο	Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων
210	C3.5R10 Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του νόμου για την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού μέσω πληρωμών σε δικαιοδοσίες χαμηλής φορολογίας

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
215	C4.1R1 Ενδυνάμωση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής (OCECPR)	Ορόσημο	Η δικτυακή πύλη για την ευρυζωνικότητα και τη χαρτογράφηση των υποδομών είναι λειτουργική και προσβάσιμη στο κοινό-στόχο
218	C4.1I1 Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	Στόχος	Επέκταση της εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές
227	C4.2R2 Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής για το υπολογιστικό νέφος όσον αφορά τα κρατικά συστήματα και υπηρεσίες ΤΠ	Ορόσημο	Το κρατικό υπολογιστικό νέφος (G-cloud) είναι λειτουργικό
234	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Στόχος	Προώθηση της ψηφιακής αναβάθμισης ορισμένων υπουργείων και τμημάτων της κεντρικής κυβέρνησης
237	C4.2I2 Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου	Στόχος	Προώθηση της ψηφιακής αναβάθμισης της Αρχής Λιμένων Κύπρου
239α	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Ορόσημο	Εφαρμογή βασικών μέτρων του εθνικού σχεδίου δράσης
247	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Μετασχηματισμός του προγράμματος σπουδών και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για ψηφιακές δεξιότητες και μεθοδολογία STEM
253	C5.1I2 Απόκτηση δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων	Στόχος	Ολοκλήρωση κατάρτισης για τουλάχιστον 11 500 συμμετέχοντες
258	C5.2I1 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων	Στόχος	Υλοποίηση ολοκληρωμένων, πλήρως λειτουργικών πλατφορμών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
261	C5.2I2 Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας	Ορόσημο	Θέσπιση εθνικής στρατηγικής για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα (ΠΕΦ) και συνοδευτικού σχεδίου δράσης από το Υπουργικό Συμβούλιο
262	C5.2I2 Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε δέκα τουλάχιστον τοπικές αρχές/μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη δημιουργία ή την ενίσχυση πολυλειτουργικών κέντρων ή κέντρων για παιδιά
264	C5.2I3 Δημιουργία δομών κατοικιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς, άτομα με αναπηρία και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας	Στόχος	Κτίρια για τις ανάγκες των παιδιών ή των ατόμων με αναπηρία και υποστήριξη των σπιτιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας (υπογραφή συμβάσεων/συμφωνιών χρηματοδότησης)
267	C5.2I4 Κέντρα παιδικής μέριμνας σε δήμους	Στόχος	Κατασκευή τουλάχιστον τεσσάρων κέντρων παιδικής μέριμνας
31β	C6.1I2 Κλιμακούμενο μέτρο: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα	Στόχος	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας χάρη στις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
62β	C6.1I4 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
101β	C6.115 Κλιμακούμενο μέτρο: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις
276	C6.117 Θεματική έρευνα σε επιχειρήσεις για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας	Ορόσημο	Υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης για το σύνολο του προϋπολογισμού
		Ποσό δόσης	168 174 305 EUR

3.8. Όγδοη δόση (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
6	C1.111 Νέες εγκαταστάσεις για το Κέντρο Αίματος της Κύπρου και προμήθεια βοηθητικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας	Ορόσημο	Οι νέες εγκαταστάσεις του Κέντρου Αίματος, συμπεριλαμβανομένου όλου του εξοπλισμού, είναι πλήρως λειτουργικές
11	C1.114 Διαπίστευση δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς που καλύπτει τις σχετικές με τη διαπίστευση δαπάνες
14	C1.116 Ανάπτυξη γενικών διασυνοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο	Ορόσημο	Πλήρης λειτουργία της διασυνοριακής ανταλλαγής δεδομένων υγειονομικής περίθαλψης
66	C2.3R1 Μεταρρύθμιση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων	Ορόσημο	Έγκριση σχεδίου δράσης για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων
69β	C2.3I2 Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των εργασιών για την αντικατάσταση της υποδομής χλωρίωσης των πέντε μονάδων επεξεργασίας νερού

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
81	C2.3I6 Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας	Στόχος	Ολοκλήρωση της κατασκευής τριών δεξαμενών από χάλυβα με επένδυση από γυαλί και 1 υδατοδεξαμενής από σκυρόδεμα
84	C2.3I8 Προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος από κινδύνους λόγω πετρελαιοκηλίδων	Ορόσημο	Παράδοση, ποιοτική επιθεώρηση για την επαλήθευση της επιχειρησιακής τους αποτελεσματικότητας και παραλαβή τριών σκαφών και δύο συστημάτων αεροψεκασμού
94	C3.1I2 Ενίσχυση της ισοτοπικής βάσης δεδομένων παραδοσιακών κυπριακών προϊόντων.	Στόχος	Τοπικά παραδοσιακά τρόφιμα/ποτά συνδεδεμένα με το σύστημα
111	C3.1R5 Ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης	Ορόσημο	Νομοθεσία για τον συντονισμό μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης
161	C3.4R3 Εισαγωγή νέου πλαισίου για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων	Ορόσημο	Νέο πλαίσιο για την αξιολόγηση επιδόσεων και την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα.
165	C3.4I2 Ψηφιοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας	Ορόσημο	Υλοποίηση της νομοπαρασκευαστικής πλατφόρμας Κύπρου
184	C3.4R9 Ψηφιακός μετασχηματισμός των δικαστηρίων	Ορόσημο	Ψηφιακή ηχογράφηση στις ένδικες διαδικασίες
202	C3.5R6 Βελτίωση και ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας	Ορόσημο	Λειτουργία όλων των ψηφιακών συστημάτων που αναπτύχθηκαν για το Τμήμα Αφερεγγυότητας

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
204	C3.5R8 Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων	Στόχος	Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (RORBF) και της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (ICCS)
221	C4.1I2 Ενίσχυση της καλωδίωσης των κτιρίων ώστε να είναι έτοιμες για χωρητικότητες Gigabit (Gigabit-ready) και προώθηση της υιοθέτησης της συνδεσιμότητας	Στόχος	Ολοκλήρωση της καλωδίωσης «Gigabit-ready» εντός κτιρίου
		Ποσό δόσης	80 846 787 EUR

3.9. Ένατη ενότητα (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
2α	C1.1R1 Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας	Στόχος	Εκπόνηση, έλεγχος και αξιολόγηση κλινικών πρωτοκόλλων από ομοτίμους
2β	C1.1R1 Εθνικό Κέντρο Κλινικής Τεκμηρίωσης και Βελτίωσης της Ποιότητας	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της ανάπτυξης συστήματος ΤΠ που θα περιλαμβάνει πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης, και θέση του συστήματος σε λειτουργία
4	C1.1R2 Σχεδιασμός ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την επιτήρηση της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων	Ορόσημο	Η ηλεκτρονική πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος παρακολούθησης, είναι πλήρως λειτουργική
8	C1.1I2 Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου	Στόχος	Παρατηρητές νοσηρότητας που εισάγουν δεδομένα στην ενότητα του συστήματος επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
10	C1.113 Αγορά/αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε νοσοκομεία	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς χρηματοδοτικής στήριξης
15	C1.117 Σύστημα προειδοποίησης του κοινού για στήριξη λειτουργιών έκτακτης ανάγκης μέσω SMS	Ορόσημο	Το νεοσυσταθέν σύστημα προειδοποίησης του κοινού και το σύστημα παρακολούθησής του είναι πλήρως λειτουργικά
26	C2.111 Πρώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε ΜΜΕ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς	Στόχος	Οντότητες (ΜΜΕ, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί) που έχουν εφαρμόσει παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης
37	C2.115 Αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων	Στόχος	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε σταθμούς άντλησης νερού και πυροσβεστικούς σταθμούς
44	C2.118 Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα	Στόχος	Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη γεωργία
46	C2.119 Προστασία δασών από πυρκαγιές	Ορόσημο	Παράδοση πυροσβεστικών αεροσκαφών, οχημάτων και εξοπλισμού
53	C2.2R1 Δημιουργία ευφυούς συστήματος μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση συνολικά 300 αισθητήρων
56	C2.2R3 Σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης	Ορόσημο	Εφαρμογή τουλάχιστον δύο μέτρων με στόχο τον αποκλεισμό των ρυπογόνων οχημάτων
70	C2.3I2 Μονάδες επεξεργασίας νερού: αναβάθμιση με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Στόχος	Ολοκλήρωση των εργασιών επέκτασης και του συστήματος αυτοματισμού στη μονάδα επεξεργασίας νερού του Ασπρόκρεμμου
77β	C2.3I5 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών δικτύου απορροής και ανακατασκευή οδών και πεζοδρομίων σε περιοχές της Λευκωσίας

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
79	C2.3I5 Αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα συλλογής υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών για το αντιπλημμυρικό κανάλι στα Λιβάδια
108	C3.1I10 Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε επιχειρήσεις και τοπικά συμβούλια κοινοτήτων για την προώθηση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων στους τομείς της δημιουργίας και της μεταποίησης, όπως καλλιτέχνες, βιοτεχνίες και παραδοσιακά προϊόντα
115	C3.1I12 Διαχείριση αποβλήτων προς την κυκλική οικονομία	Στόχος	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης και έναρξη λειτουργίας των πράσινων περιπτέρων
126	C3.2I1 Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης (ΓΜΓ)	Στόχος	Κλείσιμο φακέλων υποθέσεων με πιστοποίηση ότι έχουν παρασχεθεί οι σχετικές υπηρεσίες μεταφοράς γνώσης
137	C3.3R2 Ενίσχυση μηχανισμού ταχείας δραστηριοποίησης επιχειρήσεων	Στόχος	Δημιουργία πλατφόρμας στην οποία οι επενδυτές μπορούν να παρακολουθούν την πορεία της επιγραμμικής αίτησής τους και να αλληλεπιδρούν με τις αρμόδιες αρχές, καθώς και τις αξιολογήσεις των αιτήσεων για επενδύσεις μέσω της πλατφόρμας
138	C3.3R3 Εκσυγχρονισμός των περί εταιρειών νόμου	Ορόσημο	Κατάθεση προς έγκριση στο Κοινοβούλιο του νομοσχεδίου για την αναθεώρηση του νόμου
141	C3.3R4 Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού	Ορόσημο	Έναρξη εργασιών του Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού Κύπρου
157	C3.4R1 Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής	Ορόσημο	Υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού στην εθνική δημόσια διοίκηση

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
162	C3.4R4 Ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας και της διαφάνειας μέσω της επαγγελματοποίησης και της περαιτέρω ψηφιοποίησης των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων	Ορόσημο	Νέο ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων
166	C3.4I2 Ψηφιοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας	Ορόσημο	Ψηφιοποίηση νόμων και κανονισμών στη νέα πλατφόρμα
168	C3.4I3 Κόμβος μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής	Στόχος	Αριθμός αναπτυχθέντων μοντέλων εκτίμησης επιπτώσεων και εργαλείων ανάλυσης δεδομένων
172	C3.4R7 Αστικός αναδασμός	Στόχος	Αριθμός γενικών ρυθμιστικών σχεδίων πολεοδομικού σχεδιασμού
185	C3.4I7 Εκπαίδευση δικαστών	Στόχος	Εκπαίδευση δικαστών
213	C3.5I2 Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών	Στόχος	Θέση σε λειτουργία των συστημάτων πληροφοριών που προβλέπονται στο πλαίσιο του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ETK)
219	C4.1I1 Επέκταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές	Στόχος	Ολοκλήρωση της εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές
228	C4.2R2 Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής για το υπολογιστικό νέφος όσον αφορά τα κρατικά συστήματα και υπηρεσίες ΤΠ	Στόχος	Το κρατικό υπολογιστικό νέφος (G-cloud) σε δύο κέντρα δεδομένων είναι λειτουργικό και προσφέρει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους
230	C4.2R3 Ψηφιοποίηση αστυνομικών διαδικασιών Digipol	Στόχος	Οι πολίτες χρησιμοποιούν το Digipol
235	C4.2I1 Ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης	Στόχος	Οριστικοποίηση της ψηφιακής αναβάθμισης ορισμένων υπουργείων και τμημάτων της κεντρικής κυβέρνησης
238	C4.2I2 Ψηφιοποίηση της Αρχής Λιμένων Κύπρου	Στόχος	Οριστικοποίηση της ψηφιακής αναβάθμισης της Αρχής Λιμένων Κύπρου
240	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Στόχος	Εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
242	C5.1R2 Νέο σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολείων	Στόχος	Κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
250	C5.1R5 Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες — Εφαρμογή ειδικών δράσεων	Ορόσημο	Εφαρμογή βασικών μέτρων του εθνικού σχεδίου δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες
254	C5.1I2 Απόκτηση δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων	Στόχος	Ολοκλήρωση κατάρτισης για τουλάχιστον 25 600 συμμετέχοντες
256	C5.2R2 Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας υπό μορφή τηλεργασίας	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε τουλάχιστον 400 άτομα στον τομέα της τηλεργασίας
259	C5.2I1 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε εργοδότες για την πρόσληψη τουλάχιστον 600 νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ)
269	C5.2I5 Κατασκευή δύο πρότυπων σχολών ειδικής αγωγής	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής της σχολής Αποστόλου Λουκά & και της σχολής ειδικών αναγκών του Ερυθρού Σταυρού
272	C6.1R1 Ρύθμιση και διευκόλυνση της συμμετοχής των ενεργών πελατών, των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και της απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας	Ορόσημο	Επέκταση των αρμοδιοτήτων του ενιαίου σημείου επαφής που έχει συσταθεί σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ώστε να λειτουργεί επίσης ως σημείο επαφής όσον αφορά τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών, τους ενεργούς πελάτες και τους αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
274	C6.1R2 Θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής	Ορόσημο	Κανονιστική/-ές απόφαση/-εις για τη σύνδεση των σταθμών επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το δίκτυο διανομής
		Ποσό δόσης	60 135 712 EUR

3.10. Δέκατη δόση (μη επιστρεπτέα ενίσχυση):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
12	C1.114 Διαπίστευση δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων	Στόχος	Νοσηλευτικά ιδρύματα που έχουν επωφεληθεί από το καθεστώς που καλύπτει τις σχετικές με τη διαπίστευση δαπάνες
20	C2.1R1 Πράσινη φορολογία	Ορόσημο	Έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων για τη μέτρηση των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης στο περιβάλλον και στην οικονομία
29α	C2.112 Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
32α	C2.113 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν	Στόχος	Πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές αρχές που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
32γ	C2.113 Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν	Στόχος	Σύστημα επιχορηγήσεων για τη στήριξη βιώσιμων επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στα τοπικά (Κοινοτικά) Συμβούλια
42	C2.117 Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ)	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση έξυπνων μετρητών
47	C2.119 Προστασία δασών από πυρκαγιές	Ορόσημο	Ολοκλήρωση των υπηρεσιών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
58	C2.2I1 Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας	Στόχος	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για διαδρομές βιώσιμων μεταφορών τουλάχιστον 52 km
59	C2.2I1 Υλοποίηση μέτρων των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και μέτρων ενίσχυσης της προσβασιμότητας	Στόχος	Ολοκλήρωση κατασκευαστικών εργασιών για τουλάχιστον 644 βοηθητικές εγκαταστάσεις που σχετίζονται με τις βιώσιμες μεταφορές
61	C2.2I2 Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση	Στόχος	Εγκατάσταση τουλάχιστον 1 200 σταθμών φόρτισης, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη
63α	C2.2I3 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στη χορηγηθείσα στήριξη
65	C2.2I3 Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Απόσυρση οχημάτων υψηλών εκπομπών, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη
68	C2.3I1 Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου	Στόχος	Εγκατάσταση νέου αγωγού συνολικού μήκους 20 km
73	C2.3I3 Ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση πλήρως λειτουργικού ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υδάτων
74β	C2.3I4 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Παράδοση και εγκατάσταση μονάδας βιοαερίου στον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων της Λάρνακας
76α	C2.3I4 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Εγκατάσταση και λειτουργία τουλάχιστον 100 000 έξυπνων μετρητών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
76β	C2.314 Έξυπνη διαχείριση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης	Στόχος	Ανάπτυξη εργαλείου υποστήριξης αποφάσεων με τη χρήση τεχνολογιών ψηφιακού διδύμου και τράπεζας δεδομένων στη Λάρνακα και σχεδιασμός εξατομικευμένης λύσης λογισμικού στη Λεμεσό
88	C3.1R2 Ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων	Ορόσημο	Πλατφόρμα καταγραφής συναλλαγών στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων
90	C3.1R3 Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου	Στόχος	Έγκριση προηγμένων διαδικασιών καταγραφής και γονιδιωματικής αξιολόγησης και επιλογή των ζώων με τις καλύτερες επιδόσεις
99	C3.1I6 Σύστημα για τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε ΜΜΕ που ασχολούνται με το εμπόριο και την παραγωγή γεωργικών προϊόντων
102α	C3.1I7 Καθεστώς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και/ή της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις
104α	C3.1I8 Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορήγηση σε ξενοδοχεία για την προώθηση του τομέα του τουρισμού
104β	C3.1I8 Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές	Στόχος	Επιχορηγήσεις για την προώθηση του ιατρικού τουρισμού
106	C3.1I9 Προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις	Στόχος	Πρόγραμμα καθοδήγησης για την κυκλική οικονομία
110	C3.1R4 Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία	Στόχος	Ενίσχυση προς ΜΜΕ που μεταβαίνουν σε κυκλικό μοντέλο λειτουργίας
121	C3.2R1 Εθνική πολιτική και εργαλεία πολιτικής E&K	Ορόσημο	Ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης για τη στρατηγική E&K

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
129	C3.2I2 Προγράμματα χρηματοδότησης καινοτομίας για νεοφυείς επιχειρήσεις, καινοτόμες επιχειρήσεις και ΜΜΕ	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων στους τομείς της Ε&Κ
131α	C3.2I3 Πρόγραμμα χρηματοδότησης Ε&Κ για την πράσινη μετάβαση	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες Ε&Κ
133	C3.2I4 Χρηματοδότηση οργανισμών με δραστηριότητες Ε&Α στον τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης	Στόχος	Χρηματοδότηση για την ανάπτυξη διαβαθμισμένων εργαστηρίων
139	C3.3R3 Εκσυγχρονισμός των περί εταιρειών νόμου	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του περί εταιρειών νόμου
148	C3.3I4 Σχέδιο ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων	Στόχος	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις μετά την υποβολή αιτήσεων πληρωμής.
152	C3.3I6 Ταμείο μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια χρηματοδότηση	Στόχος	Εκδότες εταιρείες που υποστηρίζονται μέσω του Ταμείου
176	C3.4I5 Έξυπνες πόλεις	Στόχος	Ανάπτυξη εφαρμογών για φορητές συσκευές στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για έξυπνες πόλεις και τοποθέτηση έξυπνων αισθητήρων σε λειτουργία στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για έξυπνες πόλεις
178	C3.4I6 Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας	Στόχος	Ανακαίνιση και μετατροπή δωματίων σε κοιτώνες σπουδαστών
179	C3.4I6 Αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας	Ορόσημο	Ανακαίνιση του σχολείου της Φανερωμένης
182	C3.4R8 Αποδοτικότητα του δικαστικού συστήματος	Στόχος	Περαιτέρω μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων και προσφυγών

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
211	C3.5R10 Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος των νομοθετικών αλλαγών με βάση τα πορίσματα ανεξάρτητης αξιολόγησης σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων που σχετίζονται με τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό
226	C4.2R1 Μονάδα ψηφιακών υπηρεσιών	Στόχος	Επιγραμματική παροχή τουλάχιστον 70 προηγούμενων μη ψηφιακών υπηρεσιών στο κοινό μέσω της μονάδας ψηφιακών υπηρεσιών
239β	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Στόχος	Ολοκλήρωση του προγράμματος παρακολούθησης εντός της εργασίας
239γ	C5.1R1 Αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση)	Στόχος	Εξοπλισμός και αναβάθμιση εργαστηρίων
244	C5.1R3 Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών	Στόχος	Παιδιά ηλικίας από 4 ετών έως 4 ετών και 8 μηνών εγγεγραμμένα σε δημόσιους, κοινοτικούς και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
245	C5.1R3 Σταδιακή παράταση δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών	Στόχος	Τουλάχιστον 675 νέες θέσεις σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς. Έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο σχεδίου δράσης στο οποίο θα περιγράφονται τα σχέδια για τη σταδιακή επέκταση της χωρητικότητας των δημόσιων παιδικών σταθμών και τη σταδιακή αντίστοιχη μείωση των δύο καθεστώτων ενισχύσεων από τη στιγμή της έναρξης ισχύος του νόμου έως την ολοκλήρωση της μείωσης της υποχρεωτικής ηλικίας.
246β	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Μερική επιστροφή εξόδων για την αγορά ψηφιακού εξοπλισμού για μαθητές
248	C5.1R4 Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων με στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση στους τομείς STEM	Στόχος	Διδάσκοντες που επωφελούνται από ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση & επαγγελματική εξέλιξη
252	C5.1I1 Κατασκευή μίας πρότυπης τεχνικής σχολής	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής μίας τεχνικής σχολής
260	C5.2I1 Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων	Στόχος	Καθοδήγηση και επαγγελματικός προσανατολισμός για νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ)

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
263	C5.2I2 Ίδρυση πολυλειτουργικών κέντρων και κέντρων παιδικής φροντίδας	Στόχος	Επιχορήγηση χορηγηθείσα σε 27 τουλάχιστον τοπικές αρχές/μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη δημιουργία ή την ενίσχυση πολυλειτουργικών κέντρων ή κέντρων για παιδιά
265	C5.2I3 Δημιουργία δομών κατοικιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς, άτομα με αναπηρία και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας	Στόχος	Κτίρια για τις ανάγκες των παιδιών ή των ατόμων με αναπηρία και υποστήριξη των σπιτιών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς και άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας
29β	C6.1I2 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας	Στόχος	Κατοικίες και νοικοκυριά με ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
32β	C6.1I2 Κλιμακούμενο μέτρο: Ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα	Στόχος	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας χάρη στις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις από τοπικές αρχές και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, που έχουν βελτιώσει την ενεργειακή τους απόδοση
275	C6.1I3 Προώθηση της εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος κατοικιών	Στόχος	Ενεργειακή ανακαίνιση νοικοκυριών που βελτιώνει την ενεργειακή τους απόδοση
63β	C6.1I4 Κλιμακούμενο μέτρο: Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων	Στόχος	Αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικών ποδηλάτων, χάρη στην παρεχόμενη στήριξη

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
102β	C6.115 Κλιμακούμενο μέτρο: Σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής απόδοσης μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο	Στόχος	Επιχορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις
131β	C6.116 Κλιμακούμενο μέτρο: Θεματικό πρόγραμμα χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας σχετικά με την πράσινη μετάβαση	Στόχος	Υποστήριξη οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K
277	C6.117 Θεματική έρευνα σε επιχειρήσεις για λύσεις παραγωγής, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής ενέργειας	Στόχος	Στήριξη οργανισμών με επιχορηγήσεις για δραστηριότητες E&K για την παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή ενέργειας
		Ποσό δόσης	102 121 941 EUR

4. Δάνειο

Οι δόσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 διαρθρώνονται ως εξής:

4.1. Πρώτη δόση (δανειακή στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
16	C1.1R3 Σταδιακή μεταστροφή του πλαισίου παροχής υγειονομικής περίθαλψης και επιστροφής εξόδων προς μοντέλα με βάση την αξία.	Ορόσημο	Η επιστροφή εξόδων με βάση την αξία πρέπει να αντικατοπτρίζεται για την πρωτοβάθμια και την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη
49	C2.1I11 Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»	Ορόσημο	Έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών του σταθμού μετατροπής συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης (HVDC) στην Κοφίνου και της χερσαίας υποδομής στην Κύπρο
91	C3.1I1 Κατασκευή μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας.	Ορόσημο	Κατασκευή της συλλογικής μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας
270	C5.2R1 Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων	Ορόσημο	Έναρξη ισχύος του αναθεωρημένου νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης
		Ποσό δόσης	57 471 264 EUR

4.2. Δεύτερη δόση (δανειακή στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
17	C1.115 Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου	Στόχος	Δημόσια νοσηλευτήρια που βελτιώθηκαν, κατασκευάστηκαν και/ή αναβαθμίστηκαν
153	C3.3I1 Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας	Ορόσημο	Ολοκλήρωση εγκατάστασης υλικού και λογισμικού και δικτύωσης του συστήματος
		Ποσό δόσης	44 951 264 EUR

4.3. Τρίτη δόση (δανειακή στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
50	C2.1111 Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής του σταθμού μετατροπής
116α	C3.1111 Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης	Στόχος	Ολοκλήρωση της κατασκευής, επέκταση και έναρξη λειτουργίας τεσσάρων Πράσινων Σημείων
		Ποσό δόσης	37 294 483 EUR

4.4. Τέταρτη δόση (δανειακή στήριξη):

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
18	C1.115 Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου	Στόχος	Δημόσια νοσηλευτήρια που βελτιώθηκαν, κατασκευάστηκαν και/ή αναβαθμίστηκαν

Αύξων αριθμός	Σχετικό μέτρο (μεταρρύθμιση ή επένδυση)	Ορόσημο/στόχος	Ονομασία
51	C2.1I11 Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης — Έργο κοινού ενδιαφέροντος «EuroAsia Interconnector»	Ορόσημο	Ολοκληρωμένη και πλήρως λειτουργική εγκατάσταση της διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Κύπρου – Κρήτης (Ελλάδα)
92	C3.1I1 Κατασκευή μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας.	Ορόσημο	Επιχειρησιακή συλλογική υποδομή θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας
116β	C3.1I1 Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης	Ορόσημο	Ολοκλήρωση της κατασκευής, επέκταση και έναρξη λειτουργίας δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης
117	C3.1I11 Βελτίωση και επέκταση του παγκύπριου Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης	Στόχος	Ολοκλήρωση κατασκευής, επέκταση και λειτουργία 14 Πράσινων Σημείων
154	C3.3I1 Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας	Στόχος	Κατάρτιση του προσωπικού
190	C3.4I9 Σχέδιο χορηγιών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για την πιστοποίηση κατά ISO 37001 (καταπολέμηση της δωροδοκίας)	Στόχος	Συστήματα διαχείρισης κατά της δωροδοκίας ISO 37001
271	C5.2R1 Μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών κοινωνικών ασφαλίσεων	Ορόσημο	Ολοκλήρωση και έναρξη λειτουργίας του ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της ενότητας πληρωμής, της ενότητας διαχείρισης παροχών, της ανάλυσης δεδομένων και της διαλειτουργικότητας με άλλα συστήματα.
		Ποσό δόσης	60 602 989 EUR

ΤΜΗΜΑ 3: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

5. Ρυθμίσεις παρακολούθησης και υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Η παρακολούθηση και η εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Κύπρου καθορίστηκε στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 2021, με την οποία εγκρίθηκε το σχέδιο. Πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η επιτροπή παρακολούθησης, υπό την προεδρία του γενικού διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομικών και με τη συμμετοχή των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων και των Αναπληρωτών Υπουργείων που συμμετέχουν στο σχέδιο, είναι αρμόδια για την κεντρική παρακολούθηση της προόδου της εφαρμογής, την επίλυση των προβλημάτων και την αντιμετώπιση των κινδύνων στο υψηλότερο τεχνικό επίπεδο. Συνεδριάζει τουλάχιστον πριν από κάθε υποβολή στην Επιτροπή των αιτήσεων πληρωμής και των εκθέσεων προόδου που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241. Μπορεί να βασίζεται στην υποβολή εκθέσεων και σε άλλη υποστήριξη από τη συντονιστική αρχή.
- Η συντονιστική αρχή, η οποία είναι η Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σε επιχειρησιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα, η συντονιστική αρχή είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση, την επαλήθευση και την πιστοποίηση της επίτευξης των ορόσημων και των στόχων των μέτρων του σχεδίου και για τη διασφάλιση της έγκαιρης υποβολής όλων των πληροφοριών που περιγράφονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Κατά την άσκηση των καθηκόντων παρακολούθησης, η συντονιστική αρχή επικουρείται από δύο ειδικευμένους φορείς παρακολούθησης που έχουν οριστεί για συγκεκριμένα μέτρα του σχεδίου.
- Ο εθνικός συντονιστής ελέγχου και λογιστικού ελέγχου για την εφαρμογή του σχεδίου, που είναι η Διεύθυνση Επαληθεύσεων και Πιστοποίησης του Γενικού Λογιστηρίου της Κύπρου, θα έχει την ευθύνη για τη στήριξη της συντονιστικής αρχής στους εποπτικούς ελέγχους από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των φορέων υλοποίησης, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του σχεδίου και την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό θα παρακολουθεί επίσης την κατάσταση των πορισμάτων των εκ των υστέρων ελέγχων, ενεργώντας ως ενδιάμεσος φορέας μεταξύ της συντονιστικής αρχής και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας (από κοινού «οι ελεγκτικοί φορείς»). Ο εθνικός συντονιστής ελέγχου και λογιστικού ελέγχου δεν θα συμμετέχει στο σχεδιασμό και την εκτέλεση των ελέγχων για τους οποίους φέρουν την αποκλειστική ευθύνη οι ελεγκτικοί φορείς. Θα διαχειρίζεται και θα επεξεργάζεται όλες τις πληροφορίες που περιγράφονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 σημείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, τις οποίες συλλέγουν οι φορείς υλοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, έχει την ευθύνη να επιβλέπει την αντιμετώπιση σοβαρών παρατυπιών, δηλαδή απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, και να διασφαλίζει ότι αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση μέσω ελέγχων των πληροφοριών που υποβάλλονται από τους φορείς υλοποίησης.

- Οι φορείς υλοποίησης έχουν την πρώτη αρμοδιότητα να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν, να αναφέρουν και να διορθώνουν συγκρούσεις συμφερόντων, διαφθορά και απάτη και να αποφεύγουν τη διπλή χρηματοδότηση. Για τον σκοπό αυτό, διενεργούν πρωτοβάθμιους ελέγχους και επαληθεύσεις της φυσικής και οικονομικής πτυχής των μέτρων που τελούν υπό την ευθύνη τους και ενημερώνουν τακτικά τη συντονιστική αρχή και τους ειδικευμένους φορείς παρακολούθησης, κατά περίπτωση, όσον αφορά την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων των μέτρων υπό την ευθύνη τους και παρέχοντας όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά.
- Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι αρμόδια για τη διενέργεια εκ των υστέρων εσωτερικών ελέγχων σε οποιοδήποτε φορέα της κεντρικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου της επίτευξης των ορόσημων και των στόχων του σχεδίου, μέσω κατάλληλης μεθόδου δειγματοληψίας. Το Ελεγκτικό Συνέδριο της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι αρμόδιο για τη διενέργεια εκ των υστέρων (και σε ορισμένες περιπτώσεις σε πραγματικό χρόνο) εξωτερικών ελέγχων των έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του εθνικού προϋπολογισμού μέσω κατάλληλης μεθόδου δειγματοληψίας, σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Οργάνων Ελέγχου (INTOSAI). Διασφαλίζεται ότι το επιλεγμένο δείγμα περιλαμβάνει αναγκαστικά επαρκή αριθμό μέτρων που εφαρμόζονται μέσω του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- Η συντονιστική αρχή είναι ο φορέας που συντάσσει τις αιτήσεις πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η συντονιστική αρχή υποστηρίζεται από τον εθνικό συντονιστή ελέγχου και λογιστικού ελέγχου στην ανάκτηση των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών διαδικασιών που αναλαμβάνουν οι ελεγκτικοί φορείς (συμπεριλαμβανομένης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας), καθώς και σε όλες τις περιπτώσεις σοβαρών παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης ή υπόνοιας απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, οι οποίες τροφοδοτούν τη σύνοψη των ελέγχων, η οποία θα συνοδεύει τις αιτήσεις πληρωμής.

6. Ρυθμίσεις για την παροχή στην Επιτροπή πλήρους πρόσβασης στα δεδομένα τεκμηρίωσης

Για την υλοποίηση του σχεδίου χρησιμοποιείται ειδικό σύστημα πληροφοριών παρακολούθησης (MIS) από τη Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης. Οι βασικές λειτουργίες του, ή ένα ενδεχόμενο σύστημα αποθετηρίου με τις απαιτούμενες λειτουργίες, θα έχουν τεθεί σε λειτουργία, όπως πιστοποιείται από έκθεση ελέγχου, έως τις 31 Μαρτίου 2022. Όσον αφορά τις απαιτούμενες λειτουργίες, το σύστημα αποθετηρίου καταγράφει και αποθηκεύει τα σχετικά δεδομένα που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων, τα δεδομένα για τους τελικούς αποδέκτες, τους αναδόχους, τους υπεργολάβους και τους πραγματικούς δικαιούχους σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σημεία i) έως iii) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, έως την πρώτη αίτηση πληρωμής.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, μετά την ολοκλήρωση των σχετικών συμφωνημένων οροσήμων και στόχων που αναφέρονται στο

τμήμα 1 του παρόντος παραρτήματος, η Κύπρος υποβάλλει στην Επιτροπή δεόντως αιτιολογημένο αίτημα για την καταβολή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς και του δανείου. Η Κύπρος διασφαλίζει ότι, κατόπιν αιτήματος, η Επιτροπή έχει πλήρη πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης που υποστηρίζουν τη δέουσα αιτιολόγηση της αίτησης πληρωμής, τόσο για την αξιολόγηση του αιτήματος καταβολής σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσο και για σκοπούς λογιστικών και λοιπών ελέγχων.